

Predici la Duminica a VII-a după Paști (a Sfinților părinți de la Sinodul I Ecumenic)

Index

Evangelia și Apostolul zilei.....	4
Duminica a șaptea după Paști a a celor trei sute optsprezece Părinți. De la sfântul întâiul Sobor de la Niceea (325) (Penticostar).....	8
Comentarii patristice - Rugăciunea arhierească a Mântuitorului	46
Părintele Ilie Cleopa - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Despre păstrarea dreptei credințe.....	82
Sfântul Ioan Gură de Aur - Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Omilia 80	88
Sfântul Ioan Gură de Aur - Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Omilia 81 - Despre egalitatea Tatălui și a Fiului	96
Sfântul Nicolae Velimirovici - Evangelia despre Rugăciunea Domnului și Mântuitorului nostru pentru noi - Gingășia lui Hristos.....	105
Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului întâi Sobor a toată lumea	120
Sfântul Teofan Zăvorâtul - Duminica Sfinților Părinți – Tâlcuiri.....	122
Arhimandritul Ioil Konstantaros: - Lectură apostolică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic	130
Mitropolitul Augustin de Florina - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Unitate – Dezbinare.....	133

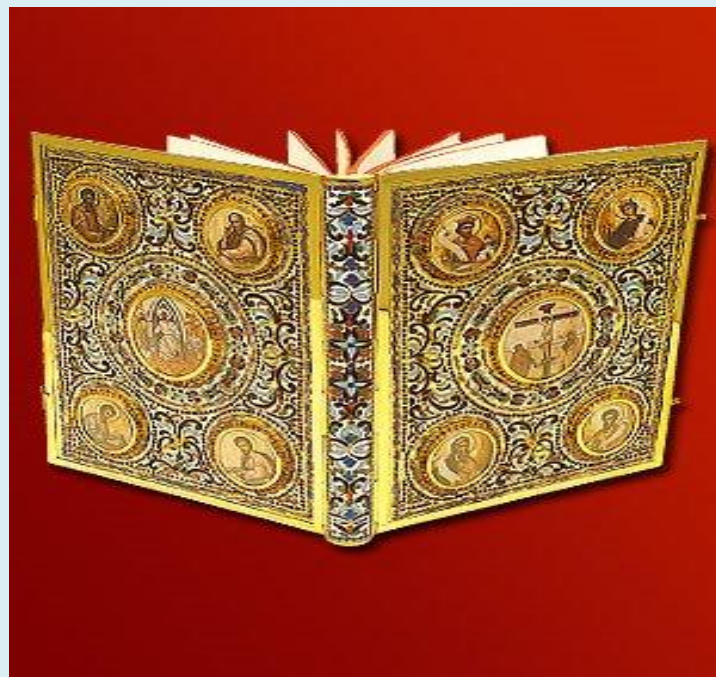
Sfântul Iustin Popovici - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul întâi Ecumenic - Martorii Vieții veșnice trăite încă din trup, la care este chemat fiecare dintre noi	137
Cuviosul Iustin Popovici despre arianism	141
Părintele Seraphim Rose ne arată de ce este necesar și cum putem să dobândim “cugetul Părinților”	147
Sfântul Teofilact al Bulgariei - Duminica a VII-a după Paști – Tâlcuiri	157
Ieromonah Grigorie Sandu - Predică la Rugăciunea Arhierască a lui Iisus Hristos	164
Părintele Ion Cârciuleanu - Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic.....	168
Părintele Visarion Iugulescu - Duminica Sfinților Părinți	173
Rugăciune	181
Părintele Iosif Trifa - Iisus – Mijlocitor între noi și Dumnezeu	183
Rugăciune	186
Preot Sever Negrescu - Predică la Duminica a VII-a după Sfintele Paști - a Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Dumnezeu rugându-Se	187
Pr. Alexandru - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic.....	190
Pr. Dorin Octavian Picioruș - Predică la duminica a 7-a după Paști	195
Părintele Vasile Gordon - Predică la Duminica a VII-a după Paști - a Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic	200
Părintele Miron Mihăilescu - Cugetări pe marginea rugăciunii arhieresti a lui Iisus, pentru ucenici și pentru credincioși:”Fără viața de la Tine, să nu se socotească vii, să nu trăiască în amăgirea aceasta”	204
Părintele Miron Mihăilescu: Cum să te rogi neîncetat? Cum devenim noi înșine? Potențialul de sublim din noi. “Mântuitorul nu promite ușurință, confort, înțelegere din partea oamenilor; promite, însă, că va fi cu noi”	208
Însemnătatea și rolul Sfinților Părinți de la Niceea, precum și lauda lor - descrierea semnificației liturgice a praznicului Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic	212
Spiritualitatea ortodoxă ce se desprinde din textele de slujbă de la Duminica Sfinților Părinți	213
Sfântul Chiril al Alexandriei – credință, cunoaștere adevărată și maica vieții veșnice	215
Părintele Ciprian Negreanu - Predici la Duminica dinaintea Cincizecimii, a Sfinților Părinți de la Sinodul întâi Ecumenic și a rugăciunii lui Iisus (Duminica a VII-a după Paști): Să cunoaștem în Cine credem și Cui ne rugăm!	219
Părintele Melchisedec, starețul Măn. Putna, trage cu putere clopotul trezirii neamului privind încercarea de distrugere a familiei: “Au sosit vremurile mărturisirii Adevărului și ale despărțirii apelor! Nu este de tăcut!”	242
“Tu cu mine ești!” - Dezbinarea, ne iubirea, indiferența, succesul de unul singur, iluzia unui “alt bine” vs. darul dragostei și al unimii în Biserică - Trupul lui Hristos. Predica Părintelui Dosoftei de la Putna la Duminica a VII-a după Paști.....	248
Chemați să fim fii ai lui Dumnezeu, nu doar oameni mai buni ... Predica trezitoare a Părintelui Hrisostom de la Putna: “Să-L aducem pe Hristos lângă noi. Să-L spunem toate! Să-L facem părtaș vieții noastre cotidiene”	255
Pr. Ciprian Florin Apetrei - Părinții de la Sinodul I Ecumenic	262
Pr. Prof. Univ. Dr. Ioan Tulcan: Iisus Hristos - Izvorul vieții și al unității Bisericii.....	264

Importanța dreptei credințe și a “unității duhului întru legătura păcii”: Să rămânem uniți în dragostea lui Dumnezeu ca să ne îmbrăcăm cu putere de Sus! - Cuvinte de învățătură la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic.....	269
Părintele Nichifor Horia - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic (2014)	269
Părintele Hrisostom de la Putna - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic (2014) - De ce e important să-L vedem drept pe Mântuitorul Iisus Hristos, ca Dumnezeu și Om? Cum, oare, să fim Una?	275
Părintele Claudiu Melean – Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic (5 iun. 2011).....	279
IPS Irineu Pop-Bistrițeanul - Predică la Duminica a VII-a după Paști - a Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Viața veșnică este înaintea noastră.....	281
“Noi ne degradăm, ne schimonosim când nu împlinim poruncile lui Dumnezeu”. Preasfințitul Ignatie despre păcat ca agent de disperare lăuntrică și dezbinare exterioară: “Dacă vrem să câștigăm această unitate interioară, avem nevoie ca Dumnezeu să devină centrul vieții noastre”	286
Preafericitul părinte patriarh Daniel - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Dreapta credință și rugăciunea mențin unitatea Bisericii.....	291
De ce își pierde tinerii credința?	297
Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Pentru copii	300
Icoana Maicii Domnului „Cea iubitoare” a Peșterilor din Pskov (1524)	302
Cele 7 Sinoade ecumenice	305
Icoane	307

Evangelia și Apostolul zilei

Evangelia

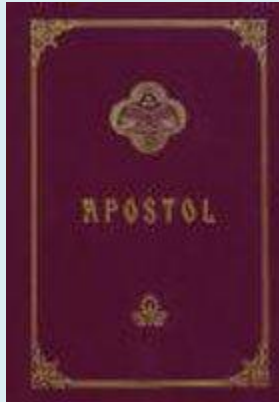

Ev. Ioan 17, 1-13

În vremea aceea

- 1. Acestea a vorbit Iisus și ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Preaslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.*
- 2. Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor celor pe care Tu i-ai dat Lui.*
- 3. Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe care L-ai trimis.*
- 4. Eu Te-am prea slăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit.*
- 5. Și acum, prea slăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.*
- 6. Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău l-au păzit.*
- 7. Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine;*
- 8. Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu M-ai trimis.*
- 9. Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt.*
- 10. Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am prea slăvit întru ei.*
- 11. Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi.*
- 12. Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura.*
- 13. Iar acum, vin la Tine și acestea le grăiesc în lume, ca să fie deplină bucuria Mea în ei.*

Apostol

Faptele Sfinților Apostoli

Faptele Apostolilor 20: 16-18, 28-36

În zilele acelea

16. Căci Pavel hotărâse să treacă pe apă pe lângă Efes, ca să nu i se întârzie în Asia, pentru că se grăbea să fie, dacă i-ar fi cu putință, la Ierusalim, de ziua Cincizecimii.

17. Și trimițând din Milet la Efes, a chemat la sine pe preoții Bisericii.

18. Și când ei au venit la el, le-a zis: Voi știți cum m-am purtat cu voi, în toată vremea, din ziua cea dintâi, când am venit în Asia,

28. Drept aceea, luați aminte de voi înșivă și de toată turma, întru care Duhul Sfânt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstrați Biserica lui Dumnezeu, pe care a câștigat-o cu însuși sângele Său.

29. Căci eu știu aceasta, că după plecarea mea vor intra, între voi, lupi îngrozitori, care nu vor cruța turma.

30. Și dintre voi înșivă se vor ridica bărbați, grăind învățături răstălmăcite, ca să tragă pe ucenici după ei.

31. Drept aceea, privegheați, aducându-vă aminte că, timp de trei ani, n-am încetat noaptea și ziua să vă îndemn, cu lacrimi, pe fiecare dintre voi.

32. Și acum vă încredințez lui Dumnezeu și cuvântului harului Său, cel ce poate să vă zidească și să vă dea moștenire între toți cei sfințiți.

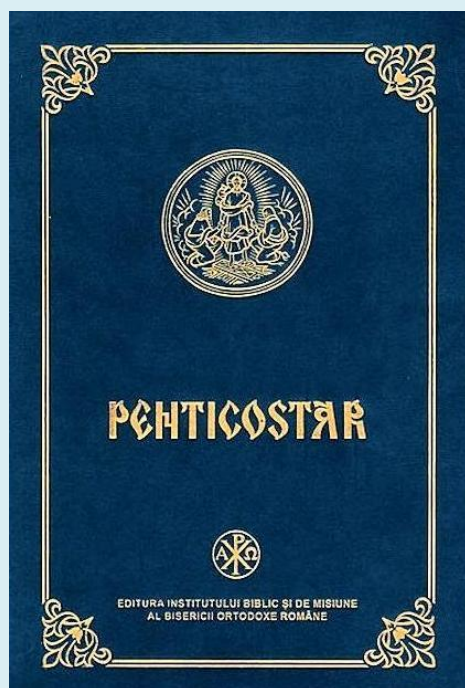
33. Argint sau aur sau haină, n-am poftit de la nimeni;

34. Voi înșivă știți că mâinile acestea au lucrat pentru trebuințele mele și ale celor ce erau cu mine.

35. Toate vi le-am arătat, căci ostenindu-vă astfel, trebuie să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvintele Domnului Iisus, căci El a zis: Mai fericit este a da decât a lua.

36. Și după ce a spus acestea, plecându-și genunchii, s-a rugat împreună cu toți aceștia.

Duminica a șaptea după Paști a celor trei sute optsprezece părinți. De la sfântul întâiul Sobor de la Niceea (325) (Penticostar)

Sâmbătă seara - La Vecernia cea mică

La Doamne strigat-am... punem **stihirile** pe 4 și cântăm stihirile învierii, glasul al 6-lea:

Biruință având, Hristoase, asupra iadului, pe Cruce Te-ai suit, ca pe cei ce ședeau întru întunericul morții să-i înviezi împreună cu Tine, Carele ești între morți slobod; Cea ce izvorăști viață din lumina Ta, Atotputernice Mântuitorule, miluiește-ne pe noi. *(de două ori)*

Astăzi Hristos moartea călcând, precum a zis, a înviat, și bucurie lumii a dăruit ca toți cântând această cântare să zicem așa: Izvorule al vieții, Lumina cea neapropiată, Atotputernice Mântuitorule, miluiește-ne pe noi.

De Tine, Doamne, Cea, ce ești în toată zidirea, păcătoșii unde vom fugi ? În cer ? În suși locuiești? În iad? Ai călcat moartea? Întru adâncurile mării? Acolo este mâna Ta, Stăpâne. La Tine scăpăm, Ție căzând ne rugăm: Cea ce ai înviat din morți, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, glasul al 6-lea

Pe trâmbițele Duhului cele de taină, pe purtătorii de Dumnezeu părinți astăzi să-i laudăm pe cei ce au cântat în mijlocul Bisericii, cântare întocmită de teologie, o Treime neschimbată, o Ființă și o Dumnezeire slăvind, pe surpătorii lui Arie și pe apărătorii ortodocșilor, pe cei ce se roagă totdeauna Domnului, să miluiască sufletele noastre.

Și acum și pururea și în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cuvine-se cu adevărat să te fericim pe Tine Născătoare de Dumnezeu, că intrând în prea curatul tău pânțec, Făcătorul tuturor, trup S-a făcut; nu schimbând firea, nici cu nălucirea arătând economia, ci unindu-Se după Ipostas cu trupul cel luat din tine însuflețit cu suflet cuvântător, care ființa în El. Pentru care cu bună credință, Îl deosebim în două firi arătate. Pe Acela roagă-L, cinstită și Preasfântă, ca să trimită noua pace și mare milă.

La Stihoavnă

Stihira învierii, glasul al 6-lea: Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi pe pământ ne învrednicește, cu inimă curată să Te slăvim.

Apoi aceste **Stihiri** podobnice ale Prea Sfintei de Dumnezeu Născătoarei, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzește-mă sub acoperământul tău.

Stih: Pomeni-voi numele Tău într-un tot neam și neamul.

Precum a făgăduit de demult cu jurământ strămoșului tău, Dumnezeu cel mai presus de toate vremile, în vremile cele de apoi a plinit, prea curată, ieșind din dumnezeiescul tău pânțec. Că, cu adevărat a răsărit din tine Domnul, Căla ce ține cu palma marginile lumii. Pe Carele și mie fă-L milostiv în ceasul judecății, Fecioară Marie; ca să dobândesc împărăția Lui, prin înălțarea faptelor bune și prin omorârea patimilor.

Stih: Ascultă fiică și vezi și pleacă urechea ta.

Cu curăția minții Isaia de departe a proorocit, Fecioară, de tine, care vei să naști pe Făcătorul a toată făptura, cinstită prea curată. Că numai tu una te-ai arătat în veci cu totul fără prihană. Pentru aceasta mă rog ție: Curățește sufletul meu cel întinat și

părtaş mă arată dumnezeieştii străluciri şi dumnezeieştii stări celei de-a dreapta Fiului tău, când va şede, precum este scris, să judece toată lumea.

Stih: Feţei Tale se vor ruga bogaţii poporului.

Surparea morţii s-a făcut prin Cel născut al tău şi tu Fecioară eşti locaşul vieţii celei nestricăcioase. Pentru aceasta mă rog ție: Scoală-mă pe mine cel ce zac în laturile iadului patimilor mele spre veselie şi spre viaţă, Fecioară; povăţuieşte-mă la fericita răsplătire şi mă învredniceşte nestricăcioasei şi dumnezeieştii bucurii, unde este desfătarea cea veşnică, unde este lumina cea neînserată.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh, glasul al 4-lea

Pomenirea de astăzi cea de peste an, a purtătorilor de Dumnezeu părinţi, care s-au adunat din toată lumea în luminată cetatea Niceei, adunarea ortodocşilor, ca nişte evlavioşi, cu credinţă să o prăznuim. Că aceştia învăătura cumplitului Arie, cea fără de Dumnezeu, cu evlavios gând o au surpat şi de la Biserica cea sobornicească, soborniceşte l-au gonit. Şi luminat pe toţi i-a învăţat a mărturisi pe Fiul lui Dumnezeu de o Fiinţă cu Tatăl, împreună veşnic şi fiind mai înainte de veci. Alcătuind aceasta cu luare aminte şi cu bunăcredinţă în Simbolul Credinţei. Pentru aceasta urmând şi noi dumnezeieştilor lor învăţături, crezând cu tărie, slujim Tatălui şi Fiului şi Duhului Sfânt, Treimii celei de o Fiinţă într-o Dumnezeire.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a praznicului, acelaşi glas

Doamne, taina cea din veac ascunsă şi de neamuri, plinindu-o ca un Bun, ai venit cu ucenicii Tăi în Muntele Măslinilor, având şi pe ceea ce Te-a născut pe Tine, Făcătorul şi Ziditorul tuturor; că se cădea aceeaia, care într-o patimă Ta ca o Maică a fost mai mult decât toţi într-o durere, să se îndulcească într-o slava trupului Tău, de o nemăsurată bucurie; căreia şi noi împărtăşindu-ne, într-o suirea Ta la ceruri, Stăpâne, slăvim mila Ta cea mare ce s-a făcut spre noi.

Apoi troparul învierii.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor, a praznicului

Ectenia mică şi otpustul.

La Vecernia cea mare

Fericit bărbatul... toată Catisma. La Doamne stigat-am... punem stihirile pe 10 și cântăm trei stihiri ale învierii, trei ale înălțării și patru ale Sfinților părinți.

Stihirile învierii, glasul al 6-lea:

Biruință având, Hristoase, asupra iadului, pe Cruce Te-ai suit, ca pe cei ce ședeau întru întunericul morții să-i înviezi împreună cu Tine, Carele ești între morți slobod; Cela ce izvorăști viață din lumina Ta, Atotputernice Mântuitorule, miluiește-ne pe noi.

Astăzi Hristos moartea călcând, precum a zis, a înviat, și bucurie lumii a dăruit ca toți cântând această cântare să zicem așa: Izvorule al vieții, Lumina cea neapropiată, Atotputernice Mântuitorule, miluiește-ne pe noi.

De Tine, Doamne, Cela, ce ești în toată zidirea, păcătoșii unde vom fugi ? În cer? În suți locuiești? În iad? Ai călcat moartea? Întru adâncurile mării? Acolo este mâna Ta, Stăpâne. La Tine scăpăm, Ție căzând ne rugăm: Cela ce ai înviat din morți, miluiește-ne pe noi.

Alte **stihiri** ale înălțării, glasul al 6-lea, singur glasul:

Domnul S-a înălțat la ceruri, ca să trimită lumii pe Mângâietorul. Cerurile au gătit scaunul Lui, norii suirea Lui; îngerii s-au mirat, văzând om mai presus de ei. Tatăl a așteptat pe Acela pe care Îl are în sânuri de-a pururea; Duhul Sfânt a poruncit tuturor îngerilor Săi: Ridicați, domni, porțile voastre! Toate neamurile plesniți cu mâinile, că S-a suit Hristos, unde era mai înainte.

Doamne, de înălțarea Ta S-au mirat heruvimii, văzându-Te pe Tine Cela ce ești Dumnezeu, suindu-Te pe nori, pe Tine Carele șaezi pe dâșșii! Slăvimu-Te pe Tine, că bună este mila Ta, slavă Ție.

În munții cei sfinți, văzând Înălțarea Ta, Hristoase, Cela ce ești raza slavei Tatălui, lăudăm chipul feței Tale cel strălucit; închinămu-ne patimilor Tale, cinstim Învierea, slăvită Înălțarea Ta lăudând, miluiește-ne pe noi.

Alte **stihiri** ale Sfinților părinți, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzește-mă sub acoperământul tău.

Din pânțele Te-ai născut mai înainte de luceafăr, din Tată fără de mamă mai-nainte de veci; măcar deși zidire, iar nu Dumnezeu pe Tine, Arie, Te socotește, cu îndrăzneală nebunește amestecându-Te pe Tine, Făcătorule, cu făpturile și-a agonisit materie pentru focul cel veșnic. Dar soborul cel din Niceea, Fiu a lui Dumnezeu Te-a propovăduit pe Tine, Doamne, împreună cu Tatăl și cu Duhul pe scaun șezător.

Cine Ți-a rupt haina Ta, Mântuitorule? Arie, ai zis, care taie stăpânirea cea întocmai cinstită a Treimii într-o despărțiri. Acesta Te-a tăgăduit pe Tine a nu fi Unul din Treime. Acesta a învățat și pe Nestorie să nu zică Născătoare de Dumnezeu. Dar soborul cel din Niceea, Fiu al lui Dumnezeu pe Tine Te-a propovăduit, Doamne, împreună cu Tatăl și cu Duhul pe scaun șezător.

În prăpastia păcatului a căzut Arie, cel ce și-a închis ochii să nu vadă lumina și cu dumnezeiasca undiță s-a rupt cele dinlăuntru, de și-a lepădat toată ființa și sufletul cu sila, alt Iuda făcându-se cu năravul și cu asemănarea. Iar soborul cel din Niceea, Fiul al lui Dumnezeu pe Tine Te-a propovăduit, Doamne, împreună cu Tatăl și cu Duhul pe scaun șezător.

Arie cel fără de minte a tăiat stăpânirea cea singură a Preasfintei Treimi, în trei ființe neasemănate și înstrăinate. Pentru aceasta purtătorii de Dumnezeu Părinți, adunându-se cu osârdie și aprinși de râvnă ca și Ilie Tezviteanul, au tăiat cu sabia Duhului și precum Duhul le-a grăit lor pe hulitorul cel nerușinat, care a dogmatizat acelea.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, glasul al 6-lea

Pe trâmbițele Duhului cele de taină, pe purtătorii de Dumnezeu Părinți astăzi să-i laudăm pe cei ce au cântat în mijlocul Bisericii, cântare întocmită de teologie, o Treime neschimbată, o Ființă și o Dumnezeire slăvind, pe surpătorii lui Arie și pe apărătorii ortodocșilor, pe cei ce se roagă totdeauna Domnului, să miluiască sufletele noastre.

Și acum și pururea și în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cine nu te va ferici pe tine, Preasfântă Fecioară ? Sau cine nu va lauda prea curată nașterea ta? Că Cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Fiul Unul-Născut, Același din tine cea curată a ieșit, negrăit întrupându-Se; din fire Dumnezeu fiind și cu firea om făcându-Se pentru noi; nu în două fețe fiind despărțit, ci în două firi fără

de amestecare fiind cunoscut. Pe Acela roagă-L, curată, cu totul fericită, să miluiască sufletele noastre.

Vohod: Lumină lină a sfintei slave a Tatălui ceresc, Celui fără de moarte, a Sfântului, Fericitului, Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, laudăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu; vrednic ești în toată vremea a fi laudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce dai viață, pentru aceasta lumea Te slăvește.

Prochimenul zilei și îndată citirile.

De la Facere citire:

Cap. 14, versul al 14-lea.

Auzind Avraam că se luase în robie Lot feciorul fratelui său, numărat-a slugile cele de casă trei sute optsprezece și a gonit în urma lor până la Dan. Și a căzut asupra lor noaptea singur și slugile lui cu dânsul și i-au lovit pe dâșii, și i-au gonit până la Hoval, care este de-a stânga Damascului. Și au întors toată călărima Sodomului și pe Lot feciorul fratelui său l-a întors și toată averea lui și femeile și poporul. Și a ieșit împăratul Sodomului întru întâmpinarea lui după întoarcerea lui de la tăierea lui Hodologomor și a împăraților, care erau cu dânsul în valea lui Savi, care era câmpul împăratului. Și Melchisedec, împăratul Salimului i-a scos pâine și vin, și era preot lui Dumnezeu Celui Preaînalt. Și a binecuvântat pe Avraam și a zis: Binecuvântat fie Avraam de Dumnezeu cel Preaînalt, Carele a făcut cerul și pământul. Și binecuvântat fie Dumnezeul cel Preaînalt, Carele a dat pe vrăjmașii tăi sub mâna ta.

De la a doua lege citire:

Cap., versul al 8-lea.

Zis-a Moise către feciorii lui Israil: Vedeți, am dat înaintea feței voastre pământul; intrând moșteniți pe dânsul, care s-a jurat Domnul părinților voștri, lui Avraam, lui Isaac și lui Iacov, să-l dea lor, și seminției lor după dâșii. Și am zis vouă în vremea aceea, zicând: Nu voi putea singur să vă port pe voi, Domnul Dumnezeuul vostru v-a înmulțit, și iată sunteți astăzi ca stelele cerului cu mulțimea. Domnul Dumnezeuul părinților voștri să vă adauge pe voi, ca să fiți cu miile îndoți și să vă binecuvinteze după cum v-a făgăduit. Și am luat dintre voi oameni înțelepți, cunoscuți și pricepuți, și i-am pus pe dâșii să stăpânească peste voi, peste mii mai

mari, și peste sute, și peste cincizeci și peste zece și dregători în semințiile voastre. Și am poruncit judecătorilor voștri în vremea aceea, zicând: Socotiți între frații voștri și judecați cu dreptul între om și între fratele lui și între nemernicul lui. Să nu vă uitați în față la judecată; precum pe cel mic așa și pe cel mare să judeci și să nu te rușinezi de față omului; că a lui Dumnezeu judecata este.

De la a doua lege citire:

Cap. 10, versul al 14-lea.

Zis-a Moise către feciorii lui Israil: Iată al Domnului Dumnezeului; tău este cerul și cerul cerului, pământul și toate câte sunt pe dânsul; însă pe părinții voștri mai mult a voit Domnul a-i iubi și a ales seminția lor după dânsii, pe voi mai ales decât toate neamurile, precum se văd astăzi. Tăiați-vă dar împrejur învârtoșarea inimii voastre și cerbicea voastră să nu o mai învârtoșați, că Domnul Dumnezeu vostru, Acesta este Dumnezeu dumnezeilor și Domnul domnilor; Dumnezeu mare și tare și înfricoșat Carele nu caută la față nici la dar; Carele face judecată nemernicului și săracului și văduvei și iubește pe cel nemernic, și-i dă lui pâine și haină. De Domnul Dumnezeu tău să te temi, și Lui unuia să-i slujești; de Dânsul să te lipești și întru numele Lui să te juri. Acela este lauda ta și Acela este Dumnezeu tău. Cea ce ți-a făcut ție aceste lucruri mari și prea slăvite, pe care le-au văzut ochii tăi.

La Litie

Stihira praznicului, glasul 1: Suindu-Te la ceruri, de unde Te-ai și pogorât, nu ne lăsa pe noi sărmani, Doamne; să vină Duhul Tău, aducând pace lumii; arată fiilor omenеști lucrurile puterii Tale, Doamne, Iubitorule de oameni.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, glasul al 3-lea

Așezământurilor apostolice, osârduitori păzitori ați fost, Sfinților părinți; că o Ființă a Sfintei Treimi a fi, cu dreaptă credință învățând, hula lui Arie sobornicește ați surpat. Cu care împreună și pe Macedonie luptătorul împotriva Duhului biruindu-l, ați osândit pe Nestorie, pe Eutihie și pe Dioscor, pe Sabelie și pe Sevir cel fără de cap. De a căroră amăgire rugați-vă să ne izbăvim noi; ca viața noastră nepurcată întru credință să se păzească, rugămu-ne.

Și acum și pururea și în vecii vecilor, a praznicului, glasul al 6-lea

Doamne, după ce ai săvârșit taina rânduielii, luând pe ucenicii Tăi, la Muntele Măslinilor Te-ai înălțat. Și iată, tăria cerului ai străbătut, Cea ce pentru mine ai

sărăcit asemenea ca mine, și Te-ai suit acolo de unde nu Te-ai despărțit, trimite pe Preasfântul Tău Duh, să lumineze sufletele noastre.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 6-lea:

Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri, și pe noi pe pământ ne învrednicește, cu inimă curată să Te slăvim.

Stih: Domnul a împărățit, întru podoabă S-a îmbrăcat, îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere și S-a încins.

Porțile cele de aramă zdrobindu-le și încuietorile iadului sfărâmându-le, ca un Dumnezeu Atotputernic, neamul omenesc cel căzut l-ai înviat. Pentru aceasta și noi cu un glas strigăm: Cea ce ai înviat din morți, Doamne, slavă Ție.

Stih: Pentru că a întărit lumea care nu se va clinti.

Din stricăciunea cea de demult vrând Hristos să ne îndrepteze pe noi, pe Cruce S-a pironit și în groapă S-a pus, pe Carele mironosițele femei cu lacrimi căutându-L, plângând au grăit: Vai nouă, Mântuitorul nostru! Cum ai primit a Te sălășlui în groapă ? Și sălășluindu-Te voind, cum Te-ai furat ? Cum Te-ai mutat ? Și care loc a ascuns trupul Tău cel de viață purtător ? Ci, Stăpâne, precum Te-ai făgăduit nouă arată-Te, și potolește de la noi tânguirea cea cu lacrimi. Iar plângând ele, îngerul către dânsle a strigat: De plângere părăsindu-vă, spuneți apostolilor că a înviat Domnul, dăruind lumii curățire și mare milă.

Stih: Casei Tale se cuvine sfințenie, Doamne, întru lungime de zile.

Răstignindu-Te precum ai voit Hristoase, și moartea cu îngroparea Ta prădând, a treia zi ai înviat ca un Dumnezeu întru slavă, dăruind lumii viață fără de sfârșit și mare milă.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, a părinților, glasul al 4-lea

Pomenirea de astăzi cea de peste an, a purtătorilor de Dumnezeu părinți, care s-au adunat din toată lumea în luminată cetatea Niceei, adunarea ortodocșilor, ca niște evlavioși, cu credință să o prăznuim. Că aceștia învățătura cumplitului Arie, cea fără de Dumnezeu, cu evlavios gând o au surpat și de la Biserica cea sobor-

nicească, sobornicește l-au gonit. Și luminat pe toți i-a învățat a mărturisi pe Fiul lui Dumnezeu de o Ființă cu Tatăl, împreună veșnic și fiind mai înainte de veci. Alcătuind aceasta cu luare aminte și cu bunăcredință în Simbolul Credinței. Pentru aceasta urmând și noi dumnezeieștilor lor învățături, crezând cu tărie, slujim Tatălui și Fiului și Duhului Sfânt, Treimii celei de o Ființă întru o Dumnezeire.

Și acum și pururea și în vecii vecilor, a praznicului, același glas

Doamne, taina cea din veac ascunsă și de neamuri, plinindu-o ca un Bun, ai venit cu ucenicii Tăi în Muntele Măslinilor, având și pe ceea ce Te-a născut pe Tine Făcătorul și Ziditorul tuturor; că se cădea aceeaia, care întru patima Ta ca o Maică a fost mai mult decât toți întru durere, să se îndulcească întru slava trupului Tău, de o nemăsurată bucurie; căreia și noi împărtășindu-ne, întru suirea Ta la ceruri, Stăpâne, slăvim mila Ta cea mare ce s-a făcut spre noi.

Acum slobozește pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor; luminează spre descoperirea neamurilor și slava poporului Tău bine credincios.

Sfinte Dumnezeule... și după Tatăl nostru... Troparul părinților de două ori și al praznicului o dată. Și binecuvântarea pâinilor.

Iar nefiind priveghere, **troparul** Învierii, glasul al 6-lea:

Puterile îngerești la mormântul Tău și străjerii au amorțit și sta Maria la mormânt, căutând prea curat trupul Tău. Prădat-ai iadul, nefiind ispitit de dânsul. Întâmpinat-ai pe Fecioara, dăruind viață. Cea ce ai înviat din morți, Doamne, slavă Ție.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, a Sfinților părinți, glasul al 8-lea

Prea proslăvit ești, Hristoase Dumnezeul nostru, Cea ce luminători pe pământ pe Părinții noștri i-ai întemeiat și printr-înșii la adevărata credință pe noi toți ne-ai îndreptat; mult-Îndurate, slavă Ție.

Și acum și pururea și în vecii vecilor, a praznicului, glasul al 4-lea

Tropar la praznicul Înălțării Domnului: Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase, Dumnezeul nostru, bucurie făcând ucenicilor, cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei, prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Izbăvitorul lumii.

La Miezonoptică cântăm canonul Treimii din Octoih, glasul al 6-lea.

Duminica a șaptea săptămână după Paști.

La Utrenie

La Dumnezeu este Domnul... troparul învierii, de două ori, Slavă... a părinților, Și acum... a înălțării.

După întâia Catismă, **sedealna**, glasul al 6-lea:

Mormântul deschis fiind și iadul tânguindu-se, Maria a strigat către apostolii cei ascunși: Ieșiți lucrătorii viei, propovăduiți cuvântul Învierii! Înviat-a Domnul, dând lumii mare milă.

Doamne, stăut-a înaintea mormântului Tău, Maria Magdalena și a plâns strigând și grădinar pe Tine socotindu-Te, a zis: Unde ai pus viața cea veșnică? Unde ai ascuns pe Cel de pe scaunul heruvimilor ? Că cei ce-L străjuiau de frică au amorțit. Sau pe Domnul meu dați-mi-L, sau cu mine strigați: Cea ce ai fost între morți și morții ai înviat, slavă Ție.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cela ce pe cea binecuvântată o ai numit Maică a Ta, venit-ai la patimă prin sfatul cel de voie; strălucit-ai pe Cruce, vrând să cauți pe Adam și ai grăit îngerilor: Bucurați-vă, împreună cu Mine! Că s-a aflat drahma cea pierdută! Cela ce toate le-ai rânduie cu înțelepciune, slavă Ție.

După a doua Catismă, **sedealna**, glas același:

Viața în mormânt a zăcut, și pecetea pe piatră s-a pus; ca pe un împărat adormit ostașii au străjuit pe Hristos și pe vrăjmașii săi cu nevederea bătându-i, a înviat Domnul.

Prin moartea cea de voie, viață fără de moarte am aflat, Atotputernice și Unule Mântuitorule al tuturor. Că Tu întru cinstită scularea Ta pe toți i-ai chemat, Cela ce ai stricat biruința iadului și boldul morții.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor (a Născătoarei de Dumnezeu)

De Dumnezeu Născătoare Fecioară, roagă pe Fiul tău, pe Cel ce S-a pironit de voie pe Cruce și a înviat din morți, pe Hristos Dumnezeuul nostru, să se mântuiască sufletele noastre.

După: Fericiți cei fără prihană... Troparele învierii: Bine ești cuvântat, Doamne...

Apoi **Ipacoi**, glasul al 6-lea: Cu moartea Ta cea de voie și de viață făcătoare, Hristoase, porțile iadului sfărâmându-le ca un Dumnezeu, ne-ai deschis nouă Raiul cel de demult. Și înviind din morți, ai izbăvit din stricăciune viața noastră.

Apoi treptele, glasul al 6-lea.

Antifonul 1

La cer ridic ochii mei către Tine, Cuvântule, milostivește-Te spre mine ca să viez Ție.

Miluește-ne pe noi defăimații, întocmindu-ne vase de bună treabă, Ție, Cuvântule.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Prin Sfântul Duh este pricina cea atot mântuitoare, de suflă acesta spre cineva după vrednicie, curând îl ridică din cele de pe pământ, îl într-aripează, îl crește și sus îl așază.

Antifonul al 2-lea

De n-ar fi că Domnul era întru noi, nimenea din noi n-ar fi putut suferi luptarea vrăjmașului, că cei ce biruiesc de aici se înalță.

Cu dinții lor să nu se apuce sufletul meu, ca o pasăre, Cuvântule, vai mie! Cum mă voi mântui de vrăjmași, iubitor de păcate fiind.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Prin Duhul Sfânt este îndumnezeirea tuturor, buna-voire, înțelegerea, pacea și binecuvântarea; că întocmai lucrător este cu Tatăl și cu Cuvântul.

Antifonul al 3-lea

Cei ce se nădăjduiesc spre Domnul, vrăjmașilor sunt înfricoșați și tuturor minunați, că sus privesc.

Întru fărădelegi nu-și tinde mâinile sale soarta dreptilor, ajutător pe Tine avându-Te, Mântuitorule.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Prin Sfântul Duh este stăpânia peste toți, Căruia se închină oștile cele de sus, cu toată suflarea celor de jos.

Prochimen, glasul al 6-lea: Doamne, deșteaptă puterea Ta și vino ca să ne mântuiești pe noi.

Stih: Cela ce paști pe Israil ia aminte.

Toată suflarea...

Evanghelia a zecea a Învierii

Ioan (XXI, 1 - 14)

- 1. După acestea, Iisus S-a arătat iarăși ucenicilor la Marea Tiberiadei, și S-a arătat așa:*
- 2. Erau împreună Simon-Petru și Toma, cel numit Geamănul, și Natanael, cel din Cana Galileii, și fiii lui Zevedeu și alți doi din ucenicii Lui.*
- 3. Simon-Petru le-a zis: Mă duc să pescuiesc. Și i-au zis ei: Mergem și noi cu tine. Și au ieșit și s-au suit în corabie, și în noaptea aceea n-au prins nimic.*
- 4. Iar făcându-se dimineață, Iisus a stat la țărm; dar ucenicii n-au știut că este Iisus.*
- 5. Deci le-a zis Iisus: Fiilor, nu cumva aveți ceva de mâncare? Ei I-au răspuns: Nu.*
- 6. Iar El le-a zis: Aruncați mreaja în partea dreaptă a corăbiei și veți afla. Deci au aruncat-o și nu mai puteau s-o tragă de mulțimea peștilor.*

7. *Și a zis lui Petru ucenicul acela pe care-l iubea Iisus: Domnul este! Deci Simon-Petru, auzind că este Domnul, și-a încins haina, căci era dezbrăcat, și s-a aruncat în apă.*
8. *Și ceilalți ucenici au venit cu corabia, căci nu erau departe de țărm, ci la două sute de coți, trăgând mreaja cu pești.*
9. *Deci, când au ieșit la țărm, au văzut jar pus jos și pește pus deasupra, și pâine.*
10. *Iisus le-a zis: Aduceți din peștele pe care l-ați prins acum.*
11. *Simon-Petru s-a suit în corabie și a tras mreaja la țărm, plină de pești mari: o sută cincizeci și trei, și, deși erau atâția, nu s-a rupt mreaja.*
12. *Iisus le-a zis: Veniți de prânziți. Și nici unul din ucenici nu îndrăznește să-L în-trebe: Cine ești Tu?, știind că este Domnul.*
13. *Deci a venit Iisus și a luat pâinea și le-a dat lor, și de asemenea și peștele.*
14. *Aceasta este, acum, a treia oară când Iisus S-a arătat ucenicilor, după ce S-a sculat din morți.*

„Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia Celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm, Hristoase și Sfântă Învierea Ta o lăudăm și o slăvim”.

Psalmul 50

1. *Miluieste-mă, Dumnezeuule, după mare mila Ta*
2. *Și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea.*
3. *Mai vârtos mă spală de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește.*
4. *Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea este pururea.*
5. *Ție unuia am greșit și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești Tu întru cuvintele Tale și biruitor când vei judeca Tu.*
6. *Că iată întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea.*
7. *Că iată adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai arătat mie.*
8. *Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai vârtos decât zăpada mă voi albi.*
9. *Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele mele cele smerite.*
10. *Întoarce fața Ta de la păcatele mele și toate fărădelegile mele șterge-le.*
11. *Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeuule, și duh drept înnoiește întru cele dinlăuntru ale mele.*
12. *Nu mă lepăda de la fața Ta și Duhul Tău cel sfânt nu-l lua de la mine.*
13. *Dă-mi mie bucuria mântuirii Tale și cu duh stăpânitor mă întărește.*
14. *Învăța-voi pe cei fărădelege căile Tale și cei necredincioși la Tine se vor întoarce.*

15. Izbăvește-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta.

16. Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta.

17. Că de ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi.

18. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi.

19. Fă bine, Doamne, întru bună voirea Ta, Sionului și să se zidească zidurile Ierusalimului.

20. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Canoanele - Al învierii cu irmoasele pe 4, al înălțării pe 4 și al Sfinților părinți pe 6.

Canonul Învierii

Cântarea 1-a, glasul al 6-lea

Irmos: Ca pe uscat umblând Israil cu urmele prin adânc, pe gonaciul Faraon văzându-l înecat, a strigat: Să cântăm lui Dumnezeu cântare de biruință.

Bunule Iisuse, întinzându-Ți palmele pe Cruce, toate le-ai umplut de bunăvoința Tatălui. Pentru aceasta îți cântăm toți cântare de biruință.

Cu frică ca o roabă, moartea poruncindu-i-se, s-a apropiat către Tine, Stăpânul vieții, prin care ne dai nouă viață fără sfârșit și înviere.

Al Născătoarei de Dumnezeu

Primind pe Ziditorul Tău precum însuși a voit, întrupat fără sămânță din pântecul tău, mai presus de minte, curată, te-ai arătat cu adevărat Stăpâna zidurilor.

Alt Canon, al Înălțării

facere a lui Ioan Monahul.

Cântarea 1-a, glasul al 5-lea

Irmos: Mântuitorului Dumnezeu Celui ce a povățuit pe popor prin mare, cu picioare neudate și pe Faraon cu toată oastea l-a înecat, Aceluia unuia să-l cântăm, că S-a proslăvit.

Să cântăm toate popoarele lui Hristos Celui ce S-a înălțat cu slavă pe umerii heruvimilor și pe noi împreună ne-a pus să ședem de-a dreapta Tatălui, cântare de biruință, că S-a proslăvit.

Pe Hristos, Mijlocitorul între Dumnezeu și oameni, cetele îngerești văzându-L cu trupul întru cele de sus, se mirau și cu un glas cântau cântare de biruință, că S-a proslăvit.

Domnului Celui ce S-a arătat în muntele Sinai și legea a dat lui Moise, văzătorului de Dumnezeu, Celui ce S-a înălțat cu trupul din Muntele Măslinilor, Aceluia toți să-i cântăm, că S-a proslăvit.

Al Născătoarei de Dumnezeu

Preacurată Maica lui Dumnezeu, roagă neîncetat pe Dumnezeu Cel ce S-a întrupat din Tine și din sânurile Părintelui nu S-a depărtat, să mântuiască din toată priemejdia pe toți cei ce i-a zidit.

Alt canon, al Sfinților părinți

Cântarea 1-a, glasul al 6-lea

Irmos: Ca pe uscat umblând Israil cu urmele prin adânc, pe gonaciul Faraon văzându-l înecat, a strigat: Să cântăm lui Dumnezeu cântare de biruință.

Pe prea sfântul sobor al Sfinților Părinți laudându-l, strigând mă rog Ție, Hristoase: Să se păzească întru mine preasfânta lor dumnezeiască învățătură.

Purtătorii de Dumnezeu Părinți ca niște fulgere adunându-se astăzi, Te-a mărturisit luminat pe Tine, Hristoase, Fiu Unul-Născut, împreună fără început cu Tatăl și de o Ființă.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Prea slăviții împodobitori de mireasă ai miresei Tale, Sfintei Biserici, Stăpâne, alcătuind luminat, Doamne, hotărârea cea de aur a credinței, ca și cu o podoabă cuvioasă pe aceasta o a înfrumusețat.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Împodobită cu dumnezeiasca slavă, cinstita Împărăteasă, stă înaintea Fiului său și Dumnezeu, cerând mântuirea sufletească nouă.

Catavasie: Cu dumnezeiescul nor acoperit fiind gângavul, a spus legea cea scrisă de Dumnezeu. Că scuturând tina de pe ochiul minții, vede pe cel ce este și se învață cunoștința Duhului, cinstind cu dumnezeiești cântări.

Canonul Învierii

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, carele ai înălțat cornul credincioșilor Tăi, Bunule, și ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Pe Dumnezeu răstignit cu trupul văzându-L zidirea, se topea de frică; ci s-a ținut tare cu palma cea atotțiitoare a Celui ce S-a răstignit pentru noi.

Moartea călcându-se de moarte zace ticăloasa fără suflare. Că cel tare nesuferind milostivirea cea dumnezeiască a Vieții, s-a omorât și s-a dăruit tuturor Învierea.

Al Născătoarei de Dumnezeu

Minunea dumnezeieștii nașterii tale, Curată, covârșește toată rânduiala firii. Că pe Dumnezeu mai presus de fire L-ai zămislit în pantece și născându-L ai rămas pururea fecioară.

Alt Canon, al Înălțării

Cântarea a 3-a

Irmos: Cu puterea Crucii Tale, Hristoase, întărește gândul meu ca să laud și să slăvesc înălțarea Ta cea mântuitoare.

Suitu-Te-ai, Dătătorule de viață, Hristoase, la Tatăl și ai înălțat neamul nostru, Iubitorule de oameni, cu negrăită milostivirea Ta.

Cetele îngerești, Mântuitorule, văzând firea omenească înălțându-se împreună cu Tine, neîncetat mirându-se, Te laudau pe Tine.

Se spăimântau cetele îngerești, Hristoase, văzându-Te pe Tine cu trupul înălțându-Te și laudau sfântă Înălțarea Ta.

Al Născătoarei de Dumnezeu

Roagă neîncetat, curată, pe Cela ce a ieșit din coapsele Tale ca să mântuiască din înșelăciunea diavolului, pe cei ce te laudă pe tine, Maica lui Dumnezeu.

Alt canon, al Sfinților părinți

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, carele ai înălțat cornul credincioșilor Tăi, Bunule, și ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Curgere și patimă și tăiere păgânește adăugând nașterii celei dumnezeiești, Arie păgânul cel fără de minte, cu sabia cea tăietoare a Părinților s-a tăiat.

Ca și dumnezeiescul Avraam de demult, oștindu-se toți preacinstiții de Dumnezeu grăitori, pe vrăjmașii Tăi cei cumpliți, Bunule, cu puterea Ta tare i-a pierdut de tot.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Adunarea cea dintâi a preoților Tăi împreunându-se, pe Tine, Mântuitorule, Te-a mărturisit cu bună credință, că Te-ai născut de o Ființă cu Tatăl cel fără început și Făcător a toate.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Nu poate cuvântul omenesc, nici limba, Fecioară, să te laude pe tine după vrednicie; că din tine, prea curată, a binevoit a Se întrupa fără sămânță Dătătorul de viață, Hristos.

Catavasie: Rupt-a legăturile pântecelui celui sterp și ocară cea nerăbdată a celei bine roditoare, singură rugăciunea proorociței Anna de demult, aceea ce purta duh umilit, către cel puternic și Dumnezeuul cunoștințelor.

Condacul înălțării, glasul al 6-lea: Plinind rânduiala cea pentru noi și cele de pe pământ unindu-le cu cele cerești, Te-ai înălțat întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, nicidecum despărțindu-Te, ci rămânând nedepărtat; și strigând celor ce Te iubesc pe Tine: Eu sunt cu voi și nimenea împotriva voastră.

Icos: Cele pământești pe pământ lăsându-le și cele din țărână țărânei dându-le, veniți să ne trezvim și la înălțime să ne ridicăm ochii și gândurile; să ne înălțăm noi cești muritori vederile împreună și simțirile spre porțile cerești. Să ne socotim că suntem în Muntele Măslinilor și că privim la Cel ce mântuiește, fiind pe nor. Că de acolo Domnul la ceruri a alergat; acolo și Iubitorul de a dăruia, a împărțit apostolilor Săi daruri, mângâindu-i ca un părinte și întărindu-i, povățuindu-i ca pe niște fii și zicând către dânșii; Nu Mă voi despărți de voi; Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră.

Sedealna, glasul al 4-lea:

Podobie: Degrab ne întâmpină pe noi mai înainte până ce nu ne robim când vrăjmașii Te hulesc pe Tine și ne îngrozesc pe noi, Hristoase, Dumnezeul nostru, pierde cu Crucea Ta pe cei ce se luptă cu noi, ca să cunoască cât poate credința dreptmăritorilor, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule, Iubitorule de oameni.

Luminători prea luminați ai adevărului lui Hristos, v-ați arătat lumii pe pământ după adevăr, prea fericiților Părinți, topind eresurile celor hulitori cu limbi bârfitoare; și stingând amestecăturile cele în chipul văpăii ale celor cu rele socotinți. Pentru aceasta ca niște ierarhi, ai lui Hristos, rugați-vă să ne mântuim noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Podobie: Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruiește-i, Hristoase Dumnezeule. Veselește cu puterea Ta pe binecredincioșii creștini, dăruindu-le lor biruință asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruință.

Cetatea niceenilor cea luminată, a chemat astăzi la sine, de peste tot pământul trei sute și optsprezece arhieriei, asupra lui Arie celui ce blasfema și micșora pe Fiul și

Cuvântul lui Dumnezeu, Cel ce este Unul din Treime. Dar pe acest Arie, surpându-l părinții, credința au întărit.

Și acum și pururea și în vecii vecilor, a înălțării

Cela ce Te-ai suit la ceruri cu slavă și ai șezut împreună cu Tatăl de-a dreapta, de Carele nicicum nu Te-ai despărțit, Iubitorule de oameni, Hristoase, și pe Duhul Sfânt Te-ai făgăduit a-L trimite înțelepților Tăi ucenici și ai luminat gândurile noastre; dă-ne luminare, ca să Te laudăm neîncetat, Stăpâne.

Canonul Învierii

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este puterea mea, Dumnezeu și Domnul, cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviință cântă, strigând: Din cuget curat întru Domnul prăznuind.

Înflorit-a pomul vieții celei adevărate, Hristoase, că Crucea s-a înfipt și adăpându-se cu sângele și cu apa din coasta Ta cea nestricăcioasă, viața ne-a odrăslit.

De acum șarpele nu-mi va mai pune înaintea mincinoasa îndumnezeire; că Hristos, Îndumnezeitorul firii omenești, mi-a deschis neapărat cărarea vieții.

A Născătoarei de Dumnezeu

Cu adevărat, nespuse și necuprinse sunt tainele nașterii tale celei cu dumnezeiască cuviință, celor ce sunt pe pământ și în cer, Născătoare de Dumnezeu, pururea fecioară.

Alt Canon, al Înălțării

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am auzul puterii Crucii Tale, că Raiul s-a deschis printr-înșă și am strigat: Slavă puterii Tale, Doamne.

Înălțatu-Te-ai întru slavă, Împărate al îngerilor și pe Mângâietorul de la Tatăl L-ai trimis nouă; pentru aceasta strigăm: Slavă, Hristoase, Înălțării Tale.

Când S-a suit Mântuitorul cu trupul la Tatăl, s-au mirat de Dânsul oștile îngerești și au strigat: Slavă, Hristoase, Înălțării Tale.

Puterile îngerești au strigat către cele de-mai-sus: Ridicați porțile lui Hristos, Împăratului nostru, pe Carele Îl laudăm împreună cu Tatăl și cu Duhul.

A Născătoarei de Dumnezeu

Fecioara a născut și cele ale maicilor nu le-a cunoscut, ci Maică este și Fecioară a rămas; pe care laudându-o, strigăm: Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu.

Alt canon, al Sfinților părinți

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este puterea mea, Dumnezeu și Domnul, cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviință cântă, strigând: Din cuget curat întru Domnul prăznuind.

Arie care a stricat dreapta credință, cu mintea sa cea nepricepută, s-a depărtat din Biserică cu judecățile părintești, ca un mădular putred, cel cu nume rău.

Pentru Tine, Stăpâne, luptându-se ceata Părinților, tare au biruit pe vrăjmașii Tăi și că ești de o Ființă cu Tatăl și cu Duhul, Te-a mărturisit.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Mijlocitor Te-ai făcut între Dumnezeu și oameni, Dumnezeu și om fiind, Hristoase. Pentru aceasta cunoscându-Te pe Tine un Fiu în două firi, cugetătorii de Dumnezeu Te-au propovăduit.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Mort m-a arătat pe mine gustarea din pom; iar pomul vieții din tine, Preacurată, arătându-Se, m-a înviat și desfătării raiului moștenitor m-a făcut.

Catavasie: Împărate al împăraților, unule din unul însuși, Cuvinte cea ce ai ieșit din Tatăl cel nepricinuit, pe cel întocmai puternic Duhul Tău cel adevărat, apostolilor L-ai trimis, ca un făcător de bine, celor ce cântă: Slavă puterii Tale, Doamne.

Canonul Învierii

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce mânecă la Tine cu dragoste, mă rog luminează-le, ca să Te vadă, Cuvinte a lui Dumnezeu, pe Tine adevăratul Dumnezeu, pe Cella ce chemi din negura greșelilor.

Datu-mi-au acum loc heruvimii și sabia cea de foc, Stăpâne, a dat dosul văzându-Te, Cuvântule al lui Dumnezeu, pe Tine adevăratul Dumnezeu, făcând cale tâlharului în Rai.

De acum nu mă voi mai teme, Stăpâne Hristoase, de întoarcerea în pământ. Că Tu pentru marea milostivire, m-ai scos din pământ, pe mine cel uitat, la înălțimea nestrăciunii, cu Învierea Ta.

A Născătoare de Dumnezeu

Pe cei ce te mărturisesc din suflet, Născătoare de Dumnezeu, Stăpâna lumii cea bună, mântuiește-i, că pe tine folositoare nebiruită te-am agonisit, ceea ce ai născut pe Dumnezeu cu adevărat.

Alt Canon, al Înălțării

Cântarea a 5-a

Irmos: Mânecând strigăm către Tine, Doamne: Mântuiește-ne pe noi, că Tu ești Dumnezeul nostru, afară de Tine pe altul nu știm.

Umplând toate de veselie, Milostive, la Puterile cele de sus cu trupul ai venit.

Puterile cele îngerești văzându-Te pe Tine înălțându-Te, strigau: Ridicați porțile Împăratului nostru.

Apostolii văzând pe Mântuitorul înălțându-Se, cu cutremur strigau: Slavă Ție, Împăratului nostru.

A Născătoare de Dumnezeu

Fecioară după naștere te laudăm pe tine, Născătoare de Dumnezeu, că tu pe Dumnezeu Cuvântul, lumii cu trup L-ai născut.

Alt canon, al Sfinților părinți

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce mănecă la Tine cu dragoste, mă rog luminează-le, ca să Te vadă, Cuvinte a lui Dumnezeu, pe Tine adevăratul Dumnezeu, pe Cela ce chemi din negura greșelilor.

Frumoase sunt cu adevărat picioarele, ale celor ce Te propovăduiesc acum, pe Tine pacea care covârșești toată mintea, a tuturor îngerilor și a oamenilor, Hristoase, și împreunezi lumea cu mulțimea păcii.

Înțelepciune și Putere și Cuvânt ipostatnic al Tatălui, Te-a propovăduit pe Tine, Hristoase, adunându-se dumnezeieștii învățători, cei ce cinstit s-au pecetluit cu legea prea sfintei preoții.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Cu izvoare curate ale apelor învățaturii adăpând Biserica ortodoxă, vă desfățați acum lângă apele odihnei, în veci bucurându-vă.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Făclie luminoasă, care arăți tuturor pe Hristos, Soarele dreptății, știindu-te prea curată, ceea ce ești singură Născătoare de Dumnezeu, chemăm acum a ta folosință.

Catavasie: Dezlegătoare curățire de păcate, luați roua Duhului cea cu foc insuflată, o fii prea luminați ai Bisericii! Că acum din Sion a ieșit legea, darul Duhului cel în chip de limbi de foc.

Canonul Învierii

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieții văzându-o înălțându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: Scoate din stricăciune viața mea, mult-Milostive.

Răstignindu-Te, Stăpâne, cu piroane, blestemul cel asupra noastră l-ai pierdut; iar cu sulia împungându-Te în coastă, zăpădul lui Adam rupându-l, lumea ai izbăvit.

Adam prin înșelăciune împiedicându-se, jos s-a pogorât în prăpastia iadului; iar Tu, Căla ce ești din fire Dumnezeu și milostiv, Te-ai pogorât spre căutarea lui și pe umeri purtându-l, împreună l-ai înviat.

A Născătoare de Dumnezeu

Prea curată Stăpână, care ai născut oamenilor pe Domnul, Îndreptătorul, potolește tulburarea patimilor mele cea nestătătoare și cumplită și dă liniște inimii mele.

Alt Canon, al Înălțării

Cântarea a 6-a

Irmos: Înconjuratu-m-a adâncul, groapă s-a făcut mie chitul, iar eu am strigat către Tine, Iubitorule de oameni, și m-a mântuit dreapta Ta, Doamne.

Săltat-au apostolii pentru nădejdea Duhului, văzând pe Făcătorul astăzi la înălțime ridicându-Se și cu frică au strigat: Slavă Înălțării Tale.

Înainte au stătut îngerii, Hristoase, strigând ucenicilor Tăi: În ce chip ați văzut pe Hristos suindu-Se cu trupul, iarăși va să vină drept Judecător al tuturor.

Dacă Te-au văzut pe Tine, Mântuitorul nostru, ridicându-Te la înălțime cu trupul. Puterile cerești au strigat, zicând: Mare este, Stăpâne, iubirea Ta de oameni!

A Născătoare de Dumnezeu

Pe tine rug nears și munte, scară însuflețită și ușă cerească după vrednicie te slăvim, Marie, ceea ce ești lauda ortodocșilor.

Alt canon, al Sfinților părinți

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieții văzându-o înălțându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: Scoate din stricăciune viața mea, mult-Milostive.

N-a putut să se tăinuiască de mai-nainte cunoștința lui Dumnezeu cea negrăită, semănătorul de neghine, cel numit cu numele turbării. Că râvnind Iudei, ca și acela a crăpat preavicleanul.

Dumnezeiască adunarea Părinților cea cinstită, Te-a propovăduit, Stăpâne, rază una născută strălucind din Ființa părintească și Fiu născut mai-nainte de toți vecii.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Pântecele, adică izvorul cel ce izvora apa cea tulbure și netrebnică de băut a eresurilor celor păgânești, s-a rupt prea cu osârdie cu plugul rugăciunii dumnezeieștilor arhierei.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Marele între prooroci Moise mai-nainte te-a scris pe tine sicriu și masă, sfeșnic și năstrapă, cu închipuire însemnând întruparea cea din tine a Celui Preaînalt, Maică Fecioară.

Catavasie: Curățire și mântuire, Stăpâne Hristoase, ai strălucit nouă din Fecioară; că precum din pântecele fiarei celei din mare pe proorocul Iona, așa să scoți cu totul din stricăciune pe Adam cel căzut cu tot neamul.

Condac, glasul al 8-lea:

Podobie: Ca niște pârgă a firii...

Propovăduirea apostolilor și învățăturile Părinților, o credință au întărit Bisericii, care și haina adevărului purtând, cea țesută din Teologia cea de sus, drept îndreptează și mărește taina cea mare a bunei credințe.

Icos: Cu înaltă glăsuire să auzim Biserica lui Dumnezeu, strigând: Cel însetat să vină la mine și să bea. Paharul care țin eu este pahar al înțelepciunii. Băutura din el o am dres cu cuvântul adevărului; nu turnând apă a grăirii împotriva, ci a mărturisirii. Care bând Israil cel de acum, vede pe Dumnezeu, grăind: Vedeți, vedeți, că însumi Eu sunt și nu mă schimb, Eu Dumnezeu întâi, Eu și după acestea și afară de Mine altul nu este nicidecum. De aici cei ce se împărtășesc se vor sătura și vor lăuda taina cea mare a bunei credințe.

Sinaxar

Tot în această zi, în Duminica a șaptea după Paști, prăznuim Soborul întâi din Niceea, al celor trei sute și optsprezece purtători de Dumnezeu părinți.

Stih: Sfinte și luminate sobor, mă rog să mă cercetezi.
Și pe gândurile mele, cu lumină să le luminezi.

Pricina adunării lor fu următoarea: Domnul nostru Iisus Hristos îmbrăcându-Se în trup, a plinit toată rânduiala cea pentru noi, precum nu se poate spune și iarăși S-a înălțat la scaunul Tatălui. Vrea dar Sfinții să arate că cu adevărat Fiul lui Dumnezeu S-a făcut om. Și om desăvârșit S-a înălțat Dumnezeu, și a șezut de-a dreapta slavei întru cele înalte.

Soborul acesta al Sfinților părinți așa l-a propovăduit pe El și L-a mărturisit că este de o Ființă cu Tatăl și într-o cinste. Pentru acest cuvânt după slăvita înălțare, s-a pus acest praznic de acum, arătând adunarea atâtor părinți, pe Acesta Dumnezeu adevărat înălțat în trup și mărturisindu-L om desăvârșit.

Soborul acesta a fost pe vremea marelui împărat Constantin, în anul al douăzecilea al împărăției lui. Căci încetând prigonirile, acesta a stăpânit întâi în Roma. După aceea zidind și cetatea cea cu totul mărită, numită cu numele său, în anul de la facerea lumii cinci mii opt sute treizeci și opt, a început a se gândi și asupra învățurii lui Arie.

Acest Arie era din Libia și a venit în Alexandria și s-a hirotonit diacon de către Petru mucenicul și arhiepiscopul Alexandriei. Iar pentru că începuse a grăi hulă asupra Fiului lui Dumnezeu, zicând că este făptură și că ar fi fost o vreme când să nu fi fost El; că ar fi departe de dumnezeiasca vrednicie și că cu rea înțelegere S-ar numi Înțelepciunea și Cuvântul lui Dumnezeu; asemănându-Se lui Sabelie rău credinciosului, care credea Dumnezeirea într-o Față și într-un Ipostas, care câte odată se numește Tată, câte odată Fiu și altădată Duh Sfânt.

Acestea hulind Arie, marele Petru l-a oprit de preoție, văzând pe Hristos ca un prunc pe Sfântul Jertfelnic îmbrăcat în haină ruptă, carele a și zis, că Arie o a rupt.

Iar Ahilla, care luase după Petru Patriarhia Cetății Alexandriei, iarăși a dezlegat pe Arie, pentru făgăduința lui și încă l-a hirotonit și preot și l-a pus dascăl în Alexandria; iar după ce s-a sfârșit Ahilla, s-a pus patriarh Alexandru, care aflând pe Arie, asemenea lucruri încă și mai rele hulind, l-a lepădat din Biserică, caterisindu-l în Sobor. După Teodoric, el credea că Hristos ar avea fire schimbată. Și întâi acesta a bârfit, că ar fi luat Domnul trup neînțelegător și neînsuflețit. Acest

Arie pe mulți i-a adus la acea rea credință a sa și a scris și a tras pe mulți la sine. Pe Evsevie al Nicomidiei, pe Paulin de la Tir, pe Evsevie al Chesariei și pe alții. Și s-a încercat și asupra lui Alexandru; dar Alexandru a trimis pretutindenea în toată lumea descriind hulele și învățătura sa eretică și pe mulți i-a ridicat spre răzbunare.

Și așa Biserica fiind tulburată și mulți voind să primească cele creștinești, iar alții îndărătnicindu-se pentru întrebările învățaturii, marele Constantin a adunat Părinți de pretutindenea, din toată lumea, cu căruțe și cu carete în Niceea și a venit și însuși acolo. Și după ce au șezut toți părinții, a șezut și el, nu pe scaunul împărațesc, ci pe un scaun mai jos. Și grăindu-se cele ce au fost asupra lui Arie, l-au dat pe acela anatemei și pe toți cei înțeleși cu dânsul. Și pe Cuvântul lui Dumnezeu au mărturisit Sfînții părinți, că este de o Ființă și într-o cinste și împreună fără de început cu Tatăl.

Și au alcătuit aceștia și sfântul Simbol al Credinței până la articolul: Și întru Duhul Sfânt, Domnul. care după aceea l-a plinit Soborul al doilea.

A întărit încă Soborul întâi și praznicul Paștilor, când și cum se cade nouă a-l face; nu odată cu iudeii, precum era obiceiul mai înainte. A așezat și douăzeci de Canoane pentru îndreptarea Bisericii. Și Sfântul Simbol acesta al Credinței mai pe urmă de toate, marele și întocmai cu apostolii Constantin l-a întărit cu slove roșii.

Cei mai aleși dintre toți cei trei sute și optsprezece părinți au fost aceștia:

- *Silvestru, arhiereul Romei*
- *Mitrofan al Constantinopolului*
- *Alexandru de la Alexandria*
- *cu marele Atanasie, care era atunci arhidiacon și*
- *Eustatie antiochianul și*
- *Macarie Ierusalimneanul*
- *Osie episcopul de la Cordova*
- *Pafnutie mărturisorul și*
- *izvorătorul de mir Nicolae și*
- *Spiridon al Trimitunde, care convingând acolo pe un filozof l-a botezat, arătându-i lui Treimea, făcând minune cu cărămida.*

Iar în vremea Soborului adormind întru Dumnezeu doi părinți arhierei, marele Constantin a pus în coșciugurile lor, așezământul de lege al Sfântului Sobor și tare au pecetluit, dar l-au aflat și de dânsii pecetluit și iscălit cu cuvinte dumnezeiești negrăite. Săvârșindu-se Soborul și încă săvârșindu-se și Cetatea de zid, a chemat

marele Constantin pe acei sfinți bărbați, care și înconjurând toată cetatea și rugându-se pentru dânsa din destul, o a așezat să fie cetate împărătească și o a închinat Maicii Cuvântului lui Dumnezeu, după porunca împăratului. Și așa sfinții fiecare s-au întors la casa sa.

Iar după ce a adormit întru Dumnezeu, marele Constantin, luând Constantie fiul său, sceptrul împărăției, atunci Arie a venit la împăratul, făgăduind, că va lăsa toate și se va uni cu Biserica lui Dumnezeu. Și scriind hulele sale, le-a spânzurat la grumaz, ca și cum s-ar supune Soborului lovind cu mâna acolo unde erau acelea, zicea: Acestora mă plec. Și așa împăratul a poruncit patriarhului Constantinopolului să primească pe Arie în Sobor.

Și era atunci după Mitrofan, Alexandru, care știind năravul cel rău al omului aceuia, nu-l credea și se ruga lui Dumnezeu să-i arate lui de se va uni Arie cu Biserica, după voia lui. Și de vreme ce venise și ceasul întru care să slujească el Liturghie, mai fierbinte s-a făcut întru rugăciune Alexandru. Iar Arie venind la Biserică, aproape de turnul târgului rupându-i-se mâțele, a intrat într-o ieșitoare de ale târgului și acolo a crăpat și și-a lepădat toate măruntaiele pe șezut, pătimind crăparea Iudei, pentru asemenea vindere a Cuvântului. Și de vreme ce a rupt pe Fiul lui Dumnezeu din Ființa Tatălui și el însuși s-a rupt și l-a aflat mort; și așa Biserica lui Dumnezeu s-a izbăvit de pieirea ce îi venea de la acela.

Pentru rugăciunile Sfinților trei sute și optsprezece părinți purtători de Dumnezeu, Hristoase Dumnezeul nostru, miluiește-ne pe noi, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Canonul Învierii

Cântarea a 7-a

Irmos: Dătător de rouă cuptorul l-a făcut îngerul, cuvioșilor Tineri. Pe haldei arzându-i porunca lui Dumnezeu, pe muncitorul l-a plecat a striga: Bine ești cuvântat Dumnezeul părinților noștri.

Tânguindu-se pentru patima Ta, soarele în negură s-a îmbrăcat. Și ziua peste tot pământul, Stăpâne, lumina și-a întunecat, strigând: Bine ești cuvântat Dumnezeul părinților noștri.

Îmbrăcatu-S-a Hristos cu pogorârea Ta întru lumină cele dedesubt; iar strămoșul arătându-se plin de veselie, dănțuind a săltat, strigând: Bine ești cuvântat Dumnezeuul părinților noștri.

A Treimii

Firea cea în trei Fețe, care împărățește și stăpânește peste toate, noianul bunătății și al luminii celei nemărginite, laudându-o să strigăm credincioșii: Bine ești cuvântat Dumnezeul părinților noștri.

Alt Canon, al Înălțării

Cântarea a 7-a

Irmos: Cea ce în cuptorul cel cu foc, pe tinerii cei cuvântători de cântare i-ai mântuit, binecuvântat ești Dumnezeul Părinților noștri.

Cela ce Te-ai înălțat pe nor luminos și ai mântuit lumea, bine ești cuvântat Dumnezeul părinților noștri.

Pe umeri ridicând, Mântuitorule, firea cea răătăcită și înălțându-Te, la Dumnezeu și Tatăl o ai adus.

Firea noastră cea omorâtă prin păcat ridicându-o, la însuși Părintele Tău, Mântuitorule, o ai dus.

A Născătoare de Dumnezeu

Cela ce Te-ai născut din Fecioară, pe care o ai făcut să fie Născătoare de Dumnezeu, bine ești cuvântat Dumnezeul părinților noștri.

Alt canon, al Sfinților părinți

Cântarea a 7-a

Irmos: Dătător de rouă cuptorul l-a făcut îngerul, cuvioșilor Tineri. Pe haldei arzându-i porunca lui Dumnezeu, pe muncitorul l-a plecat a striga: Bine ești cuvântat Dumnezeul părinților noștri.

Biruit-ați pe Arie cel numit cu numele turbării, care s-a turbat cumplit și a grăit cuvinte nedrepte împotriva înălțimii, că s-a lepădat a striga Fiului lui Dumnezeu: Bine ești cuvântat Dumnezeul părinților noștri.

Fiului tunetului urmând Părinții minunați, către Cuvântul cel împreună fără de început cu Tatăl și întocmai pe scaun șezător, cu gurile voastre cele în chipul focului, pe toți i-ați învățat să strige: Bine ești cuvântat Dumnezeul părinților noștri.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Ca și cum ați fi fost cu aripi, ați venit să ajutați Cuvântului de Dumnezeu, fericitorilor. Că de la marginile lumii v-au adunat pe voi Duhul Sfânt, să strigați: Bine ești cuvântat Dumnezeul părinților noștri.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Pe cei trei tineri cuptorul nu i-a ars, mai-nainte închipuind nașterea Ta. Că dumnezeiescul Foc nearzându-te, S-a sălășluit întru tine și pe toți i-a luminat să strige: Bine ești cuvântată ceea ce ai născut pe Dumnezeu cu trup.

Catavasie: Cu un glas a răsunat versul organelor, a cinsti chipul cel făcut de aur și neînsuflețit. Iar darul Duhului cel purtător de lumină, îndeamnă a striga: Treime una cea întocmai puternică și fără de început, bine ești cuvântată.

Canonul Învierii

Cântarea a 8-a

Irmos: Din văpaie cuvioșilor rouă ai izvorât și jertfa dreptului cu apă o ai ars; că toate le faci, Hristoase, cu singură voirea; pe Tine Te prea înălțăm întru toți vecii.

Pe poporul evreiesc cel mai dedemult ucigător de prooroci, acum l-a făcut pizma ucigător de Dumnezeu. Că Te-a spânzurat pe Cruce, pe Tine, Cuvinte a lui Dumnezeu, pe Carele Te prea înălțăm întru toți vecii.

Crugurile cerești nu le-ai părăsit, Hristoase, și în iad pogorându-Te, ai sculat și pe toți oamenii care zăceau în gunoi. Pentru aceasta Te prea înălțăm întru toți vecii.

A Născătoarei de Dumnezeu

Din lumină ai zămislit pe Dătătorul de lumină, Cuvântul și născându-L pe Acesta negrăit, Te-ai proslăvit; că Duhul cel dumnezeiesc întru tine Fecioară S-a sălășluit. Pentru aceasta te laudăm întru toți vecii.

Alt Canon, al Înălțării

Cântarea a 8-a

Irmos: Pe Fiul și Dumnezeu Cel ce S-a născut din Tatăl mai înainte de veci și în anii cei mai de pe urmă, din Fecioară Maică S-a întrupat, preoți laudați-L, popoare prea înălțați-L întru toți vecii.

Pe Hristos, Dătătorul de viață, Cel ce a zburat în două firi la ceruri cu slavă și împreună cu Tatăl a șezut, preoți laudați-L, popoare prea înălțați-L întru toți vecii.

Pe Tine Cela ce ai izbăvit făptura din robia idolească și slobodă o ai pus înaintea Părintelui Tău, Mântuitorule, Te laudăm și Te prea înălțăm întru toți vecii.

Pe Cela ce cu a Sa pogorâre a surpat pe luptătorul împotriva și cu a Sa suire a înălțat pe om, preoți laudați-L, popoare prea înălțați-L întru toți vecii.

A Născătoare de Dumnezeu

Mai presus decât heruvimii te-ai arătat, Născătoare de Dumnezeu curată, purtând în pânțele tale pe Cel ce șade pe dâșii; pe Carele noi oamenii, împreună cu cei fără de trupuri, Îl prea slăvim întru toți vecii.

Alt canon, al Sfinților părinți

Cântarea a 8-a

Irmos: Din văpaie cuvioșilor rouă ai izvorât și jertfa dreptului cu apă o ai ars; că toate le faci, Hristoase, cu singură voirea; pe Tine Te prea înălțăm întru toți vecii.

Luminându-se cu razele Dumnezeirii Tale, păstorii Tăi cei buni, pe Tine Te-au mărturisit Făcător al tuturor și Domn. Pe Carele Te prea înălțăm întru toți vecii.

Adunarea păstorilor cea prea slăvită, împreunându-se acum cu dumnezeiesc gând și teologhisind Treimea cea nezidită, pe toți i-a învățat să strige: Pe Tine Te prea înălțăm întru toți vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul.

Ierarhii, păstorii cei vrednici de minune, Biserica lui Hristos o au luminat, unii într-un loc, alții într-alt loc, cu frumusețe împodobindu-o și prea înălțând pe Hristos în veci.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Cu taină întru închipuiri mai înainte te-au văzut proorocii, pe tine ceea ce ai născut pe Cuvântul. Că Acesta trup din tine luând, a ieșit îndoit. Pe Carele prea înălțăm întru toți vecii.

Irmosul:

Să laudăm, bine să cuvântăm și să ne închinăm Domnului cântându-I și prea înălțându-L pe Dânsul întru toți vecii.

Catavasie: Dezleagă legăturile și stâmpără văpaia, chipul cel întreit strălucitor al dumnezeieștii stăpâniri. Laudă tinerii și binecuvântează pe unul Mântuitorul și atot Făcătorul de bine, toată zidirea cea făcută.

Și cântăm: Ceea ce ești mai cinstită...

Canonul Învierii

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putință oamenilor, spre carele nu cutează a căuta cetele îngerești; iar prin tine, Preacurată, S-a arătat oamenilor Cuvântul întrupat, pe carele slăvindu-L cu oștile cerești, pe tine te fericim.

Neîmpărtășit ai rămas patimilor, Cuvântule al lui Dumnezeu, cu trupul împreunându-Te cu patimile. Dar pe om l-ai dezlegat din patimi, pătimitor făcându-Te, Mântuitorule, Tu, carele singur ești fără de patimă și Atotputernic.

Stricăciunea morții primind, de stricăciune Ți-ai păzit trupul Tău negustat. Și sufletul Tău cel de viață făcător și dumnezeiesc, Stăpâne, în iad nu S-a lăsat, ci ca din somn sculându-Te, pe noi împreună ne-ai sculat.

A Treimii

Pe Dumnezeu Tatăl, pe Fiul cel împreună fără de început, toți oamenii cu buze curate slăvim și puterea cea nespusă și preaslăvită a Preasfântului Duh o cinstim; că Una este Treimea atotputernică și nedespărțită.

Alt Canon, al Înălțării

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe tine Maica lui Dumnezeu cea mai presus de minte și de cuvânt, care ai născut negrăit sub ani pe Cel fără de ani, credincioșii cu un gând te slăvim.

Pe Tine, Mântuitorul lumii Hristos Dumnezeu, apostolii văzându-Te dumnezeiește înălțându-Te, cu frică săltând Te-au slăvit.

Pe Tine, Hristoase Dumnezeule, văzându-Te cetele celor fără de trupuri suindu-Te pe nori, strigau: Ridicați porțile Împăratului slavei.

Pe Tine Cela ce Te-ai pogorât până la cele mai de jos ale pământului și pe om l-ai mântuit și cuuirea Ta l-ai înălțat, Te slăvim.

A Născătoare de Dumnezeu

Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu, Maica lui Hristos Dumnezeu, că pe carele L-ai născut, văzându-L astăzi înălțându-Se de pe pământ, împreună cu îngerii L-ai slăvit.

Alt canon, al Sfinților părinți

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putință oamenilor, spre carele nu cutează a căuta cetele îngerești; iar prin tine, Preacurată, S-a arătat oamenilor Cuvântul întrupat, pe carele slăvindu-L cu oștile cerești, pe tine te ferim.

Aflându-vă pe voi apărători, v-au adunat, într-armându-vă cu puterea cea tare a Duhului, Cuvântul cel împreună fără de început cu Tatăl și împreună pe scaun șezător, Cel ce este mai înainte de veci. Pe carele acum Preasfinților, împreună cu oștile cerești pururea Îl slăviți.

Buba cea mâncăcioasă a eresului celui cumplit a lui Arie o ați oprit, ca niște doctori ai sufletelor și ai trupurilor, alcătuind pentru toți sfințitul Simbol al Creștinței, pe carele acum ținându-l noi pururea, slăvim pomenirea voastră lucrătorilor de cele sfinte.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Ca Căla ce ești lumină prea curată, Hristoase, apără sufletul meu de negura patimilor; pentru rugăciunile slujitorilor Tăi, Stăpâne, care acum Te-au propovăduit, că ești fără de început, nezidit și făcător a toate și Dumnezeu împreună cu Tatăl fără de început.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei de Dumnezeu)

Morților înviere s-a dăruit prin nașterea ta cea nespusă și negrăită, Născătoare de Dumnezeu, Stăpână. Că Viața îmbrăcându-Se cu trup din tine, tuturor a strălucit și mângâierea morții luminat o a risipit.

Catavasie: Bucură-te împărăteasă Maică, slava fecioarelor ! Că toată gura cea limpede bine grăitoare vorbind, nu Te poate cânta după cum se cade și se întunecă toată mintea a cunoaște nașterea Ta. Pentru aceasta, cu un gând pe Tine te slăvim.

Apoi, Sfânt este Domnul Dumnezeu nostru... *(de trei ori)*

Luminânda învierii:

Marea Tiberiadei, cu fiii lui Zevedei, pe Natanail și cu Petru și cu alți doi de demult și pe Toma i-a avut la pescuire; care, după porunca lui Hristos de-a dreapta aruncând, au tras mulțime de pești. Pe carele Petru cunoscându-L, a înotat către Dânsul. Căroră a treia oară S-a arătat și pâine le-a arătat și pește pe carbuni.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, a părinților

Podobie: Femeile înțelegând...

Pomenirea dumnezeieștilor Părinți astăzi prăznuind, pentru rugăciunile lor, rugămu-ne întrutot-Îndurate: Păzește, Doamne, de toată vătămarea eresurilor pe poporul Tău și pe toți ne învrednicește, să slăvim pe Tatăl, pe Cuvântul și pe Sfântul Duh.

Și acum și pururea și în vecii vecilor, al înălțării

Privind ucenicii la Tine, Te-ai înălțat, Hristoase, la Tatăl, împreună cu Dânsul șezând. Îngerii înainte mergând, strigau: Ridicați porțile, ridicați! Că Împăratul S-a suit la slava cea începătoare de lumină.

La Laude

Punem stihirile pe 8 și cântăm stihirile învierii 4 și ale Sfinților părinți 4.

Stihirile învierii, glasul al 6-lea:

Crucea Ta, Doamne, viață și înviere poporului Tău este și spre dânsa nădăjduindu-ne, pe Tine, Dumnezeuul nostru Cel ce ai înviat Te laudăm, miluiește-ne pe noi.

Îngroparea Ta, Stăpâne, Raiul a deschis neamului omenesc și din stricăciune mântuindu-ne, pe Tine, Dumnezeuul nostru, Cel ce ai înviat Te laudăm, miluiește-ne pe noi.

Cu Tatăl și cu Duhul pe Hristos să-L laudăm, pe Cel ce a înviat din morți și către Dânsul să strigăm: Tu ești viața noastră și Învierea, miluiește-ne pe noi.

A treia zi ai înviat din mormânt, Hristoase, precum este scris și împreună ai sculat pe strămoșul nostru; pentru aceasta Te și slăvește neamul omenesc și laudă Învierea Ta.

Alte **stihiri** ale Sfinților părinți, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzește-mă sub acoperământul tău.

Toată știința sufletească adunând și cu Dumnezeiescul Duh socotind, fericiții și cinstiții părinți, simbolul Credinței cu dumnezeiască scrisoare l-au însemnat. Întru carele învață luminat, că Cuvântul este împreună fără de început cu Cel ce L-a născut și de o Ființă cu adevărat; urmând apostoliceștilor învățături cei prea slăviți și cu totul fericiți cu adevărat și de Dumnezeu gânditori. *(de două ori)*

Apoi **Stih:** Bine ești cuvântat, Doamne Dumnezeuul părinților noștri și laudat și prea slăvit este numele Tău în veci.

Toată strălucirea Sfântului Duh cea cu mintea gândită primindu-o, învățătura cea mai presus de fire, cu cuvânt scurt și cu multă înțelegere o au spus prin dumnezeiască insuflare; ca niște propovăduitori ai lui Hristos, părtinind fericirii evangeliceștilor dogme și așezămintelor ortodoxe, de sus luând descoperirea lor și luminându-se au alcătuit hotărârea cea de Dumnezeu învățată.

Stih: Adunați-i Lui pe cuvioșii Lui, pe cei ce așază așezământul de lege al Lui.

Toată măiestria păstorească adunând și de mânia cea prea dreaptă pornindu-se acum prea cu dreptate, dumnezeieștii păstori, pe lupii cei grei și pierzători i-au gonit, împrăștiindu-i de la staulul Bisericii, cu praștia Duhului, ca pe cei ce căzuseră spre moarte și erau ca niște bolnavi fără vindecare; ca niște slugi prea adevărate ale lui Hristos și tăinuitori prea sfințiți ai dumnezeieștii propovăduiri.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, glasul al 8-lea

A lui Gheorghe Nicomidianul: Ceata Sfinților părinți, de la marginile lumii adunându-se, o Ființă și o Fire a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, au învățat, și taina teologiei luminat o au dat Bisericii. Pe care lăudându-i cu credință, să-i ferim, zicând: O dumnezeiască tabără, de Dumnezeu grăitori ostași într-armați ai oștii Domnului! Stele mult luminătoare ale tăriei celei înțelegătoare, stâlpii cei nesurpați ai Sionului celui tainic! Florile Raiului cele ca mirul mirositoare! Gurile Cuvântului cele cu totul de aur, lauda Niceei, podoaba lumii; rugați-vă cu dinadinsul, pentru sufletele noastre.

Și acum și pururea și în vecii vecilor.

Prea binecuvântată ești... Slavoslovie cea mare, ecteniile și otpustul. Slavă... Și acum...

Stihira Evangheliei, glasul al 6-lea: După pogorârea în iad și după învierea din morți, întristându-se precum trebuia ucenicii, pentru despărțirea de Tine, Hristoase, la lucrare s-au întors; și iarăși luntrea și mrejele dar vânatul nicăierea. Ci Tu, Mântuitorule, arătându-Te ca un Stăpân al tuturor, de-a dreapta ai poruncit să arunce mrejele și cuvântul s-a făcut lucru îndată și o mare mulțime de pești și cină străină gata pe pământ. De care împărtășindu-se atunci ucenicii Tăi, învrednicește-ne acum și pe noi să ne desfătăm cu gândul, Iubitorule de oameni, Doamne.

Ceasul întâi și otpustul.

La Liturghie

Fericirile, glasul al 6-lea.

Pomenește-mă, Dumnezeule, Mântuitorul meu, când vei veni întru împărăția Ta și mă mântuiește ca un iubitor de oameni.

Pe Adam cel ce s-a amăgit prin lemn, prin lemnul Crucii iarăși l-ai mântuit și pe tâlharul cel ce striga: Pomenește-mă Doamne, întru împărăția Ta.

Porțile iadului și încuietorile zdrobindu-le, Dătătorule de viață, ai înviat, Mântuitorule, pe toți cei ce strigau: Slavă sculării Tale.

Pomenește-mă Cela ce moartea ai prădat cu îngroparea Ta și cu Învierea Ta toate de bucurie le-ai umplut, ca un milostiv.

Și ale praznicului, Cântarea a 4-a pe 4 și ale Sfinților părinți, Cântarea a 6-a pe 4. Apostolul: Din Faptele Apostolilor. Evanghelia de la Ioan.

Chinonicul: Lăudați pe Domnul din ceruri... Altul al Părinților: Bucurați-vă dreptii întru Domnul...

Luni în săptămâna a șaptea după Paști

Întru aceeași Duminică a Sfinților Părinți, seara.

La Doamne strigat-am... punem stihirile pe 6. Ale Sfinților părinți 3 și de la Minei 3.

Stihirile Părinților, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzește-mă sub acoperământul tău.

Din pânțe Te-ai născut mai înainte de luceafăr, din Tatăl fără de mamă mai înainte de veci. Deși Arie, Te mărturisea zidire, iar nu Dumnezeu, cu îndrăzneală nebunește amestecându-Te pe Tine, Făcătorul, cu făpturile, și-a agonisit materie pentru focul cel veșnic. Dar soborul cel din Niceea, Fiu al lui Dumnezeu Te-a propovăduit pe Tine, Doamne, împreună cu Tatăl și cu Duhul pe scaun șezător.

Cine Ți-a rupt haina Ta, Mântuitorule? Arie, Tu ai zis, care taie stăpânirea cea întocmai cinstită a Treimii întru despărțiri. Acesta Te-a tăgăduit pe Tine a nu fi Unul

din Treime. Acesta a învățat și pe Nestorie să nu zică Născătoare de Dumnezeu. Dar soborul cel din Niceea, Fiul lui Dumnezeu, pe Tine Te-a propovăduit, Doamne, împreună cu Tatăl și cu Duhul pe scaun șezând.

În prăpastia păcatului a căzut Arie, cel ce și-a închis ochii să nu vadă lumina și cu dumnezeiasca undiță s-au rupt cele dinlăuntru, de și-a lepădat toată ființa și sufletul cu sila, alt Iuda făcându-se cu năravul și cu asemănarea. Iar soborul cel din Niceea, Fiu al lui Dumnezeu Te-a propovăduit, Doamne, împreună cu Tatăl și cu Duhul pe scaun șezător.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, glasul al 6-lea

Pe trâmbițele Duhului cele de taină, pe purtătorii de Dumnezeu părinți, astăzi să-i laudăm pe cei ce au cântat în mijlocul Bisericii, cântare întocmită de Teologie, o Treime neschimbată, o Ființă și o Dumnezeire slăvind pe surpătorii lui Arie și pe apărătorii ortodocșilor, pe cei ce se roagă totdeauna Domnului, să miluiască sufletele noastre.

Și acum și pururea și în vecii vecilor, glas același

În munții cei sfinți văzând Înălțarea Ta, Hristoase, Cela ce ești raza slavei Tatălui, laudăm chipul feței Tale cel strălucit; închinămu-ne patimilor Tale, cinstim Învierea, slăvim laudată Înălțarea Ta; miluiește-ne pe noi.

La Stihoavnă

Stihirile, glasul al 6-lea:

Podobie: Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu, păzește-mă sub acoperământul tău.

Toată știința sufletească adunând și cu Dumnezeiescul Duh socotind, fericiții și cinstiții părinți, Simbolul credinței cu dumnezeiască scrisoare l-au însemnat. În care învață lămurat, că Cuvântul este împreună fără de început cu Cel ce L-a născut și de o Ființă cu adevărat; urmând apostoliceștilor învățături cei prea slăviți și cu totul fericiți, cu adevărat și de Dumnezeu gânditori.

Stih: Bine ești cuvântat, Doamne Dumnezeul părinților noștri și laudat și prea slăvit este numele Tău în veci.

Toată strălucirea Sfântului Duh cea cu mintea gândită primindu-o, învățătura cea mai presus de fire, cu cuvânt scurt și cu multă înțelegere o au spus prin dumnezeiască insuflare; ca niște mărturisitori ai lui Hristos; părtinind fericirii evangheliceștelor dogme și așezământurilor ortodoxe, de sus luând descoperirea lor și luminându-se au alcătuit hotărârea cea de Dumnezeu învățată.

Stih: Adunați-i Lui pe cuvioșii Lui pe cei ce așază așezământul de lege al Lui.

Toată măiestria cea păstorească adunând și de mânia cea prea dreaptă pornindu-se acum prea cu dreptate, dumnezeieștii Păstori, pe lupii cei grei și pierzători i-au gonit, împrăștiindu-i de la staulul Bisericii, cu praștia Duhului, ca pe cei ce căzuseră spre moarte și erau ca niște bolnavi fără vindecare; ca niște slugi prea adevărate ale lui Hristos și tăinuitori prea sfințiți ai dumnezeieștii propovăduiri.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, glasul al 3-lea

Așezământurilor apostolești osârduitori păzitori ați fost Sfinților părinți. Că o Ființă a Sfintei Treimi a fi, cu dreaptă credință învățând hula lui Arie sobornicește ați surpat. Cu care împreună și pe Macedonie luptătorul împotriva Duhului biruindu-l, ați osândit pe Nestorie, pe Eutihie și pe Dioscor, pe Sabelie și pe Sevir cel fără de cap. De a căror amăgire rugați-vă să ne izbăvim noi; ca viața noastră întru credință, neîntinată să se păzească, rugămu-ne.

Și acum și pururea și în vecii vecilor, glasul al 6-lea

Suitu-S-a Dumnezeu întru strigare, Domnul în glas de trâmbiță, ca să ridice chipul lui Adam cel căzut și să trimită pe Duhul Mângâietorul, ca să sfințească sufletele noastre.

Troparul părinților, glasul al 8-lea: Prea proslăvit ești, Hristoase Dumnezeul nostru, Cea ce luminători pe pământ pe părinții noștri i-ai întemeiat și printr-înșii la adevărata credință pe noi toți ne-ai îndreptat; mult-Îndurate, slavă Ție.

Și al praznicului: Înălțatu-Te-ai întru slavă, Hristoase Dumnezeul nostru, bucurie făcând ucenicilor cu făgăduința Sfântului Duh, incredințându-se ei prin binecuvântare, că Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii.

Și așa se odovăiește slujba Sfinților părinți.

Comentarii patristice - Rugăciunea arhierească a Mântuitorului

(Ev. Ioan 17, 1-13)

(În. 17, 1) Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.

Hristos nu vorbește doar de răbdarea răului, ci Se pune pe Sine înaintea ca exemplu. După avertismentul Său că în lume necazuri veți avea (În. 16, 33), El Însuși recurge la rugăciune pentru a ne învăța că în încercările noastre, trebuie să lăsăm totul în urmă și să ne îndreptăm către Dumnezeu. El le-a zdruncinat sufletele prin avertismentul Său, dar i-a ridicat din nou prin această rugăciune.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 80, 1, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 1) Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.

Când o situație ne îndeamnă la rugăciune, este potrivit nouă să ne rugăm pentru ceea ce înmulțește slava lui Dumnezeu înainte de a ne ruga pentru ceea ce ne privește pe noi... Mântuitorul, într-adevăr, a spus aceste cuvinte pentru a arăta cât

de importantă era slava Sa pentru Tatăl, pentru a fi cunoscut ca fiind consubstanțial cu El... pentru că Tatăl este slăvit în slava Fiului Său.

(Sfântul Chiril Alexandrinul, Comentariu la Evanghelia după Ioan 2, 3, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 1) Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.

Domnul nostru, singurul născut, Care este veșnic cu Tatăl, Care a luat și chipul unui rob, S-ar fi rugat în tăcere dacă era necesar. Însă, prin rugăciunea cu voce tare, a dorit să se arate pe Sine ca unul care S-a rugat Tatălui; El Și-a adus aminte că trebuia nu doar să se roage, ci să și predice. Și astfel, rugăciunea pe care ne-a adus-o nouă, ne-a făcut-o cunoscută. Pentru că nu doar discursul Său, ci și rugăciunile Lui, au fost o sursă de desăvârșire a ucenicilor Săi – și pentru noi, care o citim astăzi.

(Sfântul Ambrozie al Milanului, Tratat la Evanghelia după Ioan 104, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 1) Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.

În cuvintele Tată, a venit ceasul; prea slăvește pe Fiul Tău, El a arătat că tot timpul și cu fiecare ocazie când a făcut ceva sau a pățit pentru ceva, a fost rânduit de către El, Cel ce nu era supus timpului... Să nu gândească nimeni că acest ceas a venit printr-un context al destinului, nu, ci printr-o hotărâre divină. Nici o lege cerească n-a legat patimile lui Hristos de clipa când s-au petrecut. Cum poate cineva să creadă că stelele și-au constrâns propriul Creator să moară? Prin urmare, nu a fost timpul cel care L-a condus pe Hristos la moartea Sa, ci Hristos a rânduit timpul potrivit pentru a muri. De asemenea, a hotărât și timpul când S-a născut din Fecioară, împreună cu Tatăl, din care S-a născut nedepinzând de timp.. Astfel poate să spună, Părinte, a venit ceasul (În 17, 1) El, Cel care a stabilit fiecare ceas cu Tatăl spunând ca și cum Părinte, a venit ceasul, pe care l-am stabilit împreună de dragul lumii și al prea slăvirii Mele printre ei, prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească .”

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 104, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 1) Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.

Din nou, El ne arată că vine cu bucurie la suferință. Deoarece, cum poate cineva care s-a rugat ca aceasta să se întâmple, să fie silit, numind ceea ce avea să se întâmple, prea slăvire nu doar pentru El Însuși, Răstignitul, ci și pentru Tatăl? Acesta era într-adevăr exemplul, întrucât nu doar Fiul, ci și Tatăl era prea slăvit. Pentru că, înainte de răstignire, nici chiar evreii nu Îl cunoșteau: Israel nu Mă cunoaște (Isaia 1, 3). Dar după răstignire, toată lumea s-a adunat la El. Apoi vorbește și cum prea slăvirea va avea loc și cum Tatăl Îl va prea slăvi pe El.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 80, 1, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 1) Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.

Hristos nu spune că ziua sau timpul a venit, ci că ceasul a venit. Un ceas conține o parte a unei zile. Ce a însemnat acest ceas?...El avea acum să fie scuipat în față, biciuit, răstignit. Dar Tatăl prea slăvește pe Fiul. Soarele, în loc să apună, dispare și toate celelalte corpuri au simțit același șoc, al morții lui Iisus. Stelele în orbita lor, pentru a evita complicitatea la crimă, au scăpat prin stingerea proprie de la privirea scenei. Pământul s-a cutremurat sub greutatea Domnului nostru așezat pe cruce și a arătat că nu avea putere să-L țină pe Acesta care murea, iar sutașul a strigat: cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta! (Mt. 27, 54). Creația este eliberată prin meditația la această jertfă pentru păcat. Chiar și pietrele și-au pierdut din tărie și putere, iar cei care L-au bătut în cuie pe cruce, mărturisesc cu adevărat că Acesta este Fiul lui Dumnezeu. Sfârșitul demonstrează presupunerea. Domnul nostru a spus: prea slăvește pe Fiul Tău (În. 17, 1), demonstrând că nu era Fiu doar cu numele, ci Fiul întocmai. Fiul Tău, spune El. Mulți dintre noi suntem fiii (copiii) lui Dumnezeu. Dar El este Fiul lui Dumnezeu într-un alt sens. El este adevăratul Fiu prin natură, nu prin adopție; în adevăr, nu cu numele; prin naștere, nu prin creare. După ce L-a prea slăvit, mărturisirea sutașului s-a bazat pe adevăr. Și astfel, când soldatul Îl mărturisește pe El ca fiind adevăratul Fiu al Domnului, nimeni dintre credincioșii Săi nu se mai poate îndoi de ceea ce unul din persecutorii Lui nu a putut nega.

(Ilarie de Poitiers, La Sfânta Treime 3, 10, 11, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 1) Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.

Dar, dacă a fost prea slăvit prin patimile Sale, cât de mult a fost prea slăvit prin învierea Sa! Pentru că patimile Sale au arătat smerenia Lui mai mult decât prea slăvirea Lui, iar smerenia este arvuna prea slăvirii. Prea slăvirea este răsplata smereniei (vezi Filipeni 2, 5-11). Deci trebuie să înțelegem prin cuvintele, Tată, ceasul a venit, prea slăvește pe Fiul Tău, că ceasul a venit pentru semănarea seminței care este smerenia. Nu amânați rodul, adică prea slăvirea.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 104, 3, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 1) Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.

Dar poate că aceasta demonstrează slăbiciunea Fiului. El a așteptat să fie prea slăvit de Cineva mai mare decât El. Și cine nu mărturisește că Tatăl este deasupra tuturor, văzând că El Însuși a spus, Tatăl este mai mare decât Mine (În. 14, 28)? Dar ferți-vă să nu lăsați cinstirea Tatălui să slăbească prea slăvirea Fiului... Rugăciunea: Tată, prea slăvește pe Fiul Tău, este deplină prin ca și Fiul să te prea slăvească pe Tine, astfel, Fiul nu este slab, având în vedere că El dă înapoi, la rândul Său slavă pentru prea slăvirea pe care o primește. Această cerere, ca prea slăvirea să fie dată și înapoiată nu este nici un furt al Tatălui, dar nici o subapreciere a Fiului. Mai degrabă arată aceeași putere a divinității este în amândoi.

(Ilarie de Poitiers, La Sfânta Treime 3, 1, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 1) Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.

Se cuvine a întreba cum Fiul poate să prea slăvească pe Tatăl, când prea slăvirea veșnică a Tatălui nu a suferit micșorare în nici o formă umană, nici nu poate fi înmulțită privind perfecțiunea Sa divină. În Sine, într-adevăr, prea slăvirea Tatălui nu poate fi micșorată, nici mărită. Dar fără nici o îndoială, era mai mică printre oameni când Dumnezeu era cunoscut doar în Iudeea (Psalmul 75, 2). Prin urmare, Fiul a prea slăvit pe Tatăl când Evanghelia lui Hristos a răspândit învățătura despre Tatăl printre neamuri. Totuși, dacă Fiul ar fi murit numai, fără să învieze, fără

îndoială că nu ar fi fost nici prea slăvit de Tatăl, nici nu L-ar fi prea slăvit pe Tatăl. Dar acum, fiind prea slăvit prin învierea Sa, de Tatăl, El prea slăvește pe Tatăl prin predicarea învierii Sale, prea slăvește pe Fiul Tău ca și Fiul să te prea slăvească pe Tine. Cu alte cuvinte, înviază-Mă din morți, ca prin Mine, Tu să fii cunoscut în toată lumea.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 105, 1, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 1) Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.

Prin urmare, Iisus spune, Tu ai dat Fiului acea cinstire care Îi acordă Lui stăpânirea universală – deși ar fi primit acest fel de cinstire mai târziu. Și ce măreață cinste era deja aceea de a fi Alesul lui Dumnezeu! Cu toate acestea, El spune: Mi-ai dat această cinste, deci prea slăvește-Mă, adică, într-un mod potrivit cu cinstirea de care M-ai făcut demn. Descoperă-Mă înaintea tuturor la ceasul pătimirii Mele, pentru ca, prin faptele ce se vor întâmpla pe cruce, toți să cunoască măreția cinstei Mele. Ei vor recunoaște că nu meritam să sufăr, nici că am făcut-o astfel silit fiind, ci am făcut aceasta pentru binele măreț al omenirii. Deci, cuvintele prea slăvește-Mă, nu înseamnă dă-Mi slavă Mie, ci mai degrabă, ele semnifică descoperă-Mi slava care Mi-a fost dată Mie de către Tine și cu același înțeles, El a adăugat, pentru ca Fiul să te prea slăvească pe Tine, adică, prin acele lucruri care Mi-au fost făcute Mie, Tu să fii văzut mare și slăvit prin Mine. Cu cât lucrarea Mea apare mai de preț, cu atât Numele Tău devine mai cunoscut.

(Teodor de Mopsuestia, Comentariu la Ioan 6, 17, 1, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 1) Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te prea slăvească.

Tatăl prea slăvește pe Fiul Său, punând tot ce este sub soare sub ascultarea Lui. Tatăl, în schimb, a fost prea slăvit prin Fiul, iar Fiul a fost prea slăvit prin Tatăl, pentru că El era încredințat cu toate lucrurile, pentru că El este Fiul și Urmașul, Vlăstarul Celui ce le poate pe toate. Tatăl în schimb, a fost prea slăvit, așa cum un tată este prea slăvit de fiul său. Când Fiul este văzut ca îndeplinind cu bucurie fiecare mare faptă, bunăvoința numelui Său trece la Cel care L-a născut. Această prea slăvire trece apoi la noi. Aceea care este pe deplin supusă, care este pusă sub mâna Cuvântului lui Dumnezeu (care este mai puternic decât toate lucrurile) și

care a fost eliberată odată și pentru totdeauna trebuia să rămână pentru bine, de vreme ce nu mai este condusă de moarte sau guvernată de corupție sau supusă păcatelor și răutăților trecute.

(Didim cel orb, Fragmente la Ioan 18, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 2) Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui.

Faptul că puterea peste tot trupul a fost dată lui Hristos de Tatăl, trebuie să fie înțeleasă în ceea ce privește natura omenească a Sa. Pentru că, în ceea ce privește divinitatea Sa, toate lucrurile au fost făcute de către El Însuși și întru El toate lucrurile au fost create, cele din cer și de pe pământ, văzute și nevăzute (Coloseni 1, 16).

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 105, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 2) Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui.

Slava (pe care Fiul avea să I-o dea Tatălui) a fost aceea că Fiul, întrupându-Se, a primit putere de la Tatăl asupra tuturor celor materiale, împreună cu sarcina de a reda viața veșnică unor ființe muritoare precum suntem noi, cei împovărați de trup.

(Ilarie de Poitiers, La Sfânta Treime 3, 13, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 2) Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui.

Poate că Fiul este slab în aceea că primește putere peste tot trupul. Și într-adevăr, primirea puterii ar fi putut fi un semn de slăbiciune dacă El nu era capabil să dăruiască viață veșnică acelor pe care îi primește. Însă, chiar și faptul de a primi este folosit în a dovedi inferioritatea naturii. S-ar fi putut spune că acesta este cazul, dacă Hristos nu ar fi fost cu adevărat Dumnezeu prin naștere, așa cum este Cel Nenăscut. Dar, dacă primirea puterii semnifică nici mai mult nici mai puțin nașterea, prin care El a primit tot ceea ce avea, acel dar nu Îl înjosește pe Cel Născut pentru că Îl face în întregime și întru totul Dumnezeu. Cel Nenăscut L-a

adus pe Dumnezeu Unul născut printr-o naștere desăvârșită a binecuvântării divine. Este atunci taina Tatălui de a fi autorul nașterii, dar nu este nici o inferiorizare a Fiului de a fi fost făcut imaginea perfectă a Născătorului Său prin nașterea adevărată.

Dăruirea puterii peste tot trupul și această dăruire este făcută pentru ca viața veșnică să fie dată tuturor celor care au trup revendică paternitatea Dăruitorului și divinitatea Primitorului. Pentru că a dăruia înseamnă că Unul este Tatăl și, în primirea puterii de a dăruia viața veșnică, celălalt rămâne Dumnezeu Fiul. Prin urmare, toată puterea este naturală și înăscută Fiului lui Dumnezeu. Și, deși este dăruită, aceasta nu Îl separă de Izvorul său. Pentru că ceea ce s-a dat este proprietatea Autorului său, anume, puterea de a dăruia viață veșnică și de a schimba ceea ce este supus stricăciunii în nestricăciune. Tatăl a dat totul; Fiul a primit totul.

(Ilarie de Poitiers, La Sfânta Treime 9, 31, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 2) Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui.

Dar care este înțelesul pentru i-ai dat Lui putere asupra a tot trupul? Voi întreba ereticii: când a primit el această putere? A fost înainte ca El să-i fi făcut? Sau după? El Însuși spune că a fost după ce a fost răstignit și S-a ridicat din nou. Cel puțin, atunci a zis: Datu-mi-Sa toată puterea. Drept aceea, mergând, învățați neamurile (Mt 28, 18-19). Și atunci? Nu avea El putere peste lucrările Sale? I-a creat pe ei și să nu aibă autoritate peste ei, după ce i-a făcut? Totuși, El este văzut făcând totul ca pe vechi timpuri, pedepsindu-i pe unii ca păcătoși... (Fac. 18, 17) și cinstindu-i pe alții ca drepti. Oare să fi avut El putere atunci, dar acum a pierdut-o, dar avea să o primească din nou? Ce diavol putea să afirme asta?

Dar dacă puterea Lui era aceeași atunci și acum – pentru că spune: după cum Tatăl ridică pe cei morți și le dă viață, tot așa și Fiul dă viață celor ce voiesc (În 5, 21) – care este înțelesul acestor cuvinte? Răspunsul stă în faptul că El era pe cale să-i trimită la neamuri. Pentru ca astfel ei să nu creadă că aceasta era o noutate, pentru că El a spus: Nu sunt trimis decât doar către oile cele pierdute ale casei lui Israel (Mt. 15,24), arătând că aceasta era și voia Tatălui.

Dar ce vrea să ne spună prin tot trupul? Vrea să ne spună faptul că în mod cert, nu toți credeau. Totuși, în ceea ce privea misiunea Sa, toți puteau să creadă. Și dacă

unii nu ascultau cuvintele Lui, greșeala nu era la Învățător, ci la cei care nu au primit cuvintele Lui.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 80, 1, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

Cel ce nu are conștiința binelui este slab, pentru că există un singur bine, Tatăl. Și să nu Îl cunoști pe Tatăl, înseamnă moarte, așa cum a-L cunoaște pe El înseamnă viața veșnică, prin participarea la puterea Celui fără de stricăciune. Și pentru a fi astfel, trebuie să luăm parte la îndumnezeire. Iar lepădarea de cunoașterea lui Dumnezeu aduce stricăciune.

(Clement alexandrinul, Stromate 5, 10, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

Putem spune că viața cea veșnică este cunoașterea? Putem spune că, pentru a-L cunoaște pe Dumnezeu Cel adevărat și viu, va fi suficient să ne dăruiască siguranța deplină a viitorului, fără nevoia altor lucruri? Atunci cum este credința fără fapte moartă? (Iacob 2, 26).

Când vorbim de credință, vorbim despre cunoașterea adevărată a lui Dumnezeu și nimic mai mult, atât timp cât cunoașterea vine din credință. Profetul Isaia ne spune aceasta: Dacă nu credeți, nici nu veți înțelege (Isaia 7, 9). Dar aici nu vorbește despre cunoașterea prin meditații, teorii nerodnice, care sunt în întregime fără valoare. Pentru că unul dintre ucenici a spus: Credeți că Dumnezeu este unul; faceți bine. Chiar și diavolii cred și – se cutremură (Iacov 2, 19). Ce ar trebui să spunem atunci despre aceasta? Cum se face, că Hristos spune adevărul când zice că viața cea veșnică este cunoașterea lui Dumnezeu Tatăl, singurul Dumnezeu adevărat și a Fiului? Cred, într-adevăr, că trebuie să răspundem că, spusele Mântuitorului sunt pe deplin adevărate. Pentru că această cunoaștere [a lui Dumnezeu] este viața, lucrând în timpul ei după ce ne-am născut prin înțelegerea tainei și ni s-a oferit posibilitatea participării la taina Euharistiei, taină prin care ne unim cu Cuvântul cel viu și de viață dătător. Și din acest motiv, cred că Pavel spune că neamurile sunt făcute membre ale aceluiași trup și împreună pătași în

Hristos (vezi și Efeseni 3, 6), având în vedere că ei fac parte din trupul și sângele Său binecuvântat. Și mădulele noastre, în acest sens, pot fi concepute ca fiind membre ale lui Hristos (vezi I Cor 6,15). Această cunoaștere, atunci, care ne aduce și nouă Euharistia prin Duhul Sfânt, este viață. Pentru că se sălășluiește în inimile noastre, remodelând pe acei care primesc a deveni fii prin El și formându-i spre nestrăicături și credință față de Dumnezeu prin viață, în conformitate cu Evanghelia.

Domnul nostru Iisus Hristos spune că cunoașterea este viața cea veșnică, știind că cunoașterea singurului Dumnezeu adevărat ne aduce și lucrează la unirea noastră cu bucuria despre care am vorbit. Cunoașterea este mama și îngrijitoarea vieții veșnice, fiind în puterea și în natura sa, bogată cu acele lucruri care cauzează viața și conduc spre viață.

(Sfântul Chiril alexandrinul, Comentariu la Evanghelia după Ioan 2, 5, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

Suntem distanțați de veșnicie din cauza faptului că suntem schimbători. Dar viața veșnică ne este promisă nouă prin adevăr. Credința noastră, însă, este departe de cunoașterea limpede a adevărului, pe cât este de departe moartea de veșnicie. Acum, ne punem credința în lucrurile făcute în vremea când noi am voit să le facem și prin acea credință însăși suntem curățiți. În acest mod, când am venit la cunoaștere, așa cum adevărul urmărește credința, așa veșnicia poate urmări moartea. Credința noastră va deveni adevărată, atunci când am atins-o pe cea care ne este promisă nouă, celor care credem. Și cea care este promisă nouă este viața veșnică. Și Adevărul – nu cel care este în conformitate cu modul cum ar trebui să fie credința noastră, ci acel adevăr care există dintotdeauna datorită faptului că veșnicia este în El – va spune atunci: aceasta este viața cea veșnică, să te cunoască pe Tine, Singurul Dumnezeu adevărat și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis (În. 17, 3). Când credința noastră este trăită și ajunge să fie adevărul, atunci veșnicia va stăpâni moartea noastră de acum schimbată.

(Fericitul Augustin, La Sfânta Treime 4, 18, 24, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

Dumnezeu (gr. ho Theos), în greacă însoțit de articol, înseamnă Însuși Dumnezeu (gr. auto Theos). Prin urmare, și Mântuitorul spune în rugăciunea Sa către Tatăl Ca să te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat (În. 17, 3). Însă orice lucru îndumnezeit (gr. Theopoïoumenou) datorită adevăratului Dumnezeu, prin împărtășire la divinitatea Sa, ar fi mai potrivit să nu fie numit Dumnezeu (gr. ho theos), ci dumnezeu (gr. theos).

(Origen, Comentarii la Evanghelia după Ioan 2 17, 40, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

El spune singurul Dumnezeu adevărat pentru a distinge (pe adevăratul Dumnezeu) de cei care nu sunt dumnezei, de vreme ce El era pe cale să-i trimită la neamuri. Dar dacă ei (arienii) nu vor să accepte aceasta, ci din pricina acestui cuvânt singurul, neagă pe Fiul ca fiind adevăratul Dumnezeu, atunci neagă și faptul că El este Dumnezeu. Pentru că El spune de asemenea slava care vine de la unicul Dumnezeu nu o căutați (În. 5, 44). Atunci, oare Fiul nu este Dumnezeu? Dar dacă Fiul este Dumnezeu, și Fiul al Tatălui care este numit singurul Dumnezeu, este limpede că și El [Fiul] este adevărat și Fiul al Celui care este numit singurul Dumnezeu adevărat. Oare, atunci când Pavel spunea, numai eu și Barnaba (1 Corinteni 9, 6), îl excludea pe Barnaba? În nici un caz. Pentru că numai este pentru a se distinge el de ceilalți. Și dacă El nu este adevăratul Dumnezeu, cum poate fi El Adevărul? Pentru că Adevărul de departe depășește ce este adevărat. Cum ar trebui să numim condiția de a nu fi cel adevărat, spuneți-mi? Nu cumva trebuie să îi spunem cel care nu este deloc o persoană? Deci, dacă Fiul nu este adevăratul Dumnezeu, cum este El Dumnezeu? Și cum ne face pe noi dumnezei și fii (copii), dacă El nu este Dumnezeu adevărat?

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 80, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

Cel ce crede în Fiul, crede și în Tatăl pentru că el crede în ceea ce aparține naturii Tatălui. Așadar, credința este într-unul singur Dumnezeu. Și cel care slăvește și cinstește pe Fiul, prin Fiul slăvește și cinstește pe Tatăl. Pentru că divinitatea este una. Și, prin urmare, și cinstirea este una, iar slăvirea este tot una, care este dată Tatălui în și prin Fiul. Și cel care slăvește în acest fel, slăvește un Singur Dumnezeu. Pentru că există un singur Dumnezeu și nu altul... Prin urmare, aceste pasaje (Marcu 12, 29; Ieșirea 3, 14; Deuteronom 32, 39; Isaia 44, 6, de altfel ca și Ioan 17, 2) nu sunt scrise pentru a nega pe Fiul sau pentru a nu se referi la El deloc, ci pentru a distruge minciuna. Remarcați cum Dumnezeu nu a vorbit lui Adam cu acest fel de cuvinte la început, deși Cuvântul Său era cu El, prin care toate aceste lucruri au venit la existență. Pentru că nu era înainte nici o trebuință ca idoli să apară. Dar când ființele umane s-au revoltat împotriva Adevărului și și-au numit singuri zei, așa cum au făcut-o, atunci trebuința a crescut pentru asemenea cuvinte, pentru a nega zeii care nu existau. Dacă atunci Tatăl este numit singurul Dumnezeu adevărat, aceasta nu este spusă pentru negarea Celui ce a spus: Eu sunt Adevărul (Ioan 14, 6), ci a celor... care prin natură, nu sunt adevărați, așa cum Tatăl și Cuvântul Lui sunt. Și astfel, Domnul Însuși a adăugat și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis (În. 17, 3). Acum, dacă era o creatură, nu ar fi adăugat aceasta și nu s-ar fi ridicat El Însuși la nivelul Creatorului. Pentru că ce fel de legătură este între Adevăr și neadevăr? Dar așa cum este, prin includerea Lui împreună cu Tatăl, ne arată că El este din natura Tatălui. Și El ne-a dat nouă să cunoaștem că din adevăratul Tată, El este adevăratul Fiu Născut al Său.

(Sfântul Atanasie cel mare, Discurs împotriva arienilor 3, 23, 6-24, 8-9, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

Pentru că, atunci când (arienii) spun că Tatăl este singurul adevărat, singurul drept, singurul înțelept, singurul nevăzut, singurul bun, singurul puternic, singurul nemuritor, ei subliniază acest cuvânt doar ca o barieră prin care separă pe Fiul de la partea Lui din aceste atribute. El, care este singur, spun ei, nu are partener în proprietățile Sale. Dar, dacă presupunem că aceste atribute se află doar în Tatăl și nu și în Fiul, atunci ajungem să credem că Dumnezeu Fiul nu este nici Adevărul, nici Înțelepciunea. Trebuie să credem că El este o ființă trupească alcătuită din elemente vizibile și materiale, rău dispuse și slabe și golite de nemurire. Pentru că, dacă excludem pe Fiul din aceste atribute, Îl facem pe Tatăl singurul posesor al acestora.

(Ilarie de Poitiers, La Sfânta Treime 4, 9, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

Trebuie dar să fie limpede pentru toată lumea că adevărul sau autenticitatea cuiva este evidențiată în natura și puterile sale. De exemplu, adevăratul grâu este cel care crește la maturitate, cu mustățile de păr împrejurul său și care este apoi curățat de pleavă și măcinat, copt într-o pâine și luat pentru mâncare. Grâul arată natura și întrebuințările pentru care este cunoscută pâinea. Ce element al divinității, atunci, Îi este lipsă Fiului, Cel care le deține pe amândouă, natura și puterea lui Dumnezeu? Pentru că El avea la dispoziție puterile naturii divine de a aduce la existență inexistentul și de a crea orice își dorea (Coloseni 1, 16).

(Ilarie de Poitiers, La Sfânta Treime 5, 3-4, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

Dacă Hristos este doar un om, de ce ne-a dat nouă o asemenea poruncă de credință că zicând: Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis ? Dacă El nu-și dorea să fie înțeles ca Dumnezeu, de ce a adăugat, și pe Iisus Hristos pe care L-ai trimis, dacă nu pentru că dorea să fie acceptat și El ca și Dumnezeu? Pentru că, dacă El nu-și dorea să fie cunoscut ca Dumnezeu, putea să adauge, și omul Iisus Hristos, pe care L-ai trimis. Dar așa, Hristos nici nu a adăugat aceasta, nici nu ne-a arătat că este doar om. Mai degrabă, El s-a alăturat pe Sine lui Dumnezeu pentru ca El, prin această unitate, să fie înțeles precum Dumnezeu, așa cum într-adevăr este.

(Novațian, La Sfânta Treime 16, 4, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

Dar în ce constă viața cea veșnică? Cuvintele Lui ne spun: Ca să te cunoască pe Tine singurul Dumnezeu adevărat și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis. Este cumva vreo îndoială sau vreo dificultate în aceasta, sau vreo contradicție? Este

viață să cunoști pe adevăratul Dumnezeu. Dar simpla cunoaștere a Sa nu dăruiește viață. Atunci, ce mai adaugă? Și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis. În Tine, singurul Dumnezeu adevărat, Fiul plătește cinstea datorată Tatălui Său. Prin acest adaos, și Iisus Hristos pe Care L-ai trimis, El se asociază pe Sine cu adevărata dumnezeire. Cel credincios, în mărturisirea sa nu trage nici o linie între cei Doi, pentru că nădejdea vieții sale se află în Amândoi. Și într-adevăr, adevăratul Dumnezeu este inseparabil de El, al cărui nume urmează în Crez. Prin urmare, când citim, să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis, aceste relații ale expeditorului și ale Celui Trimis nu sunt destinate spre vreo asemănare a distincției fie în nume, fie intervale de timp (lat. significationis aut dilationis diversitate), fie pentru a exprima o diferență între adevărata dumnezeire a Tatălui și a Fiului. Mai degrabă, Ei sunt meniți să fie un ghid al mărturisirii cucernice a lor în calitate de Născător și Născut.

(Ilarie de Poitiers, La Sfânta Treime 3, 14, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

Dar poate spunând, pe Tine singurul, Hristos se rupe pe Sine de comuniunea și unitatea cu Dumnezeu. Da, dar după cuvintele pe Tine singurul Dumnezeu, nu continuă imediat și Iisus Hristos pe Care L-ai trimis? Fac apel la accepțiunea cititorului: ce trebuie să credem că este Hristos când ne este poruncit să credem și în El de asemenea, la fel ca și în Tatăl, singurul Dumnezeu adevărat? Sau poate, dacă Tatăl este singurul Dumnezeu adevărat, atunci nu mai există nici o posibilitate pentru ca Hristos să fie Dumnezeu. Ar putea fi așa, numai dacă Dumnezeu Tatăl, fiind unul, ar fi avut mai mulți Domni (vezi și 1 Corinteni 8, 6). Faptul că Dumnezeu Tatăl e singur, Îl lasă pe Hristos totuși singurul Domn. În același fel, adevărata și singura dumnezeire a Tatălui Îl face și pe Hristos Dumnezeu adevărat cu Acesta. Pentru că noi putem să obținem viața cea veșnică doar dacă credem în Hristos, precum și în singurul Dumnezeu adevărat...

Dar credința... Bisericii, pe când mărturisește pe singurul adevăratul Dumnezeu Tatăl, Îl mărturisește și pe Hristos de asemenea. Nu Îl mărturisește pe Hristos Dumnezeu adevărat fără Tatăl, Singurul Dumnezeu adevărat. Nici nu Îl mărturisește pe Tatăl singurul Dumnezeu adevărat fără Hristos. Îl mărturisește pe Hristos adevăratul Dumnezeu pentru că Îl mărturisește pe Dumnezeu Tatăl singurul adevăratul Dumnezeu. Așadar, faptul că Dumnezeu Tatăl este singurul

Dumnezeu adevărat, Îl face și pe Hristos de asemenea Dumnezeu adevărat. Singurul Dumnezeu Născut nu a suferit vreo schimbare a naturii sale prin nașterea Sa naturală. Și Cel care, după originea Sa divină, a fost născut Dumnezeu din Dumnezeu cel viu, este, prin adevărul acelei naturi, absolut din singurul Dumnezeu adevărat.

(Ilarie de Poitiers, La Sfânta Treime 9, 34, 36, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 3) Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.

Nesocotind arianismul, totuși, trebuie să vedem dacă, atunci când se spune Tatălui, ca să te cunoască pe Tine singurul Dumnezeu adevărat, suntem forțați să înțelegem ca și cum El a dorit să anunțe că Tatăl singur este adevăratul Dumnezeu. În acest caz noi nu trebuie să înțelegem pe nimeni altcineva că ar fi Dumnezeu, exceptând pe cei trei împreună, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Prin urmare, pornind de la mărturia Domnului, nu trebuie oare să numim pe Tatăl singurul Dumnezeu adevărat și pe Fiul singurul Dumnezeu adevărat și pe Sfântul Duh singurul Dumnezeu adevărat și Tatăl, Fiul și Sfântul Duh împreună, ceea ce este Sfânta Treime împreună, nu trei Dumnezei adevărați, ci unul singur? Ori pentru că El a adăugat, și Iisus Hristos pe care L-ai trimis, să înlocuim noi singurul Dumnezeu adevărat, pentru ca ordinea cuvintelor să fie: ca să te cunoască pe Tine și pe Iisus Hristos pe care L-ai trimis, singurul Dumnezeu adevărat? De ce atunci a omis El să menționeze pe Sfântul Duh? Nu este oare pentru că oricând Îl chemăm pe Hristos care se unește cu Tatăl printr-o legătură atât de măreață încât prin această legătură ambii devin una, această legătură este înțeleasă, deși nu este menționată?

(Fericitul Augustin, La Sfânta Treime 69, 10, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 4) Eu Te-am prea slăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit.

Dacă cunoașterea lui Dumnezeu este viața cea veșnică, cu cât creștem în această cunoaștere, cu atât facem progrese mărețe în viață. Și nu vom muri în viața cea veșnică care trebuie să vină. Pentru că atunci, când acolo va fi lipsa morții, cunoașterea lui Dumnezeu va fi desăvârșită. Apoi, Dumnezeu va fi pe deplin prea slăvit, pentru că atunci va fi prea slăvirea deplină, așa cum este exprimată în greacă prin cuvântul doxa... Dar prea slăvirea a fost definită de antici ca slavă și laudă la

un loc. Dar, dacă slava cuiva depinde de ceea ce se spune despre el, cum va fi Dumnezeu prea slăvit când El Însuși va fi văzut? Și așa este scris în Scriptură, Fericiți sunt cei ce locuiesc în casa Ta. Te vor lăuda în vecii vecilor (Psalmul 83, 5). Acolo unde va fi deplină cunoașterea de Dumnezeu, lauda Lui va continua și fără sfârșit. Pentru că, dacă cunoașterea este deplină, atunci și lauda va fi de asemenea deplină și desăvârșită.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 105, 3, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 4) Eu Te-am prea slăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit.

El spune pe pământ, pentru că în cer El este deja prea slăvit în vederea slavei Sale inerente și adorării Sale printre îngeri. Hristos vorbește apoi, nu de acea slavă care este delimitată de esența Sa – pentru că El mereu are acea slavă în deplinătatea ei, chiar dacă nimeni nu-L prea slăvește – ci de cea care vine din prea cinstirea dată de oameni. Și astfel, Prea slăviți-Mă de asemenea are același înțeles. Și auziți ce urmează, pentru ca să înțelegeți că se vorbește de acest chip de prea slăvire: Am săvârșit lucrarea pe care Mi-ai dat-o Mie să o fac.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 80, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 4) Eu Te-am prea slăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit.

Și totuși, acțiunea era la început sau nici nu începuse. Ce a vrut să spună prin am săvârșit? Ori a vrut să spună că mi-am săvârșit lucrarea, ori vorbește despre cele viitoare, ca și cum s-ar fi întâmplat deja. Sau cea mai potrivită explicație este că toate s-au îndeplinit deja prin anticipare pentru că rădăcina binecuvântării de a veni a fost dată și roadele vor veni inevitabil. Aceasta este astfel pentru că Iisus va fi prezent și va participa la acele lucruri care vor avea loc după ce s-au făcut acestea.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 80, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 5) Și acum, prea slăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.

Și astfel El nu a renunțat la poziția Sa. Și încă ne-a luat-o pe a noastră. El se roagă ca firea pe care Și-a asumat-o să fie ridicată la slava la care nu a renunțat niciodată. Acest Fiul, acum întrupat, s-a rugat ca omul să fie pentru Tată ceea ce și Fiul a fost. El s-a rugat ca omul, trupul omenesc, născut în timp, să poată primi strălucirea unei veșnice slăviri, prin care stricăciunea trupului să fie înghițită, transformată în puterea lui Dumnezeu și în nestricăciunea Duhului.

(Ilarie de Poitiers, La Sfânta Treime 3, 16, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 5) Și acum, prea slăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.

Strălucirea slavei lui Dumnezeu – ce altceva ar putea fi decât Cuvântul lui Dumnezeu Însuși, adevărata Lumină Însăși? El nu este prea slăvit de altă laudă prin intermediul unei alte persoane, de parcă El ar fi fost altcineva decât slava. Nu, El Însuși este Domnul slavei și Împăratul Slavei, așa cum am spus anterior. Dar, de vreme ce s-a golit pe Sine, chip de rob luând, așa cum spune Cuvântul a devenit Trup și noi L-am văzut (Ioan 1, 14) și El nu avea nici chip, nici frumusețe (Isaia 53, 2) mulți nu au crezut că această coborâre a avut loc, de vreme ce mulți nu credeau că Dumnezeu a devenit om pentru a descoperi dumnezeirea Sa acelora care nu L-au recunoscut, El a spus, Tată, prea slăvește pe Fiul Tău, adică descoperă-Mă acelora care nu M-au recunoscut, arată-Mi slava pe care am avut-o cu Tine ca Cuvânt dumnezeiesc. Prin urmare, spune Pavel, Dumnezeu a găsit de cuviință să-și descopere Fiul mie, pentru a-L propovădui printre neamuri.

(Didim cel orb, Fragmente la Ioan, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 5) Și acum, prea slăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.

Domnul a spus: prea slăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea. Aceasta a fost când Tatăl crea lumea prin Fiul Său, după cum și psalmistul spune: El este îmbrăcat cu slavă și cu cinste (Psalmul 103, 1), după care i-a scos din nimicnicie și i-a făcut creații neprihănite. Doamne Dumnezeule, spune El, ești prea bun. Ești îmbrăcat cu slavă și cu cinste și Te-ai acoperit cu lumina ca și cu o haină... Urmând căderii lui Avraam, oricum, creația era îmbrăcată în umilința lui Adam (Romani 8, 20) și Fiul Creatorului a venit să-i vindece pentru a distruge, la momentul venirii Sale, toată necurăția, prin

botezul morții Sale, așa cum El Însuși a spus: vine ceasul și acum este; prea slăvește... pe Fiul Tău ca și Fiul Tău să te prea slăvească. El a cerut aceasta nu ca un cerșetor, dorind să primească ceva, ci dorind să recapituleze și să desăvârșească prima poruncă a creației.

El a cerut slava cu care S-a îmbrăcat la momentul când creația era îmbrăcată cu slavă. Pentru că, așa cum a conceput prima natură, a creației, prin har pentru ca ei să poată să fie fără pată, în slava și cinstea cu care El Însuși era îmbrăcat, la fel, prin milostivirea lui Dumnezeu, să fie o nouă creație a tuturor lucrurilor, fără nici o pată, în slava cu care este îmbrăcat. Ceea ce a spus, dă-Mi, este pentru a fi înțeleasă slava pe care o avea înainte de creație, cu Tatăl și prin prezența Tatălui. Pentru că textul grecesc spune limpede: prea slăvește-Mă pe Mine cu slava pe care o aveam în prezența Ta, înainte ca lumea să fie. Mai mult, în cuvintele prea slăvește pe Fiul Tău ca și Fiul Tău să te prea slăvească pe Tine, El nu a descoperit o nevoie, ci o dorință. Tatăl nu primește slava de la Fiul ca și cum ar avea nevoie de aceasta și Fiul nu este prea slăvit de Tatăl Său ca și cum El era în lipsa acestei slave.

(Sfântul Efrem Sirul, Comentariu la Diatesaronul lui Tatian 19, 17, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 5) Și acum, prea slăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.

Pentru că a spus mai sus: Tată, ceasul a venit; prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul Tău să te prea slăvească pe Tine. În această ordine a cuvintelor, ne-a arătat că Tatăl era primul care trebuia prea slăvit de Fiul, pentru ca Fiul să poată prea slăvi pe Tatăl. Dar acum El spune: Te-am prea slăvit pe pământ: Am săvârșit lucrarea pe care Mi-ai dat-o, acum prea slăvește-Mă Tu pe Mine.

Aceasta pare să spună că Fiul Însuși a fost primul care a prea slăvit pe Tatăl, căruia El apoi îi cere să fie prea slăvit. Prin urmare, mai trebuie să înțelegem că El a folosit ambele cuvinte de mai sus în conformitate cu ceea ce avea să se petreacă și în ordinea în care ele aveau să se petreacă, prea slăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul Tău să te prea slăvească pe Tine. Dar acum, El folosește cuvântul la trecut pentru ceea ce era pentru viitor, când spune, Te-am prea slăvit pe pământ: Am săvârșit lucrarea pe care Mi-ai dat-o să o fac... Pentru că în cuvintele prin care Tatăl a fost prea slăvit de Fiul pe pământ și Fiul de către Tatăl, Fiul a arătat ucenicilor cum ambele prea slăviri s-au prea slăvit. Pentru că Fiul Însuși L-a prea slăvit pe Tatăl pe pământ, prin propovăduirea Lui la neamuri. Iar Tatăl a prea slăvit pe Fiul prin persoana Sa, prin punerea Lui de-a dreapta Sa.

Pentru acel motiv, când Fiul spune apoi cu referire la prea slăvirea Tatălui, Te-am prea slăvit, a preferat să pună verbul la trecut, pentru a arăta că deja era săvârșit în actul iconomiei și ceea ce încă trebuia, cu deplină certitudine, să aibă loc, era să fie socotit ca fiind deja făcut – anume, că Fiul, fiind prea slăvit de Tatăl împreună cu Tatăl, de asemenea, va prea slăvi pe Tatăl pe pământ.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 105, 5, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 5) Și acum, prea slăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.

Ordinea potrivită a cuvintelor este prea slăvirea pe care o am cu Tine dinainte ca lumea să fi fost... Unii și-au imaginat că aceasta ar putea fi înțeleasă prin natura umană asumată de Cuvântul ca și cum aceasta s-ar fi schimbat în Cuvântul, iar oamenii s-ar fi schimbat în Dumnezeu, sau ca și cum umanitatea era pierdută în dumnezeire. Pentru că nimeni nu ar putea să spună că Cuvântul lui Dumnezeu S-ar fi dublat sau înmulțit prin acea schimbare. Dar noi evităm această eroare dacă înțelegem că El vorbește despre iconomia slavei acestei naturi umane, fiind înainte muritoare, devenind nemuritoare împreună cu Tatăl. Prin urmare, când Fiul a văzut că timpul acesteia, menirea slavei Sale, a ajuns – pentru că ceea ce s-a făcut în iconomie să se săvârșească acum – s-a rugat: Și acum, prea slăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea. Aceasta semnifică de fapt că este timpul acum pentru Mine să am acea slavă de-a dreapta Ta, pe care am avut-o cu Tine prin iconomia Ta.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 105, 6-8, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 6) Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău l-au păzit.

Numele Dumnezeu Tatăl nu a fost făcut cunoscut nimănui. Chiar și Moise, care L-a întrebat în această privință, a auzit un nume diferit. Nouă ni s-a descoperit în Fiul, pentru că Fiul este noul nume al Tatălui... Acel nume, prin urmare, ne rugăm să fie binecuvântat.

(Tertulian, La rugăciunea a III-a, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 6) Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău l-au păzit.

Când Mântuitorul spune că a făcut cunoscut numele lui Dumnezeu Tatăl, este la fel ca și cum am spune că ne-a arătat întreaga lume în slava Sa. Cum a făcut aceasta? Făcându-Se El Însuși cunoscut prin minunatele Sale lucrări. Tatăl este prea slăvit în Fiul la fel ca în asemănare și este prototip al propriei înfățișări, pentru că frumusețea prototipului este văzută în Chipul Său. Singurul Fiu, astfel, S-a făcut pe Sine cunoscut și El este, în natura Sa, Înțelepciunea și Viața, Meșteșugarul și Creatorul universului. El este nemuritor și nestricăcios, neprihănit, fără de vină, atotmilostiv, sfânt și bun. Tatăl Său este cunoscut a fi precum El, din moment ce nu putea să fie diferit în esență de Cel Născut. Slava Tatălui este văzută la fel ca o imagine și prototip al propriului chip, în slava Fiului...

Fiul a făcut cunoscut numele lui Dumnezeu Tatăl pentru a ne învăța pe noi și a ne face să înțelegem pe deplin, nu doar că este singurul Dumnezeu – pentru că, Scriptura inspirată L-a făcut cunoscut încă dinaintea venirii Fiului – ci, pe lângă faptul că este Dumnezeu adevărat, El este numit, cum se cuvine, Tată. Aceasta pentru că în El și din El are un Fiu care deține aceeași natură veșnică ca a Sa: Dumnezeu nu a devenit în timp Tatăl Creatorului veacurilor [ci a fost dintotdeauna]!

A-L numi pe Dumnezeu Tată, este mult mai precis decât a-L numi Dumnezeu. Cuvântul Dumnezeu semnifică demnitatea Lui, dar cuvântul Tată, se îndreaptă către atributele distinctive ale Persoanei Sale. Dacă spunem Dumnezeu, Îl declarăm pe El a fi Domnul universului. Dacă Îl numim pe El Tată, arătăm modul în care este distinct ca Persoană, pentru că am făcut cunoscut faptul că are un Fiu. Însuși Fiul I-a dat Lui Dumnezeu numele de Tată, fiind, într-un anumit mod, un nume mai apropiat și mai corect, când El spune nu Eu și Dumnezeu, ci Eu și Tatăl suntem una (Ioan 10, 30), și de asemenea, cu referire la Sine: căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu Tatăl (Ioan 6, 72). Și când a poruncit ucenicilor Săi să boteze toate neamurile, nu Le-a spus să facă aceasta în numele lui Dumnezeu, ci în mod expres a poruncit să facă aceasta în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

(Sfântul Chiril Alexandrinul, Comentariu la Evanghelia după Ioan 2, 7, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 6) Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău l-au păzit.

Dorința Sa aici este de a învăța că El este mult iubit de Tatăl, de vreme ce este limpede că nu avea nevoie să primească pe ucenici, din moment ce El i-a creat și le poartă de grijă neîncetat. Atunci, cum de i-a primit? Aceasta, așa cum am spus înainte, arată unitatea cu Tatăl. Acum, cineva poate interpreta aceasta, omeneste vorbind și conform sensului literal, că ucenicii nu vor mai aparține Tatălui. Pentru că dacă, atunci când Tatăl îi avea, Fiul nu îi avea, este evident că atunci când i-a dat Fiului, El a renunțat la stăpânirea asupra lor. Și o concluzie mai necuviincioasă poate fi că ucenicii au fost găsiți a fi nedesăvârșiți, pe când erau încă cu Tatăl, dar apoi au devenit desăvârșiți când au venit la Fiul. Dar este absurd să și spunem asemenea lucruri. Atunci, ce vrea să ne spună prin aceasta? Hristos arată că Tatăl a dorit ca ei să creadă și în Fiul.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 81, 1, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 6) Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău l-au păzit.

Dacă El vorbește doar de ucenicii cu care a cinat, aceasta nu are nici o treabă cu acea prea slăvire de care vorbea mai sus și prin care Fiul L-a prea slăvit pe Tatăl. Pentru că ce slavă este a fi cunoscut de doisprezece sau unsprezece creaturi muritoare? Dar dacă prin oamenii ce i s-au dat din lume, El se gândește la toți cei care vor crede în El după aceasta, și Îi vor umple marea Sa Biserică, care a fost făcută pentru toate neamurile, aceasta este fără îndoială prea slăvirea prin care Fiul prea slăvește pe Tatăl. Ți-am făcut cunoscut numele Tău... este similar cu ceea ce s-a spus mai devreme, Te-am prea slăvit pe pământ, unde trecutul este folosit pentru viitor, ambele acolo și aici... Dar ceea ce urmează arată că Iisus aici vorbește despre cei care erau deja ucenici ai Săi și nu despre cei care urmau să creadă în El. La începutul rugăciunii Sale [s-a referit la cei dintâi], însă mai apoi... Domnul vorbește despre toți credincioșii, despre toți cărora le va face cunoscut pe Tatăl și prin aceasta Îl va prea slăvi Iisus pe Tatăl. Pentru că, după ce spune ca și Fiul să te prea slăvească pe Tine, El imediat a arătat cum aceasta a fost făcută prin adăugarea cuvintelor, precum i-ai dat Lui stăpânire peste tot trupul ca să dea viața veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui (Ioan 17, 2).

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 106, 1-3, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 6) Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău l-au păzit.

Dar ce să facem noi cu cuvintele pe care Mi i-ai dat Mie din toată lumea, pentru că s-a spus că ei nu erau din lume? S-a spus așa, pentru că ei [nu mai erau din lume] prin restaurarea [de care s-au făcut părtași], însă după neam, erau. Și ce înseamnă, ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat? A fost un timp când ei aparțineau Tatălui și nu singurului Său Fiu? A avut Dumnezeu vreodată ceva fără Fiul? Doamne ferește! Însă a fost un timp când Fiul lui Dumnezeu a avut ceva pe care același Fiu, ca și om, nu-L deținea. Pentru că încă nu era om când El deținea toate lucrurile în comun cu Tatăl. Și astfel, prin enunțarea cuvintelor erau ai Tăi, Fiul lui Dumnezeu nu Se separă pe Sine de Tatăl, ci doar atribuie toată puterea Lui, de la care este și de la care are această putere... Prin urmare, în cuvintele și Mi i-ai dat Mie, face cunoscut că a primit ca om, puterea de a-i avea, văzând că El, Cel ce a fost dintotdeauna atotputernic, nu a fost dintotdeauna om. Și astfel, pe când părea mai degrabă să-I fi atribuit această primire a lor Tatălui, de vreme ce Hristos este ceea ce este pentru că existența Sa este de la Tatăl, totuși Hristos de asemenea s-a dat lor pe Sine, care înseamnă: Hristos Dumnezeu cu Tatăl, i-a dat pe ei lui Hristos, Omul, care nu este cu Tatăl... Cei pe care Dumnezeu Fiul i-a ales împreună cu Tatăl din lume, același Fiu ca om i-a primit din lume de la Tatăl. Pentru că Tatăl nu i-ar fi dat Fiului dacă El nu i-ar fi ales.

(Fericitul Augustin, Tratat de la Evanghelia după Ioan 106, 5, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 7) Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine.

Dumnezeu Tatăl, orice i-a dat lui Dumnezeu Fiul, I-a dat în actul nașterii. Pentru că Tatăl I-a dat acele lucruri Fiului, fără de care El n-ar fi putut fi Fiu, în același fel în care și El [Iisus] s-a dat pe sine Însuși.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 106, 7, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 7) Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine.

El ia bolile noastre fără a fi El Însuși bolnav și flămânzește fără a-I fi foame. El trimite ceea ce este al nostru ca să poată fi nimicit. Făcând aceasta, în același fel, darurile care vin de la Dumnezeu în locul bolilor noastre, El le primește pentru ca noi, uniți fiind cu El, să ne facem părtași ai lor. Iată ceea ce spune Domnul: toate

lucrurile oricâte Mi le-ai dat Mie, Le-am dat lor și din nou, mă rog pentru ei. Pentru că El s-a rugat pentru noi, luând asupra Lui ceea ce este al nostru și dăruind ceea ce El a primit. De vreme ce Cuvântul era unit cu omul însuși și Tatăl intenționa să fie prea slăvit de noi și să aibă putere, prin urmare, toate lucrurile pe care le primim prin El (Fiul), se referă la Însuși Cuvântul. Pentru că așa cum El, pentru binele nostru a devenit om, și noi de dragul Lui suntem înălțați. Nu este nici o absurditate atunci, dacă pentru binele nostru El s-a smerit pe Sine, și de asemenea pentru binele nostru El este înălțat. Deci I-a dat Lui înseamnă, în esență ne-a dat nouă de dragul Lui. Și L-a prea înălțat (Filipeni 2, 9) înseamnă în esență, ne-a prea slăvit pe noi în El. Și Cuvântul Însuși – când suntem înălțați și primim și suntem ajutați este ca și cum El Însuși ar fi fost înălțat și primit și ajutat – dă mulțumire Tatălui, referindu-se la ce este al nostru față de Sine și spunând toate lucrurile câte Mi-ai dat Mie, Eu le-am dat lor.

(Sfântul Atanasie cel mare, Al IV-lea discurs împotriva arienilor 7, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 8) Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu M-ai trimis.

Și de unde au învățat ei? Au învățat de la Cuvintele Mele, pentru că i-am învățat că am ieșit de la Tine. Pentru acest lucru a fost El nerăbdător, să arate tuturor întregul din Evanghelie.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 81, 1, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 8) Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu M-ai trimis.

El spune le-au primit pe ele, adică au înțeles și și-au amintit Cuvintele Lui. Pentru că un cuvânt este primit când mintea îl percepe. Apoi, adaugă: și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit și au crezut că Tu M-ai trimis pe Mine... Ceea ce ei cu adevărat au crezut era ceea ce au știut cu adevărat, așa cum am ieșit de la Tine este același lucru că M-ai trimis. Și pentru ca nimeni să nu-și imagineze că acea cunoaștere a fost una de vedere și nu de credință, adaugă: ei cu adevărat au crezut că Tu M-ai trimis. Ei au crezut cu adevărat, adică, nu așa cum spusese mai devreme că ei crezuseră atunci când le era teamă de a nu fi alungați și L-au

abandonat (Ioan 16, 31-32), ci ca atunci când aveau să creadă cu tărie, cu fermitate, neșovăielnic. Ucenicii nu mai erau încă așa cum îi descrie El aici, folosind timpul trecut, ci erau așa cum vor fi atunci când au primit Duhul Sfânt, Cel care i-a învățat toate lucrurile.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 106, 6, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 8) Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu M-ai trimis.

Întrebarea, Cum a dat Tatăl acele cuvinte Fiului este mai ușor de dezlegat dacă credem că El le-a primit de la Tatăl ca Fiul Omului... Însă, dacă credem că a primit aceste cuvinte de la Tatăl în calitate de Născut al Său, nu trebuie să existe nici o vreme când Fiul nu le-ar fi avut, ca și cum El ar fi existat vreodată fără aceste cuvinte. Pentru că orice I-a dat Dumnezeu Tatăl lui Dumnezeu Fiul, I-a dat în numele nașterii.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 106, 7, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 9) Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt.

Hristos, care S-a arătat pe Sine în zilele din urmă, mai presus de simbolurile și imaginile Legii, în același timp Arhiereul și Mijlocitorul nostru, se roagă pentru noi ca om. Și în același timp este mai pregătit ca oricând să conlucreze cu Dumnezeu Tatăl, care împarte daruri bune celor care le merită. Pavel ne-a arătat aceasta mai deplin în cuvintele: har vouă și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Hristos (2 Corinteni 1, 2). Apoi, Hristos se roagă pentru noi, ca om și de asemenea se asociază în împărțirea de daruri bune nouă ca Dumnezeu. Pentru că El, fiind un Mare Sfânt Arhiereu, fără de vină și fără de pată, s-a oferit pe Sine – nu pentru slăbiciunile Sale, așa cum era obiceiul acelora pentru care era adusă jertfa de ispășire conform Legii, ci mai degrabă pentru mântuirea sufletelor noastre.

(Sfântul Chiril alexandrinul, Comentariu la Evanghelia după Ioan 2, 8, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 9) Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt.

Când Domnul vorbea cu Tatăl despre cei pe care El îi avea ca ucenici, El a spus aceasta printre alte lucruri: Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat. În lume, El dorește să fie cunoscut de cei care trăiesc după pofta lumească și de cei care nu sunt în har, de mulți dintre aceștia care aveau să fie aleși de El din lume. Și astfel, El spune că se roagă nu pentru lume, ci pentru cei pe care Tatăl i-a dat Lui. Pentru că, prin faptul de a-i fi dat deja Lui de către Tatăl, ei au încetat să mai aparțină lumii aceleia pentru care El se abține de a se ruga. Și apoi, El adaugă că ai Tăi sunt. Tatăl nu i-a pierdut pe cei pe care El i-a dat când i-a dat Fiului. După toate acestea, Fiul tot continuă să spună: toți ai Mei sunt ai Tăi și ai Tăi sunt ai Mei.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 107, 1-2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 9) Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt.

El repetă cuvintele pe care Mi i-ai dat pentru a le imprima ideea că totul a fost în conformitate cu dorința Tatălui și, ca să le arate că această autoritate nu era recentă sau că abia acum a primit-o, El adaugă: toate lucrurile care sunt ale Mele, sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele... Vedeți egalitatea cinstirii? Vorbind în acest fel, El dă la o parte orice suspiciune că ei sunt fie separați de puterea Tatălui sau că înainte de aceasta, au fost separați de puterea Fiului.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 81, 1, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 10) Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am prea slăvit întru ei.

Este destul de evident cum tot ceea ce aparține Tatălui, aparține de asemenea și Fiului, pentru că Fiul Însuși este de asemenea Dumnezeu și Născut fiind din Tatăl, este egal cu Tatăl. Nu este în sensul în care I se spune Fiului celui mare, Tu tot timpul ești cu mine și toate ale mele sunt ale tale (Luca 15, 31). Pentru că aceasta s-a spus despre toate acele creaturi care sunt inferioare creației raționale și sfinte (sfînții îngeri, de exemplu) și care sunt supuse Bisericii... Dar aici înseamnă că și creația rațională însăși este inclusă, care este supusă doar lui Dumnezeu, ca prin

aceasta tot ceea ce se găsește sub creația rațională și cearască să fie și ele supuse Lui.

De vreme ce asemenea creație aparține lui Dumnezeu Tatăl, nu poate aparține în același timp și Fiului, decât dacă El este egal cu Tatăl. Pentru că este imposibil ca sfinții, cărora le este spusă aceasta, să trebuiască să aparțină cuiva, exceptând pe Cel care i-a creat și i-a sfințit. Și din această cauză, tot ceea ce este al lor trebuie să fie și al Fiului Căruia și ei aparțin. Dat fiind faptul că ei aparțin ambilor, Tatălui și Fiului, au demonstrat egalitatea aceloră care le aparțineau în mod egal. Dar când El spune, vorbind de Duhul Sfânt, Toate cele ale Tatălui Meu sunt ale Mele, de aceea am zis că din al Meu ia și vă vestește vouă, El s-a referit la acele lucruri care aparțin dumnezeirii Tatălui și în care El este egal cu Tatăl, având toate câte Tatăl le are, pentru că adaugă: El (Sfântul Duh) vă va primi pe voi. Și Sfântul Duh nu va primi de la o creație ceea ce a fost supus Tatălui și Fiului.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 107, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 10) Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am prea slăvit întru ei.

Domnul spune, toate ale Mele sunt ale Tale, ca și cum El Își supune domnia asupra creației Tatălui, dar de asemenea, adaugă, ale Tale sunt ale Mele, pentru a arăta că porunca creației a venit de la Tatăl spre El. Fiul nu avea nevoie de ajutor pentru a-și desăvârși lucrarea, nici noi nu trebuie să credem că El a primit o poruncă separată pentru fiecare parte a lucrării Sale. Asemenea inferioritate extremă ar fi pe de-a-ntregul nepotrivită slavei Sale dumnezeiești. Mai degrabă, Cuvântul era plin de harul Tatălui Său. El strălucește mai departe de la Tatăl și desăvârșește totul în conformitate cu planul Părintelui Său. Nu este diferit în esență, nici nu este diferit în putere de Tatăl Său și, dacă puterea lor este egală, atunci lucrarea lor este aceeași. Hristos este puterea lui Dumnezeu și Înțelepciunea lui Dumnezeu (1 Corinteni 1, 24). Toate lucrurile s-au făcut prin El (Ioan 1, 3) și toate lucrurile au fost create prin El și pentru El (Coloseni 1, 16), nu ca și cum El ar fi îndeplinit sarcina unui rob, ci El desăvârșește în mod creativ dorința Tatălui Său.

(Sfântul Vasile cel mare, Despre Duhul Sfânt 8, 19, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 10) Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am prea slăvit întru ei.

Pentru că, dacă Fiul nu era de aceeași natură ca Tatăl, cum putea avea în El Însuși ceea ce era diferit? Sau cum ar fi putut arăta în Sine ceea ce era diferit dacă natura străină și singură nu primea pecetea a ceea ce era diferit de Sine? Dar Eunomie (oponent arian al ortodoxiei – n.tr.) spune: Nici nu are El despărțitor al slavei Sale. Aici, el vorbește corect, chiar dacă nu știe ceea ce spune. Pentru că Fiul nu împarte slava cu Tatăl, ci are slava Tatălui în întregime. Sa, chiar și Tatăl are toată slava Fiului. Pentru că aceasta este ceea ce El spune Tatălui prin toate ale Mele sunt ale Tale și ale Tale sunt ale Mele.

Observați cum Hristos spune de asemenea că El va apărea la judecata de Apoi în slava Tatălui (Marcu 8, 38), când va alege pe fiecare după faptele săvârșite. Și prin această frază, El arată unitatea naturii care subzistă între Ei. Pentru că, așa cum alta este strălucirea soarelui și alta strălucirea lunii (1 Corinteni 15, 41), datorită diferenței între naturile acelor luminători (de vreme ce ambii au aceeași strălucire, gândim că nu există nici o diferență în naturile lor), astfel El, care S-a profețit pe Sine că va apărea în slava Tatălui, a arătat prin identitatea slavei, unitatea naturii lor.

(Sfântul Grigorie de Nyssa, Împotriva lui Eunomie 2, 6, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 10) Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am prea slăvit întru ei.

Îngerii nu au creat lumea, însă pentru Fiul, Singurul Născut, Născut cum am spus, înainte de veacuri, prin care toate s-au făcut, nimic nu a fost respins de la zidirea Sa... Pentru că toate ale Mele sunt ale Tale și ale Tale sunt ale Mele, spune Domnul în Evanghelie. Și aceasta o cunoaștem cu siguranță din Vechiul și Noul Testament. Pentru că El, care a spus să facem om după chipul și asemănarea noastră (Facerea 1, 26), vorbea cu siguranță cu cineva de față. Dar cele mai limpezi dintre toate sunt cuvintele psalmistului: El a zis și s-a făcut; El a poruncit și s-au zidit (Psalmul 148, 5), ca și cum Tatăl poruncea și zicea și Fiul a făcut toate aceste lucruri la porunca Tatălui.

(Sfântul Chiril al Ierusalimului, Lecturi catehetice 2, 22-23, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 10) Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am prea slăvit întru ei.

Acum, dacă toate lucrurile Tatălui sunt și ale lui Hristos, cu siguranță printre acele lucruri care există stă și atotputernicia Tatălui. Bineînțeles, singurul Fiu născut trebuie să fie atotputernic, ca și Fiul de asemenea să aibă toate lucrurile pe care Tatăl le deține; și M-am prea slăvit în ei, declară El. Pentru că întru numele lui Iisus tot genunchiul se pleacă (Filipeni 2, 10-11)...

Prin urmare, El este radierea prea slăvirii lui Dumnezeu din acest punct de vedere, că este Atotputernic – Înțelepciunea neprihănită și luminată însăși – prea slăvit ca radierea Atotputerniciei sau a prea cinstirii. Astfel pentru a fi mai limpede de înțeles ceea ce este slava atotputerniciei, ar trebui să adăugăm următoarele: Dumnezeu Tatăl este Atotputernic pentru că are putere asupra tuturor lucrurilor, și anume, din cer și de pe pământ, asupra soarelui, a lunii și a stelelor și a tuturor lucrurilor din ele. Și El își exercită puterea cu ajutorul Cuvântului Său... Acum, dacă fiecare genunchi este închinat lui Iisus, atunci, fără îndoială, Iisus este Cel căruia toate lucrurile I se supun și El este Cel ce își exercită puterea asupra tuturor lucrurilor și prin care toate lucrurile sunt supuse Tatălui. Pentru că, prin înțelepciune, adică, prin cuvânt și rațiune, nu prin forță, constrângere și obligație, toate lucrurile sunt supuse.

(Origen, Primele principii 1, 2, 10, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 10) Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am prea slăvit întru ei.

Și M-am prea slăvit întru ei, ceea ce înseamnă fie că: am putere asupra lor, fie că: ei mă vor prea slăvi pe Mine, crezând în Tine și în Mine. Și ei ne vor prea slăvi pe Noi la fel. Dar dacă El nu este prea slăvit în mod egal în ei, ceea ce are Tatăl nu mai este și al Lui. Pentru că nici unul nu este prea slăvit în cei asupra cărora El nu are autoritate. Totuși, cum este Fiul prea slăvit în egală măsură? Toți mor pentru El în mod egal, ca și cum face aceasta pentru Tatăl. Ei Îl propovăduiesc ca și cum L-ar propovădui pe Tatăl. Și, așa cum spun ei că toate lucrurile sunt făcute în numele Lui, la fel sunt făcute și în numele Fiului.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 81, 2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 11) Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi.

Și acum, El adaugă, nu voi mai fi în lume, și aceștia sunt în lume. Dacă cugetele voastre se reîntorc la ceasul în care El vorbea, și El și ucenicii Lui erau încă în lume. Și totuși, nu trebuie să înțelegem nu mai sunt în lume metaforic, cu inima și viața... Pentru că acolo este un singur cuvânt folosit care face o asemenea înțelegere pe deplin inadmisibilă, pentru că El nu spune: și Eu nu sunt în lume, ci nu mai sunt în lume. În acest fel, arată că El Însuși a fost în lume, dar nu mai era astfel.

Și astfel, putem oare noi să credem că El, la un moment dat, a împlinit cele ale lumii, dar S-a eliberat dintr-o asemenea greșeală, pentru a nu mai păstra o asemenea dispoziție? Cine s-ar aventura să îngroape într-un asemenea înțeles necuviincios? Rămâne așadar în aceeași stare în care era înainte în lume, despre care a spus că nu mai este în lume, adică cu trupul. Cu alte cuvinte, El vorbea despre propria plecare din lume, care avea să se petreacă curând, și despre plecarea ucenicilor Săi, care va fi mai târziu, spunând că ei nu se mai află aici, deși ei erau – deși și El și ucenicii, erau încă pe acest pământ.

El folosea obiceiul predominant al vorbirii. Nu spunem în fiecare zi, El nu mai este aici, despre cineva care este pe punctul de plecare? Și vorbim în acest mod în special despre cei care sunt în momentul morții lor. Și peste altele, Domnul Însuși, ca și când, cunoscând gândurile care puteau fi posibil stârnite în cei care urmau să citească acele cuvinte, a adăugat Și Eu vin la Tine, explicând cel puțin în parte, până la un punct, de ce a spus cuvintele, Eu nu mai sunt în lume.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 107, 4, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 11) Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi.

Într-un cuvânt, ceea ce este sufletul pentru trup, creștinii sunt pentru lume. Sufletul este răspândit în toate măduarele trupului și creștinii printre orașele lumii. Sufletul sălășluiește în trup, dar nu este al trupului. La fel, creștinii sălășluiesc în lume, dar nu sunt din lume. Sufletul, care este nevăzut, este limitat în trup, care este văzut. În același timp, creștinii sunt recunoscuți ca trăind în lume și totuși, religia lor rămâne

nevăzută. Trupul urăște sufletul și duce război împotriva lui, chiar dacă a suferit nedreptate, pentru că este oprit de la a se îndulci în plăcerile sale. Similar, lumea urăște pe creștini, chiar dacă nu au făcut nici un rău, pentru că s-au ridicat ei înșiși împotriva plăcerilor ei. Sufletul iubește trupul și mădularele lui, dar acesta îl urăște și creștinii iubesc pe cei care îi urăsc. Sufletul este îngrădit în trup, dar ține trupul împreună. Și, deși creștinii sunt reținuți în lume ca într-o închisoare, ei de fapt țin lumea împreună. Sufletul, care este nemuritor, trăiește într-un sălaș muritor. Într-un mod identic, creștinii trăiesc ca străinii printre lucrurile trecătoare, așteptând pe cele nestrăicicioase în cer. Sufletul, când este tratat în chip săracăcios în ceea ce privește mâncarea și băutura, devine tot mai bun. Astfel și creștinii care sunt pedepsiți zilnic sporesc mai mult și mai mult. Atât este de importantă poziția pe care Dumnezeu le-a stabilit-o lor și nu este corect ca ei să o refuze.

(Epistola către Diognet 6, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 11) Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi.

Îți dăm Ție mulțumire, Părinte Sfinte
Pentru numele Tău Cel sfânt pe care Tu
Ți-ai dorit să-l sălășluiești în inimile noastre,
Și pentru cunoștința și credința în nemurire
Pe care Tu ne-ai făcut-o cunoscută nouă
Prin Iisus, robul Tău;
A Ta să fie slava în veci...

Adu-Ți aminte de Biserica Ta, Doamne,
Să o eliberezi pe ea de toate relele
Și să o faci desăvârșită în dragostea Ta;
Și adun-o pe ea, cea care a fost sfântită,
De cele patru suflări într-o împărăție Ta,
Pe care ai pregătit-o pentru aceasta;
Că a Ta este puterea și slava în vecii vecilor.

(Didahia 10, 2-5, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 11) Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi.

Ioan care îndeosebi scoate la iveală lucrarea cauzelor spirituale din Evanghelie, păstrează această rugăciune a Domnului pentru apostolii care au transmis-o tuturor celorlalți. Observați cum S-a rugat, și anume: Părinte Sfinte, păzește-i pe ei în numele Tău...Pe când Eu eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău: pe cei ce Mi i-ai dat Mie I-am ținut. Acea rugăciune nu era pentru El Însuși, ci pentru apostolii Lui. Nu era întristat pentru Sine (Ilarie vorbește aici despre paharul pe care Iisus a cerut să fie trecut de la El – n.tr.) de vreme ce El le cere să se roage ca să nu mai fie duși în ispită... Și când El se roagă pentru cei pe care i-a păzit, din moment ce El era cu ei, Îl roagă acum pe Tatăl să-i păzească.

Prezența îngerului care I-a fost trimis este fără îndoială semnificativă. Iisus Și-a arătat certitudinea că i s-a răspuns la rugăciune, când la finalul ei, El poruncește ucenicilor să doarmă. Rezultatul acestei rugăciuni și siguranța cu care a insuflat porunca, dormiți, este observată de evanghelist în cursul patimilor, când El spune apostolilor chiar înainte de a scăpa din mâinile urmăritorilor, astfel cuvântul pe care L-a spus să fie împlinit, Pe cei ce Mi i-ai dat Mie, Eu nu am pierdut pe nici unul. El Însuși desăvârșește cererea rugăciunii Sale și ei toți sunt în siguranță. Dar Iisus cere ca cei pe care i-a păzit Tatăl acum, să-i păzească în Numele Său [și Tatăl Îl ascultă] și-i păzește. [Vedem aceasta din] credința lui Petru care nu greșește: a fost laș și s-a tăinuit, însă pocăința a urmat imediat.

(Ilarie de Poitiers, La Sfânta Treime 10, 42, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 11) Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi.

Una are multe înțelesuri, incluzând acela de asemănare. Este folosit atât pentru împreună (gr. symphonian; vezi I Corinteni 7,5; II Corinteni 6,15; Luca 5,38) cât și pentru asemănare (gr. homoioteta; vezi Ev. 4, 15; 7, 15). Inima și sufletul mulțimii erau una (Fapte 4, 32) și în același mod într-un Duh ne-am botezat noi toți ca să fim un singur trup (I Corinteni 12,13). După asemănare prin natură și avându-l pe Adam ca origine inerentă și capul nașterii noastre, avem un singur trup. Deci, de asemenea recunoaștem că avem pe Hristos drept cap prin noua naștere a noastră, care a devenit o nouă formă, un chip al morții și al învierii Sale, care S-a ridicat ca Primul Născut din morți. Îl recunoaștem pe El drept cap conform prefigurării învierii Sale, în care noi suntem fiecare mădulare și împreună un trup prin Sfântul Duh, trup care este născut întru nestrăciune (vezi I Cor 15,49-54).

(Origen, Fragmentul 140 la Evanghelia după Ioan, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 11) Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi.

Pentru că voința Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh este una. Aceasta este ceea ce El vrea să fim și noi când ne spune: ca să fie una, așa cum Tu și Eu una suntem. Nu există nimic care să poată egala unanimitatea și armonia pentru că astfel este modul cum una devine mai multe. Dacă doi sau zece sunt de aceeași minte, unul nu mai este unul, ci fiecare dintre ei este înmulțit de zece ori și tu vei găsi pe unul în zece și pe cel de-al zecelea în unul. Și dacă au vreun dușman, cel care atacă pe unul (ca și cum ar ataca zece) este înfrânt, biruit pentru că el este ținta celor zece oponenți în schimbul unuia. Este cineva în nevoie? Nu, nu este, pentru că el este bogat în cea mai mare parte a sa, care este în cei nouă. Și partea în trebuință, cea mai mică, este ascunsă, tănuțită de partea bogată, cea mare. Fiecare dintre aceștia are douăzeci de mâini, douăzeci de ochi și mai multe picioare. Pentru că el nu vede doar cu ochii proprii, singur, ci și cu cei ai celorlalți. El nu lucrează cu propriile mâini singur, ci și cu ale celorlalți. El are zece suflete pentru că nu se gândește doar la sine însuși, ci și celelalte suflete se gândesc la el. Și dacă ei sunt făcuți din o sută, și puterea lor va fi la fel și se va mări și mai mult. Nu vedeți cum dragostea îl face pe cel care este singur, cu neputință a fi biruit și înmulțit? Vedeți cum și unul poate fi chiar în mai multe locuri, același și în Persia și la Roma? Nu vedeți că ceea ce natura nu poate face, dragostea poate? Vedeți ce dragoste multă este când poate face pe unul o mie. Atunci, de ce să nu obținem această putere și să ne punem pe noi înșine în siguranță? Ea este mai bună ca toată puterea sau bogăția. Este mai mult decât sănătatea, decât lumina însăși. Este fundamentul pentru curaj.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 78, 3-4, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 11) Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi.

Hristos dorește ca ucenicii să fie păziți în stare de unitate prin menținerea unei asemănări sufletești și o identitate a dorinței, fiind uniti împreună ca și cum ar fi în suflet și duh și în legea păcii și a dragostei unul pentru altul. El dorește să fie legați

împreună strâns cu o legătură a dragostei nedespărțită, ca să poată înainta la un asemenea nivel de unitate, ca asocierea lor aleasă în mod liber să poată deveni o imagine, un chip al unității inerente (naturale) care este concepută să existe între Tatăl și Fiul. Altfel spus, El dorește ca ei să se bucure de unitate, care este inseparabilă și indestructibilă, care nu poate fi atrasă într-o deosebire a dorințelor de către absolut nimic ce există în lume sau orice urmă de plăcere, ci mai degrabă, reține puterea dragostei în unitatea devotamentului și a sfințeniei. Și aceasta este ceea ce s-a întâmplat. Pentru că, așa cum citim în Faptele Apostolilor, inima și sufletul mulțimii celor ce au crezut erau una (Fapte 4, 32), aceasta este în unitatea Duhului. Aceasta este de asemenea ceea ce Pavel însuși a înțeles când a spus: un singur trup și un singur Duh (Efeseni 4, 4). Noi, cei mulți, suntem un singur trup în Hristos pentru că noi toți ne împărtășim dintr-o pâine. (I Corinteni 10, 17; vezi Romani 12, 5) și noi toți am fost unși într-un singur Duh, Duhul lui Hristos (vezi I Cor 12, 13).

(Sfântul Chiril alexandrinul, Comentariu la Evanghelia după Ioan 1,9, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 11) Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi.

Arienii, cu toate acestea, răspund... Fiul și Tatăl sunt una, așa cum Tatăl este în Fiul și Fiul este în Tatăl - așa cum noi de asemenea putem deveni una în El. Pentru că acesta este scrisă în Evanghelie conform lui Ioan. (Atanasie citează întrebuintarea ariană la Ioan 17, 11, 20-23). Apoi, ca și cum s-a găsit o ocolire, aceștia adaugă viclenii (la Evanghelia după Ioan), „Dacă, așa cum noi devenim una în Tatăl, asemenea și Fiul și Tatăl sunt una și astfel Fiul este în Tatăl, cum mai puteți pretinde voi că Eu și Tatăl suntem Una și Eu în Tatăl și Tatăl în Mine, înseamnă că Fiul este de aceeași fire cu Tatăl? Pentru că rezultă fie că și noi suntem de aceeași fire cu Tatăl, fie că Fiul este străin acesteia, așa cum și noi suntem străini de ea. Acesta este modul în care vorbesc fără sens. Dar ei sunt de fapt îndrăzneți diabolici... Pentru că ceea ce este dat lumii întregi prin har este ceea ce i-ar face pe ei egali cu divinitatea Dăruitorului. Și astfel, auzind că ființele umane sunt numite fii, ei înșiși s-au considerat egali cu adevăratul Fiu care este prin natură Fiul lui Dumnezeu. Și acum, din nou auzim de la Mântuitorul ca ei să fie una, așa cum Noi una suntem,” ei înșiși se înșală și sunt destul de aroganți ca să se gândească că ei pot fi la fel cum Fiul este în Tatăl și Tatăl în Fiul – neconsiderând căderea tatălui lor, diavolul, care a crezut același lucru.

(Sfântul Atanasie cel mare, Discurs împotriva arienilor 3, 25, 17, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 11) Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi.

Pentru că trebuie să fim ca fiii (să devenim una cu Dumnezeu), nu ca Fiul. Noi devenim dumnezei – nu devenim Dumnezeu Însuși. Noi nu suntem ca Tatăl, ci milostivi ca Tatăl. Și așa cum s-a spus, devenind una, așa cum Tatăl și Fiul sunt una, vom fi una. Noi vom fi astfel, însă nu cum Tatăl este prin natură în Fiul și Fiul în Tatăl, ci conform naturii noastre. Și în acest fel, este posibil pentru noi apoi să fim modelați și să învățăm cum trebuie să fim una, așa cum am învățat de asemenea să fim milostivi. Pentru că lucrurile asemănătoare sunt firește una cu alte lucruri asemănătoare. Și astfel, tot trupul este așezat împreună în bunătate. Dar Cuvântul este diferit de noi, deși este la fel ca Tatăl.

Și, prin urmare, pe când Fiul este în esență și în adevăr unul cu Singurul Său Tată, noi – fiind de același fel cu fiecare (pentru că din unul suntem toți făcuți și una este natura tuturor bărbaților și a femeilor – n.tr.) – devenim una în bună dispoziția noastră față de fiecare (gr. diathesei). Noi avem ca model unitatea naturală a Fiului cu Tatăl. Pentru că El ne-a învățat blândețea de la El Însuși, spunând: învățați de la Mine; că Eu sunt blând și smerit cu inima (Matei 11, 29). El ne-a învățat aceasta nu ca să devenim egali Lui (ceea ce este imposibil), ci ca atunci când ne uităm la exemplul Lui, să putem rămâne veșnic blânzi. Deci, de asemenea, aici El dorește ca buna noastră dispoziție față de ceilalți să fie adevărată, fermă și neclătinată, luându-L pe El ca prototip. Și astfel, El spune, ca ei să fie una cum Noi suntem, a căror unitate este indivizibilă. Și astfel, când vor cunoaște de la Noi despre acea natură de nedespărțit, vor fi și ei la fel unul cu altul.

(Sfântul Atanasie cel mare, Discurs împotriva arienilor 3, 25, 20, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 12) Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se îplinească Scriptura.

Vânzătorul lui Hristos s-a numit fiul pierzării, rânduit pierzării, conform Scripturii, unde el este îndeosebi profețit în psalmul 108.

(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 107, 7, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 12) Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se îplinească Scriptura.

Dar o, om necucernic, sămânța Canaanului și nu a Iudei, care nu mai ești vas ales, ci fiu al pierzării și al morții! Ai crezut că ațâțările diavolului îți vor aduce profit, fiind aprins de lăcomie ca o torță, ai fost înflăcărat să câștigi treizeci de bani de argint fără a observa bogăția pe care ai pierdut-o. Pentru că, chiar dacă tu nu ai crezut că promisiunile Domnului trebuie să fie crezute, ce motiv era acolo pentru a prefera o atât de mică sumă de bani pentru ceea ce ai primit deja? Ți era permis să poruncești duhurilor rele, să vindeci pe cei bolnavi, să primești cinste cu restul apostolilor. Iar ca să-ți poți satisface setea de câștig, ai avut ocazia să furi din punga care era în sarcina ta. Dar mintea ta, care poftea după lucrurile oprite, a fost mai puternic stimulată de ceea ce era mai puțin permis. Nu era suma prețului care te-a mulțumit atât de mult, cât enormitatea păcatului. Și astfel, slaba ta afacere nu este atât de detestabilă pur și simplu pentru că L-ai prețuit pe Domnul atât de ieftin, ci pentru că L-ai vândut, pe Cel care era Răscumpărătorul, da, chiar și al tău, și mai mult decât atât nu ai cerut îndurarea pentru păcatul tău. Și dreptă a fost pedeapsa pusă în mâinile tale pentru că nimeni nu putea fi găsit aplecat mai mult spre pierzanie, decât erai tu însuși.

(Sfântul Leon cel mare, Predică 67, 4, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 12) Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se îplinească Scriptura.

Aici, dacă sunt întrebat de ce Dumnezeu nu ar fi trebuit să dea răbdare aceloră căroră le-a dat acea iubire prin care ei să poată trăi creștinește, răspund că nu cunosc și nu știu. Nu vorbesc necuviincios, ci mai degrabă cu recunoașterea propriilor mele mici capacități când aud apostolii spunând: o, omule, cine ești tu care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? (Romani 9, 20; de asemenea, el citează și din Romani 11, 33).

Pentru că Fiul binevoiește să ne facă cunoscute nouă hotărârile Sale să-I mulțumim iar dacă El crede că este potrivit să le ascundă, să nu bombănim împotriva

sfaturilor Sale. Mai degrabă, să credem că așa este mai bine pentru noi. Iar celor dintre voi care se împotrivesc harului Său și se întreabă (privind întrebarea despre răbdare) ce să le răspunzi? Este bine ca tu să nu negi că ești creștin și să te lauzi că ești catolic. Iar dacă mărturisești că a fi lăsat să te bucuri de bine până la finalul vieții este un dar de la Dumnezeu, cred că ești la fel de nepăsător ca mine de ce o persoană primește acest dar și altele nu. Și în acest caz, suntem amândoi incapabili să pătrundem judecățile adânci ale lui Dumnezeu.

(Fericitul Augustin, La Muștrare și har 17, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 12) Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura.

Prin urmare, atunci când copiii lui Dumnezeu spun despre cei care nu au răbdare: Ei au plecat de la noi, dar nu erau dintre noi, și se adaugă: pentru că dacă ar fi fost dintre noi, cu siguranță ar fi rămas cu noi (Ioan 2,19), ce altceva spun decât că nu sunt copii, chiar și atunci când erau numiți și prorociți a fi dintre copii? Nu pentru că ei au simulat dreptatea, ci pentru că nu au continuat în ea. Fără îndoială, El le dorea să continue în bunătate. Prin urmare, ei erau în bunătate. Totuși, pentru că nu au rămas în aceasta – înseamnă, că nu au stăruit până la sfârșit – El spune: ei nu erau dintre noi, chiar și atunci când erau cu noi. Cu alte cuvinte, ei nu erau în rândul fiilor chiar când erau în credință ca fii, pentru că acei care sunt cu adevărat copii, sunt știuți de mai înainte și meniți asemănării Fiului lui Dumnezeu. Ei sunt numiți potrivit scopului său astfel încât să fie aleși, așa cum este evident în faptul că Fiul făgăduinței nu piere, dar Fiul pierzării da.

(Fericitul Augustin, La Muștrare și har 17, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 12) Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura.

Într-un alt loc, El spune: Dintre toți pe care Mi i-ai dat Mie, nu voi pierde pe nici unul (Ioan 6,39). Totuși nu doar Iuda era pierdut, ci și mulți pe urmă s-au mai pierdut. Și atunci de ce spune Hristos, ca să nu pierd pe nici unul? El vrea să spună, cel puțin în ceea ce mă privește pe Mine, nu îi voi pierde. Astfel, în alt loc, punând

problema mai limpede, a spus: Nu voi scoate afară pe cel care vine la Mine (Ioan 6, 37). Cu alte cuvinte, Iisus spune că nu se va face asta din vina Mea. Ei nu vor fi pierduți, ispitiți fiind de Mine sau pentru că Eu i-aș fi abandonat. Dar nici dacă vor începe să meargă înainte de unii singuri, nu îi voi forța să se întoarcă.

(Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Evanghelia după Ioan 81,2, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 13) Iar acum, vin la Tine și acestea le grăiesc în lume, ca să fie deplină bucuria Mea în ei.

Hristos ne și spune ce este această bucurie, când zice: ca ei să aibă bucuria Mea pe deplin în ei, lămurind mai înainte, unde spune: ca ei să fie una așa cum noi suntem. Această bucurie a Lui care este dată lor, avea să fie împlinită, spune El, în ei. Și pentru acest sfârșit adevărat, El a spus că a vorbit în lume. Toate acestea se petrec pentru ca pacea și binecuvântarea să vină în lume. Dacă vrem să o dobândim, trebuie să trăim cumpătat, drept și cucernic.

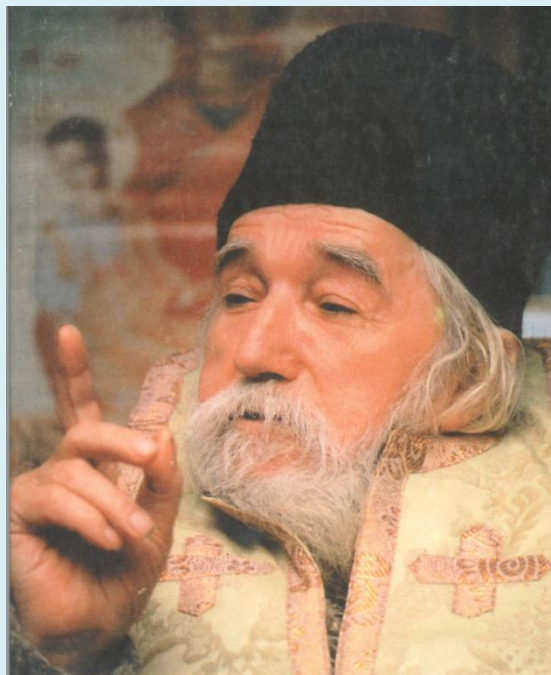
(Fericitul Augustin, Tratat la Evanghelia după Ioan 107, 8., traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

(În. 17, 13) Iar acum, vin la Tine și acestea le grăiesc în lume, ca să fie deplină bucuria Mea în ei.

Arătându-Se lor pe Sine în același timp ca Dumnezeu și om, Hristos îi face pe ucenicii Săi să mediteze la faptul că El a lucrat pentru a desăvârși mântuirea lor în Dumnezeu, fie că e vorba de trecut sau prezent. Și avându-i în grijă pe când era în firea omului cu ei pe pământ, așa de asemenea avea să-i ocrotească atunci când avea să lipsească din fața lor, ca Dumnezeu... Pentru că ceea ce este dumnezeire nu este limitat de spațiu și nu este departe de nimic ce există, ci umple și pătrunde universul și, deși este prezent în toate lucrurile, nu Îl încapă nici unul. Când se adresează propriului Tată, Hristos spune: Părinte Sfinte, păzește-i pe ei, referindu-se la lucrarea universală a puterii Tatălui. Și, în același timp, arată că El nu este separat de natura Tatălui, ci este în ea și născut din ea, indivizibil unit cu ea, deși este născut ca existând independent.

(Sfântul Chiril alexandrinul, Comentariu la Evanghelia după Ioan 2,9, traducere pentru Doxologia.ro de Alexandra Zurba)

Părintele Ilie Cleopa - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Despre păstrarea dreptei credințe

Trei sunt care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt și Acești trei Una sunt! (I Ioan 5, 7)

Hristos a înviat !

Iubiți credincioși, astăzi, în Duminica a 7-a după Sfintele Paști, Biserica Ortodoxă prăznuiește primul Sinod Ecumenic al lumii creștine, care a avut loc în anul 325 în orașul Niceea, pentru a condamna erezia, adică învățarea greșită, eretică a lui Arie. Sinodul s-a organizat de Sfântul Împărat Constantin cel Mare cu mama sa Elena, la cererea Sfinților Părinți de atunci, fiind primul împărat creștin din lume (306-337).

Ce este un sinod ecumenic? Este adunarea tuturor marilor ierarhi ortodocși - episcopi, mitropoliți și patriarhi din toată lumea, cu scopul de a discuta unele învățături de credință creștină neclare încă, și de a le fixa în legi fixe, neschimbabile, numite dogme. De asemenea, un sinod ecumenic judecă și condamnă toate abaterile de credință, străine de învățătura Sfintei Evanghelii și a Sfinților Părinți și exclude din Biserică, adică dă anatema, pe toți ereticii care sfâșie unitatea de credință a Bisericii, simbolizată prin cămașa de in a Domnului, făcută dintr-o sigură bucată, cum zice în Sfânta Evanghelie: ***Cămașa era fără cusătură, de sus țesută în întregime*** (Ioan 19, 23).

Prin cuvântul "**sinod**" înțelegem adunare, consiliu;

prin cuvântul "**erezie**" înțelegem păreră sau învățătura particulară a cuiva despre Dumnezeu, împotriva învățăturii adevărate a Bisericii lui Hristos.

De ce a avut loc Sinodul I Ecumenic? Care a fost pricina care i-a silit pe Sfinții Părinți să se adune la un loc și să apere dreapta credință? Pricină a fost apariția unui mare eretic, anume Arie, care învăța pe creștini o credință nouă, zicând că Fiul lui Dumnezeu nu ar fi de o ființă cu Tatăl și că a "fost un timp când Fiul nu era". El numea pe Iisus Hristos "creatură superioară", "cea dintâi dintre creaturi". Acest eretic era un preot din Alexandria Egiptului, foarte mândru și neascultător, însă bun predicator, care a trăit în secolele III-IV. Erezia lui s-a răspândit în câțiva ani atât de mult încât rupsese Biserica în două și amenința să se răspândească în tot imperiul roman de răsărit și de apus.

Sfinții Părinți, nemaiputând răbda hulele lui Arie împotriva Mântuitorului și a Preasfintei Treimi, au cerut ajutorul drept credinciosului împărat Constantin cel Mare, ca să contribuie cu puterea sa imperială la liniștirea Bisericii lui Hristos și condamnarea învățăturii hulitoare a lui Arie și a discipolilor săi. Inspirat de Duhul Sfânt, marele împărat creștin a hotărât să organizeze primul Sinod Ecumenic la Niceea în anul 325 pe cheltuiala imperiului, fiind invitați toți marii ierarhi ai Bisericii creștine din Răsărit și din Apus. Astfel au luat parte 318 Sfinți Părinți la care s-a adăugat și o delegație a Papei Silvestru I al Romei, pentru că până în anul 1054, Biserica creștină era una, nedespărțită în două - cea Ortodoxă de Răsărit și cea Romano-Catolică de Apus. De aceea și sinoadele până la dezbinarea Bisericii se numesc "ecumenice", adică generale, pentru că au luat parte la ele și ierarhi din partea Bisericii Romei.

Sinodul de la Niceea a fost deschis chiar de Sfinții Împărați Constantin și Elena și a durat toată vara. În timpul sinodului, la care a fost de față și ereticul Arie cu ai lui, Sfinții Părinți s-au ostenit mult să întoarcă peeretici la ortodoxie, dar ei n-au vrut să asculte. **Ba s-a întâmplat că în timpul discuțiilor, Sfântul Ierarh Nicolae să-i dea o palmă lui Arie căci nu putea răbda hulele lui. Atunci Sfântul Constantin cel Mare a poruncit să i se ia omoforul și Evanghelia și să fie aruncat în temniță pentru că a îndrăznit să lovească. Noaptea însă i s-a arătat Mântuitorul în temniță și i-a dat din nou Evanghelia în mâini, iar Maica Domnului i-a pus omoforul pe piept. Dimineață, auzind împăratul acestea, l-a adus pe Sfântul Nicolae iarăși la sinod și își cereau iertare toți de la el, văzând râvna și răbdarea lui pentru credință.**

La fel și Sfântul Ierarh Spiridon, căutând să lămurească pe Arie despre taina Preasfintei Treimi și cum că toate cele trei persoane sunt de o ființă și de aceeași cinste, a luat o cărămidă arsă și, făcând semnul sfintei cruci, când a strâns cărămida, focul care a ars-o s-a ridicat în sus, apa a curs pe pământ și lutul a rămas în mâna lui. Cărămida era simbolul Preasfintei Treimi. Focul închipuia pe Tatăl, lutul pe Fiul întrupat și apa pe Duhul Sfânt, Mângâietorul care a fost trimis în lume.

În timpul sinodului cei 318 Sfinți Părinți au dat anatema pe ereticul Arie și învățăturile sale hulitoare de Dumnezeu. *Părinții au dogmatizat că cele trei persoane ale Preasfintei Treimi: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, sunt de o ființă și nedespărțite. Tot la acest sfânt sinod s-a întocmit partea întâi a Crezului, primele șapte articole despre Tatăl și Fiul.* Ultimile cinci articole despre Sfântul Duh aveau să se întocmească la Sinodul II Ecumenic din anul 381. Crezul cuprinde pe scurt dogmele credinței ortodoxe, și se rostește zilnic în biserici și prin casele creștinilor ca o mărturisire a drepte credințe apostolice.

Deși Arie a fost surghiunit în sudul Dunării el nu a vrut să asculte de Biserică, ci mai mult căuta să semene între creștini învățătura sa hulitoare. De aceea a fost greu pedepsit de Dumnezeu, încât i s-au vărsat măruntaiele și a murit cumplit, spre veșnică osânda în gheena iadului.

Iubiți credincioși, cu toate că ereticul Arie, cel mai mare eretic din lumea creștină, ca și eresul său, au dispărut, de-a lungul secolelor Biserica lui Hristos a fost lovită mereu de noi secte și erezii, unele mai periculoase decât altele. *Cea mai grea dezbinare a Bisericii creștine a fost în anul 1054 când a avut loc marea schismă (ruptură) între Răsărit și Apus, luând astfel naștere două Biserici separate: cea Ortodoxă cu centru la Constantinopol și cea Romano-Catolică cu centru la Vatican (Roma).* La rândul ei Biserica Catolică a mai fost lovită de încă două eresuri și sciziuni. Este vorba de eresul lui Luther, al doilea Arie, și de Calvin din secolul al XVI-lea, urmați după aproape un secol de schisma anglicană din secolul al XVII-lea.

Primul eres a cuprins aproape integral țările din nordul Europei, așa numitele țări protestante; iar religia anglicană s-a răspândit în Anglia, America de Nord și Australia, formând Biserica anglicană.

Vedeți cum a reușit satana să rupă cămașa lui Hristos, adică să dezbine și să sfâșie unitatea Bisericii întemeiată de El? Noi toți mărturisim "*o credință, un Domn, un botez*", însă datorită mândriei și începătorilor de eresuri, care au schimbat

învățătura de credință ortodoxă, apostolică, cu dogme noi după mintea lor, precum și din cauza păcatelor noastre ale tuturor, *au apărut în ultimele secole mai multe Biserici creștine - două apostolice - cea Ortodoxă și cea Catolică și trei fără succesiune apostolică: protestantă, reformată și anglicană.*

Dar dezbinările religioase nu s-au oprit aici. Începând din secolele XVIII și mai ales XIX, au apărut în America și în apusul Europei noi grupări religioase rupte din trupul Bisericii apostolice, numite "secte".

Astăzi, în lume se află până la o mie de secte și grupări religioase creștine, unele mai fanatice, mai periculoase decât altele, cum ar fi "martorii lui Iehova", "templul satanei", cu așa numita "liturghie neagră", în care se adoră diavolul în locul lui Dumnezeu. Ei caută să-și facă noi membri în rândul credincioșilor interesați, a celor certați cu disciplina Bisericii lui Hristos, a celor săraci, cărora le promit ajutoare materiale și mai ales a tinerilor, pe care îi pot corupe mai ușor.

Să luăm deci aminte la noi și la familiile noastre ortodoxe. Înmulțirea sectelor este un semn văzut apocaliptic, care prevestește sfârșitul veacurilor.

- ✓ **Prima datorie a fiilor Bisericii Ortodoxe este aceea de a cunoaște cât mai bine Sfânta Scriptură, Sfânta Tradiție, Catehismul și operele principale ale Sfinților Părinți.**
- ✓ **A doua datorie**, dacă nu cea dintâi, este *să trăim cu mare credință în Dumnezeu și să ducem cu râvnă și evlavie viața noastră religioasă de familie, în desăvârșita moralitate.* Sectele cer teorie, ne atacă cu texte din Sfânta Scriptură. Noi să le răspundem, nu cu vorbe, nu cu atât cu texte din Biblie, cât mai ales cu viața morală smerită, curată, sfântă. Vorbele nu pot înlocui faptele. În fața unor creștini corecți, milostivi și evlavioși, ei se rușinează și tac.
- ✓ **A treia mare datorie ce ne revine este să ne creștem copiii în frică de Dumnezeu, cu mare grijă și atenție.** Căci dacă nu-i educăm noi cum trebuie sau îi smintim cu viața noastră, a părinților, îi pierdem sufletește pe fii, nu ne mai aparțin și foarte ușor îi pot amăgi sectele, patimile, beția, desfrâul și necredința. Un tânăr o dată căzut, greu mai poate fi salvat, tras de la sectă. *Copiii, ca și părinții, trebuie să știe de mici Tatăl nostru, Crezul și Psalmul 50, și să învețe cunoștințele religioase principale din Catehismul ortodox. Cine nu știe pe de rost măcar aceste trei rugăciuni nu poate fi împărtășit cu Sfintele Taine.*
- ✓ **Altă mare datorie a creștinilor ortodocși este să fie oameni de rugăciune că fără ea nu putem face nimic. Să nu lipsească în sărbători nimeni de**

la Sfânta Liturghie și de la predică, afară de mare nevoie. Rugăciunea cu credință, cu post și lacrimi este viața noastră, pâinea noastră duhovnicească, mântuirea noastră. Apoi trebuie să trăiască în dragoste cu toți oamenii, mai ales cu cei din familie și să facă după putere milostenie, care "acoperă mulțime de păcate".

- ✓ *O altă datorie principală este că fiecare să aibă un duhovnic bun, înțelept, la care să-și mărturisească păcatele în cele patru posturi, să-i ceară sfaturi pentru toate și să-l asculte ca pe Însuși Hristos.* Creștinii noștri nu trebuie să meargă la adunările sectante, nici să-i primească în casă, și nici să discute cu ei, dacă nu vor să cadă în cursele lor. Cine face aceasta nu va fi amăgit niciodată de diavol, nici de patimi, nici de cursele oamenilor răi.

Iubiți credincioși, astăzi este Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic, care au apărât dreapta credință, au dat anatema pe eretici și au formulat Crezul ortodox. Să rămânem credincioși Evangheliei lui Hristos și Bisericii Ortodoxe, ai cărei fii suntem. Ea ne-a născut prin baia Botezului, ea ne-a crescut și învățat calea mântuirii. Să cinstim Biserica Ortodoxă care ne-a născut.

- ✙ *Să cinstim pe toți sfinții și icoanele lor ca cei ce sunt "prieteni Domnului" și se roagă pentru noi la cer.*
- ✙ *Să trăim în dragoste unii cu alții, singura cale care mai poate salva lumea de la pierzare.*
- ✙ *Să creștem copiii în iubire de Dumnezeu, că de ei depinde cel mai mult mântuirea noastră și să păstrăm cu sfințenie dreapta credință ortodoxă, fără de care nu ne putem mântui oricâte fapte bune am avea.*

Închei cu o scurtă istorioară.

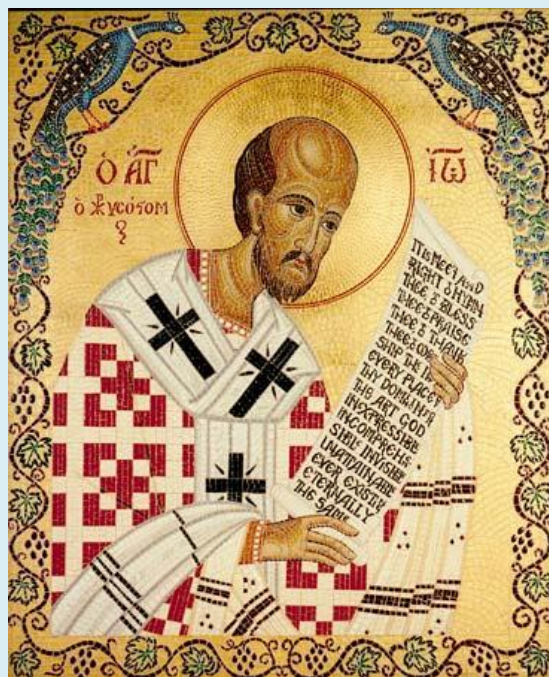
Un părinte cu viață sfântă a intrat noaptea să se roage în biserică și prin minune dumnezeiască a văzut altarul deschis, iar lângă sfânta masă ședea un prunc luminat cu cămașa ruptă. Și l-a întrebat cuviosul: "Copile, cine ești tu?" Iar el a răspuns: "Eu sunt Hristos, Mântuitorul lumii!" "Dar cine ți-a rupt cămașa?" întreabă sihastrul. Iar Domnul i-a răspuns: "Mi-a rupt-o Arie, ereticul!" și S-a făcut nevăzut.

Oricine propovăduiește altă Evanghelie decât cea vestită de Hristos, de Apostoli și de Biserică, sfășie cămașa Domnului și-și agonisește osânda veșnică, fără iertare.

Să cădem deci în genunchi și să slăvim cu evlavie și dreaptă credință pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită. Amin.

Hristos a înviat!

Sfântul Ioan Gură de Aur - Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Omilia 80

„Acestea a grăit Iisus și, ridicând ochii Săi spre cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Preaslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te preaslăvească”

1. Sfântul Gură de Aur îi rușinează pe Arieni și pe Anomei care negau divinitatea lui Iisus Hristos.
2. Fiul este la fel Dumnezeu ca și Tatăl.
3. Noi vom lua parte la slava lui Iisus Hristos după măsura noastră, după credința noastră și după faptele noastre. Cât este de mizerabil a se lipsi de această slavă: să suferim totul cu bucurie pentru a o dobândi. Disprețul bogățiilor pe care va trebui să le părăsim într-o zi. Bunurile pe care le avem nu sunt ale noastre. Noi facem, totul pentru trup: nu facem nimic pentru suflet. Împotriva fastului. De câți oameni ai nevoie atâția stăpâni ai. Înmulțirea nevoilor, înmulțirea robilor. Un stăpân este rob al slujitorilor săi. Robia măreției și a fastului. Adevărata libertate constă în a nu avea nevoie de nimeni: cea dimprejur, este a avea puțină nevoie. A nu se folosi de bunurile pe care le ai: aceasta nu înseamnă a le stăpâni, ci a fi stăpânit de ele.

1. „*Cel ce va face și va învăța*” zice Iisus Hristos, „*acela mare se va chema în Împărăția Cerurilor*” (Mt. 5,19) și pe bună dreptate. Este ușor a filozofa în cuvinte, dar a pune în practică regulile înțelepciunii, aceia este mare și demn de un

suflet tare și generos, lată pentru ce **Iisus Hristos** vorbind despre răbdare, se propune pe sine însuși drept exemplu și ne poruncește ca să-l luăm ca modelul nostru, lată pentru ce, după ce ne-a dat acest aviz și această învățătură, el **se pune să se roage, pentru a ne învăța că în ispite și în necazuri trebuie să ne desprindem de totul și să ne punem în Dumnezeu scăparea și încrederea**. Căci, după ce le-a zis ucenicilor săi: „**Necazuri veți avea în lumea aceasta**” și a aprins sufletul lor, el îi ridică printr-o rugăciune, așteptând ca ei să-l privească încă precum este un om. Chiar pentru a coborî la slăbiciunea lor face această rugăciune, la fel cum a făcut-o la învierea lui Lazăr, pentru motivul pe care-l arată cu aceste cuvinte: „**Eu am spus acestea pentru poporul de lângă Mine, ca ei să creadă că Tu M-ai trimis**” (Ioan 11,12).

Este foarte bine veți zice voi, era nevoie ca Iisus Hristos să facă așa înaintea evreilor; dar pentru ce face la fel pentru ucenicii săi? Era potrivit ca el să facă așa cu privire la ucenicii săi. Oameni care după ce au văzut atâtea și așa de mari minuni, ziceau: „**Acum vedem că Tu știi toate**” (Ioan 6,30) aveau mai multă nevoie de învățături și de dovezi decât ceilalți toți. Dar fiți atenți frații mei, că evanghelistul nu numește această faptă o rugăciune, el zice: „**Iisus ridicând ochii Săi la cer**”. Prin care face să se înțeleagă că era mai mult o convorbire pe care-o avea Fiul cu Tatăl său, decât o rugăciune. **Căci dacă altădată vorbește despre rugăciune, dacă îl arată pe Domnul pe atâta în genunchi, pe atâta ridicând ochii săi la cer, nu vă tulburați deloc: aceasta o face pentru a ne învăța că trebuie să stăruim în rugăciune, că, noi stând jos trebuie să privim cerul, nu numai cu ochii trupului, ci și cu ochii duhului; și la fel trebuie să ne punem în genunchi și să ne frângem inimile noastre.** Căci Iisus Hristos n-a venit numai pentru a ni se arăta nouă, ci la fel pentru a ne învăța virtutea nespusă. Un învățător deci nu trebuie să se mulțumească să învețe din vârful buzelor, el trebuie să învețe la fel cu exemplul și prin faptele sale.

Să ascultăm deci ce zice el acum: „**Părinte, a venit ceasul! Preaslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te preaslăvească**”. Prin aceste cuvinte, dumnezeiescul Mântuitor ne arată încă și că el nu merge la moarte în ciuda sa. Cum va merge el împotriva sa la moarte și involuntar, el care o cere și i se roagă pentru aceia, el care o numește slavă, nu numai a celui ce trebuie să fie răstignit, ci și a Tatălui său? Căci aceia s-a întâmplat: nu numai Fiul a fost slăvit, ci și Tatăl. Înainte de cruce, evreii nu cunoșteau chiar nici pe Tatăl: „**Israel nu M-a cunoscut**” (Îs. 1,3); dar după cruce, tot universul a alergat la el.

Iisus Hristos ne învață apoi de ce fel de slavă și în ce fel îl va slăvi el pe Tatăl său: „**Precum l-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor**”

acelora pe care Tu i-ai dat Lui” (2). A face în continuu bine, în aceia constă slava lui Dumnezeu. **Ce vreau să spună acestea:** „*Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul*”? Prin aceia Mântuitorul arată că propovăduirea nu va fi închisă numai în Iudeia, ci că ea se va răspândi în lumea întreagă; și el pune primul fundament al chemării neamurilor. Cum el a zis: „*Nu mergeți la neamuri*” (Mt. 10,5) și cum trebuia să zică apoi: „*Mergând învățați toate neamurile*” (Mt. 28,19), el face să se vadă că aceia era voința Tatălui său, așteptând ca aceia să necăjească și să-i scandalizeze foarte mult pe evrei și chiar pe ucenici. În sfârșit când apoi se adăugau neamurile la ei, ei nu mai sufereau cu răbdare și ei nu le-au primit cu inimă bună și cu bucurie, ca atunci când au primit harul Duhului Sfânt și învățătura lui; căci, această unire îi îndepărta foarte mult pe evrei. Deci după ce a coborât Duhul Sfânt peste ucenici cu atâta strălucire și putere, Petru, la întoarcerea la Ierusalim, a avut multă grijă să evite reproșurile evreilor, atunci când le-a spus ce i s-a întâmplat lui și cum a văzut acea pânză mare (Fap. 10).

Dar ce înseamnă aceste cuvinte: „*I-ai dat stăpânire peste tot trupul*”? Eu le voi pune această întrebare ereticilor: Când a primit Iisus Hristos această putere peste toți oamenii? Oare înainte de a-i fi creat sau după aceia? Căci după ce a fost răstignit și a înviat a zis: „*Datu-Mi-s-a toată puterea. Drept aceia mergând învățați toate neamurile*” (Mt. 28,28,19). Ce oare? El nu avea în sine puterea lucrărilor sale? El i-a făcut pe oameni și după ce i-a făcut nu mai are autoritate asupra lor? Dar, de la început Scriptura ne arată că el făcea toate lucrurile; este văzut pedepsindu-i pe unii ca păcătoși, îndreptând, chinuind pe alții, ca ei să se îndrepte și să se întoarcă. El zice: „*Eu nu-i voi ascunde slujitorului Meu Avraam ceia ce voi face*” (Gen. 18,17). Altoră, el le dă laude și răsplăți pentru că au făcut binele. Oare atunci avea Fiul puterea aceasta, ca apoi s-o piardă, și ca acum s-o primească din nou? și care diavol va îndrăzni să vorbească așa? Dar dacă, și atunci, și acum, el are aceiași putere egală, căci ei zice: „*Precum înviază Tatăl morții și le dă viață, tot așa Fiul dă viață căruia voiește*”(Ioan 5,21).

Ce înseamnă acest cuvânt? Iată: El trebuia să-i trimită pe ucenicii săi la neamuri; de teamă ca ei să nu creadă că el scotea ceva nou, din cauza a ceea ce a zis mai înainte: „*Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel*” (Mt. 15,24) el arată că aceiași este și voința Tatălui său. Căci dacă dumnezeiescul Mântuitor vorbește cu atâta modestie și smerenie, voi nu trebuie să vă mirați fiindcă el în acest fel îi învăța atunci pe ucenicii săi, și pe cei ce trebuiau să vină după ei. Și iarăși, cum am spus-o, prin aceste expresii de jos și smerite, el făcea să se cunoască în mod simțit că el nu se smerea așa de mult decât pentru a potrivi vorbirile sale la înțelesul și la slăbiciunea ucenicilor săi și a ascultătorilor săi.

2. ***Dar ce vrea să zică aceia: „Peste tot trupul”? Nu toți oamenii au crezut. Dar Iisus Hristos a făcut pentru ei tot ce a putut, ca ei să creadă toți.*** Căci dacă n-au primit toți cuvântul lui, nu este greșeala învățătorului, ci este greșala celor ce n-au vrut să-l primească. ***„Ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui.”*** Dacă Mântuitorul se folosește aici încă de expresii omenești, nu fiți surprinși; el face așa pentru motivele pe care le-am explicat altădată, și pentru a evita să vorbească măreț despre sine însuși: ceia ce i-ar fi supărat pe ascultătorii săi, care n-aveau încă despre ei o părere destul de mare. Sfântul Ioan cu toate acestea, când vorbește în propriul lui nume, el se folosește nu de așa termeni, ci de termeni mai înalți și mai sublimi? ***„Toate prin El s-au făcut”*** (Ioan 1,3). În care se vede, nu că el nu ar fi avut această putere, dacă el n-ar fi primit-o, ci că el le dădea și la alții putere ” ***Puterea să se facă fii ai lui Dumnezeu***”. Sfântul Pavel îl arată egal cu Dumnezeu.

Dar Mântuitorul pune întrebarea sa într-un fel mult mai omenesc în aceste cuvinte; ***„Ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care i-ai dat Tu Lui. Și aceasta este viața veșnică: Să te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis”*** (3). Iisus Hristos zice: ***„Singurul Dumnezeu adevărat”***, spre deosebire de acești dumnezei falși care nu sunt dumnezei; și le face această observație ucenicilor săi, fiindcă el îi va trimite la neamuri.

Căci dacă ereticii nu primesc această explicație, și dacă stăruiau să nege că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu, din cauza acestui termen „singurul”; gândind așa, ei ajung și să spună că nu este Dumnezeu; căci Iisus Hristos zice ***„Voi nu căutați slava care vine de la singurul Dumnezeu”*** (Ioan 5,44) Ce oare! Fiul nu va fi Dumnezeu? Dar dacă Fiul este Dumnezeu, și Fiul Singurului Tată, este evident, și că el este adevărat Dumnezeu, și că el este Fiul celui care se numește singurul Dumnezeu adevărat. Ce oare! atunci când zice sfântul Pavel ***„Oare numai eu singur și Varnava?”*** (I Cor. 9,6) oare el îl exclude pe Varnava? Nicidecum, acest cuvânt nu este pus decât prin opoziție la ceea ce fac alții. Căci dacă Fiul nu este adevărat Dumnezeu, cum mai este el adevărat? căci a zice: „adevărat” este mai mult a zice „adevărat”. Cel ce nu este cu adevărat om, ce vom zice noi vă rog că este el? nu vom spune că el nu este om? La fel, dacă Fiul nu este adevărat Dumnezeu, cum mai este Dumnezeu? cum ne face el pe noi dumnezei, și fii ai lui Dumnezeu, nefiind adevărat Dumnezeu? Dar noi am tratat prea exact în altă parte această materie, pentru aceia să ne urmăm subiectul nostru.

„Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pământ” (4). Iisus Hristos zice foarte bine; „pe pământ”, fiindcă Tatăl era slăvit în cer, având slava pe care i-o dă natura sa, și fiind închinat de îngeri. Mântuitorul nu vorbește deci despre slava care-i este proprie

esenței lui. Această slavă, chiar când nimeni nu l-ar slăvi, el o are cu totul întreagă și deplină; dar el vorbește despre slava pe care trebuie să i-o dea oamenii prin cultul și prin cinstirea lor. Pentru aceasta cuvântul acesta „*preaslăvește-Mă*” trebuie înțeles la fel.

Pentru a vă arăta că el vorbește de acest fel de slavă, ascultați ce zice apoi „*Lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit*”. Dar el era încă la început, sau abia a început. **Cum zice el deci „L-am săvârșit”?** El zice; sau fiindcă el a făcut totul din ceia ce trebuia să facă, sau fiindcă vorbește despre ceia ce trebuie să se petreacă, ca fiind deja petrecut; sau mai bine să spunem că totul s-a săvârșit deja din moment ce el a plantat rădăcinile binelui, din care trebuia în mod firesc să se nască rodul; și că el îl cunoștea îi va ajuta și pe cei ce vor veni mai târziu la el. Iată pentru ce zice el încă în aceste cuvinte cu îngăduință; „Pe care Mi l-ai dat să-l fac”. Dacă aceasta ar fi fost că ascultând și învățând ar fi împlinit Fiul lucrul, lucrul lui ar fi fost mult mai presus de slava pe care trebuia să i-o aducă Tatălui său. Dar, un mare număr de martori arată într-un fel vizibil și descoperit că Iisus Hristos din propriul îndemn a făcut ceia ce trebuia să facă. Ascultați spre exemplu, ceia ce zice sfântul Pavel; „*Atât ne-a iubit încât s-a dat pe sine pentru noi*: (Gal. 2,20) Și; „*S-a smerit pe Sine chip de rob luând*” (Filip, 2,7). Și încă ceia ce zice sf. Ioan; „*Precum M-a iubit pe Mine Tatăl așa v-am iubit Eu pe voi*”.

„*Preaslăvește-Mă, Părinte, la Tine însuși, cu slava pe care am avut-o mai înainte de a fi lumea*” (5). **Și unde este această slavă?** Că el a fost fără slavă înaintea oamenilor fiind îmbrăcat în trup, fie; aceia nu este de loc uimitor; **dar pentru ce cere el să fie slăvit înaintea lui Dumnezeu?** Mântuitorul vorbește aici despre întruparea sa, și vrea să spună că natura sa trupească n-a fost slăvită încă, că nu și-a dobândit încă nestrăciunea, că ea n-a luat parte încă la acest tron regesc, iată pentru ce n-a zis el „Preaslăvește-mă pe pământ, ci „La Tine însuși”.

3. Noi la fel vom lua parte la această slavă după măsura care ne este proprie (Efes. 4,16), dacă suntem veghetori, iată pentru ce zice sfântul Pavel „*Dacă pătimim împreună cu Hristos, ca împreună cu El să ne și preamărim*” (Rom. 8,17). Deci ei sunt vrednici de toate lacrimile noastre, cei care, având în vedere o așa de mare slavă, își întind lor înșiși curse prin lașitatea și prin nepăsarea lor. Și, dacă n-ar fi de loc iad, ei tot vor fi cei mai nenorociți dintre toți oamenii, pentru că putând să împărațească cu Fiul lui Dumnezeu și să se bucure de slava lui, ei se lipsesc pe sine înșiși de un bine așa de mare și atât de strălucit. Și, în sfârșit, ar fi trebuit să cădem sub mii de morți, să dăm mii de trupuri și mii de vieți în fiecare zi, nu ar trebui să suferim noi toate lucrurile acestea pentru a dobândi o slavă atât de strălucită și așa de imensă?

Dar acum nu disprețuim nici măcar bogățiile; aceste bogății, pe care într-o zi va trebui să le părăsim, chiar în ciuda noastră. Noi nu disprețuim deloc bogățiile, care ne leagă de o mulțime de rele și le înmulțesc în fiecare zi; care vor rămâne aici și care nu sunt ale noastre. Noi nu facem decât să folosim niște bunuri a căror proprietate n-o avem chiar când le moștenim de la părinții noștri. Dar atunci când se va deschide iadul sub picioarele noastre, cum vom putea suferi acest vierme care nu moare niciodată. Acest foc care nu se stinge, această scrâșnire a dinților? Până când vom amâna să ne deschidem ochii?

Până când ne vom petrece zilele în nimicuri, în împotriviri și în războaie, în vorbe zadarnice și fără rost? Noi cultivăm pământul, ne îngășăm trupurile, și neglijăm sufletul nostru; noi n-avem nici o grijă de ceia ce este nevoie, și ne neliniștim pentru lucruri frivole și zadarnice. Noi construim mausolee mari, cumpărăm palate uriașe, suntem înconjurați de un cortegiu mare de robi din toate neamurile; ne punem intendenți și tot felul de slujitori pentru pământul nostru, pentru casele noastre, pentru comorile noastre; și n-avem nici o grijă de sufletul nostru și îl lăsăm în părăsire! Care va fi sfârșitul acestor lucruri? Avem noi de umplut mai mult decât un pântec? Trebuie să întreținem noi mai mult decât un trup? Pentru ce atâta grijă și atâta tumult? Acest suflet, pe care ni l-a dat Domnul, pentru ce-l împărțim noi așa, pentru ce îl risipim între atâtea slujiri și oficii, creându-se nouă înșine slujiri crude? Cel ce are nevoie de multe lucruri este rob a multe lucruri, cu toate că el se pare că este mai presus de ele; el este însuși slujitor al slujitorilor săi și depinde mai mult de ei decât ei de el, făcându-și un altfel de robie mai rea decât a lor. Unde este rob în altfel, neîndrăznind să meargă nici în piață, nici la baie fără casnicii și slujitorii săi; dar ei merg adesea în toate părțile fără stăpînului. Cel ce se pare că este tăpînul nu îndrăznește să iasă din casa sa, dacă el n-are lumea lui cu el și dacă iese vreodată din casă fără însoțitori se crede că este de răs.

Poate cineva râde de noi, auzindu-ne vorbind în acest fel; dar chiar în aceia sunt mai vrednici de lacrimile noastre. Și pentru a vă arăta că aceia este o adevărată robie, eu vreau să vă pun o întrebare; ați vrea să aveți pe cineva să vă pună bucata de pâine la gură sau paharul la buze? Nu v-ați gândit atunci că sunteți vrednici de milă? Căci dacă, pentru a face un pas, voi aveți nevoie totdeauna de însoțitori și de ajutoare, nu vă veți crede cei mai nefericiți dintre oameni? Iată sentimentul pe care ar trebui să-l aveți voi; iată ce ar trebui să gândiți despre fastul vostru. Căci, dacă aceștia ar fi oameni sau animale care vă poartă, aceia nu este nimic, este o egală robie. Spuneți-mi vă rog, ce-i deosebește pe îngeri de noi, dacă nu că ei nu sunt constrânși de nevoi comune ca și noi?

Așa cu cât avem mai puțină apropiere de starea lor, cu atât suntem mai depărtați de ei și adânciți în această viață nenorocită. Și pentru a ști dacă eu spun adevărul, întrebați-i pe bătrâni, întrebați-i care perioadă din viața lor o cinstesc mai mult, sau pe aceia în care au fost robi nebuni ai tuturor nevoilor acestora, sau pe aceia în care ei s-au desprins de ele? Dacă vi le amintim, este că tinerii, îmbătați de poftele lor nu mai simt acul patimii robiei. întrebați-i pe cei ce suferă de febră, întrebați-i când se simt fericiți, dacă aceasta este când se simt rău și beau mult, atunci când au nevoie de multe lucruri; sau atunci când reprimindu-și sănătatea, ei nu mai au aceste nevoi constrângătoare? Nu vedeți că în orice stare ar fi, înseamnă să fii rău având nevoie de multe, și că robia nenorocită și pofta nesățioasă ne depărtează foarte mult de adevărata filozofie a virtuții?

Pentru ce ne înmulțim în mod involuntar mizeria noastră? Spuneți-mi, vă rog, dacă ați putea trăi comod fără casă, nu veți prefera starea aceasta lipsindu-vă de împodobirea unei case? Pentru ce înmulțiți voi dar plăcerile slăbiciunii voastre? Nu-l numim noi pe Adam fericit fiindcă n-are nevoie de nimeni, nici de casă, nici de haine? Da, sigur, îmi veți răspunde; dar acum suntem în această nevoie. Și pentru ce o înmulțim noi? Dacă mulți se lipsesc și de lucrurile de care au nevoie, ca slujitori, argint, case, ce scuză vom avea noi care trecem mai încolo de nevoi? Cu cât mai mult va crește cortegiul vostru cu atât mai mult vă veți adânci în robie; cu cât veți avea mai multe nevoi, cu atât mai mult se va micșora libertatea voastră.

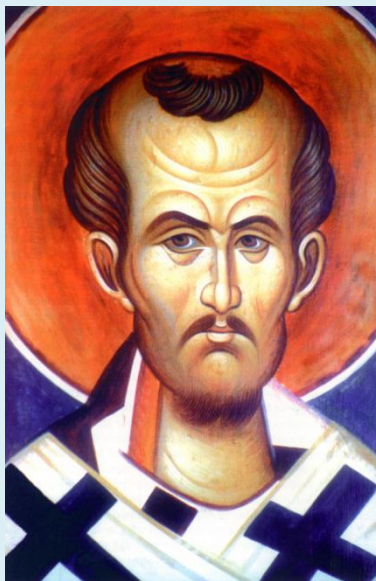
A nu avea nevoie de nimeni, în aceia constă adevărata libertate; și a nu avea nevoie decât de puține lucruri, aceia apropie mai mult; aceia este libertatea de care se bucură îngerii și cei ce îi imită pe ei. Gândiți-vă cât este de laudabil a-și dobândi această libertate într-un trup muritor. Sfântul Pavel îi îndemna la aceasta pe Corinteni, zicând: „*Numai că unii ca aceștia vor avea suferință în trup. Și eu aș vrea să vă cruț pe voi*” (I Cor. 7,28) Motivul pentru care-l numește argintul „bun” aceasta o face pentru ca să ne folosim de el în nevoile noastre, și ca să-l păstrăm și să-l ascundem în pământ; căci nu aceia înseamnă a-l stăpâni, ci înseamnă a fi stăpânit de el. Dacă încercăm să ascundem bogățiile și nu să le punem spre câștig, noi vom strica ordinea. Bogățiile noastre ne stăpânesc pe noi, și nu noi le stăpânim pe ele.

Să ne eliberăm de această robie crudă, și să ne punem în libertate. Pentru ce ne facem noi atâtea legături și înlănțuiri? Nu sunteți voi destul de legați prin lanțurile naturii, prin nevoile vieții, printr-o mulțime de afaceri? Trebuie ca să vă mai întindeți curse, ca să vă prindeți în ele picioarele? Și cum vă veți putea ridica la cer și să vă țineți într-o așa de mare înălțime? Acesta va fi un semn destul de mare de câștig, adică a rupe legăturile, ca să putem sui în cetatea cerească de sus. Atâtea alte piedici se pun la aceasta; dar voim să le depășim și să le învingem toți și

putem, dar să îmbrățișăm sărăcia. Este calea pentru a obține viața veșnică, *prin harul și bunătatea Domnului nostru Iisus Hristos, căruia i se cuvine slava, în vecii vecilor. Amin.*

*din „Comentar la Evanghelia de la Ioan”
Editura „Pelerinul Roman” – Oradea*

**Sfântul Ioan Gură de Aur - Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I
Ecumenic - Omilia 81 - Despre egalitatea Tatălui și a Fiului**

“Arătat-am numele Tău oamenilor pe Care Mi i-ai dat din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău au păzit” (Cap. 17 Vers.6 - Vers. 13).

1.Noile cuvinte de îngăduință care nu dovedesc nimic, decât numai unirea Tatălui cu Fiul. Alt text care arată egalitatea Tatălui și a Fiului.

2.Iisus Hristos, acomodându-se cu slăbiciunea ucenicilor săi, îi recomandă Tatălui Său ca și cum n-ar putea să-i apere El Însuși.

3.A nu fi fiu în înțelepciune; să urmărim îndemnul apostolului, nu numai pentru a dobândi înțelepciunea, ci și pentru a-și orândui bine viața sa. Nu sunt ascultate cuvintele cerești; cei mai mulți oameni aleargă ca niște copii după lucruri pământești, și se poartă ca și copiii. Care sunt adevăratele bogății. Îndemn la milostenie; milostenia este un medicament tare ce se poate aplica la orice fel de rană. Laudă și roadele milosteniei.

1.Fiul lui Dumnezeu este numit *“înger de Mare Sfat”* (Îs. 9,6): și din cauza învățaturii pe care a învățat-o, și mai ales pentru că El L-a făcut pe Tatăl cunoscut oamenilor; aceasta o spune acum: *“Arătat-am numele Tău oamenilor”* (6). Zicând că a săvârșit lucrul arată că el este acest lucru. Aceasta nu fiindcă numele lui Dumnezeu n-ar fi fost cunoscut; Iisus zice: *“Te-ai jurat pe numele adevăratului Dumnezeu”* (Îs. 25,16).

Dar cum am spus eu o mai repet încă, numele lui Dumnezeu le era cunoscut evreilor, și nu la toate popoarele. Ori, Mântuitorul vorbește acum despre neamuri, și arată că ele nu-l cunosc numai ca Dumnezeu, ci și ca Tatăl: știind că El este creatorul, și știind că El are un Fiu, acesta nu este același lucru.

Iisus Hristos a făcut cunoscut numele Tatălui Său, și prin cuvintele sale și prin faptele sale.

“Pe care Mi i-ai dat din lume”. Cum Mântuitorul a zis mai înainte: *“Nimeni nu poate veni la Mine, dacă nu i s-a dat, și dacă nu-l va atrage Tatăl Meu”* la fel zice aici: *“Pe care Mi i-ai dat”*.

Ori El a zis că El este calea, de unde apărea clar că prin aceste cuvinte, vrea să arate două lucruri: *unul că El nu este contrar Tatălui Său, celălalt că este voința Tatălui ca ei să creadă în Fiul Lui*.

“Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat”. Prin aceia Iisus Hristos vrea să ne învețe că El este iubit mult de Tatăl Său: căci cum că El n-avea nevoie să-i dea Tatăl Său, aceia este vizibil, și fiindcă El i-a creat, și fiindcă El este cel ce are grijă de ei în continuare prin providența divină.

Cum i-au fost ei dați Lui? Dar, cum am mai spus, aceia arată unitatea sa cu Tatăl Său.

Căci dacă acest dar pe care i l-a făcut Tatăl Fiului Său, voim să-l luăm în sens literar și într-un fel omenesc, se va afla că ceia ce a dat Tatăl Lui nu-i mai aparține. Căci dacă, atunci când Tatăl îi avea, Fiul nu-i avea, este evident că dându-i Fiului Său, el s-a lipsit de proprietatea sa și urmează un lucru și mai absurd: este că, atunci când îi aparțineau ei Tatălui, ei erau nedesăvârșiți, și că atunci când au căzut ei în mâinile Fiului au devenit desăvârșiți. Dar voi simțiți ce ridicolă este aceasta vorbire.

Ce vrea să zică deci Iisus Hristos prin aceste cuvinte? El vrea să arate că este voința Tatălui ca ei să creadă în Fiul.

“Și cuvântul Tău au păzit. Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine” (7). Cum au păzit ei cuvântul Tău? Crezând în Mine, și nu evreilor. *“Cel care primește mărturia Lui a întărit că Dumnezeu adevărat este”* (Ioan 3,33). Unii întorc și explică așa acest pasaj: eu știu acum că tot ce mi-ai dat vine de la tine; dar această explicație este contrară adevărului. Cum ar fi putut să nu știe Fiul

ceia ce venea de la Tatăl Său? Aceste cuvinte îi privesc pe ucenici. Imediat ce am zis Eu aceste cuvinte, zice Mântuitorul, ucenicii mei au învățat că tot ce mi-ai dat Tu vine de la Tine.

Eu n-am nimic care să fie în același timp și al tău, eu n-am nimic propriu și particular. Căci a zice cum că are ceva lucru propriu și particular, aceia arată o posesiune deosebită.

Ucenicii mei au învățat că învățătura mea și îndemnurile mele vin de la tine. Și unde au învățat ei? Din cuvintele mele: iată cum i-am învățat eu, și nu numai că i-am învățat aceia, ci și că eu am ieșit de la tine. În sfârșit, de aceia s-a atașat mai mult Mântuitorul în Evanghelia sa.

“Eu pentru aceștia Mă rog” (9).

Ce spui tu, Doamne? Tu-l înveți pe Tatăl tău ca și cum el n-ar ști ceva lucru? Tu-i vorbești ca și unui om care nu știe nimic ?Ce înseamnă această deosebire pe care o pui acolo?

Nu vedeți fraților, că Mântuitorul nu se roagă decât pentru a le arăta ucenicilor Săi iubirea pe care o are pentru ei?

Căci cela ce nu numai că face ce poate, ci care-l cheamă și pe altul să facă la fel, dă în aceia o mărturie de o iubire mai mare.

Ce înseamnă deci acest cuvânt: „Pentru aceștia Mă rog”?

Eu Mă rog, zice El, nu pentru toată lumea, ci pentru cei pe care mi i-ai dat.

Iisus Hristos se folosește adesea de acești termeni: “Pe care Mi i-ai dat”, pentru a-i învăța pe ucenicii săi că aceea este voința Tatălui.

Apoi cum a zis adesea: *“Ai Tăi și Mie Mi i-ai dat”*: pentru a înlătura impresia rea pe care ar fi putut-o face aceia asupra sufletului lor, și să-i împiedice să creadă că Împărăția sa peste ei este cu totul nouă, și că ei veneau numai din aceia că i-au fost dați, să ascultăm ce zice el: *“Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am preaslăvit intru ei”* (10).

În aceste cuvinte nu vedeți frații mei, egalitatea care este între Tatăl și Fiul?

Căci, de teamă că auzind aceste cuvinte “Mi i-ai dat”, voi să nu credeți că cei ce au fost dați erau despărțiți de Tatăl și nu mai erau sub stăpânirea lui; sau că mai înainte ei nu erau sub stăpânirea Fiului și nu-i aparțineau lui de oc, el a înlăturat aceste două bănuieli deodată prin ceia ce a zis, ca și cum el ar fi vorbit așa: Când mă auziți zicând Tatălui meu: “Pe care Mi i-ai dat” să nu credeți pentru aceia că pe cei pe care mi i-a dat ar fi despărțiți de Tatăl meu și nu ar fi mai fi dependenți de el; ceia ce este al meu este al lui; și la fel când mă auziți spunând: “Ai Tăi erau” să nu credeți că ei ar fi fost separați de mine și ale Tale sunt ale Mele.

Deci aceste cuvinte: “Pe care Mi i-ai dat” nu sunt spuse în acest fel decât din îngăduința, pentru că tot Ceia ce este al Tatălui este și al Fiului, și tot ceia ce este al Fiului este și al Tatălui. Dar aceia nu se poate zice despre Fiul pe atâta ca om, ci numai despre Fiul ca o existență mai mare ” despre Fiul lui Dumnezeu”; căci nimeni nu ignoră că ceia ce este mai puțin mare aparține la ceia ce este mai ușor; dar invers nu este adevărat.

Ori, aici este o răsturnare: “*Ceia ce este al Tatălui este și al Fiului, ceia ce este al Fiului este și al Tatălui*”, și chiar această răsturnare arată egalitatea “Tatălui cu Fiul”. Iisus Hristos, vorbind despre cunoașterea Tatălui și a Fiului, ne-a arătat încă altădată acest adevăr prin aceste cuvinte: “*Toate câte are Tatăl ale Mele sunt*” (Ioan 16,15).

În sfârșit aceste cuvinte: “Pe care Mi i-ai dat”, și celelalte asemănătoare arată că Iisus n-a primit ceia ce i-a dat Tatăl său ca un lucru străin, ci ca un bun care-i era lui propriu și care-i aparținea în mod egal.

El arată apoi motivul și dovedește, zicând: “*Și M-am preaslăvit intru ei*”, adică, eu am putere asupra lor, și ei mă vor slăvi atunci când vor crede în mine și în tine, și ne vor slăvi la fel.

Căci dacă Fiul nu este slăvit în mod egal în ei, ceia ce este al Tatălui nu mai este al Fiului. Nimeni nu este slăvit în cei asupra cărora n-are putere.

2. Dar cum este slăvit în mod egal? El este, fiindcă toți mor pentru el, precum și pentru Tatăl, și toți îl predică la fel cu Tatăl, și fiindcă zicând că totul se face în numele Tatălui, ei zic la fel că totul se face și în numele Fiului. “*Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei sunt în lume și Eu vin la Tine?*” (11). Adică, cu toate că nu mă mai văd în trupul meu, ei totuși mă vor preaslăvi eu voi fi preaslăvit în ei. **Pentru ce repetă el adesea: *Eu nu mai sunt în lume, eu ți-i încredințez; și când eram în***

lume eu îi păzeam? Dacă se iau aceste cuvinte după literă, vor urma multe absurdități. Cum nu mai este el în lume, și atunci când iese din ea, îi încredințează altuia? Acestea sunt acolo cuvintele unui simplu om care se va despărți de ai săi pentru totdeauna.

Nu vedeți că Mântuitorul vorbește într-un fel omenesc, și pentru a se acomoda la înțelesul și la puterea celor care credeau că prezența Lui, lor le era necesară, pentru a fi apoi în siguranță?

Iată pentru ce zice el: “*Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam*”. Și cu toate acestea el adăugă: “*Și Eu vin la Tine*” (Ioan 14,28): “*Eu sunt cu voi până la sfârșitul veacurilor*” (Mt. 28,20).

Cum vorbește El deci că și cum ar trebui să plece? Așa cum am spus-o, Mântuitorul vorbește așa pentru a se potrivi gândului ucenicilor lui, și ca ei să se ușureze și să aibă curaj în el auzind spunându-se aceste lucruri, și încredințându-i Tatălui său.

Ei nu s-au supus la toate cuvintele acestea de mângâiere pe care le-au auzit, Mântuitorul îi recomandă în sfârșit Tatălui său, și arată așa iubirea pe care o are pentru ei; este ca și cum ar zice: Părintele Meu, pentru că tu mă chemi la tine, pune-i în siguranță pe aceștia, căci eu mă întorc la tine.

Ce spui tu, Doamne? Nu mai poți să-i păzești tu? Eu pot. Pentru ce vorbești atunci așa? Ca să fie deplină bucuria Mea în ei, aceasta ca fiind încă destul de slabi și de nedesăvârșiți, ei să nu se mai tulbure cu toate acestea.

Mântuitorul face să se vadă prin aceste cuvinte ca El n-a vorbit decât pentru a-i mângâia, a-i pune în, odihnă și pentru a-i bucura: altfel, el va părea că se contrazice.

“*Eu nu mai sunt în lume, iar ei sunt în lume*” (11). Acela era gândul lor și dumnezeiescul Mântuitor are bunătatea să se acomodeze la slăbiciunea lor.

Dacă ar fi zis: Eu îi păzesc eu însumi, ei nu l-ar fi crezut; pentru aceasta zice el: “*Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău*” (11) adică, prin grija ta. “*Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău*” (12).

Iisus Hristos vorbește încă precum un om și ca un profet. Și la fel el nu părea că

face ceva lucru în numele lui Dumnezeu. El zice: “*Pe cei pe care Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura*” (12).

Și altădată: “*Dintre cei pe care Mi i-ai dat n-am pierdut pe niciunul*” (Ioan 18,9). Dar totodată, nu numai fiul pierzării s-a pierdut ci și mulți alții după aceia; cum zice deci: “N-am pierdut pe nici unul?” Pe atâta pe cât puteam, eu nu-i voi lăsa să se piardă; și aceasta o zice el mult mai clar în altă parte: “*Nu-l voi scoate afară*” (Ioan 6,38). Nu se va pierde din greșala mea, nu se va pierde pentru că a fost respins și părăsit. Căci dacă ei se retrag în mod voit, eu nu-i voi atrage cu forța.

“*Iar acum vin la Tine*” (13). Nu vedeți că Iisus Hristos temperează vorbirea sa într-un fel omenesc? Pentru aceasta, dacă vrea să se folosească de cuvinte pentru a micșora măreția Fiului, se va micșora la fel cea a Tatălui.

Căci voi trebuie să vedeți de la început că Mântuitorul a vorbit pe atâta pentru a învăța și a institui, pe atâta ca să dea un sfat; el învâța, instruiește prin aceste cuvinte: “*Nu pentru lume Mă rog*”; el sfătuiește prin acestea: “*Și i-am păzit și n-a pierit nici unul din ei*”; și: “*Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat*” și iarăși: “*Când eram cu ei în lume Eu îi păzeam*”.

Dar se rezolva toate dificultățile acestea spunându-se că Mântuitorul vorbește așa, pentru a se potrivi cu slăbiciunea ascultătorilor săi.

După aceia, când zice, “*Și n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura*”.

Care Scriptură? Aceea care a prezis multe lucruri despre el. Dar cu toate acestea Iuda, nu s-a pierdut ca să se împlinească Scriptura. Noi am explicat aceea cu mult mai sus: Noi am spus că este un obicei al Scripturii de a vorbi așa, ca să se folosească de expresii care se par că arată cauza, atunci când ele arăta numai o părere.

Ori, pentru a înțelege bine Scriptura, trebuie să fim atenți la totul, să cercetăm cu exactitate toate lucrurile, și caracterul persoanei care vorbește, și subiectul, planul și felul de a vorbi al Scripturii, fără de care se cade în mari greșeli”. “*Fraților nu fiți copii în ceia ce privește înțelepciunea*” (I Cor. 14,20).

3.Trebuie să-l urmăm acest sfat al apostolului, nu pentru a dobândi înțelegerea Scripturilor, ci pentru a ne rânduî bine viața.

Copiii mici nu sunt curioși pentru lucrurile mari, ci ei admiră ceia ce nu este de nici un preț. Ei privesc cu un ochi , avid și plin de bucurie un car, caii, un coș din pământ, de argilă. Dar dacă vine să treacă împăratul într-un car de aur, la care sunt cai albi, și pompos împodobiți, ei nici măcar nu-l privesc. Ei îmbracă și pregătesc frumos păpușile; dar dacă vine în fața lor o persoană frumoasă, ei nu știu s-o admire; și fac la fel cu privire la multe alte lucruri.

Mulți oameni nu sunt mai înțelepți decât acești copii: vorbiți-le despre lucrurile cerești, ei nu vă vor asculta; prezentați-le obiecte din pământ și din tină, ei le privesc curios și cu poftă, ca și copiii; ei admiră bogățiile pământești și se leagă de ele; ei fac mare caz de slavă și de plăcerile acestei vieți.

Dar acestea sunt adevărate jucării, adevărate copilării: pe când lucrurile cerești ne procură adevărata viață, slavă și odihnă. Și încă, precum plâng copiii, atunci când li se iau păpușile și jucăriile, căci ei nu sunt în stare să dorească bunurile adevărate și reale; așa se poartă și mulți dintre cei ce se cred oameni. Iată pentru ce zice apostolul: “Nu fiți copii cu înțelepciunea”.

Voi iubiți bogățiile îmi veți zice mie, dar nu le iubiți pe cele adevărate și care rămân, ci pe niște jucării de ale copiilor?

Astfel, dacă vedeți pe cineva că ia o monedă de plumb, și se străduiește să o câștige vă gândiți că este un om foarte sărac? Și voi care adunați lucruri mai rele chiar, vă puneți în rândul bogaților. Aceia oare nu răzvrătește mintea?

Adevăratul bogat, este omul care disprețuiește toate lucrurile prezente.

Nimeni în sfârșit, nimeni nu se va îndemna să râdă și să-și bată joc de aceste lucruri rele și învechite, de aur, și de tot ce n-are decât un preț mic și zadarnic, dacă el nu este cuprins de iubirea pentru ceia ce este mai mare și mai înalt; precum nu se va disprețui monedă de plumb, dacă nu ai monedă de aur.

Voi deci, atunci când vedeți un om trecând, fără să-l priviți, înaintea tuturor acestor lucruri de aici de jos, credeți că această disprețuire îi vine din aceia că are ochii ridicați la cer la lumea superioară.

La fel, dacă muncitorul jertfește puțin din grâul lui, aceasta n-o face decât în nădejdea unui seceriș mai bogat și mai abundent. Dacă jertfim la fel ceea ce avem, chiar atunci când nădejdea rodului este nesigură, trebuie cu atât mai mult să facem la fel, atunci când câștigul este sigur.

Pentru aceasta vă rog și vă îndemn, frații mei, să nu ne facem rău nouă înșine, și să nu ne lipsim, pentru puțin pământ și puțină țarină, de comorile cerului, aducând la liman un vas încărcat cu paie și cu uscături.

Hulă și dispreț pentru care ne vor numi: nebuni, nestăpâniți, noi totuși nu vom înceta pentru aceia să vă facem atenți, și de a vă predica chiar aceleași adevăruri, nici de a vă repeta la toți acest cuvânt al proorocului: “*Răscumpărați păcatele voastre prin milostenii, și nedreptățile voastre prin fapte de milă spre cei săraci, și le legați la gâtul vostru*” (Dan. 4,24).

Nu faceți azi milostenie ca apoi mâine să nu mai faceți: trupul are nevoie în toate zilele de hrană, și sufletul la fel; sau mai sigur are nevoie sufletul de mai multă, și dacă nu face fapte de milostenie, dacă nu dă, el devine și mai neputincios și mai urât.

Și nu-l neglijăm în necazurile și în relele lui: în toate zilele lăcomia, mânia, părerea de sine, calomniile, răzbunarea, invidia, îi fac mari răni sufletului; trebuie deci să-i aplicăm vindecări; și *milostenia este un medicament mare care se poate aplica la toate felurile de răni.*

“*Dați milostenie*, zice Iisus Hristos, *și toate lucrurile vă vor fi curate*”.

Dați milostenie din bunurile voastre, și nu din răpirile voastre: ceea ce vine din răpire nu rămâne, nu stă chiar atunci când se dă săracilor.

Adevărata milostenie este aceia care nu este întinată cu nici o nedreptate: această milostenie curăță totul; este oare un lucru mai minunat ca a posti și de a se culca pe jos: cu toate că aceea este foarte greu și prea ostenitor, totuși milostenia este de un preț mai mare și de un câștig mai mare.

Ea strălucește, ea hrănește și înfrumusețează sufletul.

Uleiul nu-i întărește atâta pe atleți, *ca aceasta care dă forță și vigoare celor ce se exersează în faptele de evlavie și de milostenie.*

Să ne ungem deci mâinile noastre cu acest ulei, ca să le putem ridica cu curaj împotriva dușmanilor noștri.

Cel ce ia hotărârea sigură să-l ajute pe sărac, va alunga de la sine lăcomia; cel

se stăruiește în ajutorul celui în nevoie, va alunga sigur mânia, și nu se va mai umfla niciodată de mândrie.

Precum medicul obișnuit să trateze bolnavii, se supune ușor la un regim, învățat prin vederea neputințelor altora la care este supusă natura omenească; noi, la fel, dacă ne dedicăm în a ajuta pe cei săraci, ne vom exersa cu atât mai mult în lucrarea filozofiei, nu vom mai privi bogățiile cu ochi de admirație, nu vom cinsti lucrurile prezente ca ceva mare.

Dar, disprețuind tot ceea ce este pământesc, și ridicându-ne la cer vom obține ușor bunurile veșnice, prin harul și bunătatea Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia i se cuvine slava, Tatălui și Duhului Sfânt, în vecii vecilor. Amin.

**Sfântul Nicolae Velimirovici - Evanghelia despre Rugăciunea Domnului și
Mântuitorului nostru pentru noi - Gingășia lui Hristos**

Închipuiți-vă că îi vedeți pe ucenicii unui învățător despre care nu ați auzit nimic. Îi vedeți smeriți, cumpătați, înțelepți, râvnitori, ascultători și îndestulați cu toate faptele cele bune care se află sub soare. Ce vei crede despre învățătorul lor? *Fără îndoială că vei avea despre el cea mai bună părere cu putință.*

Închipuiți-vă că îi vedeți pe soldații unei căpetenii de oști, despre care nu ați prea auzit. Îi vedeți că sunt harnici, curajoși, disciplinați, îndestulați de iubire frățească și bucuria de a se jertfi. Cum îl veți socoti pe mai marele lor? *Cu siguranță îl veți socoti vrednic de toată lauda.*

Închipuiți-vă că se află înaintea voastră un fruct oarecare, pe care nu l-ați văzut niciodată nici nu l-ați gustat în viața voastră; un fruct arătos ochilor, cu gust minunat și miros plăcut. Vă veți întreba ce fel de pom rodește astfel de fructe și, dacă voi nu ați cunoscut înainte pomul acela, *îl veți socoti cel mai bun pom din lume, și îl veți lauda până la cer.*

Atunci, iată, văzând ucenici buni, veți socoti că învățătorul este bun. Văzând soldați buni veți socoti că, mai marele lor este bun. Și văzând fructe bune, veți socoti că pomul este bun.

“Fiecare pom se cunoaște după roadele lui” (Luca 6:44). Pomul bun nu face fructe rele, și nici pomul cel rău nu face fructe bune. *“După roadele lor îi veți cunoaște. Au doară culeg oamenii struguri din spini sau smochine din mărăcini?”* (Matei 7:16).

Nu: spinii nu se culeg din viță de vie, nici scaieții din smochini. Pomul bun dă roada bună, iar pomul rău dă roada rea. Acest lucru este atât de lămurit pentru fiecare, încât nu este nevoie de nici un fel de dovadă.

Domnul Iisus a folosit exemple atât de lămurite din natură, pentru a-i învăța pe oameni adevăruri duhovnicești și morale limpezi, fiindcă natura slujește în general ca cel mai desăvârșit chip al vieții omului duhovnicesc.

Închipuți-vă doar o clipă că nu știți nimic despre Domnul Iisus Hristos; că nu ați auzit de El niciodată; că nu ai citit niciodată Evanghelia Lui. Și închipuți-vă în același timp că vă aflați într-o țară ai cărei singuri locuitori sunt Apostolii Lui, sfinții și mucenicii, bărbați și femei bine plăcuți lui Dumnezeu; toți cei care L-au urmat pe Hristos și au viețuit după Legea și exemplul Lui.

Atunci, v-ați afla printre ucenicii unui învățător necunoscut vouă; printre soldații unei căpetenii necunoscute vouă; și veți vedea roadele unui pom necunoscut vouă. Neștiind nimic despre Hristos, ați ajunge să-L cunoașteți prin oamenii Săi.

Prin ucenicii Săi, ați ajunge să-L cunoașteți pe cel mai bun Învățător care se află sub soare; prin soldații și următorii Săi, ați ajunge să-L cunoașteți pe cel mai puternic și mai biruitor Cărmuitor care a pășit vreodată pe pământ; prin roadele Lui, ați ajunge să cunoașteți pomul cel mai dulce și mai roditor, Pomul Vieții, a cărui dulceață întrece dulceața tuturor celorlalți pomi din lumea zidită.

- ✓ *Astăzi Biserica sărbătorește pomenirea unei cete mici de ucenici și următori ai Săi.*
- ✓ *Astăzi Biserica aduce înaintea voastră numai trei sute optsprezece dintre roadele Sale dulci, înmiresmate și nestricăcioase. O ceată mică dar aleasă.*

Aceștia sunt cei treisute și optsprezece Sfinți Părinți ai Primului Sinod Ecumenic, care s-a ținut la Niceea în anul 325, în timpul împăratului Constantin cel Mare, pentru apărarea, lămurirea și întărirea Credinței Ortodoxe.

La vremea aceea, se arătaseră *“lupi îngrozitori”* (Fapte 20:29) sub chipul înșelător al păstorilor Bisericii, care din pricina vieților lor desfrânate, nu au putut afla un

loc pentru adevărul lui Hristos înlăuntrul lor, ci au lăsat credința deoparte, învățându-i pe oameni desfrânarea pe care o trăiau ei.

De aceea, **Duhul Sfânt i-a adus pe acești sfinți ai lui Dumnezeu la un loc**, la un Sinod, astfel încât, adevărații învățători ai lui Hristos să fie văzuți, ca împotrivitori ai minciunii; și pentru ca să se vadă tăria celor care luptă pentru Hristos asupra celor care luptă împotriva Lui; pentru ca să se vadă roada adevărată, dulce a Pomului Celui bun care este Hristos, împotrivindu-se roadelor putregăite și amare ale pomului celui rău.

Precum stelele care licăresc pe cer își primesc lumina de la soare, tot așa **Sfinții Părinți au strălucit la Niceea, primind lumina de la Domnul Hristos și Duhul Sfânt. Aceștia erau bărbați purtători de Hristos, căci Hristos trăia și strălucea în fiecare dintre ei. Aceștia erau mai mult sălășluitoari ai cerului decât ai pământului, mai mult ca îngerii decât oameni.** Aceștia erau, într-adevăr, Biserica a Dumnezeului Celui viu, precum Dumnezeu a zis că: **“Voi locui în ei și voi umbla în ei”** (II Corinteni 6:16).

Nu este destul să pomenim doar pe trei dintre ei, pe cei pe care îi cunoașteți cel mai bine, ca să vă faceți o idee despre felul cum erau ceilalți trei sute cincisprezece: **Sfântul nostru Părinte Nicolae, Sfântul Spiridon și Sfântul Atanasie cel mare?**

Mulți dintre ei au venit înaintea Sinodului, purtând pe trupurile lor rănilor primite pentru Hristos: de exemplu, **Sfântul Pafnutie** își pierduse un ochi la locurile de suferință.

Toți străluceau cu o lumină lăuntrică, care venea de la Dumnezeu, și în care adevărul era văzut și știut. Ca următori ai lui Hristos care a fost răstignit, ei priveau suferințele lor ca pe nimic, care le-au adus o neînfricare nemărginită și de negrăit prin cuvânt, în apărarea adevărului.

Prin cunoașterea adevărului cea dată lor de la Dumnezeu și prin neînfricarea lor în apărarea adevărului, acești Sfinți Părinți au dovedit netemeinicia și au dat o lovitură ereziei lui Arie celui rău, și au alcătuit Crezul pe care îl ținem și îl mărturisim astăzi ca pe adevărul mântuirii lui Dumnezeu.

Evangelia de astăzi nu vorbește despre acest Sinod, ci despre ultima rugăciune a Domnului nostru Iisus Hristos către Tatăl Său cel Cereșc.

De ce citim această rugăciune în Evangelia de astăzi?

Pentru că această rugăciune și-a arătat lucrarea la Primul Sinod Ecumenic. Prin puterea acestei rugăciuni, Dumnezeu a făcut pe Sfinții Părinți de la acest Sinod apărători credincioși și neînfricați ai adevărului, și biruitori asupra iscodirii și răutății oamenilor și dracilor. Aceasta este rugăciunea cea mare:

Atunci, Iisus, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Preaslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te preaslăvească. Tot ceea ce i-a învățat Domnul pe oameni să facă, a făcut El Însuși. El i-a învățat pe oameni să se roage așa: “Tatăl nostru, Care ești în ceruri” (Matei 6:9). Și El a ridicat ochii Săi la cer, unde se sălășluiește Tatăl și a zis: “Tată!” El nu spune “Tatăl nostru”, cum spunem noi, ci pur și simplu “Tată!”

Numai El singur putea spune “Tatăl Meu”; El și nimeni altcineva, nici în cer nici pe pământ, fiindcă El este Fiul Cel Unul Născut al Tatălui ceresc, cel Unul deopotrivă cu Tatăl în ființă și în esență - Cel Unul Fiu al Cel Unuia Tată - pe când noi suntem numai fii adoptați prin mila și harul lui Dumnezeu.

Ridicând ochii Săi - nu numai ochii Săi cei trupești ci și ochii Săi cei duhovnicești - și mai întâi aceștia din urmă. *Vameșul nu voia nici ochii să-și ridice către cer* (Luca 18:13), fiindcă acesta își simțea starea de păcătoșenie.

Cu toate astea, Domnul de bunăvoie Și-a ridicat ochii Săi la cer, căci El era fără de păcat. A venit ceasul Lui - ceasul celei mai mari suferințe. Numai El singur a văzut lămurit acest ceas, cel mai cumplit ceas de la începuturi până la sfârșitul veacurilor. Numai El singur a văzut aceasta deslușit chiar dintru începuturi, și dintru început El a spus aceasta mai dinainte, și a vorbit despre aceasta ucenicilor Săi. Dar ucenicii Săi nu înțelegeau, nici inimile lor nu au simțit durerea cât mai era încă vreme de zile, ci numai când vremea era aproape.

“Proslăvește pe Fiul Tău!”

- + Proslăvește-L în ceasul acesta cumplit așa cum Tu L-ai proslăvit până acum.*
- + Proslăvește-L în moarte așa cum L-au proslăvit în viață.*
- + Proslăvește-L în umilire și chinuire, așa cum L-ai proslăvit întru tăria cuvintelor și a faptelor.*
- + Proslăvește-L între oameni, tot așa cum Tu L-ai proslăvit întru îngeri dintru începuturi.*
- + Proslăvește-L pe Fiul Tău, “ca și Fiul Tău să Te proslăvească”.*

Dacă din prima parte a propoziției pare că Fiul este mai mic decât Tatăl, din cea de a doua parte vedem deslușit că Ei sunt deopotrivă și lucrarea Lor este dimpreună întru tăria puterii Lor, care este asemenea. *Tatăl Îl proslăvește pe Fiul, și Fiul Îl proslăvește pe Tatăl, cu tărie nedespărțită și cu iubire nedespărțită.* Așa cum a văzut și a grăit Preavăzătorul: *“Oricine tăgăduiește pe Fiul nu are nici pe Tatăl; cine mărturisește pe Fiul are și pe Tatăl”* (I Ioan 2:23). Tatăl L-a trimis pe Fiul în lume; Fiul L-a descoperit pe Tatăl lumii.

Nimic nu va fi cunoscut de către Fiul fără de Tatăl, nici de către Tatăl fără de Fiul, așa cum nu s-ar cunoaște lumina dacă nu ar veni de la soare; nici soarele fără lumina care să-l descopere. Și Apostolul folosește această asemănare, numindu-L pe Hristos *“strălucirea slavei Lui”* (Tatălui) (Evrei 1:3). Dar *Domnul nu căuta această proslăvire a Lui, de la Tatăl, pentru El, ci pentru oameni, așa cum vedem din următoarele cuvinte:*

“Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viața veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui.” Vedeți în ce chip privește Domnul slava Sa, din iubirea Sa de oameni! El spune aici lămurit, că prin aceasta să dea oamenilor viața veșnică. Aceasta cere El de la Tatăl Său. Aceasta este proslăvirea pe care o caută El de la Tatăl Său.

În vreme ce oamenii Îi pregătesc paharul amar al suferinței, sudorii și sângelui, El Se roagă ca Tatăl Său să le dea oamenilor viața veșnică.

Răspunsul Lui la piatra cea mai grea este pâinea cea mai dulce. El a spus de multe ori că Tatăl I-a dat Lui *“putere asupra trupului”*; El a zis: *“Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu”* (Matei 11:27) și *“toate câte are Tatăl ale Mele sunt”* (Ioan 16:15).

Iar după Învierea Sa, El S-a descoperit ucenicilor Săi: *“Datu-Mi-s-a toată puterea în cer și pe pământ”* (Matei 28:18).

Iată deci că Lui I s-a dat puterea asupra întregii zidiri vii, și Domnul dorește de la Tatăl putere asupra vieții veșnice, tot cu privire la acele suflete care I-au fost date Lui: adică, să le dea viața veșnică.

Fiindcă un lucru este, să existe putere asupra lumii celei muritoare, și alt lucru să aibă viața veșnică în dar. La începuturi, când Dumnezeu a dorit să zidească omul cel viu și fără de moarte, Sfânta Treime, în întregul Ei, a luat parte la această zidire, căci se spune: *“Să facem om după chipul nostru”* (Facerea 1:26).

Și acum, când Înnoitorul și Mântuitorul lumii dorește să dea viața veșnică oamenilor celor muritori, El se sfătuiește în rugăciune cu Tatăl Său, înțelegându-se, desigur, aflarea de față a Duhului Sfânt.

În cazul acesta, ca și la facere, viața veșnică este privită numai ca dar al Duhului Sfânt. Într-un caz și în altul, se spune că *viața veșnică este cel mai mare bun pe care îl are Dumnezeu în darurile Sale.* Această clipă a restaurării omului la viața veșnică, este la fel de măreț și de fără de asemănare ca și acela al facerii omului din țărână, căci pentru a face dintr-un om muritor unul nemuritor este o lucrare la fel de măreață și Dumnezeiască ca și facerea lui din țărână.

*“Și aceasta este viața veșnică:
să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat,
și pe Iisus Hristos, pe Care L-ai trimis.”*

- *Cunoașterea lui Dumnezeu în viața aceasta pământească aduce începutul și pregustarea vieții celei veșnice.*
- *Cunoașterea lui Dumnezeu: aceasta este semnificația vieții veșnice cât mai suntem încă pe pământ. Dar viața veșnică ce va să vină este așa cum, “cele ce ochiul n-a văzut și urechea n-a auzit și la inima omului nu s-au suit” (I Corinteni 2:9).*

“Dumnezeu S-a descoperit prin Duhul Său” în această lume numai celor care sunt cei mai plăcuți lui Dumnezeu. Dar cea mai mare bucurie a vieții veșnice, în Împărăția cea cerească, va sta în cunoașterea cea mai mare a lui Dumnezeu - în vederea feței lui Dumnezeu - căci, vorbind despre copii, Domnul Însuși spune: ”Ca îngerii lor, în ceruri, pururea văd fața Tatălui Meu, Care este în ceruri” (Matei 18:10).

Vederea veșnică a lui Dumnezeu, și viețuind neîncetat înaintea feței lui Dumnezeu, întru uimire și bucurie de negrăit prin cuvânt, întru laudă și bunătate neîncetată - nu este aceasta viața îngerilor și a dreptilor din lumea cealaltă? Nu este viața aceasta întru cunoașterea lui Dumnezeu?

Câtă vreme ne aflăm aici, pe acest pământ, așa cum spune apostolul, *“căci vedem acum ca prin oglindă, în ghicitură, iar atunci, față către față”* (I Corinteni 13:12).

Acum Îl cunoaștem pe Dumnezeu numai în parte, dar apoi Îl vom cunoaște întru totul. Iată că nu ar trebui să socotim că omul ajunge la credința că Dumnezeu există undeva și într-un anumit fel, judecând toate după mintea sa.

Omul acela Îl cunoaște pe Dumnezeu, care simte respirația vie a lui Dumnezeu în sine și în tot ceea ce se află împrejurul său; acela care, cu inima și cu mintea și cu sufletul, simte prezența măreață și înfricoșătoare a “singurului Dumnezeu adevărat”, în firea și în viața sa personală.

De ce întărește Domnul cuvintele: “singurul Dumnezeu adevărat?”

Pentru că El vrea să țină pe ucenicii Săi la adăpost de panteism și de închinarea la idoli, și să adevărească încă odată cuvintele pe care le-a rostit El prin Moise: “Eu sunt Domnul Dumnezeul tău, ... să nu ai alți dumnezei afară de Mine” (Ieșire 20:2,3).

Și de ce întărește El faptul că viața veșnică este cunoașterea Lui Însuși - Iisus Hristos? Pentru că Dumnezeu este descoperit prin El în chip atât de întreg, cât poate fi El descoperit oamenilor celor muritori, și pentru că numai prin El oamenii pot ajunge la cunoașterea cea mai deplină a lui Dumnezeu, la care se poate ajunge în lumea aceasta. Așa cum a spus Domnul Însuși iudeilor: *“Dacă M-ați ști pe Mine, ați ști și pe Tatăl Meu”* (Ioan 8:19), de unde este clar că Tatăl poate fi cunoscut numai prin Fiul, Domnul nostru Iisus Hristos.

“Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit.” Ce înseamnă cuvintele “pe pământ”? Acestea înseamnă: în trup, printre oameni. *Lucrarea pe care a săvârșit-o Domnul pe când Se afla în trup printre oameni este lucrarea de mântuire a oamenilor.*

Până la moartea Sa pe Cruce, lucrarea a stat în cuvinte dătătoare de viață, din cele care nu mai fuseseră auzite niciodată mai înainte pe pământ, și în minuni fără de număr, din cele care nu se mai văzuseră niciodată. Dar Domnul a dat asigurare atât pentru cuvintele Sale cât și pentru minunile Sale, Tatălui ceresc, învățând pe oameni smerenia dimpreună cu ascultarea.

“Și acum, proslăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.”

Cum pot înțelege aceste cuvinte cei care spun că Hristos era un om obișnuit și o zidire a lui Dumnezeu ca și celelalte zidiri ale lui Dumnezeu? Iată, Domnul

vorbește de slava pe care a avut-o El la Tatăl mai înainte de facerea lumii! Domnul a spus despre Sine: “*Eu sunt mai înainte de a fi fost Avraam*” (Ioan 8:58). El este mai înainte de Avraam: atât a socotit El să spună iudeilor strâmtorați la minte, dar faptul că El există și Se află întru slavă mai înainte de facerea lumii, El nu a avut de gând să le descopere lor.

Prin această rugăciune, Domnul descoperă acum aceasta lumii întregi. De ce doar acum? Pentru că El știe de mai înainte că această rugăciune va ajunge la urechile oamenilor numai după Învierea Sa întru slavă mare, după care va fi mai ușor pentru oameni să creadă întru slava Sa de dinaintea veșniciei.

Slava Lui este deopotrivă cu aceea a Tatălui, întrucât este slava “*Unuia-Născut din Tatăl*” (Ioan 1:14). Nu a mărturisit chiar Domnul: “*Toate câte are Tatăl ale Mele sunt*” (Ioan 16:15)?

Așadar slava Tatălui este slava Fiului. Atât întru slavă, cât și întru tărie, Fiul este deopotrivă cu Tatăl.

Atunci, de ce Se roagă El ca Tatăl să-L proslăvească pe El?

Fiul nu Se roagă pentru proslăvirea firii Sale Dumnezeuiești, ci a umanității Sale.

- Firea Sa omenească este lucrul cel nou pentru lumea zidită, iar nu Dumnezeirea Sa.
- Firea Sa omenească trebuie proslăvită și adusă întru slava Dumnezeiască, pentru ca și noi oamenii să-I aducem această slavă.

Aceasta este încununarea a toate câte a făcut Mântuitorul lumii.

Aceasta este marea taină a păcii oamenilor cu Dumnezeu și a primirii binecuvântate a lor ca fii, prin slava Omului-Dumnezeu.

Mai socotiți și împrejurarea de foarte mare însemnătate, în care Domnul Se roagă Tatălui să-L proslăvească pe El pentru că, spune El, El a săvârșit lucrarea care I-a fost încredințată Lui să o facă. *Această învățătură ne arată nouă deslușit că numai atunci când împlinim Voia lui Dumnezeu putem aștepta răsplata de la Dumnezeu.*

Amintiți-vă proorocia lui Hristos că, la sfârșitul veacurilor, când “*Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, atunci El va răsplăti fiecăruia după faptele sale*”

(Matei 16:27). Fericiți vor fi dreptii în ziua aceea, căci vor fi răsplătiți însutit pentru faptele lor cele bune, și vor străluci ca soarele cu lumina slavei lui Hristos înaintea tronului Celui Preaînalt.

“Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău l-au păzit.”

Care este acest nume al lui Dumnezeu pe care Domnul Iisus l-a arătat oamenilor? Numele “Tată”. Acest nume este deopotrivă de necunoscut atât păgânilor cât și iudeilor. **Aceasta este o descoperire cu totul nouă pentru oameni. Proorocii și dreptii Vechiului Testament Îl cunoșteau pe Dumnezeu sub numele de “Dumnezeu”, “Ziditor”, “Domnul”, “Împăratul” și “Judecătorul”, dar niciodată de “Tatăl”.**

De-a lungul vremii, acest nume al lui Dumnezeu a fost necunoscut oamenilor. Nici un om muritor n-ar fi putut descoperi acest nume tainic al lui Dumnezeu căci, sub jugul întinericului plin de păcate și înfricoșare, nici un om muritor nu putea simți paternitatea Ziditorului său. Și ceea ce nu se poate simți chiar dacă se întâmplă să se rostească cu buzele, nu are un înțeles mare. Numai Cel Unul Născut din Dumnezeu Îl poate numi pe Dumnezeu “Tată”; numai **“Fiul cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut”** (Ioan 1:18).

Cui a descoperit Domnul acest nume preadulce al “Tatălui”? “Oamenilor”, spune El, “pe care Mi i-ai dat Mie din lume”. Unii socotesc că El a spus precis: “oamenilor ... din lume” așa încât nu pot fi îngerii, “bărbații cei cerești”, la care Se gândește El, ci oameni obișnuiți, de pe pământ.

Dar, fără îndoială că este mai cu dreptate să socotim că Domnul Se gândea aici la ucenicii Săi, atât în sens restrâns cât și în sens mai larg. Aceasta se face lămurit din cuvintele care urmează în această rugăciune, când Domnul spune: **“Dar nu numai pentru aceștia Mă rog, ci și pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvântul lor”** (Ioan 17:20).

Cei care susțin predestinarea, care văd în aceste cuvinte predeterminarea lui Dumnezeu pentru mântuirea unora și osândirea altora, este cu totul neîntemeiată.

“Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat.” Aceasta înseamnă: **ei erau ai Tăi ca zidiri și robi, cunoscându-Te numai ca Ziditor și Judecător, dar acum ei au învățat de la Mine numele Tău mai dulce și mai drag, și sunt adoptați prin Mine ca fii.**

Tu Mi i-ai dat pe ei ca robi, ca Eu să Ți-i aduc Ție ca fii. Aceștia s-au arătat vrednici de cinstea aceasta, căci ei “*cuvântul Tău l-au păzit*”. Din iubirea Sa de oameni, Domnul îi laudă aici foarte pe ucenicii Săi Tatălui Său Celui ceresc. Și El continuă laudarea lor:

“Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine.” Iudeii cei răi nu voiau să înțeleagă aceasta, ci Îl cleveau pe Domnul, spunând că El avea o putere minunată de la Belzebul, împăratul diavolilor. Trebuie să amintim că era tulburare și împotriviri despre Hristos printre bătrânii iudei: era de la Dumnezeu sau nu? De aceea putem înțelege de ce Domnul îi laudă aici pe ucenicii Săi pentru a înțelege că El este Dumnezeu. “*Toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine;*” adică: *toate cuvintele și toate faptele.*

“Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu M-ai trimis.” Prin *“cuvinte” trebuie să înțelegem toată înțelepciunea și puterea pe care le-a dat Domnul ucenicilor Săi, și nu numai cuvintele.* Lucrarea acestei înțelepciuni și puteri a fost deja încercată de ucenici în timpul vieții pe pământ a Mântuitorului, și aceștia s-au lămurit că este cu adevărat înțelepciune Dumnezeiască și putere Dumnezeiască.

“Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi-ai dat, că ai Tăi sunt.”

Înseamnă aceasta că Domnul nu Se roagă pentru toată lumea, ci numai pentru ucenici?

Ucenicii sunt pământul cel bun în care Sămănătorul Cel ceresc a semănat sămânța Lui mântuitoare. Atunci, pentru acest câmp, în care a lucrat și semănat Sămănătorul Însuși, El Se roagă în primul rând.

Domnul face aceasta pentru a ne învăța să ne rugăm Lui cu modestie, și să cerem numai ceea ce este cel mai de preț.

În mijlocul pământurilor pustii, necultivate, ale lumii acesteia, El a împrejmuit un câmp mic, în care El a semănat sămânța de mare preț. De cum sămânța aceasta crește și aduce roadă, câmpul se va lărgi și se va semăna sămânța mai bogată. *Atunci, nu este firesc pentru Lucrătorul, ca să Se roage numai pentru câmpul împrejmuit, lucrat și semănat, iar nu pentru toate pământurile pustii, necultivate?*

Lăudându-se cu propria lor măreție - mulți reformatori din întreaga istorie au încercat prin teoriile lor, să aducă fericire omenirii dintr-odată, chemând de îndată întreaga omenire. Dar încercările lor au fost grabnic nimicite întru totul, lăsând lumea înșelată, într-o nefericire și mai mare.

Lucrările Domnului Iisus au un început nevăzut și adânc, ca o sămânță de muștar care se află în pământ, care crește încet dar, atunci când s-a dezvoltat și a ajuns pom, nici un vânt nu-l poate zdruncina.

Când vine cutremurul, acesta distruge turnurile înalte care au fost zidite de mâinile oamenilor, dar nu distruge pomul. În orice caz, **Domnul nu S-a rugat Tatălui Său numai pentru ucenici**, ci - așa cum vom vedea mai târziu - **“și pentru cei care cred în Mine prin cuvântul lor”**. Totuși, nu pentru toate pământurile pustii și necultivate ale lumii, ci numai pentru câmpul acela lărgit pe care ucenicii vor semăna semințele de mare preț ale Evangheliei.

“Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am preaslăvit întru ei.” În afară de însușirile Sale personale, **Fiul este cu totul deopotrivă cu Tatăl și cu Duhul Sfânt; deopotrivă întru veșnicie și nemurire; deopotrivă întru putere și tărie; deopotrivă întru înțelepciune și dreptate.**

Cu toate acestea, privitor la însușirile lor personale, Tatăl este nenăscut, Fiul este născut iar Duhul purcede de la Tatăl.

Legătura Tatălui cu Fiul este aceea de Părinte, și cu Duhul Sfânt este aceea de Izvor. Stăpânirea și tăria asupra tuturor zidurilor, lumii celei văzute și a celei nevăzute, aparțin deopotrivă și nedespărțit Tatălui, Fiului și Duhului Sfânt.

Esența și ființa acestor Trei este o unitate nedespărțită, și prin ipostaze formează Treimea cea neamestecată. De aici toate cele ce sunt ale Tatălui, sunt și ale Fiului și ale Duhului Sfânt - **“și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele.”**

Acestea sunt adevărate și pentru următorii lui Hristos. Ei sunt ai Tatălui tot așa cum sunt și ai Fiului și ai Duhului Sfânt. **De ce spune Domnul puțin mai devreme: “Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat,” iar acum: “și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele”?**

Pentru că, fiind Trimisul Tatălui, El le-a primit pe ele de la Tatăl ca materie primă, și le-a înnobilat și le-a răscumpărat din păcat, și acum, din iubire, El le dă din nou, înnobilate și răscumpărate, ca să fie ale Tatălui.

Iată deci că ceea ce este a Tatălui, este și a Lui; și ceea ce este a Lui este și a Tatălui. Căci este greu să împarți iubirea a doi oameni care se iubesc unul pe celălalt, așa cum este la fel de greu să împarți ceea ce este a unuia și ceea ce este a celuilalt. Domnul mai spune: “*și M-am preaslăvit întru ei*”.

Ca Dumnezeu, El este preaslăvit înaintea oamenilor; și ca om El este prea slăvit înaintea Sfintei Treimi și a îngerilor. Prin ce este preaslăvit pomul dacă nu prin roadele lui? Domnul nu caută slava deșartă, ci caută slava întru roadele Sale - în ucenicii Săi - cei care L-au urmat cu credință și cu fapte bune, cu iubire și cu râvnă. Caută părinții slava mai mare decât aceea pe care le-o dau copiii lor?

Și cea mai mare bucurie a Domnului este aceea de a fi slăvit întru copiii Săi, următorii Săi credincioși.

“Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi.”

De ce spune Domnul că El nu mai este în lume? Pentru că lucrarea Lui este săvârșită și El mai așteaptă numai să treacă prin ultimele și cele mai mari suferințe, și să pecetluiască lucrarea săvârșită cu sângele Său nevinovat.

Vedeți cu câtă gingășie Se roagă El pentru ucenicii Săi!

Nici măcar mama nu s-ar ruga astfel pentru copiii ei. “*Părinte Sfinte, păzește-i!*” Domnul îi lasă pe ei ca pe miei în mijlocul lupilor. Dacă nu ar veghea asupra lor ochiul părintesc cel din cer, ar fi cu toții sfârtecați de lupi.

“Păzește-i în numele Tău” - ca Părinte, ca Tată. Fii tată lor, așa cum ești Tu pentru Mine și, în iubirea Ta părintească, păzește-i și apără-i de lupii cei răi, și îndrumă-i să “fie unul, așa cum Noi suntem Unul”.

În această unitate desăvârșită se va vedea nu numai puterea atotbiruitoare a credincioșilor, ci și slava lui Dumnezeu; da, și chiar ființa lui Dumnezeu. ***Așa cum Tatăl este în esență asemenea cu Fiul, fiind de o ființă, fiind deosebiți numai în Persoană, tot la fel să fie și între credincioși: mulți și deosebiți în persoană, dar în esență să fie unul în iubire, voință și minte.***

Domnul continuă: “*Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău;*” ***Eu îi păzeam pe ei ca pe copii în numele Tatălui;*** “*pe cei ce Mi i-ai dat; și i-am păzit și*

n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura.”

Nici unul dintre aleșii Domnului nu va pieri decât numai Iuda, vânzătorul, după cum este scris în Sfânta Scriptură.

Cu toate astea, Iuda nu este pierdut pentru că așa este scris, ci pentru că el este necredincios lui Dumnezeu și închinător arginților. Se proorocește în Scripturi despre Iuda: *“Chiar omul care a mâncat pâinea mea, a ridicat împotriva mea călcâiul”* (Psalm 40:9; Ioan 13:18).

Și se mai scrie: *“Și dregătoria lui să o ia altul”* (Psalm 108:7; cf. Fapte 1:20). Amândouă proorociile s-au împlinit în Iuda. El a mâncat pâine împreună cu Domnul Iisus, și a ridicat călcâiul asupra Lui. După vinderea Domnului, Iuda s-a spânzurat, și în locul lui, Matia se numără împreună cu Apostolii, primind putere Apostolică.

“Și acum, vin la Tine,” încheie Domnul, *“și aceasta le grăiesc în lume, ca să fie deplină bucuria Mea în ei.”*

Înainte de a se despărți de ucenicii Săi și de lumea aceasta, Domnul face această rugăciune către Tatăl Său Cel ceresc. Domnul știe că Îl așteaptă moartea și mormântul, dar nu vorbește despre aceasta Tatălui fără de moarte, căci moartea și mormântul sunt de nimic în ochii lui Dumnezeu.

El vorbește despre întoarcerea la Tatăl Său - *“și acum vin la Tine”*, la slava cea veșnică *“pe care am avut-o la Tine mai înainte de întemeierea lumii”*. Apoi El Se roagă pentru ca ucenicii Săi să aibă bucuria Lui în ei.

Ce fel de bucurie este aceasta?

✚ *Aceasta este bucuria pe care o are fiul cel ascultător atunci când împlinește voia tatălui său.*

✚ *Aceasta este bucuria făcătorului de pace, a cărui pace lăuntrică, Dumnezeiască, nu poate fi tulburată de nebuniile acestei lumi.*

✚ *Este bucuria gospodarului care a curățit câmpul, l-a arat și l-a semănat, și care se uită cum crește recolta și se coace și se bucură.*

✚ *Este bucuria biruitorului care și-a doborât toți vrăjmașii și a dat putere biruitoare prietenilor săi, ca să fie biruitori până la sfârșitul veacurilor.*

✚ *În cele din urmă, este bucuria inimii curate și cu frică de Dumnezeu - bucuria aceasta este viață, iubire și tărie.*

În plinătatea ei, asemenea bucurie a dorit Domnul pentru ucenicii Săi înainte de a pleca din lume.

Această rugăciune pe care a rostit-o Domnul Iisus înaintea morții Sale, a fost ascultată de Tatăl cu toată purtarea de grijă, și roadele s-au văzut îndată. La vremea muceniei Sale, întâiul mucenic pentru credință Creștină, Sfântul arhidiacon Ștefan, a văzut *“slava lui Dumnezeu și pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu”* (Fapte 7:55).

Și înțeleptul apostol Pavel scrie că Dumnezeu *“L-a așezat pe El (pe Hristos) de-a dreapta Sa, în ceruri, mai presus decât toată începătoria și stăpânia și puterea și domnia și decât tot numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel viitor. Și toate le-a supus sub picioarele Lui”* (Efeseni 1:20-22).

Aceasta este despre slăvirea Domnului Iisus. Cu privire la *unitatea duhovnicească* a următorilor Săi, aceasta s-a întâmplat chiar atunci când El se rugase Tatălui Său. În Fapte se spune despre Apostoli că *“toți aceștia, într-un cuget, stăruiau (1:14), iar inima și sufletul mulțimii celor ce au crezut erau una ”* (4:32).

După cum am mai spus, rugăciunea lui Iisus nu este numai pentru Apostoli - deși în primul rând pentru ei este - ci este și pentru toți cei care au venit și vor veni la credința în Hristos “prin cuvântul lor”.

Deci, această rugăciune mai era și pentru Sfinții Părinți ai Primului Sinod Ecumenic, pe care îl sărbătorim astăzi. *“Păzește-i!”* - S-a rugat Domnul Tatălui Său. Și Tatăl i-a păzit pe ei de ereziile lui Arie, și i-a insuflat, luminat și întărit prin Duhul Sfânt ca să apere și să întărească credința Ortodoxă.

Această rugăciune este pentru noi toți care suntem botezați în Biserica apostolească și care, de la apostoli și urmașii lor, am ajuns să cunoaștem numele mântuitor al Mântuitorului Hristos.

O, frații mei, gândiți-vă cum Domnul Iisus, chiar înainte de moartea Sa, cu două mii de ani în urmă, S-a gândit la voi, și S-a rugat lui Dumnezeu pentru voi!

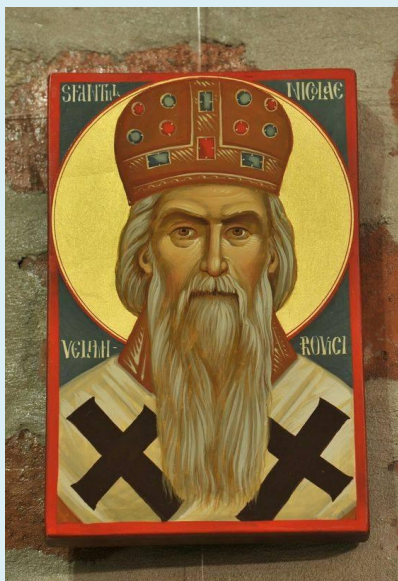
O, această rugăciune atotputernică să vă păzească și să vă curățească de toate păcatele, să vă umple de bucurie și să vă unească inimile și sufletele!

Să fim cu toții una în slăvirea Tatălui, și Fiului și Duhului Sfânt - Treimea cea de o ființă și nedespărțită, acum și pururea, și-n vecii vecilor.

Amin.

(Din “Predici”, Sfântul Nicolae Velimirovici)

Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - Pomenirea Sfântului întâi Sobor a toată lumea

Pomenirea și lauda Sfinților Părinți de la întâiul Sinod Ecumenic se face în Duminica premergătoare Duminicii Pogorârii Duhului Sfânt, adică în a șaptea Duminică de la Praznicul Sfintelor Paști.

Acest Sinod s-a ținut la Niceea în anul 325, în timpul domniei Sfântului împărat Constantin cel mare.

Sinodul acesta s-a convocat din pricina tulburărilor și confuziei semănate în Biserică de către Arie, un preot din Alexandria, prin învățătura lui mincinoasă. El învăța că Hristos este o făptură creată în timp de Dumnezeu, că nu este de mai înainte de toți vecii ca și Tatăl și Fiul al Lui, de o ființă cu El.

Trei sute și optsprezece Sfinți Părinți din toată lumea s-au adunat din această pricină la Niceea, la acest prim Sinod al Bisericii creștine. Sinodul a dat anatemei învățătura ariană și de asemenea pe Arie, care a refuzat să se pocăiască.

Sinodul la urmă a confirmat Crezul (Simbolul Credinței), care s-a lărgit cu ocazia și celui de al doilea Sinod Ecumenic, cu articolul despre Duhul Sfânt.

Mulți Sfinți mari s-au aflat între participanții la primul Sinod Ecumenic, între care trebuie să-i pomenim pe următorii:

- *Sfântul Nicolae al Mirelor Lichiei,*
- *Sfântul Spiridon al Trimitundei,*
- *Sfântul Atanasie,*
- *Sfântul Ahilie,*
- *Sfântul Pafnutie,*
- *Sfântul Iacov din Nisibe,*
- *Sfântul Macarie de la Ierusalim,*
- *Sfântul Alexandru din Alexandria,*
- *Sfântul Eustatie al Antiohiei,*
- *Sfântul Eusebie de Cezareea,*
- *Sfântul Mitrofan al Constantinopolului,*
- *Sfântul Ioan din Persia,*
- *Sfântul Aristarh din Armenia*
- *și mulți alți sfinți din răsărit.*

Din apus, următorii mari sfinți au fost prezenți la acest prim Sfânt Sinod Ecu-
menic:

- *Sfântul Hosius de Cordoba,*
- *Sfântul Teofil, gotul,*
- *Sfântul Cecilian al Cartaginei*
- *și alții.*

Cea mai importantă lucrare a acestui Sinod a fost consfințirea Simbolului Cre-
dinței.

Acest Sfânt Sinod a mai hotărât și data prăznuirii Sfintelor Paști și a promulgat
douăzeci de sfinte canoane pe teme diferite.

(Extras din Sfântul Nicolae Velimirovici - Proloagele de la Ohrida - 29 mai)

Sfântul Teofan Zăvorâtul - Duminica Sfinților Părinți – Tâlcuiri

[Fapte 20,16-18,28-36; În. 17,1-13]. Arie tăgăduia dumnezeirea Fiului lui Dumnezeu și de o ființimea Lui cu Dumnezeu-Tatăl.

Împotriva lui s-a ridicat întreaga Biserică; toți credincioșii, din toate colțurile lumii, au mărturisit într-un glas că Domnul Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu Cel Unul-Născut, Dumnezeu din Dumnezeu, Născut, nu făcut, de o ființă cu Tatăl.

Cineva s-ar putea gândi că această unire de cuget va fi fost roada unei însuflețiri întâmplătoare, dar această credință a trecut mai apoi prin încercări cumplite, atunci când de partea arienilor au trecut puterea și mărimile.

Nici focul, nici sabia, nici prigoanele nu au putut s-o nimicească, și ea a fost mărturisită pretutindeni de către toți, îndată ce a luat sfârșit strâmtorarea din partea puterii lumești.

Asta înseamnă că ea alcătuiește inima Bisericii și esența mărturisirii ei.

Slavă Domnului, Care păstrează în noi această credință!

Fiindcă atâta vreme cât ea dăinuie, încă suntem creștini, cu toate că trăim rău; dacă ea ar pieri, aceasta ar însemna sfârșitul creștinismului.

Garanția păstrării deștei credințe - învățatura Sfinților Părinți

Însemnătatea și rolul Sfinților Părinți de la Niceea, precum și lauda lor - descrierea semnificației liturgice a praznicului Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic

(sursă: Centrul bisericesc München)

La acest praznic, textele de slujbă pun în evidență însemnătatea Sfinților Părinți de la Sinodul I ecumenic: „Adunând toată știința sufletului, și împreună cu dumnezeiescul Duh cercetând, Sfinții Părinți au săpat în scris, cu litere dumnezeiești, fericitul și sfântul Simbol; întru care ne învață în chip foarte lămurit, că Cuvântul este deopotrivă fără de început cu Tatăl și cu totul adevărat de aceeași ființă, urmând slăviții, prea fericii și cu adevărat de Dumnezeu cugetătorii Părinți, în chip strălucit, învățăturile Apostolilor”.

Punând în lucrare întreaga lor învățătură omenească și fiind asistați de Duhul Sfânt, Părinții au reușit să așeze în scris, fundamentele de credință ale Bisericii: „Au învățat pe toți, să mărturisească în chip lămurit că Fiul lui Dumnezeu este de o ființă cu Tatăl, împreună veșnic și mai înainte de toți vecii, înfățișând aceasta hotărât și cu evlavie în Simbolul Credinței”.

Având în vedere marea importanță a celor hotărâte de Sfinții Părinți adunați în sinod, îi numim „Luminători ai pământului” și îl laudăm pe Hristos, Cel ce le-a dat lor înțelepciunea de a lămuri dogmele dreptei credințe: „Prea proslăvit ești Hristoase Dumnezeul nostru, Căla ce ai așezat pe Părinții noștri luminători pe

pământ și prin ei ne-ai îndreptat pe noi la adevărata credință; mult Îndurate, slavă Ție”.

Pentru lumina de care s-au învrednicit de sus, îi laudăm pe Părinți, încredințându-ne rugăciunilor lor: *„Să laudăm astăzi pe trâmbițele cele tainice ale Duhului, pe purtătorii de Dumnezeu Părinți, pe cei ce au cântat în mijlocul Bisericii cântarea plină de armonie a teologiei, pe Treimea cea una, neschimbată după ființă și după dumnezeire, pe surpătorii lui Arie și pe apărătorii ortodocșilor, care se roagă pururea Domnului, să se miluiască sufletele noastre”.*

Ne încredințăm rugăciunilor lor și credem că așa cum au așezat în scris dogmele credinței noastre, tot așa se și roagă lui Dumnezeu pentru ca și noi să trăim în credința cea adevărată, să ne facem vrednici următori ai lor.

Spiritualitatea ortodoxă ce se desprinde din textele de slujbă de la Duminica Sfinților Părinți

Ortodoxia este credința care a păstrat neschimbată învățătura lăsată de Mântuitorul Hristos și transmisă mai departe prin Sfinții Apostoli și prin urmașii lor - Părinții Bisericii. Biserica Ortodoxă a rămas credincioasă dogmelor de credință stabilite la cele șapte sinoade ecumenice. Poate că cele mai importante întrebări pe care trebuie să ni le punem cu ocazia sărbătoririi Sfinților Părinți de la primul din cele șapte sinoade, sunt cele referitoare la activitatea mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu întrupat, la Biserică, la învățătura acesteia și la credința și Ortodoxia noastră, întrebări la care găsim răspunsul în textele pentru slujba acestei duminici.

Cântând Troparul sărbătorii spunem: *„Prea proslăvit ești Hristoase Dumnezeul nostru, Cea ce ai așezat pe Părinții noștri luminători pe pământ și prin ei ne-ai îndreptat pe noi la adevărata credință; mult Îndurate, slavă Ție”.*

Mărturisim că însuși Dumnezeu i-a luminat pe Părinți, că învățătura stabilită de ei în scris e de la Dumnezeu. Rostind sau cântând Condacul praznicului facem un pas mai departe. Credința Părinților este una cu propovăduirea Apostolilor. Apostolii și Părinții au aceeași credință - credința Bisericii, credința pe care Hristos ne-a descoperit-o, credința care vine de sus și ne învață dreapta cinstire de Dumnezeu.

„Propovăduirea Apostolilor și dogmele Părinților au întărit Bisericii o singură credință; care purtând haina adevărului, cea țesută din teologia cea de sus, drept îndreptează și slăvește taina cea mare a dreptei cinstiri de Dumnezeu”.

Icosul praznicului este o chemare a Bisericii adresată nouă, un strigăt care ne îndeamnă să ne potolim setea duhovnicească cu apa înțelepciunii dumnezeiești pe care ne-o oferă ea – Biserica. O chemare la a bea din paharul adevărului, singurul în măsură să ne întărească a merge pe calea cea dreaptă, ce duce la Dumnezeu:

„Să ascultăm Biserica lui Dumnezeu, care strigă cu înaltă propovăduire: Cel însetat să vină la Mine și să bea; paharul pe care-l port, este paharul înțelepciunii; băutura lui am dres-o cu cuvântul adevărului; neturnând din apa grăirii împotriva, ci dintr-a mărturisirii; din care bând, Israil cel de acum, vede pe Dumnezeu grăind: Vedeți, vedeți, că Eu Însumi sunt și nu mă schimb; Eu sunt Dumnezeu întâi, Eu și după acestea și afară de Mine nu este altul nicidecum. Cei ce se împărtășesc dintru acesta, se vor sătura și vor lăuda taina cea mare a dreptei cinstiri de Dumnezeu”.

Să ascultăm așadar Biserica lui Dumnezeu. Să rămânem în credința cea adevărată pe care ne-o propovăduiește, credința care vine de sus, de la Dumnezeu cel fără de schimbare. Să rămânem în comuniune cu cei ce au fost luminați să întărească aceste adevăruri și cu toți cei ce au trăit în ele. Astfel, la sfârșitul alergării, ne vom putea bucura de petrecerea în curțile Domnului, vom putea fi împreună cu toți cei ce s-au adăpat din potirul Adevărului.

Sfântul Chiril al Alexandriei – credință, cunoaștere adevărată și maica vieții veșnice

„Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis” (În 17, 3)

“A stabilit credința ca maică a vieții veșnice, iar despre cunoașterea adevărată a lui Dumnezeu a spus că va fi cauza duratei veșnice în nestricăciune și, deci, în fericire și sfințenie. Căci adevărata cunoștință a lui Dumnezeu a scăpat de cele rele, de abaterea spre altceva și de aplecarea spre cele ce nu se cuvin. Unii s-au închinat făptuirii în locul Făcătorului (Rom. 1, 25) și au cutezat să spună lemnului: „Tu ești tatăl meu,” și pietrei: „Tu m-ai născut” (Ier. 2, 27), căci nenorociții au alunecat spre o așa de mare nepricepere, încât au atribuit materiilor lipsite de simțire numirea de dumnezei și slava negrăită a ființei mai presus de toate. Dar (Hristos) numește Dumnezeu adevărat numai pe Tatăl, opunându-L pe Dumnezeul adevărat zeilor numiți astfel în chip rătăcit. Acesta e scopul cuvântului. Numind pe Tatăl în mod folositor Unul și singurul, a amintit și de slava Lui, zicând: „Și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.” Căci n-ar primi altfel cineva cunoștința desăvârșită a Tatălui, dacă nu ar uni cu aceasta în mod strâns și nedespărțit pe cea a Celui Născut, adică a Fiului. Fiindcă îndată ce a cunoscut pe Tatăl, a cunoscut numai-

decât și pe Fiul. Deci, declarând pe Tatăl ca Dumnezeu adevărat nu S-a exclus pe Sine, căci, fiind în Tatăl și din El după fire, este și El Dumnezeu adevărat și Unicul Dumnezeu, cum e Acela. Căci, în afară de El nefiind altul Dumnezeu adevărat, El este singurul. „Că toți dumnezeii neamurilor sunt idoli” (Ps. 95, 5). [...]

„Aceasta este, deci, zice, viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.” Deci va zice cineva dintre cei ce nu trec repede peste dogmele dumnezeiești, cum cunoașterea este viața veșnică și ajunge cuiva să cunoască pe Dumnezeu Cel adevărat și prin fire, ca să aibă toată asigurarea nădejdiei, neavând nevoie de nimic din celelalte? Dar atunci, cum „credința fără fapte este moartă” (Iac. 2, 20)? Dar când zicem credință, înțelegem cunoașterea adevărată despre Dumnezeu, și nu altceva.[1]

Cunoașterea este deci prin credință. Va mărturisi aceasta Proorocul Isaia: „Dacă nu veți crede, nu veți înțelege” (Îs. 7, 9). Iar că o cunoaștere care constă dintr-o simplă teorie e declarată de scrierile Sfinților (de Scripturi) nefolositoare, poți înțelege și din următoarele.

A spus unul dintre Sfinții ucenici: „Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; dar și demonii cred și se cutremură” (Iac. 2, 19). Ce vom zice deci față de acestea? **Cum va adevărați deci Hristos, spunând că a avea viața veșnică înseamnă a cunoaște pe Unul și adevăratul Dumnezeu și, împreună cu El, pe Fiul?** Socotesc că trebuie să spunem despre cuvântul Mântuitorului că este cu siguranță adevărat, căci cunoașterea e viață, fiindcă naște (în noi) puterea tainei și aduce împărtășirea de binecuvântarea tainică, prin care ne unim cu Cuvântul viu și de viață făcător.[2]

Socotesc că din această cauză spune și Pavel că neamurile s-au făcut con-trupești și împreună-părtașe în Hristos, ca unele ce s-au împărtășit de Sfântul Trup și Sânge (Efes.3, 6). Iar mădularele noastre să fie considerate ca și mădularele lui Hristos. Dar cunoașterea aduce și binecuvântarea prin Duhul, căci Se sălășluiește în inimile noastre, modelând spre înfiere pe cei ce-L primesc și refăcându-i întru ne-strictăciune și evlavie prin viețuirea evanghelică. Știind Domnul nostru Iisus Hristos că a-L cunoaște pe Dumnezeu Cel Unul și adevărat este pricină și prevestire a bunătăților amintite, declară că aceasta este viața veșnică, deoarece e maică și hrănitore a vieții veșnice, născând prin puterea și firea ei cauzele vieții și ținându-ne în legătură cu El.

Dar socotesc că trebuie să cercetăm cu iubire de învățătură în ce mod ne-a spus Hristos că împlinește în noi desăvârșita cunoaștere a singurului și adevăratului Dumnezeu.

Observă cum cunoașterea nu se îndeplinește fără privirea la El (Fiul) și, deci, fără Sfântul Duh; [3] monada (unitatea) dumnezeiască se cunoaște și se crede în Treime, potrivit Scripturilor. Iudeii, călăuziți de poruncile lui Moise spre despărțirea de mulții zei mincinoși, au fost îndemnați să se apropie și să slujească singurului și adevăratului Dumnezeu: „Să te temi de Domnul Dumnezeuul tău,” zice Legea, „și numai Lui să-I slujești” (Deut. 6, 13). Dar cei ce se închinau și erau alipiți singurului Dumnezeu, ca unii ce încă nu aveau cunoașterea Celui închinat, sunt chemați acum prin cuvintele Mântuitorului nostru la El, ca să învețe că El nu e numai Unul și adevăratul Creator al tuturor, ci că e și Tată, și să afle pe Cine a născut, mai bine-zis să-L și vadă pe El întocmai în chipul Lui neschimbat, adică în Fiul. Căci prin chip trece cineva foarte ușor la vederea întocmai a arhetipului. Deci, în mod foarte necesar, Domnul nostru Iisus Hristos a spus că cei chemați prin credință la înfiere și viața veșnică trebuie să învețe nu numai că Dumnezeu este singur și adevărat, ci și că e Tată și al Cui Tată este, anume al Celui ce pentru noi S-a făcut trup și a fost trimis spre îndreptarea firii cuvântătoare corupte, adică a umanității. [...]

„Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt. Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am preaslăvit întru ei. Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine” (În 17, 9-11)

[...] Fericitul Ioan, fiind din Iudeea și dintre iudei, ca să nu socotească unii că Domnul este rugător la Tatăl numai pentru cei din Israel, dar nu și pentru celelalte neamuri risipite în toată lumea, deși se vor întoarce la credința în El, sau că nu vor fi chemate spre mântuirea prin Hristos, spune că Domnul nu va fi ispășire numai pentru cei din neamul lui Israel, ci pentru lumea întreagă, adică pentru cei din tot neamul, care vor fi chemați prin credință la dreptate și sfințenie. Dar Domnul nostru Iisus Hristos, deosebind pe cei cu adevărat credincioși, care ascultă cu iubire cuvintele Lui dumnezeiești, supunându-și grumazul inimii și luându-și jugul slujirii lui Dumnezeu, de cei care nu au o astfel de cugetare și care au hotărât să-L defăimeze prin grele neascultări, a spus că Se roagă în mod convenit numai pentru ei. Căci, fiindu-le Mijlocitor și Arhiereu, a socotit că numai lor trebuie să le procure, prin mijlocire, bunătățile. Cei pe care i-a dat Tatăl, aceia sunt de fapt ai Tatălui, neexistând altă cale spre familiaritatea cu Dumnezeu decât cea prin Fiul. Și te va învăța El însuși, zicând: „nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine” (În 14, 6). Observă cum, dând Tatălui pe cei despre care vorbește, îi câștigă pentru Sine. Și aceasta se arată înțelegând-o foarte bine cel mai învățat dintre autorii Sfintelor Scripturi, zicând: „Pentru că Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine însuși” (I Cor. 5, 19). Căci, mijlocind Hristos și primind pe cei ce vin la El

prin credință și aducându-i prin Sine Tatălui, lumea a fost împăcată. De aceea și Proorocul Isaia ne-a învățat de mai înainte să alegem pacea cu Dumnezeu în Hristos, zicând: „mai bine să caute ocrotirea Mea și cu Mine să facă pace” (Îs. 27, 5). Căci depărtând din sufletul nostru cele ce ne înstrăinează de iubirea față de Hristos, adică lucrarea urâtă și de plăcere iubitoare a păcatului, pornirea spre plăcerea lumească și rătăcirea ca maică și hrănitoare a toată răutatea, ne vom face ai Lui și prieteni ai lui Hristos, vom înfăptui pacea cu Dumnezeu, alipindu-ne prin Fiul de Tatăl însuși, și vom primi în noi pe Cuvântul cel născut din El și vom striga în Duhul: „Avva, Părinte” (Rom. 8, 15)”.

[1] Nu poate fi credință adevărată fără cunoașterea Dumnezeului adevărat, Care este Persoană iubitoare, deci Tată al unui Fiu. O altfel de cunoaștere nu e credință, sau o credință fără această cunoaștere nu e credință adevărată. Cel ce crede cu adevărat cunoaște pe Dumnezeu cel adevărat, și cel ce cunoaște pe Dumnezeu cel adevărat crede. Un Dumnezeu care nu e crezut nu e cunoscut în realitatea lui vie, și nici invers. N-am nevoie să cred pentru a admite un așa-zis dumnezeu ca esență a naturii. O cunoaștere care nu realizează o comuniune cu un Dumnezeu personal, mai presus de natură, nu e credință.

[2] Cunoașterea spirituală vine dintr-o unire cu realitatea spirituală pe care o cunoaștem, în speță cu Dumnezeu. Cunoaștem o altă persoană cu adevărat când am intrat într-o comuniune cu ea. Iar cum orice persoană este în același timp o taină, prin cunoașterea ei am intrat în comunicare cu taina Persoanei lui Dumnezeu-Cuvântul. În acea vreme se cugeta că împărtășirea euharistică de Hristos este și un fapt de cunoaștere a Lui. E ceea ce trebuie să ne străduim să fie și pentru noi, cei de azi, Sfânta Împărtășanie. Dar persoana cunoscută fiind o taină, cunoașterea ei prin comuniunea cu ea nu poate să nu conțină și credința, căci niciodată nu cunoaștem deplin taina persoanei și, mai ales, a Persoanei dumnezeiești, în cunoașterea ei intră și credința în ce ne spune ea că este și va face.

[3] Cunoaștem pe Dumnezeu privind spiritual la Iisus Hristos, la cuvintele, la faptele, la viața Lui pilduitoare, care nu are loc fără lucrarea Lui în noi. Numai trăindu-L ca Persoană desăvârșită, arătată ca atare și în umanitatea Lui, cunoaștem pe Dumnezeu în mod concret și prin experiență vie. Cunoașterea unei realități impersonale ne lasă într-o cugetare teoretică, în câteva formulări abstracte.

*(Sfântul Chiril al Alexandriei, Scrieri, Partea a patra, Comentariu la Evanghelia
Sfântului Ioan, Traducere, introducere și note de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae,
Editura IBMBOR)*

Arhimandritul Ioil Konstantaros: - Lectură apostolică la Duminica Sfinților
Părinți de la Sinodul I Ecumenic

Faptele Apostolilor 20: 16-18, 28-36:

În zilele acelea, Pavel hotărâse să treacă pe apă pe lângă Efes, ca să nu întârzie în Asia, pentru că se grăbea să fie, dacă i-ar fi cu putință, la Ierusalim, de ziua Cincizecimii.

Și trimițând din Milet la Efes, a chemat la sine pe preoții Bisericii.

Și când ei au venit la el, le-a zis: Voi știți cum m-am purtat cu voi, în toată vremea, din ziua cea dintâi, când am venit în Asia...

Drept aceea, luați aminte de voi înșivă și de toată turma, întru care Duhul Sfânt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstrați Biserica lui Dumnezeu, pe care a câștigat-o cu însuși sângele Său.

Căci eu știu aceasta, că după plecarea mea vor intra, între voi, lupi îngrozitori, care nu vor cruța turma.

Și dintre voi înșivă se vor ridica bărbați, grăind învățături răstălmăcite, ca să tragă pe ucenici după ei.

Drept aceea, privegheați, aducându-vă aminte că, timp de trei ani, n-am încetat noaptea și ziua să vă îndemn, cu lacrimi, pe fiecare dintre voi.

Și acum vă încredințez lui Dumnezeu și cuvântului harului Său, cel ce poate să vă zidească și să vă dea moștenire între toți cei sfințiți.

Argint, sau aur, sau haină, n-am poftit de la nimeni;

Voi înșivă știți că mâinile acestea au lucrat pentru trebuințele mele și ale celor ce erau cu mine.

Toate vi le-am arătat, căci ostenindu-vă astfel, trebuie să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvintele Domnului Iisus, căci El a zis: Mai fericit este a da decât a lua.

Și după ce a spus acestea, plecându-și genunchii, s-a rugat împreună cu toți aceștia.

Evangelistul Luca ne descrie în capitolul 20 din Faptele Apostolilor câteva din cele mai mișcătoare cuvinte ale Apostolului Pavel. Marele Apostol, ca părinte duhovnicesc, *dă ultimele sale sfaturi preoților din Efes*. Le repetă într-o atmosferă foarte încărcată de emoție marile adevăruri: că *Domnul și Dumnezeuul Iisus Hristos Și-a câștigat Biserica Sa cu însuși sângele Său; Biserica, care constituie Trupul lui Hristos, și asupra căreia păstorii de la începutul și până la sfârșitul istoriei, vor trebui să ia aminte*, și, desigur, la ei înșiși și la întreaga turmă peste care Sfântul Duh i-a așezat. Sunt atât de mari profunzimea și înălțimea acestor adevăruri dumnezeiești!

Apostolul neamurilor le prezintă „în cuvinte scurte” adevărurile creștine, dogmatice și eclesiologice, și, desigur, și convingătoarea necesitate asupra grijii pastorale și atenției alerte, pe care s-ar cuveni să le dovedească păstorii.

Însă ceea ce provoacă o mare impresie în continuare este **profeția pe care o anunță Apostolul**; o profeție care este valabilă de-a lungul timpului ca o realitate sumbră:

„Căci eu știu aceasta, că după plecarea mea vor intra, între voi, lupi îngrozitori, care nu vor cruța turma. Și dintre voi înșivă se vor ridica bărbați, grăind învățături răstălmăcite, ca să tragă pe ucenici după ei” (Faptele Apostolilor 20: 21-30).

Păstorii și turma din toate timpurile **nu sunt atât de cutremurați de faptul că se vor năpusti înșelătorii și ereticii, ca alți lupi sălbatici, ca să sfârtece turma cea cuvântătoare. Am spune că la aceasta se așteaptă oricine**. Ceea ce însă literalmente estompează orizontul și face să apară norii negri ai deznădejdiei este profeția clară că: *„Și dintre voi înșivă se vor ridica bărbați, grăind învățături răstălmăcite, ca să tragă pe ucenici după ei”*, adică în rătăcire și în erezie.

Firește, acest cuvânt nu se împlinește pentru că l-a profețit Apostolul, ci l-a profețit tocmai pentru faptul că aveau să se întâmple astfel de fapte tragice, având ca urmare **sustragerea din Trupul lui Hristos a unor grupări întregi**.

Și oricine și-ar arunca o scurtă privire asupra Istoriei bisericești se va încredința cu durere de adevărarea cuvântului.

Desigur, faptul că astfel de lucruri s-au întâmplat, se întâmplă și, firește, vor continua până la sfârșit, nu justifică în nici un caz scuza unora, care cu inimă ușurată se mișcă în spațiile care în cele din urmă atrag urmări de felul acesta; adică **urmări tragice pentru unitatea Trupului Bisericii noastre**.

Dar, care poate fi supapa de siguranță, care ne oferă certitudinea în ceea ce privește drumul nostru sigur, în mijlocul atâtor lupte și neliniști duhovnicești ale noastre?

În sfârșit, *care sunt aceste personalități care, ca niște îndrumători luminoși, ne călăuzesc la înalta noastră destinație fără a pierde din ochi calea?*

Versetul imediat următor aduce lumină în acest punct, la care trebuie să luăm aminte cu scumpătate pe tot parcursul drumului nostru:

„Drept aceea, privegheați, amintindu-vă că timp de trei ani noaptea și ziua nu am încetat cu lacrimi să vă învăț pe fiecare dintre voi” (20: 31).

Păstorii adevărați, care în strălucirea luptei lor exprimă toate câte subliniază propovăduitorul lumii, sunt în cele din urmă cei în care putem, dar se și impune să avem încredere. Și aceasta se întâmplă pentru că, *atât în dogma, cât și în morala ireproșabilă, pe care ei înșiși le trăiesc și le propovăduiesc, creștinii se odihnesc și simt certitudinea siguranței. Acești păstori sunt persoanele care resping „aurul și argintul”, care nu doresc lumea și cele ale lumii, care se neliniștesc doar pentru mântuirea lumii.*

Frații mei, nu ne rămâne decât să îngenunchem și noi împreună cu Apostolul Pavel și să-L rugăm pe Capul Trupului Bisericii noastre, pe Domnul nostru Iisus Hristos, să ocrotească turma de lupii cei grei și în același timp să ocrotească întregul Trup al Bisericii noastre Ortodoxe, dăruindu-ne păstori adevărați care vor trăi și vor propovădui învățătura apostolică. Amin.

Mitropolitul Augustin de Florina - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Unitate – Dezbinare

(Ioan 17, 1-13)

„Părinte Sfinte, păzește-i întru numele Tău pe cei pe care Mi i-ai dat, ca să fie una precum și noi una suntem”(Ioan 17, 11)

Iubiții mei, pământul nu este unica noastră locuință, ci a fost hotărât de Dumnezeu ca locuință temporară a noastră. **Patria veșnică și unica noastră locuință sunt cerurile.** Pentru pământul acesta, care atât de mult ne ține alipiți cu plăcerile și cu distracțiile lui, cu comorile și cu desfătările lui, va veni o zi în care va fi distrus. Pentru că este materie și materia este stricăcioasă. S-a făcut în timp și orice lucru creat în timp are și sfârșit. Așadar, va suna și pentru pământ ultimul ceas. Aceasta o confirmă și știința. Dar mai mult decât știința o confirmă cuvântul lui Dumnezeu, Sfânta Scriptură, care numește sfârșitul lumii „**sfârșitul veacului**” (Matei 13, 39; 24, 3; 28, 20; Evrei 9, 26). Despre sfârșitul lumii vorbesc profeții, și mai ales Daniil și Isaia, vorbesc foarte clar Domnul, Apostolii, Apocalipsa.

E o realitate faptul că pământul va fi distrus. Dar mai înainte de sfârșitul veacului se vor petrece așa-numitele „**semne ale vremurilor**” (Matei 16, 3). **Care sunt aceste semne? Le-a explicat Domnul: Vor fi „foamete”, „boli” (neputințe din cauza căroră oamenii vor muri ca muștele), „cutremure pe alocuri”, „un necaz**

mare, cum nu a mai fost de la începutul lumii" și, în sfârșit, soarele și luna se vor întuneca, stelele vor cădea și „puterile cerurilor se vor clătina" (Matei 24, 7, 21, 29; Luca 21, 11). Cine ar fi crezut acestea, dacă nu le-ar fi zis gura Domnului nostru Iisus Hristos?

Semnele vremurilor vor fi perturbația sau alarmarea lumii fizice. Și în zilele noastre au apărut astfel de fenomene de tulburare în lumea fizică. În America de Sud, pe țărmurile din Chile, în timp ce oamenii erau întinși goi pe frumoasele țărmuri nisipoase și se distrau - cum se întâmplă și pe plajele noastre - , deodată s-a cutremurat pământul, s-au deschis vulcanii, s-a vărsat lava, s-au pierdut insule întregi și apăreau alte insule noi, marea s-a sălbăticit, valurile s-au ridicat cincisprezece metri și au măturat suprafețe întregi. Mii au fost morții și cei fără acoperiș. Așa ceva nu s-a mai întâmplat.

Dar dacă mă veți întreba, iubiții mei, care este cel mai groaznic semn al vremurilor, vă voi spune că nu sunt aceste fenomene. Nu este taifunul, nu este cutremurul, nu este incendiul, nu sunt valurile mării. *Cel mai groaznic semn al vremurilor este dezbinarea, care stăpânește acum între oameni.* Niciodată lumea nu a fost atât de dezbinată. Unde să ne aruncăm privirea, ca să nu vedem dezbinare?

Dezbinare între popoare. Națiuni Unite se numește cunoscutul organism internațional, dar eufemistic. Trebuie să dăm jos placa „Națiuni Unite" și să scriem „Națiuni Dezbinate". Pe sub zâmbetele și politețurile diplomației se ascunde o mare rivalitate. Nu atât între popoarele mici - acestea sunt victimele - cât între cele mari, care ca niște fiare ale Apocalipsei sunt gata să cadă una asupra alteia. Dar dezbinată este și fiecare națiune în interior; există microbul dezbinării în partide, tabere, facțiuni, șefi, interese, societăți comerciale și nu numai. Și înainte de toate la noi, elinii. Deschideți istoria. Trei mii de ani de viață avem și în această perioadă națiunea noastră de multe ori a fost unită. Și când a fost unită, atunci a fost slăvită și nebiruită; luau piscurile Pindului și îl înălțau până la stelele cerului. Cum a spus cineva: Dacă elinii ar fi fost uniți, ar fi stăpânit lumea. Dezbinarea este cea mai mare nenorocire a națiunii noastre. Dihonia a împărțit adeseori și atunci s-au întâmplat multe rele; cum a fost, de pildă, catastrofa din Asia Mică.

Pretutindeni dezbinare: și la sate și la orașe. Este dezbinată până și cea mai mică împărăție. *Care este cea mai mică împărăție, cu împărat, împărăteasă și popor?* Familia: tatăl este împăratul, mama este împărăteasa, iar poporul sunt copiii. Dezbinarea împărățește în casă. Anarhia gândirii și a făptuirii. Femeia nu se

supune bărbatului, bărbatul nu respectă femeia, copiii nu bagă în seamă pe nimeni. Soții nu se înțeleg unul cu altul, iar copiii cu părinții. Casa, care odată era un rai, o biserică, o mănăstire, acum nu „atrage”, nu este un magnet. Mai demult, colibe mici de la sate erau palate ale cerurilor, îngeri locuiau acolo; acum în marile blocuri locuiesc demoni înaripați. Binecuvântată fie vremea în care oamenii nu erau dezvoltați intelectual, dar aveau inima educată. Acum, casa a ajuns hotel de somn și de mâncare. Rare sunt cazurile în care găsești soți care se iubesc, copii cu respect. Arătați-mi o casă unde există bună înțelegere și unitate în iubirea lui Hristos!

Dar exagerat le mai zici! - îmi veți spune. Dacă le zic exagerat, atunci duceți-vă la Arhiepiscopie și întrebați, și dacă sunteți creștini, veți plânge pentru halul în care am ajuns. Mai demult, cu preoți neșcoliți, într-o mie de familii nu aveam nici un divorț. Acum, cu preoți și episcopi licențiați, la trei familii una se destramă! Noi, clericii, avem o mare răspundere. Nu ne îndeplinim vocația. În fiecare zi se emit o mulțime de divorțuri. Am ajuns ca Elada să devină Hollywood.

Omul caută unitatea între popoare, națiuni, familii și nu o găsește. Intră în sfârșit în biserică, cu speranța că aici va găsi unitate, de vreme ce Biserica se roagă „**pentru unirea tuturor**” (Sfânta Liturghie) și **Hristosul nostru astăzi își înalță mâinile în Evanghelie și se roagă ca creștinii să fie uniți** (vezi Ioan 17, 11). Și ce vede? Aici ortodocși, dincolo franci (catolici), mai încolo protestanți în 300 de fracțiuni.

Dezbinarea creștinilor este o piedică în răspândirea creștinismului - două treimi din lume sunt închinătoare la idoli. Se duc misionarii la sălbatici, propovăduiesc Evanghelia și aceia lăcrimează. Și s-ar fi așteptat cineva ca aceștia să se boteze și să se facă creștini. Cu toate acestea, nu se botează. Zic: Sunt frumoase cuvintele voastre, veșmintele voastre, cântările voastre. Sunteți însă divizați, n-aveți dragoste între voi. Englezii îi vânează pe americani, americanii pe englezi și așa mai departe. Noi, care nu suntem creștini, avem o mai mare unitate între noi. Voi nu sunteți uniți, aveți ură între voi. Așadar, să mergeți mai întâi să vă iubiți între voi și după aceea să veniți să ne propovăduiți nouă Evanghelia.

Astăzi este sărbătoarea celor 318 Părinți, care s-au adunat la primul Sinod Ecumenic și au alcătuit Crezul. Toți sunt stele ale Bisericii noastre. Nu mă voi referi la vreunul din ei. Gândul îmi merge la un alt părinte, care nu aparține acestora care au alcătuit Crezul, însă **a alcătuit Dumnezeuiasca Liturghie, care se săvârșește și pe care o auzim continuu. Este marele Dascăl al Bisericii noastre,**

Sfântul Ioan Gură-de-Aur, pe care pururi îl pomenim. Așadar, l-au întrebat când va fi sfârșitul veacurilor, iar Ioan Gură-de-Aur a răspuns din amvon:

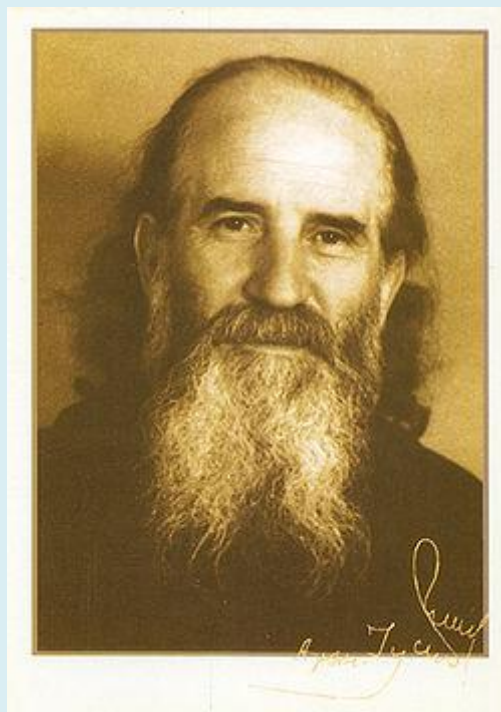
Frații mei, sfârșitul va veni când veți vedea că oamenii vor fi dezbinați: femeile nesupunându-se bărbaților lor, bărbații ne iubindu-și femeile lor, copiii că-și ridică mâna ca să-și lovească părinții, mirenii neascultând, conflicte civile. Dar sfârșitul va veni înainte de toate când dezbinarea va intra în Biserică, când va ajunge înăuntru la jertfelnic. Când veți vedea că se vor încăiera călugări cu călugări, diaconi cu diaconi, preoți cu preoți și episcopi cu episcopi.

Ce vedem, iubiții mei? Trăim în astfel de zile și numai Dumnezeu ne va mântui. Dacă ne va mântui, mântuirea nu ni se datorează nouă. Dacă ne va mântui, ne va mântui pentru micii și nevinovații copilași care sunt în leagăne.

Să ne pocăim. Dacă vom continua tactica urii, vom fi pedepsiți. Vom fi clătinați de un cutremur și nu va rămâne piatră pe piatră. Să ne pocăim, să îngenunchem, să ne rugăm toți, mici - mari, mirenii și clerici, preoți și episcopi, domni și popor, ca Dumnezeu să ne fie milostiv. Să sufle între noi iubirea, buna înțelegere și dreptatea, așa încât cu o singură gură să slăvim pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh în vecii vecilor. Amin.

*(Omilia Mitropolitului de Florina, părintele Augustin Kandiotis,
în Sfânta Biserică a Sfântului Constantin Kolonos - Atena, 29-5-1960)*

**Sfântul Iustin Popovici - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul
întâi Ecumenic - Martorii Vieții veșnice trăite încă din trup, la care este
chemat fiecare dintre noi**

Martorii Domnului Celui Înviat

Predica a treia la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul întâi Ecumenic și la prăznuirea Sfintei Mucenițe Glicheria (1974)

Iată minunata Buna-Vestire a Sfintei Evanghelii de astăzi. Buna-Vestire: nu mai există moarte! Nu mai există moarte. Domnul Hristos a venit în această lume pământească, S-a coborât în această insulă a morții, ca să-l preschimbe în insula nemuririi. S-a coborât în această lume, cum se spune în Sfânta Evanghelie de astăzi, ca să dea Viața veșnică tuturor (Ioan 17,2). Tuturor, fiecărei ființe omenești și fiecărei creaturi.

Oare a făcut Domnul aceasta? Fără îndoială Domnul a făcut aceasta prin Învierea Sa din morți. A biruit moartea! A biruit moartea pentru fiecare dintre noi, pentru fiecare ființă omenească și pentru fiecare neam omenesc. Și nu numai că a biruit-o, ci a dăruit și Viața Veșnică.

Și Domnul a arătat aceasta prin nenumărate pilde spre a servi ca model prin fiecare Sfânt: că El într-adevăr a venit în această lume să dăruiască omului Viața veșnică; să aducă aminte oamenilor că ei sunt creație dumnezeiască; că sufletul lor este din Ceruri; că sufletul lor este nemuritor; că sufletul nemuritor înveșnicește și trupul. Și trupul este creat pentru Domnul (1 Corinteni 6, 13 și 19), așa cum spune Sfânta Evanghelie. Și trupul este creat pentru Viața veșnică și el va învia, și trupul fiecăruia, și al meu și al tău și al fiecărei ființe omenești va învia în ziua înfricoșătoarei Judecăți, ca să se încorporeze sufletului său și să moștenească Împărăția Cerurilor.

Iată, nenumărați mărturisitori ai acesteia. Noi astăzi slăvim pe Sfinții Părinți de la Primul Sinod Ecumenic, cei trei sute optsprezece care ne-au și arătat și au mărturisit adevărul Evangheliei lui Hristos și adevărul Bunei Sale Vestiri: Că această lume a încetat să mai fie ostrovul morții și a devenit ostrovul nemuririi. Și fiecare este chemat să ajungă să trăiască aceasta, să-și găsească sensul în această lume ca ființă omenească, sensul adevărat, singurul sens.

Iată: trei sute optsprezece Părinți – ce au mărturisit ei, ai cui martori sunt ei? Sunt Martorii Dumnezeu-Omului Hristos Celui Înviat, sunt martorii Lui, ca Dumnezeu Cel Adevărat.

Prin ce L-au mărturisit ei? L-au mărturisit prin viața lor sfântă, prin biruința lor asupra păcatelor, asupra, morții, biruința asupra iadului și asupra tuturor diavolilor. Astfel, ei sunt de fapt singurii adevărații conducători de oști ai oastei creștine a lui Hristos în această lume. Conducători de oști care se luptă pentru noi și împreună cu noi și în jurul nostru, împotriva oricărui păcat, împotriva oricărei morți, împotriva oricărui diavol, și asigură Viața veșnică. De aceea Biserica îi slăvește și îi proslăvește pe Sfinți în fiecare zi, fiindcă ei sunt mărturisitori Dumnezeu-Omului Hristos Celui Înviat, a Celui pururi Atotputernic. Nu numai ei, Sfinții Părinți, ci și fiecare Sfânt și fiecare Mucenic și fiecare Mărturisitor, toți sunt mărturisitorii singurului adevăr, adevărului esențial în această lume, iar acesta este Învierea lui Hristos! Și prin aceasta mărturisitorii viețuirii noastre.

[...]

Și ce ne cere El? Credința în Domnul Hristos, credința și străduința în împlinirea poruncile Sale, viețuirea după Sfintele Sale virtuți. Și Domnul dăruiește putere tuturor care arată o asemenea credință în El.

Iată, și Sfânta Glicheria, și toți Sfinții Mucenici, și Sfinții Părinți mărturisesc – ce? Mărturisesc că Domnul Hristos este într-adevăr Dumnezeu Atotbiruitorul, Adevăratul Dumnezeu, că toate celelalte sunt minciuni, dacă nu slujesc Lui. Tot așa și omul, și fiecare ființă omenească. Noi ne osândim pe noi înșine la moarte, săvârșim sinucidere dacă nu credem în Domnul Hristos, dacă nu ținem poruncile Sale, dacă nu trăim după Sfânta Sa Evanghelie, în această lume există nenumărați sinucigași duhovnicești care se ucid pe sine – prin ce? Prin aceea că resping credința în Domnul Hristos. Nu cred în El, în Singurul Dumnezeu Cel adevărat, Care într-adevăr asigură biruința asupra morții și dăruiește fericirea ființei omenești. Cum? Omul care este în afara lui Hristos și fără Hristos nu știe.

Și noi, creștini ortodocși fiind, având întregul Adevăr al lui Hristos împreună cu noi în Biserica noastră, primim forța și tăria să ne luptăm împotriva fiecărui păcat și să ne curățim pe noi înșine de orice păcat. *Nu am cuvinte: sunt neputincios, nu mă pot lupta împotriva acestui păcat, sau împotriva acelui păcat. Cugetă, Apostolul Pavel a fost om ca și tine, și ce a dăruit de la el însuși? Sfântul Mare Mucenic Gheorghe a fost om ca și tine, și ce a dăruit el de la sine însuși? Și nenumărați Drepti în Biserica lui Hristos, aceștia sunt oameni ca și tine, ca și mine, numai, prin ce se deosebesc de noi? – Prin râvnă și prin credință. Silește-te la orice bine, căci nu poți fi creștin în această lume dacă nu te silești la bine. Căci păcatele trag și într-o parte și în alta, sus și jos, ispitele sunt nenumărate. Și tu ești dator să te silești la orice bine.*

Iată, te-a jignit acesta și acela, ce trebuie să faci? Să te silești să-l ierți, să te rogi lui Dumnezeu pentru el, și atunci ești pe calea cea bună. Te înjură, te scuipă, te ocărăște – roagă-te lui Dumnezeu pentru ei ca Domnul să-i izbăvească de aceste vicii, căci ei de fapt se omoară pe sine, iar nu pe tine. Astfel, nimeni nu are scuze pentru neîmplinirea poruncilor lui Hristos, căci ne-a dăruit Domnul toate mijloacele ca într-adevăr să biruim orice păcat: ca mândria să o biruim cu smerenia, ca răutatea să o biruim cu dragostea, ca orgoliul, necuviința să o biruim cu smerenia, ca fiecare păcat să îl biruim cu virtutea. Și noi trăind în această lume, trăind în Biserica lui Hristos, întotdeauna suntem ajutați de Sfinții lui Dumnezeu pe această cale curajoasă și dreaptă – pe calea luptei cu păcatul și a biruinței asupra păcatului, pe calea luptei cu moartea și a biruinței asupra morții.

Fie ca Sfinții Părinți prăznuiți astăzi și Sfânta Muceniță Glicheria, pe care o prăznuim și o slăvim, să ne fie de ajutor nouă tuturor că și noi să împlinim poruncile lui Hristos, ca și noi să ne întărim credința noastră în Domnul Hristos Cel Înviat. Ca să nu ne temem nici de păcat, nici de moarte, crezând în Domnul Cel fără de moarte și fără de păcat.

Fie ca rugăciunile Sfinților Părinți de la Primul Sinod Ecumenic și ale Sfintei Mucenițe Glicheria să ne ajute pe fiecare dintre noi, iar noi în această lume să apărem ca biruitori asupra oricărui păcat, asupra oricărei morți, asupra oricărui diavol. Și astfel, cu rugăciunile lor, să dobândim Viața veșnică.

Hristos a înviat! Adevărat a înviat!

(din: Cuviosul Iustin de Celie, Cuvinte despre veșnicie – predici alese, Editura Egumenita, 2013)

Cuviosul Iustin Popovici despre arianism

„Arianismul nu a fost înmormântat încă; astăzi el este mai la modă și mai răspândit decât oricând. E răspândit ca un adevărat suflet în trupul Europei contemporane.

Dacă priviți la cultura Europei, în adâncul ei veți găsi ascuns arianismul: toate se rezumă aici la om și numai la om, și chiar Dumnezeu-om Hristos a fost redus la cadrele unui om. Cu plămada arianismului s-a plămădit și filozofia Europei, știința ei și civilizația ei și, în parte, și religia ei. Pretutindeni și în chip sistematic Hristos este pogorât la starea de simplu om; Dumnezeu-om este dezbrăcat continuu de ceea ce este în realitate; opera lui Arie se săvârșește în mod continuu.

„Religia în limitele rațiunii pure” a lui Kant nu este altceva decât noua ediție a arianismului. Dacă vom primi pe Hristos cu măsura lui Kant ce rezultat credeți că vom avea? – Vom avea un Hristos om, un Hristos înțelept, dar nicidecum un Hristos Dumnezeu-om. Dacă vom judeca pe Hristos cu criteriul lui Bergson, nu vom avea, iarăși, ceva mai mult decât un om simplu. În acest fel, și un criteriu și altul, ca și toate criteriile tuturor filozofilor după om, pogoară pe Dumnezeu-om la condiția de om.

Știința europeană nu rămâne mai prejos decât filozofia în raportul ei arian față de Hristos. Din multe puncte de vedere, prin mulți dintre reprezentanții lui, Protestantismul l-a depășit în arianism chiar și pe Arie. Diferiții socinieni și

Schleiermacher sunt puternici competitori ai lui Arie la dez-întruparea Dumnezeuului întrupat. Iar papismul cu etica lui este în mare măsură arian. Simte el oare ce metafizica stă în spatele acestei îngrozitoare etici? Toate acestea laolaltă au izbutit să otrăvească, cu abominabilul lor arianism, marile mase ale Europei. Cine nu cunoaște abominabilul arianism al intelectualilor noștri? Mulți dintre intelectualii noștri spun adesea: Hristos este un mare om, un om înțelept, cel mai mare filozof dar, oricum, nu este Dumnezeu.

De unde atâta arianism astăzi? De acolo că omul a devenit astăzi măsura tuturor lucrurilor, măsura tuturor ființelor și lucrurilor văzute și nevăzute. Măsurând după sine însuși toate, omul european respinge tot ceea ce este mai larg decât omul, mai mare decât omul, mai infinit decât omul.

Măsura lui strâmtă îngustează pe Dumnezeu-om reducându-l la om. Colivia păcatului reduce puterile de zbor ale minții celei mândre și aceasta nu mai vede și nu mai cunoaște nici o realitate mai mare decât ea însăși. Isprava mai presus de minte a credinței în Dumnezeu-om Hristos sfârșeamă această colivie și deschide mintea realităților infinite. Sinodul I Ecumenic a hotărât o dată pentru totdeauna rolul minții în explicarea Persoanei Dumnezeuului-om Hristos; rolul ei este acela al supunerii. *În Creștinism, credința conduce, iar mintea este condusă; cunoașterea este roadă a credinței care lucrează prin iubire și e activă în nădejde.*

Relativismul european contemporan e o moștenire a arianismului. Relativismul metafizic a dat naștere și relativismului moral. Nu există nimic absolut sau deasupra lumii ori a omului, nici în lume sau în om și nici, iarăși, în jurul lumii sau al omului.

Din acest relativism modern, ca și din vechiul relativism arian, salvează numai credința în divino-umanitatea Mântuitorului Hristos, în de o ființimea Lui cu Dumnezeu-Tatăl; salvează adică minunatul cuvânt „de o ființă”. Încearcă-ți credința ta și controlează-o cu Simbolul Credinței. Dacă credința ta nu corespunde întru totul Simbolului – ești eretic. Dacă respingi cuvântul „de o ființă”, nu ești al lui Hristos, ești al lui antihrist, ești al lui Iuda, pentru că Biserica numește pe Arie „al doilea Iuda”.

* * *

Toate umanismele europene – de la cele pre-renascentiste, cele renașcentiste și mai departe, cele protestante, filosofice, religioase, sociale, științifice, culturale, politice – au urmărit și urmăresc neîntrerupt, cu știință sau fără știință, un singur lucru: să înlocuiască credința în Dumnezeu-Omul cu credința în om, să înlocuiască

Evanghelia Dumnezeu-Omului cu evanghelia după om, filosofia după Dumnezeu-Omul cu filosofia cea după om, lucrarea după Dumnezeu-Omul cu lucrarea cea după om; într-un cuvânt, să înlocuiască viața după Dumnezeu-Omul cu viața cea după om.

Și așa a fost timp de veacuri, până când, în veacul trecut, în anul 1870, la primul Conciliu de la Vatican, toate acestea s-au contopit în dogma infailibilității papei. De atunci, aceasta a ajuns a tot dogma papismului. De aceea, în zilele noastre, la al doilea Conciliu de la Vatican s-a tratat și s-a apărât atât de stăruitor și de măiestru intangibilitatea și imuabilitatea acestei dogme. Dogma aceasta are o însemnătate cât se poate de mare pentru întreaga soartă a Europei, mai ales pentru apocalipsa ei, în care deja a pășit. Prin dogma aceasta, toate umanismele europene și-au atins idealul și idolul: omul a fost propovăduit ca cea mai mare zeitate, a tot zeitate. Panteonul european umanist și-a dobândit Zeus-ul.

Sinceritatea e limba adevărului: Dogma infailibilității papei – a omului – nu este altceva decât renașterea păgânismului și a politeismului, renașterea axiologiei și criteriologiei idolatre. Horribile dictu, dar și următorul lucru trebuie spus: Prin dogma infailibilității papei a fost ridicat la rangul de dogmă umanismul închinător la idoli și întâi de toate cel elin. A fost ridicat la rangul de dogmă a tot criteriul, a fost ridicată la rangul de dogmă a tot valoarea culturii, civilizației, poeziei, filosofiei, artei, politicii, științei eline... Și toate acestea ce sunt? Păgânătate ridicată la rangul de dogmă. În felul acesta, a ajuns să fie dogmă autarhia omului european, după care timp de veacuri au năzuit cu înfocare toate umanismele europene. (...)

Este un adevăr evanghelic cu neputință de tăgăduit: Toată lumea zace în rău, chiar și după nevoința Dumnezeu-Omului în lumea noastră pământească (1 Ioan 5:19-21). Și nu numai atât, ci, după Sfântul Apostol Pavel, diavolul este stăpânitorul veacului acestuia (2 Corinteni 4:4). Între o astfel de lume, care de bună voie zace în răutate și următorul Dumnezeu-Omului Hristos nu există împăcare. Următorul Dumnezeu-Omului nu se poate împăca, în paguba adevărului evanghelic, cu omul umanist, care îndreptățește toate cele arătate mai înainte și le ridică la rangul de dogmă. Aici este vorba întotdeauna de cea mai hotărâtoare și a tot hotărâtoare cumpănă și alegere: Dumnezeu-Omul sau omul. Fiindcă omul umanist, prin toată lucrarea lui, se deosebește și se poartă ca lucrând autarhic, ca valoare ultimă și măsură ultimă. Aici nu există loc pentru Dumnezeu-Omul. Ca urmare, în împărăția umanistă, locul Dumnezeu-Omului îl ocupă “vicarius christi” (locțiitorul lui Hristos), iar Dumnezeu-Omul a fost surghiunit în cer. În orice caz, aceasta este o dezîntrupare sui generis a Dumnezeu-Omului Hristos, nu-i așa?

Uzurpând, prin dogma infailibilității, în folosul său – adică în folosul omului – toată puterea și toate drepturile care sunt numai ale Dumnezeu-Omului Domnului Hristos, papa s-a auto-propovăduit, în fapt, biserică în biserică papistă și a ajuns în ea totul în toate. Un “atotțiitor” sui generis. De aceea dogma infailibilității papei a și ajuns a tot dogma papismului, și papa nu se poate lepăda de ea în nici un chip, câtă vreme va fi papă al papismului umanist.

În istoria neamului omenesc sunt trei căderi însemnate: a lui Adam, a lui Iuda și a papei. Pricina căderii în păcat e întotdeauna aceeași: voința de a ajunge bun prin sine; voința de a ajunge desăvârșit prin sine; voința de a ajunge dumnezeu prin sine. Dar în felul acesta omul se face, fără să-și dea seama, întrutotul asemeni diavolului; fiindcă și acela a vrut să ajungă dumnezeu prin sine însuși, să înlocuiască pe Dumnezeu cu sine însuși și în această îngâmfare a lui, a ajuns dintr-o dată diavol, cu desăvârșire despărțit de Dumnezeu și cu totul potrivnic lui Dumnezeu. Tocmai în această înșelare de sine plină de trufie se află esența păcatului, a a tot păcatului. În aceasta se află și esența diavolului, a a tot diavolului: a satanei. Aceasta nu e altceva decât voința de a rămâne în firea proprie, de a nu primi în sine altceva decât pe sine. Toată esența diavolului este în faptul că nu-L vrea câtuși de puțin pe Dumnezeu înlăuntrul lui, vrea să rămână totdeauna singur, totdeauna cu totul în sine, tot pentru sine, totdeauna închis ermetic față de Dumnezeu și de tot ce este al lui Dumnezeu. Și ce este aceasta? Egoismul și dragostea de sine, îmbrățișate pentru întreaga veșnicie. Așa e în esența lui omul umanist: el rămâne tot în sine însuși, cu sine însuși, pentru sine însuși; totdeauna închis cu îndârjire față de Dumnezeu. În asta stă orice umanism, orice hominism. Culmea acestui umanism îndrăcit: voința de a ajunge bun cu ajutorul răului, de a ajunge dumnezeu cu ajutorul diavolului. De aici și făgăduința făcută în Rai de diavolul către strămoșii noștri: Veți fi ca niște dumnezei (Facere 3:5).

Omul a fost zidit de iubitorul de oameni Dumnezeu ca posibil dumnezeu-om, ca, pe temeiul chipului Dumnezeiesc pe care îl poartă, ființa lui să se zidească de bună voie, prin Dumnezeu, întru dumnezeu-om. Dar omul, prin libera sa alegere, a căutat să ajungă prin păcat la nepăcătoșenie, prin diavol la starea de Dumnezeu și desigur că, urmând calea aceasta, el ar fi ajuns un diavol sui generis, dacă Dumnezeu, în nesfârșita Sa iubire de oameni și “mare mila” Sa, n-ar fi intervenit făcându-Se om, Dumnezeu-Om. Prin Biserică, trupul Său, Hristos l-a adus pe om la nevoința în dumnezeu omenirii, prin Sfintele Taine și sfintele fapte bune; și în felul acesta a dat omului puțința de a ajunge întru bărbat desăvârșit, la măsura vârstei plinirii lui Hristos (Efeseni 4:13), și de a-și atinge astfel menirea să Dumnezeiască: să ajungă de bună voie dumnezeu-om după dar. Căderea papei: voința de a-L înlocui pe Dumnezeu-Omul cu omul.

În lumea noastră omenească, după spusele Sfântului văzător al tainelor Ioan Damaschin, numai Dumnezeu-Omul Hristos este “singurul lucru nou sub soare”. Și Acesta e veșnic nou: și prin Persoana Sa Dumnezeu-omenească, și prin nevoița Sa Dumnezeu-omenească, și prin trupul Său Dumnezeu-omenesc – Biserica. Însă și omul, numai în Dumnezeu-Omul este nou, pururea nou, veșnic nou, în toate trăirile sale Dumnezeu-omenești pe calea mântuirii, sfințeniei, schimbării la față, îndumnezeirii, în dumnezeu-omenirii. În această lume pământească, toate îmbătrânesc și toate mor: numai omul întru Dumnezeu- omenit și în dumnezeu- omenit, cel de același trup cu Hristos, întru-bisericit și îm-bisericit prin Dumnezeu-Omul, nu îmbătrânește și nu moare, fiindcă s-a făcut mădular viu și organic al sfântului și veșnicului trup Dumnezeu-omenesc al lui Hristos – Biserica, în care persoana omenească se dezvoltă și fără încetare sporește întru creșterea lui Dumnezeu (Coloseni 2:19), întru bărbat desăvârșit, la măsura vârstei plinirii lui Hristos (Efeseni 4:13). Aceasta înseamnă că el crește și se înalță nesfârșit și nemăsurat, potrivit cu măsurile cele după chipul lui Dumnezeu ale Dumnezeieștii nesfârșiri și nemărginiri date ființei omenești de către Domnul cel în Trei Sori, atunci când l-a zidit pe om după chipul Său.

(...) Cel de-al doilea Conciliu de la Vatican e o renaștere a tuturor umanismelor europene, o renaștere de stârvuri: fiindcă, de când Dumnezeu-Omul Hristos Se află în lumea pământească, orice umanism este un stârv. Și așa stau lucrurile, întrucât Conciliul a rămas cu încăpățănare la dogma infailibilității papei, adică a omului. Privite din punctul de vedere al Dumnezeu-Omului celui veșnic viu, al Domnului Iisus istoric, toate umanismele seamănă mai mult sau mai puțin cu niște utopii criminale, fiindcă, în numele omului,ucid și nimicesc pe om ca entitate psiho-fizică, în felurite chipuri. Toate umanismele săvârșesc o lucrare nebunesc de nenorocită: strecoară țintarul și înghit cămila; iar prin dogma infailibilității papale, lucrarea aceasta a fost ridicată la rangul de dogmă. Toate acestea sunt înfricoșătoare, înfricoșătoare până la groaza desăvârșită. De ce? Fiindcă însăși dogma privitoare la infailibilitatea omului nu este altceva decât cumplitul prohod al oricărui umanism: de la acela al Vaticanului, ridicat la rangul de dogmă, și până la umanismul satanizat al lui Sartre.

În panteonul umanist al Europei toți zeii sunt morți, în frunte cu Zeus-ul european. Sunt morți, până ce în inima lor veștejită va răsări pocăința cea cu a-tot-desăvârșita lepădare de sine, cu fulgerele și durerile Golgotei sale, cu cutremurele și schimbările la față ale învierii sale, cu viforele și înălțările ei aducătoare de roade. Și atunci? Atunci nesfârșite vor fi slavosloviile lor către Cel ce în veci este de viață făcător și de minuni lucrător Dumnezeu-Omul, cu adevărat singurul iubitor de oameni din toate lumile.

Care este inima dogmei privitoare la infailibilitatea papei, adică a omului? Dez-în-dumnezeu-omenirea omului. Lucrul acesta îl urmăresc toate umanisme, chiar și cele religioase. Toate îl întorc pe om la păgânism, la politeism, la îndoită moarte: duhovnicească și fizică. Îndepărtându-se de Dumnezeu-Omul, tot umanismul s-a preschimbat încet-încet în nihilism. Lucrul acesta îl arată falimentul de azi al tuturor umanismelor, în frunte cu papismul, părintele – fățiș sau pe ocolite, cu voie sau fără voie – al tuturor umanismelor europene; iar falimentul, falimentul dezastruos al papismului, se găsește în dogma infailibilității papei – și tocmai dogma aceasta e culmea nihilismului. Prin aceasta, omul european a dogmatizat hotărât dogma autarhicității omului european și, în felul acesta, până la urmă a arătat că nu are nevoie de Dumnezeu-Omul și că pe pământ nu există loc pentru Dumnezeu-Omul: “Vicarius Christi” îl înlocuiește în chip desăvârșit. În fapt, din dogma aceasta trăiește, pe aceasta o urmează și o mărturisește cu încăpățănare oricare umanism european.

Toate umanisme omului european nu sunt altceva, în esența lor, decât o răzvrătire neconținută împotriva Dumnezeu-Omului Hristos. În toate chipurile cu putință, se săvârșește “Die Ummertung aller Nerte” (“răsturnarea tuturor valorilor”); Dumnezeu-Omul este înlocuit pretutindeni cu omul; pe toate tronurile europene se înscăunează omul umanismului european. Pentru aceea nici nu mai există un singur “vicarius christi”, ci nenumărați, deosebindu-se doar prin veșminte: fiindcă, în ultimă instanță, prin dogma despre infailibilitatea papei a fost numit infailibil omul în general. De aici, și nenumărații papi din toată Europa: și de la Vatican, și din protestantism (dar și din ortodoxie, nota noastră). Între ei nu este vreo deosebire hotărâtă, fiindcă papismul e cel dintâi protestantism, precum a spus înainte-văzătorul Homiakov”.

(extrase din: „Omul și Dumnezeu-om”, Ed. Deisis, Sibiu, 1997 și: “Biserica Ortodoxă și ecumenismul”, Mănăstirea Sfinții Arhangheli – Petru-Voda, 2002)

Părintele Seraphim Rose ne arată de ce este necesar și cum putem să dobândim “cugetul Părinților”

“Un fiu iubitor și devotat nu va avea niciodată atitudinea unuia care “știe mai bine” decât cei ce l-au născut. După cum și-a dat seama Părintele Serafim, această atitudine de “a ști mai bine” este principala piatră de poticnire ce îi împiedică pe oameni să pătrundă cu totul în duhul Părinților”.

Un fragment de o importanță capitală pentru fiecare credincios ortodox din cartea “Viața și lucrările părintelui Serafim Rose” (Editura Sophia, 2005) despre modul duhovnicesc și neînăelător de citire și de raportare la Sfinții Părinți ai Bisericii și despre importanța vitală pentru mântuire a însușirii de către noi a Duhului și a cugetului lor:

Cugetul Părinților

Când, într-o noapte de toamnă, privesc cerul senin presărat cu nenumărate stele, atât de felurite ca mărime, dar revărsând o lumină unică, îmi spun în sine-mi: Așa sunt și scrierile Părinților! Când, într-o zi de vară, privesc marea nemărginită, acoperită de tot felul de corăbii, cu pânzele întinse ca niște aripi albe de lebedă, plutind sub același vânt către același țel, același liman, îmi spun

în sine-mi: Așa sunt și scrierile Părinților! Când aud un cor armonios pe mai multe glasuri, în care feluritele glasuri, în eleganta armonie, cântă un singur cântec dumnezeiesc, îmi spun în sine-mi: Așa sunt și scrierile Părinților!
(Sfântul Ignatie Briancianinov)

“Nu a mai existat nicicând”, scria Părintele Serafim, “o asemenea epocă de învățători mincinoși precum acest jalnic secol al XX-lea, atât de bogat în tot felul de nimicuri materiale și atât de sărac la minte și la suflet. Orice părere ce se poate închipui, chiar și cea mai absurdă și chiar cele respinse până acum de consensul universal al tuturor popoarelor civilizate, are acum propriul program și proprii <<învățători>>. Câtiva dintre acești învățători demonstrează sau promit <<putere spirituală>> și false minuni, cum fac unii ocultiști și <<harismatici>>; dar cei mai mulți dintre învățătorii contemporani nu oferă decât o zeamă lungă de idei nedigerate, luate <<din aer>>, cum s-ar zice sau de la vreun <<înțelept>> modern autoproclamat, care știe mai bine decât toți cei vechi, numai fiindcă trăiește în <<luminatele>> noastre vremuri moderne. Ca urmare, filosofia are mii de școli, iar <<creștinismul>> mii de secte.

Unde să afli adevărul, dacă mai este de aflat vreun adevăr în aceste vremuri atât de rătăcite? Este un singur loc unde se află izvorul adevăratei învățături venite de la Însuși Dumnezeu, neîmpuținată de-a lungul veacurilor, ci pururea proaspătă, fiind una și aceeași la toți cei ce o învață cu adevărat, ducându-i la mântuirea veșnică pe cei ce urmează. Acest loc este Biserica Ortodoxă a lui Hristos, izvorul este harul Preasfântului Duh, iar adevărații dascăli ai dumnezeieștii dogme ce se revarsă din acest izvor sunt Sfinții Părinți ai Bisericii Ortodoxe“.

Pe măsură ce Părintele Serafim se avânta duhovnicește spre culmi în pustie, sufletul lui sorbea din izvorul harului din Biserică: dumnezeiește insufletele Scripturi ale Bisericii și din nemincinoșii tâlcuitori ai Scripturii, Sfinții Părinți.

“În Sfinții Părinți”, scria el, “aflăm <<cugetul Bisericii>>, înțelegerea vie a descoperirii lui Dumnezeu. Ei sunt veriga de legătură între vechile texte ce cuprind descoperirea lui Dumnezeu [adică Sfintele Scripturi] și realitatea de astăzi. Fără o asemenea legătură, fiecare om este de capul lui, rezultatul fiind zecile de mii de interpretări și de secte“.

Într-un alt loc, Părintele Serafim cita din **teologul patristic Teofan, arhiepiscopul Poltavei**, spre a lămuri acest lucru: “Biserica este casa lui Dumnezeu Celui viu, stâlp și întărire a adevărului (1 Tim. 3, 15). Adevărul creștin se păstrează în Biserică, în Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție; dar cere o

păstrare dreaptă și o tâlcuire dreaptă. Înseamnă că Sfinții Părinți stă tocmai în aceasta: ei sunt cei mai iscusiți păstrători și tâlcuitori ai acestui adevăr, în virtutea sfințeniei vieții lor, a adâncii cunoașteri a Cuvântului lui Dumnezeu și a belșugului harului Duhului Sfânt ce sălășuiește în ei”.

De-a lungul anilor de vaste lecturi, Părintele Serafim a adunat o cuprinzătoare cunoaștere a învățaturii patristice. Când trata o anumită temă în scrierile sale, făcea uz de o gamă largă de izvoare patristice, atât vechi, cât și moderne, atât din creștinismul răsăritean cât și din cel apusean [cel apusean din primul mileniu, nota noastră], multe dintre ele destul de obscure și netraduse în engleză până atunci. Însă nu ținea să ajungă un erudit specializat în Sfinții Părinți. Asemenea experți, scria el, sunt adeseori “total străini de adevărata tradiție patristică, nefăcând decât să-și câștige existența pe seama ei”. Ca întotdeauna, el trebuia să meargă mai adânc, ca să descopere întregul context. Trebuia nu doar să-i cunoască pe Părinți, ci și să dobândească în mod autentic cugetul lor, să învețe să gândească, să simtă, să privească lucrurile la fel ca ei. Prea adeseori în ortodoxia contemporană exista tendința de a reinterpreta credința pentru a se potrivi cugetului omului modern. Părintele Serafim știa că trebuie să facă exact invers: să-și potrivească conștiința după cugetul Părinților, să se cufunde cu totul în continuitatea de două milenii a experienței creștine. Dobândind cugetul Părinților, adică cugetul Bisericii, dobânda în același timp cugetul lui Hristos, Care este capul Bisericii și Care călăuzește Biserica Sa la plinătatea Adevărului.

Într-o discuție liberă cu niște convertiți ortodocși la schit, părintele Serafim a vorbit despre felul cum putem începe să dobândim cugetul patristic. Una dintre chei este statornicia.

“Statornicia”, spunea el, “este ceva ce se lucrează printr-un regim duhovnicesc întemeiat pe înțelepciunea predanisită de Sfinții Părinți – nu simpla supunere față de tradiție de dragul tradiției, ci mai curând o asimilare conștientă a ceea ce bărbații de Dumnezeu înțelepțiți au văzut și au scris. În aspectul său exterior, această statornicie se lucrează printr-un pic de rugăciune, rugăciune pe care o avem în slujbele bisericești ce au ajuns până la noi. Firește, în alte locuri ea se săvârșește mai mult sau mai puțin, după puterile fiecăruia.

Statornicia presupune și citirea scrierilor duhovnicești, de pildă la masă. Trebuie să fim neconținut injectați cu nelumescul, ca să putem lupta cu partea opusă, cu lumescul, care ne roade neîncetat. Dacă încetăm, fie și numai pentru o zi, aceste <<injecții>> cu nelumescul, evident că lumescul începe să ne copleșească. Petrecând o zi fără ele, lumescul ne invadează; două zile – încă și mai mult. Și

curând ne dăm seama că gândim din ce în ce mai mult în chip lumesc, pe măsură ce stăm tot mai mult în contact cu acel tip de gândire și tot mai puțin în contact cu gândirea de tip nelumesc.

Aceste injecții – injecții zilnice cu hrana cerească – sunt partea exterioară, iar partea lăuntrică este ceea ce se numește viață duhovnicească. *Viața duhovnicească nu înseamnă a fi în nori, rostind Rugăciunea lui Iisus sau trecând prin felurite mișcări; ci înseamnă a descoperi legile vieții duhovnicești ce se aplică propriei poziții, propriei situații. Aceasta vine în decursul anilor, prin citirea atentă a Sfinților Părinți cu carnetul în mână, notând pasajele care ni se par cele mai semnificative, studiindu-le, descoperind cum ni se aplică și dacă e nevoie, revăzând părerile anterioare asupra lor pe măsură ce le pătrundem ceva mai adânc, descoperind ce spune un Părinte despre un lucru, ce spune al doilea și așa mai departe. Nici o enciclopedie nu-ți dă aceste lucruri. Nu poți să hotărăști că vrei să afli totul despre un anumit subiect și să începi a-i citi pe Sfinții Părinți. Unele scrieri au indexuri, dar nu poți ajunge pur și simplu la viața duhovnicească în acest mod. Trebuie să o iei puțin câte puțin, asimilând învățătura pe care poți să o absorbi, revenind asupra aceluiași text în anii următori, reabsorbindu-le, luând mai mult, și ajungând treptat să-ți dai seama în ce fel ți se aplică ție acele texte duhovnicești. Făcând astfel, ne dăm seama că de fiecare dată când citim un Sfânt Părinte aflăm lucruri noi. Pătrundem întotdeauna tot mai adânc...*

Părintele Nicolae Deputatov, un om cu multă dragoste pentru Sfinții Părinți, le-a citit scrierile și le-a subliniat, notându-și citatele în carnețele. El spune: *<<Când am o stare foarte proastă, când sunt descurajat și deprimat, deschid unul din carnețelele mele și încep să citesc ceva ce mă însuflase odinioară. Și aproape fără greș, citind ceea ce mă însuflase cândva, mă umplu din nou de însufletare, fiindcă însuși sufletul meu este cel care a fost cândva însuflat, și văd acum că ceea ce m-a însuflat atunci mă poate hrăni și acum. Deci a deschide ceea ce m-a însuflat cândva devine un fel de însufletare automată>>".*

Părintele Serafim sublinia faptul că învățătura Părinților nu ține de o epocă anume. “Ortodoxia, firește, nu se schimbă de la o zi la alta sau de la un veac la altul. Dacă privim lumea protestantă sau romano-catolică, vedem că anumite scrieri duhovnicești se demodează. Uneori ele revin la modă, alteori se demodează din nou. E limpede că ele sunt legate de lucruri lumești, care stârnesc din când în când interesul oamenilor sau țin mai curând de spiritul vremii. Nu se întâmplă la fel cu sfintele scrieri ortodoxe. O dată ce dobândim întreaga concepție creștin-ortodoxă –

adică, pur și simplu, concepția creștină – transmisă de la Hristos și Apostoli până în vremea noastră, totul ne devine contemporan.

Citești cuvintele unui autor precum Sfântul Macarie, care a trăit în pustia Egiptului în veacul al IV-lea, și el îți vorbește ție. Condițiile în care a trăit sunt puțin diferite, dar el ți se adresează direct ție, pe limba ta. El merge către același loc, folosește același cuget, are aceleași ispite și căderi și nu are nimic străin. La fel se întâmplă cu toți ceilalți părinți, din vremea aceea și până în veacul nostru, cum ar fi Sfântul Ioan din Kronstadt. Toți vorbesc același limbaj, limbajul vieții duhovnicești, în care și noi trebuie să pătrundem”.

Părintele Serafim mai sublinia și faptul că “autentica și neschimbătoarea învățătură a creștinismului este transmisă într-o succesiune neîntreruptă, atât oral, cât și prin cuvântul scris, de la duhovnic la fiul său duhovnicesc, de la dascăl la ucenic”.

N-a fost nici un răstimp când Biserica să fie lipsită de Sfinți Părinți sau să fie nevoie să se descopere o învățătură patristică “pierdută”:

“Chiar și atunci când marea majoritate a creștinilor au neglijat poate această învățătură (cum este cazul, de pildă, în zilele noastre), adevărații ei purtători au continuat să le-o transmită celor înfometați să o primească”.

El spunea cât este de important ca noi, cei din urmă creștini, “să primim călăuzire și insuflare de la Sfinții Părinți din vremurile apropiate de noi, ce au trăit în condiții similare cu ale noastre și care au păstrat totuși neștirbită și neschimbată aceeași învățătură pururea proaspătă”.

În această privință, scotea în relief două figuri-cheie: scriitori duhovnicești ruși Ignatie Briancianinov († 1876) și Episcopul Teofan Zăvorâtul († 1894).

“Ei au vorbit oamenilor în limbajul vremii lor”, spunea el, “o perioadă foarte apropiată de secolul XX-lea. Le erau cunoscute toate ispitele vremii noastre, mai ales episcopului Ignatie, care-i citise pe toți scriitorii apuseni și era el însuși inginer și cunoștea ultimele teorii din matematică. Cunoscând situația prezentă și întreaga înțelepciune apuseană, ei au înfățișat învățătura ortodoxă pentru vremurile acestea și au răspuns la tot felul de probleme. De pildă, episcopul Ignatie a scris un volum despre iad și starea sufletului după moarte, elucidând învățătura ortodoxă într-un mod care să poată fi înțeles și de omul apusean. Acești Părinți și cei ce i-ai citit și urmat ne transmit Ortodoxia într-un mod foarte accesibil...”

Va trebui să ne cercetăm pe noi înșine: Dacă vedem că avem râvnă pentru Ortodoxie, dar nu suntem o <<verigă>> din lanțul ce trece prin Ignatie Briancianinov și Teofan Zăvorâțul, există primejdia de a nu fi în legătură cu toți Părinții. Trebuie să existe o linie continuă”.

Fiind un fiu devotat al Părinților din vremurile mai recente (Ignatie Briancianinov, Teofan Zăvorâțul, Paisie Velickovski etc.) și din vremea sa (începând cu Arhiepiscopul Ioan), Părintele Serafim a devenit un adevărat fiu al celor din vechime. Fiind o verigă a predaniei, s-a făcut el însuși un transmitător al vechii înțelepciuni patristice în zilele noastre. Și, iarăși, nu fiindcă știa ce a spus cutare sau cutare Sfânt Părinte despre una sau alta, ci fiindcă s-a făcut cu adevărat de un cuget și un suflet cu ei.

Din cele arătate până acum, putem înțelege câteva dintre calitățile care l-au făcut să reușească acolo unde alții nu au putut:

1. Moartea față de lume. Acest element, legat de noblețe și suferință, s-a dezvoltat la Părintele Serafim din adolescență până la viața din pustie, când a început să trăiască cu adevărat precum Sfinții Părinți. În anii de dinaintea convertirii simțise cât de goală este această lume și știa că toate sunt deșertăciune (Ecl. 1, 2). De aceea nu s-a îngrijit să țină pasul cu modele intelectuale ca să fie auzit și respectat de către lume. Când dădu peste o învățătură patristică ce era în mod clar în răspăr cu spiritul vremii, cu predilecțiile, filozofiile sau modelele teoretice ale științei contemporane, nu se temea să o înfățișeze în toată puritatea ei. Străduindu-se să facă învățătura accesibilă oamenilor din zilele sale, nu încerca totuși niciodată să o dilueze, să o atenueze sau s-o prezinte într-un mod vag, spre a o face pe gustul oamenilor. El scria că trebuie să trăim după acea învățătură “chiar dacă știm că făcând astfel vom pierde bunăvoința lumii acesteia și vom fi excluși din ea”.

2. Discernerea vremurilor. Părintele Serafim a pătruns filozofia nihilistă a acestor vremuri, i-a înțeles rădăcina și esența. Știa că toți sunt afectați de ea, inclusiv el însuși, și numai astfel a reușit să o depășească. Alți purtători de cuvânt ai ortodoxiei au rămas victimele acestei subtile condiționări mentale a modernității, tocmai fiindcă nu au reușit să o recunoască în ei înșiși.

3. Smerenia. “Trebuie să mergem către Sfinții Părinți”, scria Părintele Serafim, “ca să ne facem ucenicii lor, ca să primim învățătura acestei vieți, mântuirea sufletului... Vom afla adevărata călăuzire de la Părinți învățând smerenia și neîncrederea în deșarta și lumeasca noastră înțelepciune, pe care am supt-o o dată cu aerul acestor vremuri cumplite, și încrezându-ne în cei ce au plăcut lui

Dumnezeu și nu lumii. Vom afla în ei adevărați părinți, atât de trebuincioși în zilele noastre când dragostea multora s-a răcit (Mt. 24, 12) – părinți al căror singur țel este acela de a ne duce pe noi, copiii lor, la Dumnezeu și la Împărăția Sa cea cerească, unde ne vom preumbla și vom sta de vorbă pururea cu acești îngerești, intru negrăită bucurie”.

4. Dragostea. Un fiu iubitor și devotat nu va avea niciodată atitudinea unuia care “știe mai bine” decât cei ce l-au născut. După cum și-a dat seama Părintele Serafim, această atitudine de “a ști mai bine” este principala piatră de poticnire ce îi împiedică pe oameni să pătrundă cu totul în duhul Părinților, în duhul Ortodoxiei. Este o capcană creată de cugetul raționalist apusean care trebuie să calculeze cât este de credibil un lucru înainte de a-l putea accepta. Respingând acest demers intelectual rece, *Părintele Serafim a căutat să creadă în ortodoxia Părinților asemeni unui copil, cu nevinovăție și sinceritate. Avea o evlavie de copil, pe care și-a dobândit-o cu dinadinsul, fiindcă voia ceva autentic. Știa că simplitatea inimii este starea firească a creștinilor, a celor mai profunzi și iscușiți Sfinți Părinți. Cu timpul a ajuns să-și dea seama că singura nădejde pentru creștinii ortodocși de azi (și mai ales a convertiților) era aceea de a-și dărui inima, de a veni la credință cu o astfel de dragoste încât să nu respingă ceva din Ortodoxie numai fiindcă mintea – plină de prejudecățile modernității – nu poate să accepte imediat.* “Poate există un întreg domeniu care să ne stârnească confuzie la Sfinții Părinți”, spunea el, “de aceea, trebuie să-i abordăm nu cu obișnuita minte raționalistă, ci să încercăm să ne ridicăm mintea la un nivel mai înalt; iar calea către aceasta este prin înmuierea inimii, făcând-o mai flexibilă”.

5. Realismul. Părintele Serafim a înțeles foarte bine nevoia unei aplicări corecte a scrierilor Sfinților Părinți la condițiile de viață ale fiecăruia. Într-o serie de articole despre felul cum trebuie și cum nu trebuie citiți Părinții el vorbea despre învățații raționaliști și convertiții fără experiență care “nu se folosesc duhovnicește de Părinți, ci doar își sporesc mândria de <<a ști mai bine>> despre ei decât oricine altcineva sau și mai rău, încep să urmeze povețele duhovnicești din scrierile lor fără o suficientă pregătire și fără o îndrumare duhovnicească”. Folosindu-se de o mulțime de citate patristice, Părintele Serafim explica cât de ușor pot cădea oamenii în înșelare, socotindu-se vrednici de descoperiri, vedenii și așa mai departe.

“Trebuie să mergem către Sfinții Părinți”, scria el, “cu smerita intenție de a începe viața duhovnicească cu cel dintâi pas și nici măcar să nu visăm a atinge acele înalte stări duhovnicești aflate cu totul mai presus de noi... Trebuie să ținem minte că scopul citirii Sfinților Părinți nu este acela de a ne da vreo <<desfătare

duhovnicească>> sau de a ne întări în propria dreptate, cunoaștere superioară sau <<contemplativa>>, ci doar de a ne ajuta pe calea lucrării virtuții... Va trebui să ajungem la această lectură în mod practic, ca să ne folosim cât mai mult de ea”.

6. Durerea inimii. În aceasta se află ultima și cea mai însemnată cheie cu care Părintele Serafim a intrat în cugetul Părinților. În scrierile patristice, “durerea inimii” se referă, în general, la o elementară suferință lăuntrică, la purtarea unei cruci lăuntrice pe calea urmăririi lui Iisus Hristos, ca și la duhul zdrobit cu străpungere de inimă. “Suferința”, afirmă Părintele Serafim, “este realitatea condiției umane și începutul adevăratei vieți duhovnicești”. De la Arhiepiscopul Ioan, cel ce cu adevărat s-a răstignit pe sine în această viață, Părintele Serafim a învățat și care sunt roadele ei. Folosită cum se cuvine, suferința poate curăți inima, iar cei curați cu inima... vor vedea pe Dumnezeu (Mt. 5, 8). “Abordarea corectă”, scria Părintele Serafim, “se află în inima care încearcă să se smerească pe sine, și care pur și simplu știe că suferă și că există un adevăr mai înalt ce poate nu doar să ajute această suferință, ci o poate trece și într-o dimensiune cu totul diferită”.

*După **Marcu Pustnicul** (sec. al V-lea), “Pomenirea lui Dumnezeu este durerea inimii, răbdată pentru buna-cinstire. Iar tot cel ce uită pe Dumnezeu caută plăcerea și nesimțitor se face.”*

*Iar după cuvintele **Sfântului Varsanufie cel mare** din Egipt, ale cărui sfaturi au fost traduse în engleză de Părintele Serafim, “orice dar se primește prin durerea inimii”.*

Pe lângă sensul general, “durerea inimii” are și un sens literal în scrierile Părinților, căci atunci când inima este concentrată în rugăciunea fierbinte către Hristos ea poate într-adevăr să doară. *Așa cum nota Părintele Serafim, în terminologia patristică “inima” nu înseamnă doar “simțământ”, ci “un lucru mult mai adânc – organul care cunoaște pe Dumnezeu”. Inima este atât duhovnicească cât și trupească: duhovnicește, ea este centrul ființei umane, identificându-se cu nous-ul (mintea); iar trupește este organul unde nous-ul își află tainicul loc de sălășluire. Concentrându-se în inima trupească, nous-ul strigă către Mântuitorul, și acest strigăt din inimă, născut din durere și deznădejde, dar cu nădejde în Dumnezeu, face să se pogoare harul dumnezeiesc.* Acest lucru se vede în special în practica ortodoxă a Rugăciunii lui Iisus.

*Când ne vom apropia de Rugăciunea lui Iisus cu simplitate, spune **Starețul Paisie Aghioritul** (1994), “vom fi în stare să o repetăm de multe ori, iar inima va*

simți o dulce durere și Hristos Însuși va revărsa dulcea Sa mângâiere înlăuntrul inimii noastre.”

“Învățătura patristică despre durerea inimii”, scria Părintele Serafim, “este una dintre cele mai importante învățături pentru zilele noastre, când se pune accent în mod excesiv pe cunoașterea mentală, în detrimentul unei dezvoltări corecte a vieții emoționale și duhovnicești... Lipsa acestor experiențe esențiale este răspunzătoare în primul rând pentru diletantismul, trivialitatea și lipsa de seriozitate în studierea curentă a Sfinților Părinți în ziua de azi; fără ea, nu poți aplica învățăturile Sfinților Părinți la propria viață. Poți ajunge la cel mai înalt nivel de înțelegere mentală a învățăturii Sfinților Părinți, poți avea la degetul mic citate din Sfinții Părinți despre orice subiect cu puțință, poți avea <<experiențe spirituale>> ce par a fi chiar cele descrise în cărțile patristice, poți chiar să cunoști perfect toate capcanele în care se poate cădea în viață duhovnicească, și totuși fără durerea inimii, nu poți fii decât un smochin neroditor, un plictisitor <<știe-tot>> care este totdeauna <<corect>>, sau un adept al tuturor experiențelor <<harismatice>> din ziua de azi care nu cunoaște și nu poate transmite adevăratul duh al Sfinților Părinți”.

Vorbind despre prima sa descoperire a înțelepciunii patristice, Episcopul Ignatie Briancianinov scria undeva: “Ce anume m-a izbit mai presus de toate în operele Părinților Bisericii Ortodoxe? Armonia lor, minunata și măreața lor armonie. Prin buzele lor optsprezece veacuri mărturiseau o singură și de obște învățătură, o învățătură dumnezeiască “.

Episcopul Ignatie și Părintele Serafim ajunseseră la această învățătură pe căi asemănătoare. Amândoi rupseseră chingile cunoașterii moderne după o înfocată căutare a Adevărului; amândoi erau foarte buni cunoscători ai curentelor intelectuale ale vremii lor, și astfel erau extrem de conștienți de revărsarea apostaziei care mătura totul în calea ei. Amândoi văzuseră cele două lumi – lumea gândirii moderne și lumea Sfinților Părinți, pe care acea gândire o lepădase – și amândoi au reușit să alcătuiască un pod de la cea dintâi către cea de-a doua. Prin totalitatea scrierilor lor ei au dat mijloacele cu care contemporanii lor să poată obține cel mai mare folos de la Părinți, citindu-i așa cum trebuie citiți, simplu și cumpănit, fără filtrele străine și sofisticate ale cugetului modern lipsit de rădăcini. Se poate spune că Pr. Serafim a făcut pentru secolul al XX-lea ceea ce Episcopul Ignatie făcuse pentru al XIX-lea. Însă lucrarea sa nu a înlăturat-o pe cea a predecesorului său, ci doar a completat-o.

În prezentarea Vieților și a scrierilor Părinților pentru cititorii de azi, Părintele Serafim scria: “Nu este nici o problemă a vremii noastre atât de confuze care să nu-

și afle soluția printr-o lectură atentă și cinstitoare a Sfinților Părinți: fie că e vorba de problema sectelor și a ereziilor ce abundă astăzi, ori de cea a schismelor și a <<jurisdicțiilor>>; fie că e vorba de simulacrul vieții duhovnicești înfățișate de <<renașterea harismatică>> sau subtilele ispite ale confortului și înlesnirilor moderne; fie că e vorba de probleme filosofice complexe precum e evoluția sau probleme morale concrete, precum avortul, eutanasia și controlul nașterilor; fie că e vorba de rafinată apostazie a <<serghianismului>> ce oferă o organizație bisericească în loc de Trupul lui Hristos sau de brutalitatea renașterismului ce începe cu revizuirea calendarului și sfârșește în protestantismul de rit răsăritean. În toate aceste probleme singura călăuză sigură sunt Sfinții Părinți și Părinții noștri vii care urmează lor“.

Transmițând vechea învățătură patristică epocii moderne, scrierile Părintele Serafim erau pecetluite de o virtute mult prea rar întâlnită azi: onestitatea elementară. Părintele Serafim era onest față de Părinții săi, onest față de cititorii săi, onest față de sine însuși. Tocmai dragostea sa jertfelnică față de Adevăr l-a făcut să se despartă de cei ce interpretau învățătura Sfinților Părinți după concepțiile moderne.

Părintele Serafim a abordat adevărurile patristice cu cea mai mare cinstitoare, fiindcă știa că ele sunt insuflate de Iisus Hristos Însuși, Cel Ce trăiește în Biserica Sa și singurul Care are viață veșnică.

“Autentica învățătură a Sfinților Părinți”, scria Părintele Serafim, “cuprinde adevărurile de care depinde viața sau moartea noastră duhovnicească”.

Sfântul Teofilact al Bulgariei - Duminica a VII-a după Paști – Tâlcuiri

1-3. “Acestea a grăit Iisus. Și Și-a ridicat Ochii la cer, și a zis: Părinte a venit ceasul, proslăvește pre Fiul Tău, ca și Fiul Tău să Te proslăvească pre Tine. Precum i-ai dat Lui stăpânire peste tot trupul, că tot ce ai dat Lui, să le dea lor viața veșnică. Și aceasta este viața cea veșnică, ca să Te cunoască pre Tine Unul adevăratul Dumnezeu, și pre Carele ai trimis pre Iisus Hristos”.

După ce a zis ucenicilor, că necaz veți avea, și i-a sfătuit pe ei să îndrăznească, iarăși îi ridică pe ei prin rugăciune, învățându-ne pe noi, ca în ispite toate lăsându-le, la Domnul să alergăm.

Și în alt chip, nici rugăciune este lucrul acesta, ci vorbă către Tatăl.

Iar dacă în alt loc se roagă, (Luca 22, 41), și genunchile își pleacă, să nu te minunezi, că a venit Hristos nu numai ca pe Sineși să Se arate, ci și toată fapta bună să învețe. Iar celui ce învață, nu numai prin cuvinte, ci și prin lucruri i se cuvine să învețe.

Și vrând să arate, că nu fără de voie, ci după bună voie vine la patimă, zice: Părinte, a venit ceasul. Că iată ca pe o dorită o pofteste pe aceasta, și slava numește lucrul acesta, nu a Sa numai, ci și a Tatălui, care s-a și făcut: Că nu numai Fiul, ci și Tatăl S-au proslăvit. Că mai înainte de Cruce, nici iudeii nu L-au știut pe El. “Că Israil pe Mine nu M-a cunoscut”, zice. (Isaia 1, 3). Iar după Cruce, toată lumea a alergat la El.

Și arată care este slava Lui și a Tatălui: A crede, zice, tot trupul, și a primi facere de bine, aceasta este slava lui Dumnezeu. Că nu numai la iudei se va întinde darul, ci în toată lumea se va întinde. Iar aceasta o a zis fiindcă vrea să-i trimită pe ei la păgâni. Deci ca să nu socotească ei că aceasta este izvodire nouă, și fără de voia Tatălui, arată că de la Tatăl s-a dat Lui stăpânire peste tot trupul. Că mai înainte le zicea lor: “în calea păgânilor să nu mergeți” (Matei 10, 5).

Și ce este aceea: “A tot trupul?” Că nu toți cu adevărat au crezut. Însă Hristos cât despre partea Sa, se silea pe toți să-i aducă la credință, iar dacă aceia n-au ascultat, nu a Celui ce învață este vina, ci a celor ce n-au primit.

Iar când auzi aceasta: “Ai dat” și “Am luat” și că acestea să înțelegi că s-au zis după pogorâre, precum de multe ori am zis (mai jos Ioan 17, 8 și 10, 18). Căci păzind pururea aceasta, ca să nu zică El ceva mare pentru Sineși, Se pogoară neputinței ascultătorilor.

Și fiindcă se sminteau ei, mari pentru Dânsul auzind, grăiește de cele ce pot ei să cuprindă. Precum și noi cu copiii vorbind, și pâinea așa o numim precum ei, și apa, și în scurt toate celelalte. Iar când Evanghelistul pentru Domnul grăiește, auzi ce zice: “Toate printr-Însul s-au făcut” (Ioan 1,3) și: “Câți L-au primit pe El, le-a dat lor stăpânire fii ai lui Dumnezeu să se facă”.

Cel ce altora dă, cum El pe aceasta nu o avea? Dar lua de la Tatăl? Apoi și aici întru aceste graiuri ce se par smerite, amestecă oareșce și înalt. Că zice: “Că tot ce ai dat Lui” -aceasta cu pogorâre s-a zis; “Să le dea lor viața veșnică” - aceasta arata stăpânirea Celui Unuia născut și Dumnezeirea, că a lui Dumnezeu este a da viață, și pe aceasta veșnică.

Iar Unul Adevăratul Dumnezeu a zis pe Tatăl, spre osebirea dumnezeilor celor mincinoși ai elinilor, iar nu despărțindu-se pe Sineși de Tatăl, – să nu fie – ! Pentru că și Însuși Fiul adevărat fiind, nu este Dumnezeu mincinos, ci adevărat. Precum însuși evanghelistul aceasta pentru Domnul întru trimiterea sa cea sobornicească zice: ***“Acesta este adevăratul Dumnezeu și viața veșnică” (I Ioan 5, 20).***

Iar de stau împotrivă ereticii zicând: Că Fiul este mincinos Dumnezeu, fiindcă numai Tatăl s-a zis adevărat Dumnezeu, învețe-se, că pentru Fiul zice acest evanghelist așa: “Că era Lumina cea adevărată” (Ioan 1,9). Deci după a lor socoteală Tatăl mincinosă lumină este, dar să nu fie! Pentru aceasta și când zice: “Dumnezeu adevărat pe Tatăl, zice și osebindu-l pe El de cei mincinoși dumnezei

ai elinilor, precum și aceea: “Pe slava cea de la Unul Dumnezeu n-o căutați” (Ioan 5, 44).

4-6.”Eu te-am proslăvit pre Tine pre pământ. Lucrul am săvârșit carele Mi-ai dat Mie, ca să-l fac. Și acum Mă proslăvește Tu Părinte la Tine singur cu slava care am avut-o la Tine mai înainte de ce s-a făcut Lumea. Arătat-am Numele Tău oamenilor”.

Cunoaște de aici cum proslăvește Tatăl pe Fiul. Că cu adevărat, în acest chip, precum și Fiul pe Tatăl. Eu, zice, pe Tine te-am proslăvit pe pământ. Cu cuviință a adaus aceasta: “Pe pământ”; că în ceruri proslăvit era, de îngeri fiind închinat.

Iar pământul nu-L cunoștea pe El. Deci fiindcă Fiul L-a vestit pe El tuturor, Te-am proslăvit pe Tine, zice, peste tot pământul cunoștință de Dumnezeu semănând și săvârșind lucrul, carele ai dat Mie.

Că acesta este lucrul întrupării Celui Unuia născut, ca să sfințească firea noastră, și pe stăpânitorul lumii, care mai înainte se făcea Dumnezeu, să-l surpe, și cunoștință de Dumnezeu să sădească în zidire.

Și cum l-a săvârșit pe acesta, când încă nici nu l-a început? Cât despre Mine, zice, am săvârșit. Sau și fiindcă pe cea mai mare decât toate a făcut, și pe rădăcina bunătăților la noi o a sădit, biruind pe diavolul, și pe Sineși la moarte fiara cea a tot mâncătoare aruncându-se.

Iar rădăcinii acesteia de nevoie era să-i urmeze și roadele cunoștinței de Dumnezeu, pentru aceasta zice:”Am săvârșit lucrul”, am semănat zice, rădăcina am sădit, roadele se vor coace. Deci proslăvește-Mă și Tu Părinte la Tine cu slava, care am avut-o la Tine mai înainte de ce s-a întemeiat lumea.

Că încă nu se proslăvise firea trupului, nici nestricăciune dobândise, nici scaunului împărătesc se împărtășise, și pentru aceasta zice: “Proslăvește-Mă”, adică, pe firea Mea cea omenească, pe aceasta ce acum este necinstită, pe aceasta ce va să se răstignească, și o înalță pe ea la slava carea aveam la Tine Eu Cuvântul și Fiul Tău, mai înainte de a fi lumea.

Că pe firea cea omenească o a pus de șade împreună pe scaunul cel împărătesc și este închinată acum, de toată făptura.

“Arătat-am numele Tău oamenilor”. Acum tâlcuiește aceea ce zice: “Eu Te-am proslăvit pe Tine pe pământ”, adică am arătat numele Tău.

Dar cum a arătat Fiul? Pentru că și Isaia zice: “Jurați-vă pe Dumnezeu cel adevărat” (Isaia 19, 18). Ci ceea ce de multe ori am zis, că deși arătat era, dar numai iudeilor, și nici acelora tuturor. Iar acum pentru neamuri zice, că arătat va fi lor numele lui Dumnezeu, fiindcă Hristos a dat de acum semințele cunoștinței de Dumnezeu, pentru că a surpat pe diavolul povățuitorul slujirii de idoli.

Și în alt chip: deși cunoșteau pe Dumnezeu, dar nu ca pe un Tată Îl cunoșteau, ci numai ca pe un Făcător, iar Fiul pe El Tată L-a arătat, și prin cuvinte, și prin lucruri cunoscut pe El făcându-L. Pentru că Fiu pe sineși arătându-Se al lui Dumnezeu, luminat este cum că împreună a arătat și pe Acela că Îi este Tată.

6-8.”Pre care Mi i-ai dat Mie din lume (Dar cum a zis:”Pe care Mi i-ai dat Mie din lume”? că mai sus a zis către dânșii:”Din lume nu sunteți” (Ioan 15,19). “Lume” acolo a numit pe cei răi, iar aici zice pe zidirea aceasta Zigadinos), **ai Tăi erau, și Mie Mi i-ai dat pre ei, și cuvântul Tău au păzit. Acum au cunoscut, că toate câte Mi-ai dat Mie, de la Tine sunt. Pentru că cuvintele care ai dat Mie, le-am dat lor, și ei au primit, și au cunoscut cu adevărat, că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu M-ai trimis”.**

Două acestea va să învețe: Una adică, că nu este potrivit Tatălui, iar alta, că voia Lui este să creadă ei Fiului. Pentru aceasta zice: “pe care ai dat Mie, ai Tăi erau”. Că amândouă acestea se arată prin aceasta ce zice: “Ai dat Mie”: că nu i-am răpit pe ei, ci Tu ai binevoit ca să se facă aceștia ai Mei. Pentru aceasta nu împotrivire, ci unire, și dragoste ai către Mine, o, Tată.

Și cuvântul Tău au păzit prin aceasta că au crezut Mie, și N-au ascultat pe iudei. Că cel ce crede lui Hristos, cuvântul lui Dumnezeu păzește, adică, Scriptura și Legea, pentru că de Scriptură se vestește Hristos.

Dar și în alt chip: Toate câte grăia ucenicilor Domnul, ale Tatălui erau, că Eu, zice, de la Mine nu grăiesc (Ioan 14, 10). Deci a zis lor împreună cu celelalte și acesta: “Rămâneți întru Mine”, și iată au păzit și această poruncă, că au rămas, și așa cuvântul Tatălui au păzit.

Acum au cunoscut, că toate câte ai dat Mie, de la Tine sunt. Unii fără de (în cea grecească) citesc adică am cunoscut, și zic ei, cum că Dumnezeu zice: “Acum am cunoscut Eu”, dar aceasta nu are înțelegere, căci că trebuie a se citi, adică acum au cunoscut ucenicii Mei, zice, că nimic al Meu osebit nu am, nici sunt înstrăinat de

Tine, ci toate, câte ai dat Mie, nu ca unei făpturi hărăzindu-le Mi le-ai dat, că nu sunt mie de aiurea agonisite acestea, ci de la Tine sunt, adică, firește Mie Mi se cad, și Mi se cuvin Mie ca unui Fiul, și stăpânitor al celor Părintești.

Și de unde au cunoscut aceasta ucenicii Mei? Că cuvintele care mi le-ai dat Mie, le-am dat lor, adică din cuvintele Mele și din învățături. Că pururea îi învățam pe ei, că toate câte am, ale Tatălui sunt. Și nu numai aceasta, ci cum că și de la Tine am ieșit, și cum că Tu M-ai trimis. Că prin toată Evanghelia aceasta voia să isprăvească, cum că nu este potrivnic lui Dumnezeu, ci voia cea Părintească o împlinește.

9-10."Eu pentru aceștia Mă rog, nu pentru Lume Mă rog, ci pentru aceștia pe care Mi i-ai dat Mie, că ai Tăi sunt. Și ale Mele toate ale Tale sunt, și ale Tale ale Mele, și M-am proslăvit în ei".

Arătând, că pentru nimic alta nu zice acestea către Tatăl, ci pentru dânșii, ca să cunoască ei, că îi iubește pe dânșii, și poartă grijă de ei, zice: Eu pentru aceștia Mă rog și poftesc, nu pentru lume. Că arăt cu adevărat din aceasta, că îi iubesc pe ei, că nu numai cele ce sunt ale Mele dau, ci și pe Tine Te rog să-i păzești pe ei.

Nu pentru cei fără de socoteală, și care cugetă cele lumești Te rog pe Tine, ci pentru aceștia care mi i-ai dat Mie, că ai Tăi sunt.

Dar că nu auzind pe El adeseori zicând: "Ai dat Mie", să socotești că de curând I S-a dat Lui stăpânire, și puterea aceasta, și când îi avea pe ei Tatăl, El nu-i avea, sau iarăși acum când El îi are, Tatăl S-a lipsit de stăpânirea lor, pentru aceasta zice: "Și ale Mele toate, ale Tale sunt, și ale Tale ale Mele". Că nu acum am luat stăpânirea, ci când erau ai Tăi, erau și ai Mei. Pentru că ale Tale toate, ale Mele sunt, dar și când Eu îi am aceștia, și Tu îi ai, și nu ești lipsit de ei. Că ale Mele toate, ale Tale sunt.

Și M-am proslăvit în ei, adică stăpânire peste ei având, ca un stăpân în ei Mă proslăvesc. Precum și fiul împăratului, pe cinstea cea întocmai cu tatăl având și pe împărăție, se proslăvește în aceasta căci are atâtea, câte și tatăl.

Deci dacă ar fi fost Fiul mai mic decât Tatăl, cum ar fi îndrăznit a zice: "Ale Tale toate, ale Mele sunt", că stăpânul are pe toate cele ale slugii, dar nu pe toate cele ale stăpânului are sluga. Iar aici împotriva se întoarce, și cele ale Tatălui, ale Fiului sunt, precum și cele ale Fiului, ale Tatălui. Deci se proslăvește Fiul în cele ce sunt ale Tatălui, că atâta stăpânire are, câtăa și Tatăl.

11-12. ”Și nu mai sunt în lume, ci aceștia în lume sunt și Eu la Tine vin. Părinte sfinte păzește-i pre ei în numele Tău, pre care Mi i-ai dat Mie, ca să fie una precum și noi. Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam pre ei în numele Tău”.

Pentru care pricină adeseori zice aceasta: “Nu mai sunt în lume” și “Când eram cu ei în lume”? Că se văd nepotrivite, de le va lua cineva pe acestea fără de cercetare. Ca în alt loc S-a făgăduit lor, cum că voi fi cu voi (Matei 28,20), și cum că Mă veți vedea pe Mine (Matei 28, 10), iar acum altele se vede că zice.

Deci se poate grăi adevărul, că după mintea lor zice acestea. Că de vreme ce cu urmare era să se întristeze ei, fiindcă rămâneau lipsiți de ajutor, le arată lor, că Tatălui îi încredințează pe dânșii, și pe Dânsul păzitorii lasă lor, și cu Tatăl vorbește: Că de vreme ce Tu la Sineți Mă chemi pe Mine, Păzește-i pe ei însuși în numele Tău, adică, prin ajutorul Tău și puterea, pe care Mi-ai dat-o Mie.

Și care este păzirea? Ca să fie una. Că de vor avea dragoste între dânșii și nu se vor împărechea, nebiruiți vor fi, și nici un rău nu-i va stăpâni pe ei. Și nu așa simplu, ca să fie una, ci precum sunt Eu și Tu, una cugetând ei, una voind, că aceasta este lor păzitoare, unirea la un cuget.

Deci ca să-i mângâie pe ei, pe Tatăl roagă ca să-i păzească pe ei. Că de ar fi zis: Că Eu vă voi păzi pe voi, nu așa ar fi crezut. Iar acum din aceasta că pe Tatăl roagă pentru ei, întru bune nădejdi îi aduce pe ei.

Iar aceea ce zice: “Eu îi păzeam pe ei în numele Tău”, o zice, nu că cum El nu putea în alt chip, de nu prin numele Tatălui, ci, precum de multe ori am zis, pentru că erau neputincioși ascultătorii, și ceva mare pentru Dânsul încă nimic nu socoteau, pentru aceasta zice că în ajutorul Tău îi păzeam pe ei.

Și încă și bune nădejdi le dă lor: Că precum și când eram de față împreună cu voi, ați fost păziți în numele și ajutorul Tatălui Meu, așa și acum să credeți că de Dânsul veți fi păziți, că obișnuiește El a vă păzi pe voi.(Psalm 108).

12-13. ”Pre care Mi i-ai dat Mie i-am păzit, și nici unul din ei n-a pierit, fără numai fiul pierzării, ca să se plinească Scriptura. Iar acum la Tine viu, și acestea grăiesc în lume, ca să aibă bucuria Mea deplin în ei”.

Multă se vede smerenia cuvintelor, de nu le va înțelege pe ele cineva după cum se cuvine. Că vezi ce se vede aici: “Pe car Mi i-ai dat Mie i-am păzit”. Că se pare că

poruncește Tatălui, ca să-i păzească și Tatăl pre ei. Precum de ar da cineva cuiva bani spre păzire, și ar zice: Caută, eu nimic n-am pierdut, nici tu să nu pierzi.

Ci acestea toate le zice pentru mângâierea ucenicilor. Că acestea, zice, le grăiesc în lume pentru odihna ucenicilor: și mângâierea, și bucuria, ca să aibă ei odihnă și să rămână fără de grijă, fiindcă îi iei tu pe dânșii întregi, și vai să-i păzești pe dânșii, precum și Eu i-am păzit pe ei, și nici pe unul n-am pierdut.

Cum dar,o, Doamne, nici pe unul n-ai pierdut? Pentru că Iuda a pierit, și alții mulți s-au întors înapoi? Cât despre partea Mea, zice, nici pe unul n-am pierdut, căci cât despre Mine nimica n-am lăsat din cele ce sunt spre păzirea lor, ci i-am păzit pe ei, adică în tot chipul M-am silit spre străjuirea lor. Iar dacă singuri de sine s-au tras înapoi, nimic pricină nu sunt Eu la aceasta.

Iar ceea ce zice: “Ca să se plinească Scriptura”, aceasta este, adică toată Scriptura, ceea ce mai înainte a grăit pentru fiul pierzării. Pentru că și în mulți din Psalmi pentru dânsul s-au zis, și în celelalte Cărți ale Prorocilor.

Iar pentru această pârțică de cuvânt: “Ca” de multe ori am zis, că obișnuiește Scriptura, pe cele după întâmplare a le povesti ca cu chip arătător de pricină.

(din “Comentar la Evanghelia de la Ioan”, Sfântul Teofilact al Bulgariei)

Ieromonah Grigorie Sandu - Predică la Rugăciunea Arhierească a lui Iisus Hristos

“Și aceasta este viața veșnică: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis” (In. 17, 3)

Într-o rugăciune pe care o citește în taină la Sfânta Liturghie, preotul se adresează Mântuitorului cu următoarele cuvinte: *“Și arhiereu al nostru Te-ai făcut”*. Arhiereul este preotul suprem, supremul jertfitor, supremul rugător, adică supremul mijlocitor către Dumnezeu pentru popor **prin rugăciune**. De aceea, rugăciunea pe care am auzit-o rostită în Evanghelia de astăzi de către Mântuitorul către Tatăl înainte de Sfintele Sale Patimi se numește rugăciunea arhierească a lui Iisus Hristos.

“Părinte a venit ceasul!” (In. 17, 1) Venise ceasul să Se proslăvească, tot așa cum, la plinirea vremii, venise ceasul să Se smerească.

Despre vremea proslăvirii mai spusese explicit cu puține zile în urmă. Atunci veniseră elini la Sfântul Apostol Filip cu rugămintea de a-L cunoaște și ei pe Iisus Hristos și împreună cu Andrei îi duseseră la Domnul. *Când poporul ales se lepăda de El, elinii voiau să-L cunoască*, de aceea a zis: *“A venit ceasul ca să fie preaslăvit Fiul Omului” (In. 12, 23).*

Tot așa va și veni ceasul Parusiei, când *va fi cunoscut de toate popoarele*. Atunci va veni ca să restaureze totul spre viață veșnică.

“Și aceasta este viața veșnică: Să te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis” (In. 17, 3).

Și cunoscând să creadă. S-a pus această pericopă evanghelică astăzi pentru că sunt prăznuiți Sfinții Părinți de la Sinodul I Ecumenic, cei care ne-au lăsat prima parte a Crezului, referitoare la Tatăl și la Fiul. ***Cei care l-au biruit la acest sinod pe Arie au fost în număr de 318, ca și luptătorii lui Avraam când i-a învins pe păgâni și a fost primit și binecuvântat în numele Domnului de Melchisedec.***

Erezia lui Arie consta în nrecunoașterea dumnezeirii Fiului. Învățătura Sfinților Părinți a fost pusă în Crezul de credință ortodox.

“Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău l-au păzit” (In. 17, 4; 6). Ai Tatălui suntem, dar ne-a încredințat Fiului spre mântuire, ca Persoană a Sfintei Treimi prin care se face lucrarea Sfintei Treimi în afara Ei către creație.

În repetate rânduri ne-a spus că ***suntem ai Tatălui:***

“Să nu numiți tată pe nimeni, căci un Tată aveți în cer” (Mt. 23, 9).

sau:

“Tatăl este mai puternic decât toți și din mâna Tatălui nimeni nu vă poate smulge” (In. 10, 29).

sau:

“Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine; Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu M-ai trimis”(In. 17, 7-8).

sau:

“Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt” (In. 17, 9).

Avem aici **răspuns la întrebarea cu privire la egalitatea credințelor și egalele șanse de mântuire ale tuturor**, pentru că un Dumnezeu este. **Propaganda New Age promovată la vedere de masoneria ascunsă începe să dea roade și tot mai mulți oameni sunt atinși de duhul înșelător al toleranței dogmatice**, de aceea auzim tot mai des că toate credințele sunt bune, pentru că, deși o facem fiecare în felul său, ne închinăm toți aceluiași Dumnezeu, din moment ce acceptăm toți că același Dumnezeu ne-a făcut pe toți și toată lumea. **Este, desigur, un singur Dumnezeu, Care pe toate le-a făcut, dar aceasta nu înseamnă că și avem unul și același Dumnezeu cu cei de alte credințe, chiar dacă cred și ei tot într-un singur Dumnezeu. Vreau să spun că deși este adevărat că există un singur Dumnezeu,**

aceasta nu înseamnă că ne închinăm toți aceluiași Dumnezeu. I Se închină Lui întru adevăr doar cei care L-au primit așa cum S-a revelat El a fi. Cei care și L-au imaginat cu mintea lor cum este, se închină de fapt acestei ficțiuni, adică unui idol.

încă:

“Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi” (In. 17, 11).

Desăvârșita dragoste, infinita iubire dintre Persoanele Sfintei Treimi fac unirea într-un singur Dumnezeu, comuniunea lor fiind deplină. Iubirea noastră limitată nu ne îngăduie să fim una cu semenii noștri într-un asemenea grad. Ne putem însă apropia de acest ideal, de fapt de împlinirea acestei porunci mântuitoare, prin manifestarea comuniunii pentru care am fost făcuți și pe care o împlinim astfel: *să ne rugăm pentru ceilalți ca pentru noi, necazurile altora să le simțim ca pe ale noastre; la fel și bucuriile altora să fie ca ale noastre.*

Așa să ne ajute Dumnezeu.

Amin.

Părintele Ion Cârciuleanu - Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic

În neuitata noapte dinaintea patimilor sale, *Mântuitorul a înălțat către Tatăl ceresc cea mai duioasă rugăciune care a putut fi rostită vreodată*, pentru că o rostește însuși Fiul lui Dumnezeu în pragul despărțirii sale de lumea pământească.

În atotștiința Sa dumnezeiască, Iisus vedea întreg viitorul Bisericii pe care o întemeiase pe pământ. Vedea cum Evanghelia Sa se va vesti de la margini până la marginile lumii, cum idolii se vor prăbuși, cum neamurile se vor converti, cum generații după generații vor primi credința cea adevărată. *Oare ce a dorit Domnul în acea clipă de răscruce în istoria omenirii? A dorit ca toate generațiile, atât de îndepărtate în timp și-n spațiu, toți credincioșii Săi de peste veacuri să alcătuiască o singură unitate, o singură mare familie de frați, strânși în legătura sfântă a iubirii.* De aceea, privind pe acei pe care i-a ales și de care, peste scurt timp avea să se despartă, își ridică ochii spre cer într-o privire cutremurătoare și rostește: *“Părinte, venit-a ceasul! Preamărește pe Fiul Tău să te preamărească”* (Ioan 17, 1). Dar mai deosebit se roagă pentru ei și pentru Biserica pe care a câștigat-o cu scump sângele său: *“Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău pe aceia pe care Mi i-ai dat, ca ei să fie una, precum suntem și noi”* (Ioan 17, 11). *Este o clipă unică și măreață, când Domnul Hristos înalță această rugăciune către Tatăl ceresc pentru ca noi toți să fim una, într-o singură simfirie, un singur duh, în duhul patriei celei cerești, în duhul Bisericii lui Hristos! Iisus urmărește*

prin această rugăciune dumnezeiască să câștige toate sufletele la Biserica Lui, care este una, sfântă, sobornică și apostolică. Aceasta este singura cale prin care se poate mântui lumea din faptele păcătoase de astăzi: calea lui Hristos, calea Bisericii.

Dar ne putem pune o întrebare: s-a realizat această rugăciune a lui Iisus? Împlinit-au ucenicii Săi testamentul de la Cina cea de Taină? Au păstrat creștinii unitatea credinței în Hristos? Iar dacă această unitate s-a sfărâmat, cum s-ar putea reface? Cercetând istoria primelor veacuri creștine, constatăm că multă vreme unitatea credinței s-a păstrat. Luând poruncă de a învăța și boteza popoarele pământului, apostolii au răspândit adevărul Evangheliei pretutindeni. Începând cu Ierusalimul, cu Iudeea, Samaria și Galileea, continuând cu Asia Mică și Grecia, ucenicii Domnului au străbătut aproape toate ținuturile lumii cunoscute pe atunci, propovăduind cuvântul și împărăția lui Dumnezeu, mărturisind Învierea Domnului. În urma predicii lor, neamurile au crezut și s-au botezat.

Istoria creștinismului ne spune că prin învățătura Domnului Iisus, propovăduită de Apostoli și urmașii lor, lumea păgână s-a regenerat, s-a luminat și s-a transformat. Iubirea de oameni a dat libertate sclavilor, robilor. Pe ruinele templelor și amfiteatrelor păgâne, care odinioară erau stropite cu sânge omenesc, au apărut spitale, aziluri și locașuri de binefacere. *Apostolii și urmașii lor au pus temelii unei lumi creștine, lume în care domnea unitatea cea mai strânsă.*

Credincioșii Bisericii vechi veneau din semințiile și stările cele mai diferite. Totuși, ei erau uniți în adevărurile ce le mărturiseau, în felul de a-L adora pe Dumnezeu, în supunerea față de aceeași autoritate - Biserica. *“Mulțimea celor care crezuseră era o inimă și un suflet”* (Top. Ap. 4, 32). Nu mult după acele timpuri, în mijlocul Bisericii s-au ivit certuri, neînțelegeri și dezbinări. Au apărut ereticii de diferite feluri, care au semănat învățături greșite în ogorul spiritual al împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

Ce-a făcut Biserica în fața acestei rătăcirii? A luptat pentru păstrarea neștirbită a adevărului de credință. Apostolii și Sf. Părinți intervin cu toată puterea ce le era dată de sus și nu lasă să se împartă frații în tabere, să se sfâșie în bucăți cămașa cea dintr-o singură țesătură a adevărului lui Hristos. *“Vă îndemn fraților, zice Apostolul neamurilor, să nu aveți dezbinări între voi, ci să fiți uniți în chip desăvârșit, într-un gând și o simțire”* (I Cor. 1, 10). Iar când s-au ivit rătăcirile mari – arienii, nestorienii, monofiziții, dușmanii icoanelor și alții -, Biserica a chemat soboarele a toată lumea în care, sub călăuzirea Sfântului Duh, *Sfinții Părinți au lămurit și statornicit pentru veșnicie adevărurile, dogmele, regulile de*

credință pe care orice credincios trebuie să le mărturisească și să le urmeze pentru mântuirea sufletului său.

Așa s-a lămurit comoara sfântă a credinței celei adevărate în lupta împotriva rățăciților. Toți aceștia au pierit, iar **Biserica noastră a rămas nebiruită, plutind neclintită ca o corabie peste valurile tulburi ale acestei lumi. În timp ce toate se schimbă în jurul nostru, Biserica noastră este una și aceeași, propovăduind aceeași învățătură mântuitoare pe care ne-a dat-o Hristos. Noi mărturisim această credință la fiecare rugăciune, când ne însemnăm cu semnul Sf. Cruci și rostim cuvintele: în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.**

Persoanele dumnezeiești, despărțite ca persoane, sunt una după voință, cugetare, putere și mărire. Ce voiește Tatăl, voiește Fiul și Duhul. Ce lucru minunat rostește Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, care cunoaște această unitate în Dumnezeu ca și ucenicii săi, și nu numai ucenicii săi, ci întreaga Sa Biserică, și noi toți care intrăm prin Taina Sfântului Botez, **să fim una, precum și Dumnezeu este una** (Ioan 17, 11). Citind aceste cuvinte trebuie să ne cutremurăm: însuși Mântuitorul, cel ce jertfă s-a adus pentru ale noastre păcate, se roagă pentru noi, ca să fim una.

Este o mare durere că în vremea noastră creștinismul nu mai are înfățișarea unui organism unitar. Cu aceeași durere constatăm că s-a rupt cămașa lui Hristos cea necusută din bucăți. Creștinii s-au împărțit în tabere, după ce s-au desprins din trupul Bisericii lui Hristos. Pe fața pământului se află azi sute sau poate mii de confesiuni creștine, fiecare cu învățatura sa, cu cultul său, cu morala sa: ortodocși, catolici, protestanți (advențiști, baptiști, pocăiți etc.). Chiar în țara noastră, între fiii poporului român, unitatea credinței s-a sfârșit și nu mai suntem ceea ce am fost veacuri de-a rândul: **“o inimă și un suflet”**. Unii caută chiar să semene duhul urii și să zdruncine credința în noi, ba chiar să zdrobească temelia care ne-a ținut veacuri de-a rândul - credința noastră în Dumnezeu. Nu mai putem zice că suntem aceeași voință, simțire și credință. Aceasta este o tristă și dureroasă realitate, este o lucrare a vicleanului care, ca în pilda Mântuitorului, în ogorul cel semănat cu sămânță bună se aruncă zăzania, se seamănă neghina dezbinării și a urii.

Noi avem Biserica cea întemeiată de Hristos pe temelia credinței, care este luminată de Duhul Sfânt și care, după cum ne învață Sfântul Apostol Pavel **“este stâlp și temelie a adevărului”** (I Tim. 3, 15). De aceea, pentru a menține ordinea și unitatea credinței, pentru a cunoaște adevărul care duce la mântuire, trebuie să ascultăm de Biserică, după cum grăiește Domnul: **“Cine nu ascultă de Biserică este un păgân și vameș”** (Mat. 18, 17). Sfântul Apostol Pavel ne spune, azi, mai

mult ca oricând, că *“propovăduirea noastră nu se întemeiază nici pe rătăcire, din gânduri necurate, nici pe viclenie”* (I Tes. 2, 3). Ci, *“noi propovăduim înțelepciunea lui Dumnezeu”* (I Cor. 2, 7), care ni s-a dat prin Duhul Sfânt.

Să nu vă lăsați amăgiți de cei ce seamănă între noi dezbinarea și ura, ci *“căutați și păstrați unitatea Duhului prin legătura păcii. Este un singur trup, un singur Duh, este un singur Domn, o singură credință, un singur botez”* (Efes 4, 3-5), zice Sf. Apostol Pavel, și o singură Biserică. Noi deplângem această stare de lucruri. O deplângem, și *rugăm pe bunul Dumnezeu să trimită harul său asupra noastră, să împace inimile celor ce se închină întru numele Fiului său, să-i aducă pe rătăciți la staulul mântuirii, ca toți să fie una, precum Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt una sunt, după cum credința una a fost de peste o mie de ani,*

În vremurile noastre, creștinii despărțiți caută calea de întoarcere spre unitatea cea dintâi. Mișcarea se numește Mișcare ecumenică. Toate Bisericile mari au intrat în această mișcare, spre cinstea lor și bucuria noastră. Să avem nădejde că această dorință se va realiza cândva, căci însuși Mântuitorul a proorocit că El pe toți îi va aduna într-o singură Biserică, fiind *“o turmă și un păstor”*. Să lăsăm pe seama Providenței refacerea unității creștine. *Noi, însă, trebuie să descoperim, pentru noi înșine, înțelesul adânc al rugăciunii Domnului și să înțelegem ce înseamnă aceasta: a fi una. Înseamnă: a voi, a simți și a cugeta la fel.* Căci, dacă voința, sentimentele și cugetele noastre sunt la fel, atunci cearta, vrăjmășia, ura, răutatea dispar, căci nu mai dorește nimeni rău împotriva altuia, nici nu mai caută nimeni ale sale, ci fiecare ale semenului. Cu alte cuvinte, va sălășlui în lume liniștea, armonia și pacea Domnului Isus după dorința cerului, manifestată prin corurile îngerești în noaptea Crăciunului: *“pe pământ pace și între oameni bună învoire”* (Luca 2, 14). Pentru ca să voim, să simțim și să cugetăm la fel, trebuie ca fiecare dintre noi să trăiască după voia lui Dumnezeu. *“Una să fie, Doamne”*, așa s-a rugat Domnul Iisus, atunci, în pragul plecării din lumea pământească, pentru ucenicii săi și se roagă azi pentru Biserica, țara noastră și pentru fiecare dintre noi.

Suntem noi oare, una? Cei ce suntem creștini, botezați cu botezul lui Iisus Hristos în numele Sf. Treimi, prin urmare avem aceeași credință, ba mai mult, ne împărtășim din același potir cu Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos, voim, simțim și cugetăm la fel? Voim după voia Domnului sau un alt duh ne mână? O, greu îmi e și să mă gândesc, dar cum să și răspund? Când închisorile sunt pline, când sălile de judecată forfotesc de lume, când soțul e împotriva soției, copilul împotriva celei ce l-a născut și crescut, nu pot zice că trăim o viață după voința Domnului Iisus Hristos și că suntem toți una. De bună seamă, aceste stări sunt dureroase, dar nu fără îndreptare. *Îndreptarea, iubirii mei, pornește de la noi,*

mai întâi din interiorul sufletului nostru. Să stăpânim păcatul din noi, să învingem toate poftele cele rele ale inimii noastre, să ajungem biruitori asupra firii noastre pământești, ca în sufletul nostru să domnească un Domn Iisus Hristos. “Una să fie”, se roagă Iisus.

Tu, iubitul meu, ascultă această rugăciune a Mântuitorului tău.

- ✓ *Roagă-te ca în casa ta să fiți “una” cu soția și copiii tăi.*
- ✓ *Roagă-te ca Biserica lui Hristos, una să fie.*
- ✓ *Roagă-te ca în orașul, în satul tău, în țara ta toți oamenii să simtă, să voiască și să cugete la fel.*

Dacă e unire în casă, în suflet, în sat, oraș, țară și Biserică, atunci nici o putere nu poate zdruncina nici sufletul, nici casa, nici țara și, cu atât mai puțin, Biserica. ***Pentru că acolo unde este unire, este Hristos, și unde este Hristos, este puterea.***

Duminica de azi, închinată celor 318 Sfinți Părinți de la Soborul I ecumenic de la Niceea, din anul 325, stă și ea ca mărturie că acolo unde este unire, e putere. Împotriva rătăcirilor, credincioșii au opus credința lor nezdruccinată în Dumnezeu și au fost una. De aceea au biruit. Și azi, împotriva oricăror încercări de a ne clătina cele mai sfinte așezăminte, să opunem credința noastră, una singură în Hristos cel viu, Fiul lui Dumnezeu. Amin.

Părintele Visarion Iugulescu - Duminica Sfinților Părinți

“Părinte drepte lumea pe Tine nu Te-a cunoscut dar Eu Te-am cunoscut, și aceștia M-au cunoscut că Tu M-ai trimis!” (Ioan XVII, 25)

Frați creștini, în neuitata noapte dinaintea Patimilor Mântuitorului nostru Iisus Hristos, El a înălțat o fierbinte rugăciune către Tatăl ceresc în grădina Ghetsimani, între măslinii cei bătrâni care și ei se plecau în fața Ziditorului. În acel ceas de rămas bun de la ucenicii Săi când fariseii pregăteau moartea, Iisus și-a ridicat ochii către ceruri și cu cuvinte arzătoare s-a rugat așa: *“Părinte Sfinte păzește în numele Tău pe aceia pe care Mi i-ai dat, ca ei să fie una, precum una suntem și noi”*.

Mântuitorul cu știința Sa dumnezeiască vedea întreg viitorul Bisericii pe care o întemeiase pe pământ. Vedea cum Evanghelia Sa se va vesti până la marginile pământului, cum idolii se vor prăbuși, vedea cum păgânii se vor converti și generații după generații vor primi credința cea adevărată. Dar ceea ce mai vedea Mântuitorul *“și aceasta-L îngrijora”* era dezbinarea și zăzaniile care vor apărea mai târziu în Biserica Lui, în ogorul Sfinților Apostoli și chiar între ucenicii Săi. De aceea cerea de la Tatăl ceresc, ca să fie păziți și uniți așa precum Sfânta Treime este una.

Această rugăciune, cea de pe urmă a Domnului Hristos, este ca un testament pe care l-a lăsat ucenicilor ca să-l păstreze și să-l respecte până la sfârșitul veacurilor, așa cum un tată înaintea morții își arată ultimele dorințe copiilor lui. Așa a vorbit Iisus ucenicilor înainte de Patima Sa și i-a îmbărbătat, arătându-le bucuriile și necazurile ce aveau să vină peste ei. S-a rugat apoi Tatălui ceresc, ca El să aibă pe toți sub ocrotirea Sa. Să vedem acum dacă s-a păstrat unitatea credinței așa cum a fost voința Mântuitorului și dacă creștinii au respectat învățătura Lui întotdeauna.

Cercetând istoria primelor veacuri creștine, constatăm că multă vreme s-a păstrat unitatea credinței în chip desăvârșit. Sfinții apostoli au ascultat porunca Mântuitorului și au răspândit adevărul Evangheliei pretutindeni începând cu Ierusalimul, cu Iudeea, Samaria, Galileea, continuând cu toată Asia Mică, Grecia, străbătând aproape ținuturile lumii cunoscute până atunci, propovăduind Cuvântul și Împărăția lui Dumnezeu și dovedind popoarelor prin semne și minuni că Domnul Iisus Hristos a înviat cu adevărat din mormânt și s-a înălțat la ceruri.

Așa de repede a străbătut propovăduirea lor, căci nu mult după Înălțarea Domnului la ceruri, Evanghelia a fost vestită până la marginile lumii. Din Iudeea și până la porțile Gibraltarului de astăzi, din Africa și până în ținuturile aspre de la miazănoapte, toți credincioșii Bisericii erau una în cuget și adorau pe Dumnezeu în Sfânta Treime.

Nu mult după aceste timpuri frumoase de aur, în mijlocul Bisericii s-au ivit certuri și dezbinări, ridicându-se unii oameni rătăciți care au semănat neghină în ogorul spiritual al Împărăției lui Dumnezeu, pe pământ.

Aceștia au venit cu învățături noi împotriva adevăratei învățături ortodoxe. Diavolul de la început a găsit și el oameni pe placul lui, răzvrățiți și dornici de certuri ca să dărâme ceea ce zidiseră Sfinții Apostoli și astfel să facă pe creștinii de atunci să se împartă în tabere, să nu fie uniți, căci știa necuratul că numai așa poate să răstoarne învățătura lui Hristos. Iată de ce Sfinții Apostoli îi îndeamnă pe creștinii de atunci și le zicea: "*Să nu aveți dezbinări între voi fraților, ci să fiți uniți în chip desăvârșit într-un gând și o simțire*".

Creștinii s-au domolit și pentru o vreme au ascultat, dar mai târziu în unele locuri s-au ivit ereziile cele mari, arienii, nestorienii, monofiziții, iconoclaștii și alții. *Biserica a chemat soboare din toată lumea, iar sfinții părinți ierarhi sub călăuzirea Sfântului Duh, au statornicit pentru veșnicie dogmele, regulile de credință pe care noi creștinii trebuie să le mărturisim și să le urmăm ca să ne mântuim.* Sfinții Părinți care s-au adunat prima dată în anul 325 la Niceea au fost în număr de 318. După ce au fost chinuiți suferind temnițe grele de la împărății păgâni până la Constantin cel Mare care i-a eliberat, cei care au scăpat, mulți cu rănilor deschise pe trupurile lor s-au prezentat la primul sobor ecumenic de la Niceea.

Unii dintre ei aveau câte un ochi scos, alții urechile tăiate, alții fără buze, fără câte o mână și alte diferite răni trupesti. Între ei erau și învățați și neînvățați, fără prea multă învățatură laică, de aceea nu ușoară le-a fost lupta căci se izbeau de niște oameni pregătiți din punct de vedere științific, chiar Arie ereticul studiasse mult filozofia păgână și avea pretenția să fie ascultat.

Sfinții Părinți luminați însă de Duhul Sfânt dogmatizau și combăteau arătând dumnezeirea lui Iisus Hristos și că El este una cu Tatăl și cu Duhul Sfânt. Alții dintre sfinți le dovedeau prin semne și minuni că Sfânta Treime este una, un singur Dumnezeu în trei fețe proslăvit, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt și trebuie să I ne închinăm.

Chiar Sfântul Spiridon care nu avea carte, a luat o cărămidă în fața lor și le-a arătat că una este cărămida, dar în această cărămidă se află trei elemente, adică pământ, apă și foc. Strângând cărămida în mână în fața lor, iată o minune: a început să curgă apa în jos, focul se ridică în sus în timp ce ținea lutul în mână. Sfântul Spiridon le-a zis: "Iată așa este Sfânta Treime, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, Treimea cea de o ființă și nedespărțită, un Dumnezeu în trei fețe proslăvit. Rusinați-vă și credeți drept că Fiul ca și Tatăl și Duhul Sfânt trebuie cinstit". De aceea acest sfânt părinte se pictează cu o cărămidă în mână și pentru multele minuni pe care le-a făcut i se mai zice și Sfântul Spiridon Făcătorul de minuni.

Toți sfinții părinți au avut de luptat, fiecare la rândul lor cu o mulțime de eretici printre care mai de seamă au fost aceștia: Simon Vrăjitorul, Arie, Nestorie, Eutihie, Macedonie, Pir, Eunomiu, Dioscur, Apolinarie, Severian iar mai târziu de tot atât de periculoși au apărut pelaghienii, iconoclaștii, agarenii, calvinii, luteranii și alții. Toți acești rățăciți ai primelor veacuri au pierit, iar alții au rămas pe linia moartă fără nici un folos pentru că nu l-au cunoscut pe Iisus Hristos, pe care L-a trimis Tatăl.

Ce frumos și ce minunat înțeles au cuvintele Domnului Hristos din rugăciunile Evangheliei de astăzi unde zice: "*Iar viața cea veșnică este aceasta, ca să Te cunoască pe Tine singurul adevărat Dumnezeu și pe Iisus Hristos pe care L-ai trimis*". *Înțelesul acestor cuvinte este acesta, că oamenii cunoscând pe Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, - Sfânta Treime și cunoscând și împlinind voia lui Dumnezeu vor câștiga viața cea veșnică.*

Biserica lui Hristos plutește neclintită pe valurile învolburate ale acestei lumi așa cum odată plutea corabia lui Noe pe deasupra munților ca o navă întărită de Dumnezeu. În vreme ce toate se schimbă în jurul nostru, Biserica Ortodoxă este una și aceeași, propovăduind aceeași învățătură mântuitoare care a fost stabilită de cei 318 Sfinți Părinți la sinodul de la Niceea, pe care-i prăznuim astăzi. Acolo și atunci s-au stabilit primele articole din Simbolul Credinței "Crezul" pe care-l rostim în biserică: Credem Într-unul Dumnezeu, credem în Domnul Iisus Hristos, credem în Duhul Sfânt, credem în Fecioara Maria care a născut pe Fiul lui Dumnezeu, credem în viața veșnică, credem în cele văzute și nevăzute, credem în

sfânta, sobornicească și apostolească Biserică, credem într-un singur Botez, credem că Domnul Hristos va veni iarăși să judece viii și morții.

Iată ce tărie de credință, iată ce statornicie au avut primii creștini. În aceste mărturisiri de credință, să auzim propovăduirea apostolilor, să auzim ecoul catacombelor, să auzim strigătul triumfător al mucenicilor, să auzim și noi glasul marilor dascăli ai Ortodoxiei. Prin acest crez se leagă capetele adevăraților ucenici ai Domnului de peste țări și mări, fiindcă toți așa trebuie să mărturisim uniți într-un suflet și într-un gând. Să vedem acum dacă în vremea noastră creștinii mai trăiesc în adevăr, unire și ascultare de Biserică.

Cu durere constatăm că s-a rupt cămașa lui Hristos cea necusută, în multe părți. Creștinii s-au împărțit în tabere după ce s-au desprins din trupul cel binecuvântat al Ortodoxiei. Pe fața pământului se află o mulțime de religii creștine, fiecare cu învățătura sa, cu cultul său, cu morala sa: protestanții (baptiștii, penticostalii, adventiștii) și mulți alții care s-au despărțit de Biserica Ortodoxă Apostolică. Vicleanul diavol a reușit să semene neghina dezbinării și a urii ca să se împlinească ceea ce spusese Mântuitorul în pilda cu grâul și neghina.

Sunt o mulțime de rătăcirii care susțin că omul pentru a se mântui și afla adevărul n-are decât să citească Sfânta Scriptură și astfel va găsi ce trebuie pentru a intra în Împărăția lui Dumnezeu. O mare greșală fac acești oameni, căci Sfânta Scriptură nu cuprinde toată descoperirea lui Dumnezeu către oameni, e prescurtată. Afară de Cărțile Vechiului și Noului Testament, sunt multe adevăruri de credință care s-au păstrat de la Mântuitorul și de la Sfinții Apostoli prin viu grai. Mântuitorul n-a scris nimic și nici unii apostoli care de altfel nu știau carte, erau în general oameni simpli.

Prin viu grai însă cele ce au auzit ei de la Iisus de la Învățătorul, au alcătuit ceea ce numim noi Sfânta Tradiție. Sfânta Scriptură, zice Apostolul Petru, are în cuprinsul ei lucruri greu de înțeles pe care cei neștiutori le răstălmăcesc spre pierzarea lor. Vedeți, le răstălmăcesc spre pierzarea lor; iată, spune clar Duhul Sfânt prin gura apostolilor. De aceea a rânduit Dumnezeu autoritatea bisericească formată din arhieriei, preoți și diaconi, iar aceștia sunt urmașii apostolilor, așa că toți creștinii trebuie să fie supuși, ascultători și să se lase conduși de Duhul Sfânt prin ei. Dar ei s-au despărțit și s-au rupt din butucul viței de care vorbea Iisus când spunea că mlădița care rămâne în afară de tulpina mamă se usucă și se aruncă în foc. Iar în altă parte zice Domnul: "*Cine nu ascultă de Biserică este un păgân și vameș*". De aceea nu vă lăsați amăgiți de cei ce seamănă dezbinare căci este un singur trup, un singur duh, un singur Domn, o singură credință și un singur Botez.

Cei care se leapădă de Biserică, de preoție și de Sfintele Taine, aceștia cad într-un fel de vrajă și nici nu mai știu ce fac căci își leapădă botezul fără să se gândească. Lepădând botezul pe care l-au primit în copilărie se leapădă de credință și de Dumnezeu așa cum spunea Sfântul Apostol Pavel că va fi înaintea sfârșitului lumii. Să vedem acum în timpul de față o altă parte de oameni care au căzut într-o rătăcire destul de periculoasă ca și a celor de care am amintit mai sus.

Creștinii noștri ortodocși, căci despre ei este vorba, au și ei o rătăcire în capul lor.

- ❖ Unii dintre ei **cred că e de ajuns numai să crezi în Dumnezeu, dar în schimb să n-ai de-a face cu Biserica, cu preoția.** Aceștia trăiesc într-o mare rătăcire și nu se mântuiesc, se pierd. Oamenii nu vor să mai cunoască pe Dumnezeu și pe Fiul Său pe care L-a trimis ca să aducă viață veșnică.
- ❖ O parte din oameni nu cunosc nimic și nici nu vor să cunoască, poți să le spui de toate, numai de Dumnezeu, nu.
- ❖ O altă parte cunosc câte puțin și mai mult din obișnuință mai fac câte ceva de-ale credinței, zicând că "așa am pomenit".
- ❖ Alții au altă parte rea, au multă îndoială de credință și nu cred că există sau a existat Dumnezeu, Iisus Hristos pe pământ, fiindcă așa le șoptește diavolul. Deși sunt atâtea dovezi și istoria ni le prezintă de la început până în zilele noastre, ei se împacă mai bine cu gândul că Hristos nu există și nu a existat, pentru că altfel pot să-și vadă în pace de păcatele lor, de poftele lor fără să fie vreodată ceruți la răscumpărare.

Dar unde ar putea oamenii să cunoască pe Dumnezeu și voia Lui dacă nu vin la Sfânta Biserică să asculte învățăturile Lui? Învață lumea limbi străine și urmează la fel de fel de facultăți, dar nu vrea să învețe și sfânta credință. Mulți citesc fel de fel de cărți, care-i pot ajuta pentru a găsi un mijloc mai ușor de trai aici pe pământ. Dar cărțile sfinte, cărțile Bisericii nu-i interesează.

Iată de ce lumea se află în momentul de față într-o mare neștiință religioasă și nu cunoaște adevărata credință ortodoxă pentru că nu a vrut s-o primească și pentru că a îngăduit Dumnezeu să vină lucrarea de minciună a satanei, **ca toți cei îndărătnici să primească minciuna în locul adevărului** așa cum zice Sfântul Apostol Pavel: **"Că vor veni la vremea de apoi rătăcirii"**. Căzând în aceste rătăcirii lumea nu numai că nu iubește Sfânta Biserică, dar a ajuns să o necinstească, s-o înjure, s-o fure.

Pentru a ne convinge că Domnul nostru Iisus Hristos nu era un om simplu așa cum îl socotesc unii și că învățătura Lui nu este o învățătură omenească ci cu adevărat dumnezeiască și că Domnul Hristos a existat și există cu adevărat, trebuie să luăm

cunoștință de alte multe dovezi din istoria lumii care ni-L arată și de câteva scrisori descoperite în veacul nostru la Roma, în arhivele cezarilor, unde se poate vedea cum era considerat Mântuitorul pe vremea aceea chiar de către guvernatorul păgân Publius Lentulus care desigur fără nici un interes, iată ce scria despre Dânsul împăratului Tiberiu al Romei din vremea Mântuitorului:

"Sire, am aflat că dorești ceea ce acum îți comunic prin această scrisoare. Trăiește aici un om care se bucură de o mare reputație de om virtuos, anume Iisus Hristos. Poporul îl numește profet al Adevărului, iar ucenicii susțin că e Fiul lui Dumnezeu, adică al Aceluia care a creat cerul și pământul și toate cele ce există în univers. Într-adevăr împărate, în fiecare zi se aude despre minunile săvârșite de acest Iisus Hristos. Prin unul și singurul Său Cuvânt, dă sănătate bolnavilor și morților. Este de o statură mijlocie și de o frumusețe uimitoare. Privirea Lui e așa de măreață încât inspiră respect în toți care-L privesc și care se văd siliți ca să-L iubească și să se teamă de El. Părul Lui are culoarea de alună coaptă, adică roșiatic și-I cade până la umeri, fiind împărțit în două prin mijlocul capului după obiceiul nazarinenilor.

Fruntea Lui este lată exprimând inocență și liniște. Nici o pată sau zbârcitură nu se vede pe fața Lui puțin rumenă. Nasul și gura Lui nu arată nici un argument pentru vreo critică logică, iar barba Lui cea deasă e asemenea părului capului Său, este lungă și se desparte în două prin mijloc. Privirea Lui e măreață și severă, are ochi strălucitori. Lumina ce revarsă fața Lui este ca lumina soarelui, așa că este imposibil a o privi cineva mai îndelung. Inspiră spaimă această strălucire; când însă povățuiește și sfătuiește plângând, atrage iubirea și respectul ascultătorilor.

Se spune că niciodată n-a râs, iar ochii Lui veșnic lăcrimează. Mâinile Lui sunt frumoase, e foarte plăcut când vorbește, dar foarte rar iese în lume. Cât despre învățătură atrage admirația întregului Ierusalim. Cunoaște perfect toate științele fără să fi studiat vreuna. Călătorește desculț și cu capul descoperit. Se vorbește pe aici că asemenea om nu s-a mai văzut până acum prin locurile acestea. Mulți evrei îl consideră chiar ca Dumnezeu, alții îl denunță că lucrează împotriva legilor maiestății voastre. Mă revolt foarte mult contra acestor iudei pizmași, pentru că omul acesta n-a cauzat nici o nemulțumire la nici un om vreodată.

Dacă maiestatea voastră dorește să-L vadă precum mi-ați scris deunăzi, faceți-mi cunoscut aceasta și îndată îl voi trimite, căci sunt gata cu smerenie și supunere a împlini tot ceea ce maiestatea voastră îmi va ordona".

Făcută în Ierusalim, crugul al X-lea, lună nouă. Al maiestății voastre, prea smerit supus servitor, Publius Lentulus, Guvernatorul Iudeii.

Precum vedem din această scrisoare a păgânului guvernator al Iudeii, reiese în mod sigur să Domnul nostru Iisus Hristos cunoaște perfect toate științele fără să fi studiat vreuna și că El adesea săvârșea minuni dând sănătate bolnavilor și viață morților numai prin unul și singurul Său Cuvânt. Se mai poate îndoi cineva citind această scrisoare, că Mântuitorul lumii n-a fost Fiul lui Dumnezeu cel întrupat, Cuvântul cel adevărat?

Mai cutează cineva dintre necredincioși să afirme că Domnul nostru Iisus Hristos n-a înviat din morți, când El avea putere dumnezeiască de a învia pe alții din mormânt? Mai poate avea cineva îndoială despre învierea morților, despre viața de veci care va fi dincolo de mormânt? **De aceea religia creștină este cea mai dreaptă, de aceea religia ortodoxă este adevărata credință, fiindcă a întocmit-o însuși Dumnezeu, și a descoperit-o prin Fiul Său care S-a întrupat din Fecioara Maria.**

Iată de ce Domnul Hristos a zis Apostolului Filip: "***Cel ce M-a văzut pe Mine, a văzut pe Tatăl***", căci pe Dumnezeu în toată măreția puterii Sale este cu neputință să-L poată vedea cineva aici pe pământ în toată slava Sa, după cum citim în cartea Bisericii: "***Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putință oamenilor, spre care nu cutează a căuta oștile îngerești. Dar prin Sfânta Fecioară Maria, Dumnezeu s-a făcut cunoscut oamenilor, adică prin persoana Fiului Său Iisus Hristos***".

Fericitul Augustin, într-una din mărturisirile sale, ne prezintă un tablou foarte frumos și plin de învățături. Înainte de a se încreștina, când nu cunoștea religia cea adevărată și era departe de Dumnezeu, povestește el, ***se plimba odată pe țărmul mării și era pe la apusul soarelui. De o parte se întindea marea în toată splendoarea ei, iar de alta, țărmul mării împodobit cu palmieri și diferite flori. Transportat de frumusețile naturii Fericitul Augustin zise: "O, mare, mare, tu ai în adâncul tău atâtea și atâtea viețuitoare. Tu care în furia ta sfărâmi corăbii și dai morții atâtea vieți omenesti, nu cumva tu ești Dumnezeul meu? Nu poți da tu liniște sufletului meu?"***. Valurile însă printr-o voce armonioasă parcă îi răspundeau: "***Caută mai sus, nu suntem noi Dumnezeu***".

Atunci privind spre țărmul mării zise: "Pământule frumos, tu care răsari din sânul tău atâtea fructe folositoare oamenilor și animalelor, tu care ești împodobit cu fel de fel de flori care mai de care mai frumoase și mai mirositoare,

nu cumva tu ești Dumnezeuul meu?” Aceeași voce armonioasă parcă-i răspunde: "Caută mai sus".

Atunci fericitul Augustin ridică ochii săi spre cer și întreabă: "Tu soare care luminezi și încălzești toate ființele omenesti ce vin în lume, tu lună și voi stele care împodobii bolta cerească, sunteți oare voi Dumnezeuul meu?" Atunci i s-a părut că aude o armonie minunată și o voce care-i răspunde: "Nu suntem noi Dumnezeuul tău, noi suntem creaturile Lui, deci nu putem da noi pace sufletului tău; caută mai sus!".

După aceasta fericitul Augustin căutând mai sus, privirile lui pătrunse până la duhurile care stăteau înaintea lui Dumnezeu. El puse aceleași întrebări și primește același răspuns: "Caută mai sus, că acolo vei afla pe Cel ce te-a făcut și pe tine și pe noi!" Atunci sufletul său se înalță și mai sus, se apropie de tronul lui Dumnezeu, dar acolo el nu mai întreabă nimic, ci umilindu-se, se închină căzând în lacrimi și liniștindu-se inima lui zise:

"Tu ești Dumnezeuul meu, numai tu poți da liniște sufletului meu și numai de la Tine este liniștea și fericirea cea veșnică".

Găsise pe Dumnezeu. Iată deci secretul găsirii lui Dumnezeu, al cunoașterii Lui; este să ne ridicăm mai sus de această lume, de ce este pământesc, să ne dezlipim de rugina păcatelor, să nu mai vedem pământul, să nu ne mai târâm mintea pe pământ și să nu ne mai punem nădejdea în lucrurile cele trecătoare, căci țara noastră eternă nu este aici, patria noastră scumpă este acolo sus unde este și Împăratul nostru Cel veșnic, bun și drept "Iisus Hristos". El a declarat în fața judecătorilor când a fost întrebat și a zis: "Împărăția Mea nu este din lumea aceasta".

Iată de ce și noi, îndată după botez am devenit ostași ai Lui înarmați. Să ne luptăm pentru a câștiga și a ajunge la Împărăția Lui cea de sus. Dar acolo sus la Dumnezeu, să știți că nu se poate ajunge decât pe aripile rugăciunilor, prin Harul Său, pe norii învățaturii Bisericii Ortodoxe adevărate, prin cunoașterea temeinică a lui Dumnezeu din învățăturile Fiului Său pe care le-a lăsat pe pământ în Biserica Sa. Iată de ce a zis Domnul Hristos în rugăciunea ce s-a amintit în Sfânta Evanghelie de astăzi: "Și viața veșnică este aceasta, să Te cunoască pe Tine singurul Dumnezeu adevărat și pe Iisus Hristos pe care L-ai trimis".

Iarăși zice Domnul: "*Eu pentru aceștia mă rog Tată, nu pentru lume mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat ca să fie ai Tăi și ai Tăi sunt. Dar nu numai pentru aceștia mă rog ci și pentru cei ce vor crede în Mine prin cuvântul lor*".

Iată deci că Mântuitorul Iisus însuși face o deosebire între credincioși și necredincioși. El spune Tatălui ceresc că nu se roagă pentru lume. *Cine era lumea pentru care nu se ruga Domnul Hristos?* Aceasta era lumea necredincioasă, lumea iubitoare de păcate, de plăceri, de certuri, de zăzanii și de toate răutățile, de desfrânări și de toate relele, lumea spurcată de păcate mari. Ne face atenți și pe noi să nu ne înjugăm la același jug cu necredincioșii și să fugim de toți cei ce ne duc în rătăcire și la păcate, căci așa putem să ținem legătura cu Dumnezeu, asociindu-ne cu cei care sunt îndreptățiți de Biserică, ca să dea sfaturi și învățături adevărate despre credința cea dreaptă, care este Ortodoxia.

Așa țineau legătura primii creștini, de aceea erau în stare să scrie, să compune și să cânte lui Dumnezeu nu numai diavolului. Fiecare cu talentul lui: pictorii, cântăreții, scriitorii și poeții, se întreceau în a-și pune talentul în slujba lui Dumnezeu mai întâi și-I aduceau slavă și cinste, propovăduindu-L și mărturisindu-L.

Iată ce versuri frumoase ne-au rămas despre Biserică de la strălucitul nostru poet român și creștin Vasile Alecsandri:

*"Biserica creștină este regină între ale lumii mari
Ea poartă-n frunte-o stea divină, lucrând prin timpii seculari.
Menirea ei e tot-nainte, măreț, îndreaptă pașii săi.
Ea merge-n capul altor religii, vărsând în urmă lumină.
Biserica creștină e o regină cu farmec dulce răpitor,
Păgânii-n cale i se-nchină și-n genunchi cad cu dor".*

Dacă Biserica creștină va aplica întocmai și neschimbată mereu învățătura Mântuitorului Hristos, așa cum a lăsat-o El, atunci când va veni ziua de judecată și când va sta față în față cu Domnul Sfânt și va fi întrebată: "*Tu ce ai făcut pe acest pământ?*" Biserica va răspunde sus și tare:

*"O, Doamne, eu în lume cât am stat,
În ochii tăi plini de-admirare,
Pe Tine te-am reprezentat".*

Rugăciune

Doamne Iisuse Hristoase, Cel ce Te-ai înălțat de pe pământ la cer, condu-ne Tu corabia vieții noastre cu Duhul Tău cel Sfânt în portul cel minunat. Scapă-ne pe toți din furtuna cea întunecată care s-a abătut asupra corabiei Tale “ Sfânta Biserică “ de toate răutățile care vin din afară și dinăuntru și luminează cu Harul Tău cel luminos pe toți conducătorii Bisericii Tale Ortodoxe, ca să trecem cu bine din întunericul lumii și să ajungem și noi acolo unde locuiești Tu, cu Tatăl și cu Duhul Sfânt în veci de veci.

Amin.

Părintele Iosif Trifa - Iisus – Mijlocitor între noi și Dumnezeu

Evangelia acestei duminici cuprinde rugăciunea pe care Iisus Mântuitorul a rostit-o ca un fel de încheiere a lucrării Sale pe pământ.

Această rugăciune a Mântuitorului era un fel de raport ceresc. Cu această rugăciune, Mântuitorul Își încheia chemarea și lucrarea Sa de învățător: „*Părinte Ceresc! – zicea Mântuitorul – am săvârșit lucrarea ce Mi ai dat s-o fac. Luând chip de om și umblând pe pământ timp de trei ani de zile, i-am învățat pe oameni toate tainele mântuirii... rămâne ca ei să primească și să asculte învățăturile Mele*“...

Această rugăciune a fost pe urmă întregită și cu cealaltă lucrare a Domnului: cu Jertfa ispășirii. Sus, pe Crucea Golgotei, în clipele când Domnul Și-a dat duhul, s-a auzit raportul de încheiere a lucrării Mântuitorului: „*Săvârșitu-s-a!*“ (Ioan 19, 30). Prin aceste cuvinte, Domnul zicea: „*Părinte, am isprăvit și chemarea Mea de ispășitor al omenirii!... N-am fost în lume numai Învățător, ci și Ispășitor de păcate... Am săvârșit și Jertfa cea Mare a izbăvirii... Am luat asupra Mea păcatele oamenilor și le-am răstignit pe Crucea Golgotei; rămâne ca oamenii să primească Jertfa Mea, ca să fie biruitori asupra păcatelor, să se poată curăți de păcate prin Sângele Meu și să fie „una cu Noi“.*“

Ah, ce plin de fior și de măreție este raportul pe care Domnul Iisus îl spune în această evanghelie! În el se cuprinde mântuirea lumii, el cuprinde facerea a doua a lumii și renașterea ei prin Jertfa Golgotei.

Dar acest raport stă în fața noastră și cu o groaznică răspundere. Raportul stă în fața noastră cu o întrebare deschisă: *am primit noi învățăturile Mântuitorului și Jertfa Lui cea Sfântă?*

Dragă cititorule! Raportul și rugăciunea Mântuitorului din evanghelia de duminică stă cu o întrebare deschisă și în fața ta. Domnul „*a săvârșit lucrarea ce I s-a dat*“. Eu te întreb: *cum stai tu față de această lucrare?* El ți-a deschis și ție darul iertării păcatelor, prin scump Sângele Lui... *Ai primit tu acest dar?*

Domnul ne- a câștigat totul prin Jertfa Lui cea Sfântă. El ne îmbie cu un dar ce ne poate face „*fiii lui Dumnezeu*“. Este însă întrebarea: *am primit noi acest dar?*

Viața și traiul nostru arată că nu l-am primit. Lumea de azi e plină, mai tare ca oricând, de răutăți, în sensul că n-am primit cu adevărat darul și mântuirea ce ni le-a câștigat Mântuitorul cu scump Sângele Lui.

Raportul și rugăciunea Mântuitorului din evanghelia acestei duminici este o teribilă mustrare pentru creștinătatea de azi. Domnul ne-a câștigat totul, dar noi n-am primit aproape nimic. Domnul ne îmbie cu darul și puterea de a ne face *fiii lui Dumnezeu* (Ioan 1, 12), dar noi nu primim acest dar, de aceea suntem mai departe ca oricând de a fi „copii ai lui Dumnezeu“ și frați laolaltă. Rugăciunea Mântuitorului din evanghelia aceasta stă în fața celor care stăruie în păcate și fărădelegi cu o groaznică răspundere; stă cu răspunderea din cuvintele Lui: „*Dacă n- aș fi venit și nu le aș fi vestit lor, n-ar avea păcat, dar acum răspuns nu au pentru păcatele lor*“. Dacă Mântuitorul n-ar fi murit pentru noi și nu ne-ar fi lăsat darurile mântuirii, am avea o scuză, o dezvinovățire, pentru păcatele noastre. Dar

El ne-a lăsat toate darurile; cei ce nu primesc aceste daruri nici un răspuns nu vor avea în ziua Judecății. Vai celor ce nu primesc darurile mântuirii aduse în lume de Scumpul nostru Mântuitor! O veșnicie întreagă vor plânge că n-au primit aceste daruri.

Citiți cu luare-aminte această evanghelie, cu întregul capitol 17 de la Ioan. **În ea se află toată tăria mântuirii noastre sufletești: „Și aceasta este viața veșnică: să Te cunoască pe Tine, Unul adevăratul Dumnezeu, și pe Care L-ai trimis, pe Iisus Hristos“.** **Începutul și sfârșitul mântuirii noastre acesta este: să cunoști pe Dumnezeu și pe Fiul Său cel Sfânt.** „Dar cine nu cunoaște pe Dumnezeu și pe Iisus Hristos?“ – vă veți întreba dumneavoastră, mirați... „Ce învățătură nouă este aceasta, când și pruncii o cunosc?“... Eu însă citez a spune că oamenii nu-L cunosc cu adevărat pe Dumnezeu. Pe Dumnezeu Îl putem cunoaște cu adevărat numai prin Iisus Hristos, „**Care ne-a împăcat cu Dumnezeu, prin moartea Lui**“ (Rom. 5, 10) și ne-a făcut fiii Lui. Cei mai mulți oameni cunosc și azi tot numai pe Dumnezeul din Vechiul Testament, Care pedepsește și poruncește să nu faci ceea și ceea. Dar nu-L cunosc pe Dumnezeu prin Iisus Mântuitorul, Care a venit aducându-ne „**dar și putere să ne facem** – prin jertfa Lui – **fiii lui Dumnezeu**“ (Ioan 1, 12) și să putem trăi o viață după voia Lui.

Evanghelia de față ne aduce o veste scumpă și dulce: Iisus Se roagă pentru noi.

El mijlocește pentru noi și mântuirea noastră. Pe Iisus Hristos trebuie să L cunoaștem și să-L primim ca pe Marele Mijlocitor dintre noi și Dumnezeu. „**Căci Unul este Dumnezeu, Unul și Mijlocitor între Dumnezeu și oameni: Omul-Iisus Hristos, Care pe Sine Însuși S-a dat preț de răscumpărare pentru toți**“ (I Tim. 2, 5-6). „**De va fi păcătuit cineva, avem Mijlocitor la Tatăl, pe Iisus Hristos, Care S-a dat pe Sine ispășire pentru păcatele noastre**“ (I Ioan 2, 1). **Taina vieții celei adevărat creștinești aceasta este: să-L primești pe Mântuitorul și Jertfa Lui cea Sfântă și prin El să trăiești o viață nouă, după voia Lui Dumnezeu, ca un copil iubit al Lui.** În aceasta vrea Iisus să-l facă pe fiecare om „**desăvârșit**“, cum spune aici în evanghelie.

Însă cei mai mulți creștini n-au primit în chipul acesta pe Mântuitorul și de aceea nu este putere creștinească în viața lor. Eu socot că și viața poporului nostru este prea săracă în roadele faptelor de putere creștinească; și asta, tocmai din pricină că Iisus Mântuitorul și Mijlocitorul nu stă de ajuns în mijlocul vieții noastre sufletești. **Evanghelia de azi este un strigăt de osândă pentru cei care stăruie în necredință și nepăsare de cele sufletești.** Dar, pe de altă parte, ah, ce veste dulce ne aduce această evanghelie celor care trăim o viață cu Domnul! **Ne aduce vestea cea**

scumpă că Domnul Se roagă și mijlocește pentru noi și păcatele noastre. Domnul ne ajută să trăim în lume, dar să nu fim din lume. Să trăim în lume, dar nu în modele și răutățile lumii.

Creștinătatea cea mare trăiește azi în păcatele și modele acestei lumi. Vai, ce minciună mare este o astfel de creștinătate! Și vai, cât de mulți creștini trăiesc în această minciună! Ei își închipuie că pot ajunge în Canaan înainte de a ieși din Egipt.

Evangelhia ne spune și aici că toți cei care „am ieșit din lume“ vom fi urâți și prigoniți. „*Și lumea i-a urât pe ei – zicea Iisus – pentru că ei nu sunt din lume*“ (Ioan 17, 14). *Lumea și oamenii cei lumești nu pot suferi pe cei care au ieșit „din lume“, din răutățile și păcatele lumii.* Așa a fost pe timpul Mântuitorului, așa e și azi și așa va fi până la sfârșitul veacurilor. Dar această ură și prigoană a lumii nu poate absolut cu nimic să ne amărase sufletul și dulceața pe care ne-o dă viața cea trăită cu Domnul. Dimpotrivă, *avem plăcere în suferințe și prigoane pentru Hristos și pentru sufletul nostru* (II Cor. 12, 10).

O, ce veste scumpă și dulce ne aduce evanghelia aceasta, cu rugăciunea din capitolul 17 de la Ioan! Sfârșitul acestei rugăciuni ne spune că Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos Se roagă ca, Acolo unde este El, să putem ajunge și noi: „*Tată, vreau ca, Acolo unde sunt Eu, să fie, împreună cu Mine, și aceia pe care Mi i-ai dat Tu, ca să vadă slava Mea, slavă pe care Mi-ai dat o Tu, fiindcă Tu M-ai iubit mai înainte de a fi lumea*“ (Ioan 17, 24).

Ce veste minunată!

Rugăciune

Iisuse, prea dulcele nostru Mântuitor, prin Jertfa Ta și rugăciunile Tale, învrednicește-ne și pe noi să dobândim locul cel minunat, să vedem slava Ta, să petrecem cu Tine și să Te slăvim pe Tine în vecii vecilor. Amin.

(Părintele Iosif Trifa – Tâlcuirea evangheliilor duminicilor de peste an)

Preot Sever Negrescu - Predică la Duminica a VII-a după Sfintele Paști - a
Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Dumnezeu rugându-Se

"Acestea a vorbit Iisus și, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Preaslăvește pe Fiul Tău, ca și Fiul să Te preaslăvească. Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui.

Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis. Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârșit. Și acum, preaslăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea.

Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau și Mie Mi i-ai dat și cuvântul Tău l-au păzit. Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine; Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieșit, și au crezut că Tu M-ai trimis.

Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt. Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am preaslăvit întru ei. Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una

precum suntem și Noi. Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; și i-am păzit și n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura. Iar acum, vin la Tine și acestea le grăiesc în lume, ca să fie deplină bucuria Mea în ei." (Ioan 17, 1-13)

Este greu să ne imaginăm ce ar fi lumea fără rugăciune. Oare ar mai fi?! Este și mai greu, trebuie să recunoaștem, să-L vedem pe Dumnezeu rugându-Se. Și totuși...Dumnezeu Se roagă! **Iisus Hristos este Dumnezeul rugăciunii. Este Fiul care Se roagă Tatălui.** Uneori în genunchi. Alteori cu mâinile încrucișate. Totdeauna ridicând ochii Săi la cer. Niciodată la pământ.

Din pericopa evanghelică a acestei Duminici, înțelegem existența câtorva trepte în ceea ce numim îndeobște realitatea rugăciunii.

➤ **prima treaptă** ar fi **cea a timpului**

*nu am timp să exist
întru tot ce nu vine și sunt
și nu sunt decât o palmă de cer
ce a curs și-a umplut
cutele unei frunzi de pământ.*

*Să nu ai timp să exiști întru tot ce nu vine și ești - **definește starea de trezvie.** Și vine ceasul. Adică a venit ceasul preaslăvirii. Tatăl și Fiul Se preaslăvesc.*

*Preaslăvirea este durată de dincolo de orice timp, din vecinătatea veșniciei.
Preaslăvirea este starea de stăpânire peste tot trupul pentru viața cea veșnică.
Sfântul Apostol Pavel afirmă *că trupul este pentru Domnul și Domnul este pentru trup* (Gal. 6, 13).*

➤ **a doua treaptă** ar fi **cea a cunoașterii**

Când ai ieșit din robia timpului începi să cunoști.

Ochii inimii tale se deschid spre ceruri și vezi folosul rugăciunii și al cuvintelor (**Marc Ascetul**).

Începi să ai ochiul neîmprăștiat, să te lepezi de trup și chiar de suflet, să trăiești prin minte (**Evagrie Monahul**).

În clipa în care L-ai cunoscut pe Tatăl ceresc - singur și adevărat Dumnezeu și pe Iisus Hristos - înțelegi ce este viața veșnică.

Păzind Cuvântul lui Dumnezeu, devii OM. Noi, oamenii, avem extraordinara șansă de a fi, prin rugăciune, prin liturghie (ce altceva ar putea fi rugăciunea), **păzitori ai Cuvântului lui Dumnezeu, ai lui Iisus Hristos.**

Om se numește cel ce îngăduie să fie îndreptat - spune Sfântul Antonie cel Mare.

Nu există altă cale de îndreptare în afara Euharistiei. Prin împărtășanie, de la păzitor al lui Hristos devii purtător de Hristos.

Dumnezeu rugându-Se, - iată permanenta liturghie care ține pământul, îl ține să nu cadă pe cer, altfel l-ar întina atât de mult încât n-ai mai ști unde este iadul și unde este raiul...

Nimic nu poate omul prețui mai mult decât cuvântul. Cuvântul de la talpa existenței: *La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul.*

Tot Sfântul Antonie cel Mare spune că sufletul se află în lume fiind născut, iar mintea este mai presus de lume fiind nenăscută. Între suflet și minte pendulează Rugăciunea.

Ne aflăm în fața unui mare pericol: dacă în rugăciune prețuim mai mult cuvintele decât Cuvântul, acelea devin vorbe, iar noi niște simpli țipători.

➤ *a treia treaptă* ar fi cea a deplinătății Bucuriei

Aceasta nu poate fi exprimată prin cuvinte, nici cuprinsă prin cugetări.

Deplinătatea Bucuriei nu este altceva decât primirea focului care învață și arată limpede, prin Rugăciune, calea spre veșnicie.

Dumnezeu să ne ajute!

(Sursa: “Fărămituri de cuvinte: lecturi evanghelice pentru duminici”, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2007)

Pr. Alexandru - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic

Hristos S-a înălțat!

Iubiți credincioși, în această Duminică, cea de a șaptea după Sfintele Paști, am citit cuvântul Evangheliei lui Ioan despre rugăciunea Domnului nostru, pentru Sine și pentru toți credincioșii, pe care a înălțat-o către Tatăl, înainte de prinderea și răstignirea Sa.

Acest capitol, al 17-lea din Evanghelia lui Ioan, abundă în semnificații și învățături, și tocmai de aceea a făcut obiectul atâtor studii teologice, dezbateri și predici.

Despre acest capitol, Sfântul Ioan Gură de Aur ne-a lăsat două omilii, în care a tălmăcit pentru noi fiecare verset în parte.

În acest scurt cuvânt, mă voi opri numai asupra câtorva aspecte, dar încurajez pe fiecare dintre Dumneavoastră să citească Omiliile 80 și 81 ale Sfântului Ioan Gură de Aur, pentru a-și hrăni sufletul și mintea din bogăția de învățături ale acestui Sfânt Părinte.

Nu cred că există om, care la un moment al vieții sale, să nu se fi întrebat care este scopul vieții noastre? Nu este un răspuns ușor; și dacă avem curiozitatea să

întrebăm 10 oameni, vom primi probabil 10 răspunsuri diferite. Mai mult decât atât, dacă citim cărți ale unor scriitori celebri, oameni de știință, filosofi, psihologi, etc., vom vedea că nici unul nu are un răspuns clar la această întrebare, iar în cazul în care crede că îl are, istoria a arătat de fiecare dată că este un răspuns greșit.

Cei mai mulți însă, au ajuns la concluzia, foarte tristă de altfel, că viața nu are nici un rost. Shakespeare de exemplu, spune prin gura lui Macbeth că: *“viața este ca o umbră trecătoare, un actor ratat care se chinuiește pe scenă, până când vocea nici nu i se mai aude. Este ca o poveste spusă de un idiot. O gălăgie fără sens”*.

Mark Twain, înainte de a muri, a scris aceste rânduri: *“O mulțime de oameni se nasc pe acest pământ; muncesc, se zbat și se luptă unul cu altul pentru avantaje și poziții sociale; apoi anii îi încovoie și îi slăbesc; cei dragi sunt luați de la ei și bucuria este înlocuită cu suferință. Moartea vine apoi ca ultimul dar ne-otrăvit pe care natura le poate da și apoi dispar din această lume, pe care nu au reușit să o schimbe cu nimic, o lume care îi plânge pentru o zi, apoi îi uită pentru totdeauna”*. Și astfel de exemple găsim cu miile. Dar poate cea mai semnificativă este concluzia lui C.G. Jung, unul dintre cei mai mari psihologi, autorul teoriei “memoriei colective” și a “archetipurilor”, care spune că *“cea mai cumplită neuroză a lumii în care trăim este deșertăciunea”*.

*Dacă și noi ne-am pus o astfel de întrebare și nu am găsit încă un răspuns, iată că citirea de astăzi este de natură să ne lumineze și să ne dea o rezolvare. Acest capitol (17) din Evanghelia lui Ioan, pe care unii îl numesc “**Rugăciunea preoțească a lui Iisus**”, ne spune că lumea este un câmp de luptă; o luptă dintre forțele răului și cei ce ascultă de legile lui Dumnezeu. Iisus se roagă atât pentru ucenicii Săi, cât și pentru creștinii ce vor urma, ca să fie păziți de potrivnic și să rămână în numele lui Dumnezeu.*

Scopul vieții nu poate fi aflat în știință

Iată că Iisus spune: *“Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine”*

Așadar, cei ce au căutat scopul vieții în știință și nu l-au găsit acolo, n-ar trebui să se mire deloc; pentru că *Iisus ne spusese deja că adevărata cunoaștere vine de la Dumnezeu.*

Când spun aceasta, nu încerc să minimizez rolul învățământului și al culturii; este cât se poate de important ca tinerii să studieze, să citească și să-și lărgescă orizontul. Și aceasta trebuie să o facem nu numai la tinerețe, ci în întreaga viață.

Dar în nici un caz, nu trebuie să ajungem la concluzia că dacă am petrecut 20 de ani în școli, suntem atotștiutori.

Societatea noastră măsoară pe fiecare după IQ-ul său (intelligence quotient). Cei ce se situează sub o anumită limită, sunt considerați retardați, iar unii sunt trimiși chiar la școli ajutătoare. Interesant este însă că putem întâlni oameni cu un IQ scăzut, dar care înțeleg lucruri pe care alții cu un IQ ridicat și cu pregătire universitară, nu îl înțeleg de nici un fel.

Scopul vieții nu poate fi aflat în lume

Iată ce spune același evanghelist Ioan într-una din epistolele sale:

15. Nu iubiți lumea, nici cele ce sunt în lume. Dacă cineva iubește lumea, iubirea Tatălui nu este întru el;

16. Pentru că tot ce este în lume, adică pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții, nu sunt de la Tatăl, ci sunt din lume.

17. Și lumea trece și pofta ei, dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veac.

Despre multe lucruri noi credem că sunt importante, dar pentru Dumnezeu ele nu sunt.

De ce oare spune evanghelistul că dacă cineva iubește lumea, iubirea Tatălui nu este în el? Nu Dumnezeu a creat această lume?

Bineînțeles că Dumnezeu a creat lumea și ca orice lucru zidit de Dumnezeu, lumea a fost bună. Numai că, lumea în care trăim noi astăzi a fost erodată de păcat. Păcatul este acela care ne întunecă gândirea și ne face să căutăm scopul vieții, acolo unde el nu se afla. **Atâtea lucruri par a fi bune și demne de a ne face din ele scopul vieții, dar în realitate sunt numai amăgiri** (averile, puterea și rangul social, plăcerile ușoare, alcoolul, ș.a.m.d.)

Când ne trezim dimineața și toate grijile și poftele lumești ne vin în minte și se năpustesc asupra noastră ca niște animale sălbatice, atunci trebuie să începem lupta și să nu ne lăsăm năpădiți de ele, ci să le împingem înapoi, să le închidem ușa și să încercăm să auzim vocea lui Dumnezeu, care ne învață cu totul altceva.

Dar dacă înțelesul vieții nu poate fi găsit în lumea în care trăim și nici în știință, atunci unde poate fi găsit?

Iată că versetul al treilea ne dă răspunsul pe care îl căutam:

“Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.”

Cu alte cuvinte, **scopul vieții noastre este de a avea o relație cu Dumnezeu, de a-L cunoaște pe El, prin adevărata credință pe care ne-o arată însuși Fiul Său, Iisus Hristos.**

Cunoașterea lui Dumnezeu este scopul spre care trebuie să tânjim și pentru care trebuie să ne luptăm cu lumea și ispitele, ca să nu ne împiedice să ajungem acolo.

Dumnezeu ne-a creat ca să fim fericiți și să ne bucurăm de lumea pe care a creat-o El, dar pentru ca să ne bucurăm de acea lume, trebuie să nu ne facem un scop din plăceri, din dorința de putere și alte amăgiri, ci să Îl căutăm întâi pe El, pe ziditorul nostru.

Atunci lumina Sa ne va deschide ochii și vom vedea și înțelege lucruri, care până atunci ni se păreau de neînțeles. *"Căutați întâi Împărăția Cerurilor și apoi toate celelalte vi se vor adăuga", ne spune Hristos.*

El ne va umple paharul până peste, El ne va întinde masa bogată în fața potrivnicilor noștri și va veghea asupra noastră, iar de se va întâmpla să ne împiedicăm, ne va lua de mână ca să nu cădem, dar mai înainte de toate trebuie să Îl căutăm pe El.

Când mergem seara la culcare, să nu adormim cu grijile zilei de mâine în gând, ci să ne gândim la binefacerile Sale și la dragostea Sa pentru noi. Când timp ne ia ca să citim un capitol din Evanghelie înainte de somn? Ați văzut ce scurte sunt... sau poate un psalm? **Iar dimineața să ne trezim cu Dumnezeu în minte și să-i dăm lui mulțumire pentru o nouă zi. Iar El ne va călăuzi pașii și ne va binecuvânta, pentru că așa L-a rugat Fiul Său:** *"Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi".*

"Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care mi l-ai dat să-l fac l-am săvârșit".

Iubiți credincioși, așa cum observă Sf. Ioan Gură de Aur, Domnul spune prin aceasta că El și-a făcut partea Sa pe pământ, dar nu că lucrarea ar fi terminată, ci că rădăcina binecuvântărilor a fost sădită, dar roadele încă urmează.

De aici înțelegem că noi, cei care slăvim numele singurului Dumnezeu adevărat, mai avem un mare rol de împlinit încă pe acest pământ; *noi trebuie să ducem mai departe cuvântul și învățătura lui Dumnezeu, dar nu numai prin vorbe, ci și prin fapte bune, pe care le săvârșim fără frică și fără șovăială, pentru că știm că El însuși ne luminează și ne călăuzește la toată vremea.*

În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh, Amin.

Pr. Dorin Octavian Picioruș - Predică la duminica a 7-a după Paști

Iubiți frați și surori întru Domnul, Hristos S-a înălțat! Și duminica de astăzi, a celor 318 Sfinți Părinți de la Sinodul I Ecumenic [Niceea, 325 d. Hr.], se referă tot la persoana lui Hristos, a Celui ce S-a înălțat cu trupul de-a dreapta Tatălui, pentru că Îi dogmatizează persoana ca fiind de o ființă cu Tatăl și cu Duhul Sfânt. Și de aici rezultă că *Cel ce S-a pogorât și S-a întrupat pentru noi este Dumnezeu și om, Fiul Tatălui după dumnezeire și Fiul Fecioarei după umanitate, și că El S-a înălțat la ceruri cu umanitatea Sa luată din Prea Curata Fecioară Maria, fără ca să Se despartă vreo clipă de Tatăl și de Duhul Sfânt după dumnezeirea Sa.*

Întrupare mai presus de minte...Înălțare aidoma...

Numai că persoana negativă care a declanșat Sinodul este Arie, preot și profesor de teologie în Alexandria Egiptului. El a negat dumnezeirea Fiului, socotindu-L o creatură și, prin aceasta, desființând Treimea și de o ființimea persoanelor dumnezeiești.

Iar dacă Iisus Hristos nu este Fiul lui Dumnezeu și de o ființă cu Tatăl și cu Duhul Sfânt, adică împreună-veșnic cu Tatăl și cu Duhul Sfânt atunci întreaga iconomie a mântuirii e negată și noi suntem încă în păcat. Iar Nașterea, Moartea, Învierea și Înălțarea Sa la cer nu au nimic de-a face cu noi.

Aceasta este consecința fundamentală a ereziei lui Arie.

Prima cântare a Sfinților Părinți de la Vecernia mare rezumă discuția despre hristologia ortodoxă în comparație cu hristologia eretică a lui Arie: „*Din pânțele mai înainte de luceafăr Te-ai născut [Ps. 2, 7], din Tată fără de mamă, mai înainte de veci, măcar că Arie Te-a socotit pe Tine făptură, iar nu Dumnezeu, cu nerușinare amestecându-Te pe Tine, Făcătorul, cu făpturile, agonisindu-și, ca un nebun, văpaia focului veșnic. Dar soborul cel din Niceea, Fiu al lui Dumnezeu Te-a propovăduit pe Tine, Doamne, împreună cu Tatăl și cu Duhul pe scaun șezător*” (** Penticostar, ed. BOR 1999, p. 268).

Pentru că numai Fiul lui Dumnezeu, născut din Tatăl mai înainte de veci, de o ființă și egal cu Tatăl și cu Duhul Sfânt Se putea întrupa și ne putea mântui prin tot ceea ce a făcut pentru noi și putea să ridice în Treime umanitatea asumată de Sine.

Creatura nu poate să devină niciodată Dumnezeu! Pentru că există diferență de ființă între Dumnezeu și oameni.

Însă oamenii, prin economia mântuirii lui Hristos se pot îndumnezei prin slava Prea Sfintei Treimi într-o viață de curăție și sfințenie. Și toți suntem chemați la sfințenie, la asemănarea cu Dumnezeu printr-o viață curată, pentru că veșnicia fericită înseamnă comuniune cu Dumnezeul Cel Prea Sfânt.

Iar dacă standardele de civilizație și de prosperitate ale acestei lumi ne cer să facem studii, să cunoaștem legislația, să ne încadrăm într-un mod de a fi civilizat și onest, *standardele veșniciei ne cer comuniunea cu Prea Sfânta Treime, Dumnezeul nostru, care e o urmare a unei vieți trăite în adevărata cunoaștere a lui Dumnezeu și adevărata viață evlavioasă trăită împreună cu El și cu cei bine plăcuți ai Lui.*

În secolul al IV-lea creștin teologia nu era ruptă de evlavie, după cum nici acum nu este. Pentru că teologia e fundamentul vieții și al evlaviei ortodoxe.

Viața ortodoxă e o viață trăită pe baza unei raportări personale la Dumnezeu, la Sfinți, la Biserică, la Tradiția ei stabilite intim în urma unei cunoașteri evlavioase a dreptei credințe.

Când cunoașterea dogmelor, a canoanelor, a vieților și a cărților Sfinților, a Tradiției ortodoxe e lipsită de evlavie și de dorința de curățire continuă de patimi se observă că ea e plină de superbie.

Și dacă cunoști doar pentru că vrei să cunoști și nu pentru că vrei să îți sfințești viața atunci te ocupi mai degrabă cu limbajul, cu formele de expunere teologică, cu grijă la detalii nesemnificative și fără să te simți una cu ceea ce cunoști. Sau fără ca această cunoaștere teologică să te împingă la fapte mari, semnificative pentru tine și pentru Biserica.

Însă fără doar și poate nu poți să fii un ortodox inconștient. *Ortodoxul autentic e cel care devine tot mai conștient și tot mai atent la conținutul teologic, doxologic și soteriologic al credinței și evlaviei ortodoxe.*

Și slujba zilei de astăzi ne arată acest lucru: că nu poți să fii ortodox și să mărturisești orice îți trece prin cap ca fiind adevărat ci trebuie să cunoști și să judeci mult până când ajungi să gândești, să simți și să acționezi ortodox, după cum nu poți să cunoști multă teologie și să trăiești oricum. Ci teologia trebuie să se exprime în viața ta și să te călăuzească. Pentru că viața ortodoxă e plină de adevăr și de atenție teologică.

*Arie „a sfâșiat veșmântul” (**Penticostar, ed. cât., p. 268) Domnului (aluzie la vedenia Sfântului Sfințit Mucenic Petru, Patriarhul Alexandriei Egiptului), pentru că nu L-a socotit drept Fiul lui Dumnezeu, drept Unul din Treime.*

Această idee teologică falsă, în loc să lase indiferente Biserica și instituția imperială a secolului al IV-lea, le-a pus pe jar, le-a pus să cheltuiască mult timp, bani și energie pentru ca teologia eretică a lui Arie, brodată în jurul ideii că Fiul lui Dumnezeu e creatură, să fie eliminată din atenția publică a imperiului romeic.

Acest motiv ar trebui să îl avem și noi, adică pe acela de a apăra adevărul și evlavia ortodoxă, atunci când dezbatem fapte, idei, evenimente improprie vieții și gândirii ortodoxe. Numai că nu trebuie să uităm că orice dezbateră teologică trebuie să fie evlavioasă și orice lucru care se face pentru credință trebuie să urmărească stabilirea adevărului și nu eliminarea oponentilor.

Sfinții Părinți sinodali au urmărit resublinierea adevărului de credință al Bisericii, faptul că „*Sfânta Treime este de o ființă*” (** Penticostar, ed. cât., p. 270) și că „*Fiul lui Dumnezeu este de o ființă cu Tatăl [și cu Duhul Sfânt], împreună veșnic [cu El și cu Duhul Sfânt] și mai înainte de veci*” (Idem, p. 271), adică nu e creatură.

Însă nu au dorit și să...îl omoare pe Arie. Ei au dorit dovedirea ereziei lui Arie și întoarcerea lui din rătăcirea eretică.

Despre moartea lui Arie însă ne vorbește Sinaxarul zilei: „Arie, mergând la Biserică, undeva prin apropiere de stâlpul târgului, fiind cuprins de dureri de pânțe, a intrat într-o umblătoare obștească [într-un veceu public]. Pedepsit fiind [de Dumnezeu], toate mădularele cele dinlăuntru și le-a dat afară, pătimind aceeași sfârșiere ca și Iuda [F. Ap. 1, 18], pentru aceeași trădare a Cuvântului” (Idem, p. 281). O moarte urâtă, dezumanizată și la veceu...pentru trădarea Fiului lui Dumnezeu.

Și observăm că în Sinaxarul zilei se pune pe picior de egalitate vinderea cu bani a lui Iuda cu mărturisirea eretică a lui Arie, că Fiul e o creatură.

Cu alte cuvinte nu e important cum Îl vinzi sau cum Te desparți de Hristos ci urmarea e aceeași: rămâi singur. Rămâi părăsit de harul lui Dumnezeu, de adevăr și începi să mărturisești hule, neadevăruri, erezii.

Și depărtarea de Dumnezeu, după cum se observă, se face prin fapte și prin gânduri și prin gesturi de trădare.

Tocmai de aici importanța absolută pentru mântuirea noastră ca să citim asiduu Sfânta Scriptură, Sfinții Părinți, dogmele și canoanele Bisericii, să cunoaștem Tradiția și teologia Bisericii. Pentru că numai astfel ne putem dezlipi, pas cu pas, de fapte, gesturi și idei care nu sunt pe placul lui Dumnezeu, care sunt pline de minciună, prin care stăm departe de dorirea și slăvirea Lui.

Și cum să aflăm care sunt ereziile, dacă nu le studiem? Și cum să studiezi ceea ce nu e bine, dacă nu cunoaștem mai întâi dogmele drepte credințe, adevărurile Bisericii?

Concluzia logică: trebuie să cunoaștem deopotrivă adevărurile Bisericii și învățăturile eretice, neacceptate de Biserică. Pentru că știind ce nu e bine să facem, ne lipim cu totul de ceea ce am aflat că e adevăr al Bisericii.

Și viața în adevărurile Bisericii e o viață evlavioasă, o viață în credință, o viață în sfințenie.

Condacul zilei subliniază și el faptul că la Niceea nu s-a inventat o altă credință ci s-a mărturisit credința apostolică a Bisericii: „*Propovăduirea Apostolilor și dogmele Părinților au întărit Bisericii o singură credință; care purtând haina adevărului, cea țesută din Teologia cea de sus, drept învață și slăvește taina cea mare a dreptei cinstiri de Dumnezeu*” (Idem, p. 280).

Pentru că la Niceea, și la Sinoadele următoare ale Bisericii Ortodoxe s-a propovăduit aceeași credință a Apostolilor, pe care ei au primit-o de la Domnul.

*Și când condacul vorbește de „haina adevărului” care vine din Teologia de sus vorbește despre **Revelația dumnezeiască** care e baza propovăduirii și a dogmatizării credinței ortodoxe.*

Din acest motiv Biserica nu inventează în materie de credință ci o propovăduiește pe cea primită de la Domnul și păstrată tradițional în Biserică. Pe care noi trebuie să o cunoaștem, să ne-o asumăm și să trăim, pe cât putem, la nivelul exigențelor ei.

Așadar, duminica de astăzi, situată între Înălțarea Domnului și Pogorârea Sfântului Duh ne certifică încă odată faptul că Fiul lui Dumnezeu e Dumnezeu adevărat și om adevărat și că El „**S-a înălțat la ceruri, ca să trimită lumii pe Mângâietorul**” (Idem, p. 268), pe Sfântul Duh.

Și astfel așteptăm în credință, și noi, retrăirea evenimentului copleșitor al pogorării Sfântului Duh peste Sfinții Apostoli, pogorâre ce s-a făcut și peste fiecare dintre noi în Sfântul Botez, care a fost ușa noastră de intrare în Biserică.

Însă retrăim bucuria Sfinților Apostoli întru harul și adevărul Treimii și cu evlavie liturgică.

Pentru că harul Sfântului Duh a coborât și coboară la cei care stau în adevărul propovăduit de Hristos și trăit de Biserică în mod neîntrerupt.

Așa că trăim o duminică bucuroasă, plină de teologie și de așteptare cuvioasă.

Și fie ca Domnul să ne învețe pe fiecare dintre noi să ne bucurăm întru adevăr și sfințenie în toate zilele vieții noastre. Amin!

**Părintele Vasile Gordon - Predică la Duminica a VII-a după Paști - a Sfinților
Părinți de la Sinodul I Ecumenic**

*Citim în Patericul cel vechi, la capitolul Pentru **Avva Aghaton**: „S-au dus oarecarii la dânsul, auzind că are aleasă dreaptă-socotință. Și vrând să-l încerce de se mânie, i-au zis lui: Tu ești Aghaton? Am auzit că ești desfrânat și mândru. Iar el a zis: Așa este! Și i-au mai zis lui: Tu ești Aghaton bârfitorul, clevetitorul? Iar el a zis: eu sunt! L-au întrebat iarăși: Tu ești Aghaton ereticul? Atunci el, sărind ca ars, a strigat: Nu sunt eretic! Și l-au rugat pe el zicând: Spune-ne nouă, pentru ce atâtea câte învinuiri ți-am adus, le-ai primit, iar cuvântul acesta „eretic” nu l-ai suferit? Zis-a lor: Cele dintâi asupra mea le iau, căci este spre folos sufletului meu să le recunosc. Dar cuvântul acesta „eretic” este despărțire de Dumnezeu și eu nu voiesc aceasta! Iar ei auzind, s-au minunat de dreapta lui socotință și s-au dus zidiți, adică folosiți...”*

Iubiți credincioși, Hristos S-a Înălțat! Pilda pe care v-am înfățișat-o este în strânsă legătură cu duminica de azi, atât cu Sfânta Evanghelie ce s-a citit la Sfânta Liturghie (de la Ioan 17, 1 - 13), cât și cu pomenirea Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic, trecuți în calendar.

Căci ne găsim în a VII-a duminică după Sfintele Paști, când li se face pomenire specială, ca-n fiecare an, duminică aflată între praznicul Înălțării Domnului și cel al Pogorârii Sfântului Duh. De aceea ne-am adresat cu salutul „Hristos S-a Înălțat!”.

Ne propunem, cu ajutorul Domnului, ca în cele ce urmează să vorbim despre calea dreaptă, corectă, care duce la cunoașterea lui Dumnezeu. Gândul alegerii acestui subiect a izvorât din versetul al 3-lea al pericopei evanghelice de azi: *„Aceasta este viața veșnică: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis”*.

Această invitație de a-L cunoaște ca singur Dumnezeu adevărat, are darul să alunge spusele ateilor ignoranți și răutăcioși, din trecut și de azi, care susțin - fără temei - că în Biblie ar scrie crede și nu cerceta.

Trebuie să spunem răspicat că nicăieri în Sfânta Scriptură nu întâlnim această expresie! Dimpotrivă: Cercetați Scripturile, spune Mântuitorul (Ioan 5, 39), că socotiți că în ele aveți viață veșnică. Și acelea mărturisesc despre Mine. Se face referire, desigur, la Scripturile Vechiului Testament, mai ales la profețiile mesianice.

La vremea când Mântuitorul a rostit aceste cuvinte încă nu erau scrise cărțile Noului Testament, dar acum expresia cercetați Scripturile este, desigur, valabilă și pentru aceste scrieri. Așadar, cercetați! Nimeni nu trebuie să creadă orbește. Tot Mântuitorul a spus, într-un alt context: „Cereți și vi se va da, căutați și veți afla” (Matei, 7, 7). Iar Sfântul Apostol Pavel îndeamnă: „Toate să le cercetați (încercați), țineți ce este bun!” (I Tes. 5, 21).

E adevărat că în Scriptură întâlnim și aceste cuvinte: „Feriți cei ce n-au văzut și au crezut.” (Ioan 20, 29), dar ele se referă la cei care nu au trăit în vremea în care Mântuitorul a viețuit pe pământ și au crezut (și vor crede) pe temeiul mărturiilor din Sfânta Scriptură, al Sfinților Apostoli și al urmașilor lor.

Ne amintim, așadar, că aceste cuvinte i-au fost adresate lui Toma, cel care o vreme s-a îndoit de învierea Lui, iar apoi, văzându-L, același apostol care se îndoise a exclamat, de data aceasta convins dar și gătit de emoție: „Domnul meu și Dumnezeul meu!”.

Iubiți credincioși, cercetarea Scripturii, pentru a-L cunoaște pe Dumnezeu cel adevărat, nu se poate face la întâmplare. Tainele Scripturii pot fi pătrunse doar de omul cel duhovnicesc. Minteia celui care dorește să înțeleagă drept aceste taine,

trebuie să fie antrenată în acest sens, altfel se poate cădea ușor în înțelegeri greșite și chiar în erezie.

Biserica dreptmăritoare a avut mult de luptat (și încă mai are) cu ereziile și nefericiții care le susțin. Nu întâmplător se face pomenire în calendar de Sinodul I Ecumenic și Sfinții Părinți participanți.

Să ne amintim mereu de râvna acestor bărbați aleși ai Bisericii, nu numai de la acest sinod, ci și de la celelalte șase, căci, în total, Biserica Ortodoxă recunoaște 7 sinoade ecumenice.

N-a fost ușor, bunăoară, celor 318 Sfinții Părinți de la Sinodul I, pomenit astăzi, să înfrunte argumentele, în aparență valabile, ale ereticilor, în frunte cu Arie, preot în Alexandria. Și încă unul care se dovedise un bun predicator, din nefericire pentru el căzut în patima mândriei și care a îndrăznit să coboare tainele dumnezeirii la măsură omenească.

Căci, în esență, a îndrăznit - contrar cuvintelor Mântuitorului „Eu și Tatăl Una suntem” (Ioan 10, 30) - să predice că Iisus Hristos, din moment ce-și zice fiu, nu este din veci, fiind, adică, o creatură a Tatălui. Și n-au fost puțini adeptii lui... . Acest fapt l-a determinat pe împăratul Constantin cel mare, care dorea pace în Biserică, să convoace întâiul Sinod Ecumenic, la Niceea, în anul 325.

Iubiți credincioși, nu-i timpul și locul acum să intrăm în amănuntele discuțiilor ce s-au desfășurat. Ele pot fi cunoscute fără greutate, de către cei interesați, din cărțile de istorie bisericească, tipărite acum în tiraje din ce în ce mai mari.

Printre acestea, una dintre cele mai importante este a lui Eusebiu de Cezareea (volumul 14 din colecția Părinți și scriitori bisericești). Să reținem, totuși, că la acest sinod s-au formulat primele 7 articole din Crez, pe care le rostim la fiecare Sfântă Liturghie, ca mărturisire dreaptă despre dumnezeirea Tatălui și a Fiului.

Greșeala fundamentală a lui Arie și adeptilor săi, era că prin negarea dumnezeirii Fiului, nega puterea Lui de mântuire a omenirii. Căci dacă Fiul era creat, nu putea mântui creatura. Numai ca Dumnezeu, Fiul este și Mântuitor!

De aceea tainele dumnezeiești nu pot fi judecate cu raționamente simple sau simpliste, omenești. Cum spuneam mai sus, numai o rațiune luminată, înduhovnicită, se poate apropia să cunoască, fără a greși, cele despre Dumnezeu.

În această privință Sfântul Apostol Pavel grăiește: *„Omul trupesc nu primește cele ale Duhului lui Dumnezeu, căci pentru el sunt nebunie și nu poate să le înțeleagă, fiindcă ele se judecă duhovnicește. Dar omul duhovnicesc toate le judecă” (I Cor. 2, 14).* „Le judecă”, în sensul că e capabil să gândească drept, cu discernământ, s-au dreaptă socotință, după limbajul Patericului.

Iubiți ascultători, rămânem de-a pururi recunoscători celor 318 Sfinți Părinți de la Sinodul I, pomeniți azi, care prin rugăciune și râvnă deosebită au cugetat și formulat dreapta credință cu privire la dumnezeirea Fiului, Mântuitorul nostru.

Cuvântul pe care l-am rostit se dorește a fi o invitație pentru o cercetare duhovnicească a Scripturilor: deodată Biblia și Sfinții Părinți, cu încredințarea că în acest mod vom putea găsi, după cuvintele Mântuitorului (Ioan 17, 3), viața veșnică spre care ne îndreptăm. Amin.

Părintele Miron Mihăilescu - Cugetări pe marginea rugăciunii arhieresti a lui Iisus, pentru ucenici și pentru credincioși: "Fără viața de la Tine, să nu se socotească vii, să nu trăiască în amăgirea aceasta"

"(...) În predica sa, părintele Savu a spus foarte bine că Duminica citirii acestei Evanghelii este Duminica nejustificării scuzelor, a pretextelor găsite de om, pentru a-și justifica viața trăită autonom, fără ascultare de Dumnezeu. Noi atragem atenția și la Spovedanie asupra acestui mod de eschivare cu îngăduință față de sine.

Gândirea aceasta a Mântuitorului, că fără viața Lui în noi, primind-o ca de la Tatăl, nu e de conceput viața, și-a arătat-o la Cina cea de Taină, când în chip de rugăciune S-a spovedit înaintea Tatălui (aici își și termină El întrevederea cu ucenicii), spunând așa: [și urmează parafraza Părintelui Miron la o parte din Rugăciunea Arhierescă a Mântuitorului Iisus Hristos, însoțită de comentariul său duhovnicesc, n.n.] *Părinte, Mi-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să le dau viață veșnică – și tot El explică mai departe; viața veșnică este ca să Te cunoască pe Tine singurul, adevăratul Dumnezeu și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis. Așa am înțeles Eu, Părinte, și aceasta le-am dat-o lor. Ce anume? Le-am făcut cunoștință cu Tine, prin persoana Mea pe care le-am dat-o lor drept viață. Le-am împărtășit taina dragostei Tale împodobindu-le inima cu dumnezeiescul Tău bine. Am făcut-o aceasta, Părinte și acum vin la Tine; pe cei ce M-au ascultat și au crezut că de la Tine vin cu viața Ta și au primit-o așa cum le-am adus-o Eu,*

pe aceștia primește-i în împărăția Ta. Mă rog pentru ei, pentru cei care Te-au înțeles, care și-au însușit lumina înțelepciunii Mele, care e a Ta.

Rugăciunea aceasta, cea mai profundă, este rugăciunea unității, a comuniunii desăvârșite: *Eu în Tine și Tu în Mine, ce am Eu ai Tu, ce ai Tu am Eu și ce avem Noi le-am împărtășit lor, iar unii au primit această împărtășire, adică, așa cum am luat Eu de la Tine motivul vieții, l-au luat și ei de la Mine. Părinte, mă rog pentru aceștia, să nu cadă din gândirea Mea pe care-o am de la Tine, ci să gândească precum Eu gândesc.*

Cum zicea Apostolul Pavel: *Nu mai gândesc eu, ci Hristos gândește și simte în mine.*

Și spune în continuare Mântuitorul: *Părinte, Eu am săvârșit acest lucru, adică Te-am făcut cunoscut și le-am pus la inimă că, fără viața de la Tine, să nu se socotească vii, să nu trăiască în amăgirea aceasta.* Adaugă, mai departe: *Și o voi mai face, Părinte.*

Ultimele Lui cuvinte au fost acestea și v-aș propune să citim zilnic această rugăciune fără egal, rugăciunea Mântuitorului (Ioan, cap.17).

Mă întorc la începutul rugăciunii, unde spune: *Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul*, cui? Mie, Fiului Tău, *pentru ca tot ce I-ai dat Lui să dea oamenilor, adică pe Mine să mă dau lor drept viață. Asta Mi-ai dat Mie și aceasta e viața veșnică: să Te cunoască pe Tine Cel Ce M-ai dat pe Mine lor. Așa să-și înțeleagă oamenii viața: ca viață dăruită lor de Tine, Părinte.*

Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pământ, adică am săvârșit lucrul ce Mi-ai dat, împărtășindu-le lor duhul Tău, dragostea Ta, simțirea Ta, viața Ta. Am făcut-o asta. *Și acum preaslăvește-mă Tu, Părinte, la Tine însuși, cu slava pe care-am avut-o la Tine mai înainte de a fi lumea. Ceea ce am avut Eu de la Tine, prețuirea cu care m-ai prețuit, să le-o dai și lor, celor cărora le-am dat viața Mea, în care este prețuirea Ta față de ei. Ai Tăi erau, și Mie Mi i-ai dat, și cuvântul Tău l-au păzit.*

Așa prevede El, că vor fi unii ce-și vor însuși gândirea lui Dumnezeu despre viață. *Eu știu că sunt ai Tăi oamenii și mi i-ai dat Mie ca să le dau ce am de la Tine. Eu de la Tine am plinătatea, totul dragostei și acest „tot”, ce-l am de la Tine și care ești Tu, Eu îl pun la dispoziția oamenilor. Toate ale Mele sunt ale Tale și ale Tale sunt ale Mele și M-am preamărit într-înșii. Iată, Eu vin la Tine și*

bucuria Mea vreau să fie deplină în ei. Precum mă bucur Eu de Tine văzându-Te cum îi iubești, să se bucure și ei ca Mine. Să poată prețui bucuria Ta pe care o ai pentru oameni. Nu mă rog să-i iei din lume, ci să-i păzești de cel viclean, să nu cadă din mentalitatea dumnezeiască.

Și, până la urmă, aceasta am vrut să arăt, aici am vrut să ajung: la finalul rugăciunii Lui, a spovedaniei în care-Și mărturisește gândirea și i-o arată Tatălui.

Părinte drepte, lumea pe Tine nu Te-a cunoscut, dar Eu Te-am cunoscut și au cunoscut și aceștia care M-au crezut că vin cu chipul dragostei Tale în viața lor. Le-am arătat numele Tău și-l voi mai arăta, ca dragostea cu care M-ai iubit pe Mine, într-înșii să fie. Dragostea cu care M-ai iubit Tu pe Mine, vreau s-o aibă și ei ca Tine și ca Mine. Voi mai face aceasta și de aici înainte.

Cum? Voi fi Eu în ei - fapt pe care a și început a-l săvârși la Cina de Taină, chiar atunci pe loc, când ne-a dat, în avans, ca trupul și sângele Lui să fie viața noastră, și a promis să o facă mereu de aici înainte, umplându-ne cu viața Lui, iar noi să facem la fel. Am făcut-o și azi prin faptul că, dorind această viață a Lui, pe care a promis că ne-o va da după înviere, mai precis de la coborârea Duhului Sfânt, întru Care Se va instala în noi, ne-am împărtășit din ea, ca arvună pentru viața noastră în veci.

Să judecăm și să nu uităm ce am făcut noi astăzi, să nu pierdem din vedere că *noi astăzi ne-am împărtășit din dumnezeiasca viață pe care ne-a dat-o ca să trăim dumnezeiește*. E un dezastru, o urâciune și o durere a Cerului să existe om pe pământ neîmpărtășit cu viața Lui, a Mântuitorului.

Toate Evangheliile săptămânii acesteia conlucrează spre acest înțeles: *să ne însușim gândirea lui Dumnezeu, duhul inimii lui Hristos, care să fie duhul inimii noastre în toate împrejurările vieții. Fără acest gând sfânt, să nu facem nici un pas, nici un gest, să nu rostim nici o vorbă și să nu îngăduim coagularea nici unui alt gând*. Sunt în Evangheliile acestea pilde frumoase care, fiecare în parte, ar necesita o zăbavă mai deosebită, dar, vă rog să mă credeți, tâlcuirea lor, dacă am avea vreme s-o facem, ar duce tot la acest îndemn esențial.

Ce am citit noi în Biserică, să fie temeinic pus la inimă; să nu fi făcut Liturghia degeaba, ca și împărtășirea noastră, ci dimpotrivă, să trăim cu dumnezeiasca siguranță că până deseară, până mâine seară, până la cealaltă împărtășanie, nu-L vom trăda ieșind din gândirea Lui, deoarece nu este gândire întru adevăr decât a Celui ce ne-a dat gândirea.

Mântuitorul Se bucură că stăm acum la sfat. Dați-mi voie să-mi exprim această convingere, această credință: Se bucură bunul Dumnezeu că nu ne putem despărți unii de alții înainte de a ne asigura că ne vom ține de cuvânt și vom răspunde chemării Lui cu priveghere, cu rugăciune neîncetată în inimă, cu toate faptele iubirii jertfelnice. De aceea ne-a reținut Mântuitorul..., căci El ne-a reținut, să știți!

(...)

Eu Mă sfîntesc pe Mine însumi. Să spună El asta – Dumnezeu fiind și sfânt – în fața Tatălui!? Să fie și ei sfințiți, Părinte, ca să știe și ei ce știu Eu. Aceasta dorea Mântuitorul pentru ucenici, la Cina cea de Taină.

Dacă suntem prieteni, am câștigat. Un câștig e însuși faptul că am încercat să înțelegem ce înseamnă: „*Eu Mă sfîntesc pe Mine însumi*“. Înseamnă că *și credinciosul, când se spovedește și se sfîntește dacă ascultă vocea Duhului Sfânt răsunându-i în inimă: „Ai grijă că ești sfânt. Dumnezeu lucrează, și tu lucrezi. Dacă nu primești lucrul lui Dumnezeu, degeaba ți se dă. De aceea ești sfânt, pentru că primești lucrul lui Dumnezeu“.*

Sigur, asta nu înseamnă să te simți sfânt dintr-o suficiență de sine, păcătoasă. Dumnezeu vede cine e cu adevărat sfânt. Esențial, pentru fiecare dintre noi, este dacă ascult și dau curs chemării Lui, înțelegând că aceasta este menirea persoanei mele.

(în: Iubind ca Dumnezeu. Liturghii după Liturghii cu Părintele Miron Mihăilescu, Editura Christiana, București, 2004)

Părintele Miron Mihăilescu: Cum să te rogi neîncetat? Cum devenim noi înșine? Potențialul de sublim din noi. “Mântuitorul nu promite ușurință, confort, înțelegere din partea oamenilor; promite, însă, că va fi cu noi”

A cucerii starea pierdută

Noi folosim des cuvântul: „sublim”; presimțim un sublim în afara noastră. Și el (sublimul) este chiar în noi. Mântuitorul e chipul lui Dumnezeu și Dumnezeu e chipul nostru: Eu în Tine, ei în Noi și Noi în ei, Părinte.

În mod obsedant apare această afirmație. Când ne rugăm pentru primirea Sfintei Împărtășanii, rostim în Altar: „Ne rugăm și ne cucerim, dă-ne nouă pe Duhul Sfânt și prefă darurile puse înaintea, în scump Sângele și Trupul Hristosului Tău, pentru a ne fi spre înnoire“.

De ce înnoire? Fiindcă deformăm mereu chipul lui Dumnezeu din noi și avem nevoie de Sfânta Împărtășanie pentru a cucerii starea pierdută, a asemănării cu Dumnezeu.

Ne cucerim, ne străduim să realizăm, împreună cu Hristos cel înviat (care ni s-a făcut inimă), asemănarea cu Dumnezeu, să realizăm omul adevărat, sinea noastră.

Chipul lui Dumnezeu e iubirea. Hristos ne-a adus iubirea Tatălui, făcându-Se El însuși iubire, iar noi, primind iubirea Lui, ne regăsim sinea și numai atunci devenim noi înșine. Iubirea presupune nimicirea eului tău egoist și primenirea, învierea ta cu Hristos. Odată intrat în viața Lui, numai pe EL să-L avem în fața

ochilor ca țel suprem de atins, ca sublim al vieții pe care îl ai de înfiripat și nu vei mai dori nimic altceva decât să-L urmezi, fiind atent la vorbele Lui, în cele mai mici amănunte.

Dacă deciziile tale mărunte, de fiecare clipă, vor fi de calitate (calitatea există numai avându-L pe Hristos drept sfătuitor suprem și ordonator al gândurilor tale), atunci, în mod neîndoielnic, și deciziile mari vor fi la înălțime.

1 mai 1996

Cum să te rogi neîncetat

- ◆ Creștinul trebuie să se roage amintindu-și neconținut că Hristos îl urmărește cu privirea lui iubitoare
- ◆ A sesiza lucrarea Sfintei Treimi în viața de fiecare zi
- ◆ Când te scoli dimineața, știi că ești viu, fiindcă îl ai în tine pe Cel ce este viața ta.

El S-a rugat pentru cei ce-L urmează și-L cred că a venit de la Tatăl, spre a le face cunoscută dragostea Lui. *“Eu pentru aceștia Mă rog, primește-i la Tine, Părinte, așa cum Mă primești pe Mine.”*

Și dacă EL se roagă pentru noi, pentru binele nostru suprem (iar binele suprem e acela de a-și face Hristos locaș în noi - prin Duhul Sfânt - pentru ca, împreună cu Tatăl, să vină și să lucreze în noi, iubirea lor), ce ne mai putem dori în plus?

Automat, adică spus altfel, în mod firesc, ne alăturăm lui Hristos rugându-ne împreună cu EL, Tatălui, pentru fericirea noastră. De vom conștientiza (a conștientiza înseamnă „a ști cu”) și vom conlucra cu EL la binele pe care ni-L vrea (și binele nostru este viața pe care ne-a adus-o Mântuitorul de la Tatăl), vom simți imperios îndemnul lăuntric să ne rugăm, vom auzi (ca pe o poruncă liberă) chemarea de a ne adresa Lui în toată clipa sfătuindu-ne cu EL, controlând absolut toate gesturile, vorbele și faptele cu duhul dragostei lui Hristos.

Tehnicile exterioare și acele sfaturi ale lui Evagrie Ponticul, se adresează monahilor ce-și dedică în întregime timpul numai rugăciunii. Însă creștinul obișnuit trebuie și el să se roage. Cum? Doar ni se spune clar: Rugați-vă neîncetat. Cum se poate lucrul acesta? Amintindu-ne neconținut că Hristos ne urmărește, că suntem sub privirea Lui iubitoare, iar asta te obligă în a fi atent la Cel ce te vrea pentru El (spunem copilărește că Dumnezeu, în gelozia Lui, vrea să fim în mod conștient ai

Lui, fiindcă de fapt și suntem ai Lui); trebuie să te intereseze interesul Sfintei Treimi pentru tine.

Asta și înseamnă asceza: silința de a ne învinge, de a ne cuceri, de a ne trezi, dimineața, conștientizând lucrarea Sfintei Treimi și de a o urmări (această lucrare) toată ziua.

Așa se naște rugăciunea, din atenția noastră neîncetată la lucrarea Sfintei Treimi în noi; așa începem a ne închina, cu bunul simț superior prin care recunoaștem dragostea Tatălui, preluată de Fiul și susținută de Duhul Sfânt. Când facem semnul Sfintei Cruci, nu ne atingem de noi înșine, ci ne atingem de Sfânta Treime, ne atingem de Creatorul a toate, mulțumindu-I pentru viața primită și lăudându-L.

Petrecând conștienți toată ziua împreună cu EL, se înfiripă rugăciunea neîncetată ce izvorăște din străfundul inimii, din credința că EL există în mine, EL - stăpânul vieții mele; nu localizat undeva, ci tainic. Priveghind asupra lucrării Sfintei Treimi, (încă de la trezirea din somn, dimineața, eu știu pe baza credinței în înviere, Cine se află în mine) rugăciunea va deveni necesitate sfântă. Voi ajunge să nu mai pot a nu mă ruga, întreaga atenție fiindu-mi absorbită de Oaspetele divin care a venit în casa inimii mele recunoscătoare.

În lume necazuri veți avea [...] N-am unde să-Mi plec capul [...] Dacă Mie mi-au făcut asta, voi să nu vă așteptați la altceva. Mântuitorul nu promite ușurință, confort, înțelegere din partea oamenilor; promite, însă, că va fi cu noi și, în modul acesta, ne va fi ușor să ducem poverile vieții, fiindcă El va fi Cel ce ni le va purta dacă ne deschidem, total, din iubire, inima, pentru a-L primi și urma. El asigură protecția Tatălui pentru toți cei ce-L urmează (Eu pentru aceștia Mă rog, Părinte, nu pentru lume).

30 aprilie 1996

(din: Părintele Miron Mihăilescu, Cum să te rogi neîncetat, Editura Patmos, 2009)

**Însemnătatea și rolul Sfinților Părinți de la Niceea, precum și lauda lor -
descrierea semnificației liturgice a praznicului Sfinților Părinți de la Sinodul I
Ecumenic**

La acest praznic, textele de slujbă pun în evidență însemnătatea Sfinților Părinți de la Sinodul I ecumenic: „*Adunând toată știința sufletului, și împreună cu dumnezeiescul Duh cercetând, Sfinții Părinți au săpat în scris, cu litere dumnezeiești, fericitul și sfântul Simbol; întru care ne învață în chip foarte lămurit, că Cuvântul este deopotrivă fără de început cu Tatăl și cu totul adevărat de aceeași ființă, urmând slăviții, preafericiții și cu adevărat de Dumnezeu cugetătorii Părinți, în chip strălucit, învățăturile Apostolilor*”.

Punând în lucrare întreaga lor învățătură omenească și fiind asistați de Duhul Sfânt, Părinții au reușit să așeze în scris, fundamentele de credință ale Bisericii:

„*Au învățat pe toți, să mărturisească în chip lămurit că Fiul lui Dumnezeu este de o ființă cu Tatăl, împreună veșnic și mai înainte de toți vecii, înfățișând aceasta hotărât și cu evlavie în Simbolul Credinței*”.

Având în vedere marea importanță a celor hotărâte de Sfinții Părinți adunați în sinod, îi numim „**Luminători ai pământului**” și îl laudăm pe **Hristos, Cel ce le-a dat lor înțelepciunea de a lămuri dogmele drepte credințe**:

„Prea proslăvit ești Hristoase Dumnezeuul nostru, Cea ce ai așezat pe Părinții noștri luminători pe pământ și prin ei ne-ai îndreptat pe noi la adevărata credință; mult Indurate, slavă Ție”.

Pentru lumina de care s-au învrednicit de sus, îi laudăm pe Părinți, încredințându-ne rugăciunilor lor:

*„Să laudăm astăzi pe trâmbițele cele tainice ale Duhului, pe purtătorii de Dumnezeu Părinți, pe cei ce au cântat în mijlocul Bisericii cântarea plină de armonie a teologiei, pe Treimea cea una, neschimbată după ființă și după dumnezeire, pe surpătorii lui Arie și pe apărătorii ortodocșilor, care se roagă pururea Domnului, să se miluiască sufletele noastre”. **Ne încredințăm rugăciunilor lor și credem că așa cum au așezat în scris dogmele credinței noastre, tot așa se și roagă lui Dumnezeu pentru ca și noi să trăim în credința cea adevărată, să ne facem vrednici următori ai lor.***

Spiritualitatea ortodoxă ce se desprinde din textele de slujbă de la Duminica Sfinților Părinți

Ortodoxia este credința care a păstrat neschimbată învățătura lăsată de Mântuitorul Hristos și transmisă mai departe prin Sfinții Apostoli și prin urmașii lor – Părinții

Bisericii. Biserica Ortodoxă a rămas credincioasă dogmelor de credință stabilite la cele șapte sinoade ecumenice. Poate că cele mai importante întrebări pe care trebuie să ni le punem cu ocazia sărbătoririi Sfinților Părinți de la primul din cele șapte sinoade, sunt cele referitoare la activitatea mântuitoare a Fiului lui Dumnezeu întrupat, la Biserică, la învățătura acesteia și la credința și Ortodoxia noastră, întrebări la care găsim răspunsul în textele pentru slujba acestei duminici. Cântând Troparul sărbătorii spunem:

„Prea proslăvit ești Hristoase Dumnezeuul nostru, Cea ce ai așezat pe Părinții noștri luminători pe pământ și prin ei ne-ai îndreptat pe noi la adevărata credință; mult Indurate, slavă Ție”.

*Mărturisim că însuși Dumnezeu i-a luminat pe Părinți, că învățătura stabilită de ei în scris e de la Dumnezeu. Rostind sau cântând Condacul praznicului facem un pas mai departe. **Credința Părinților este una cu propovăduirea Apostolilor.***

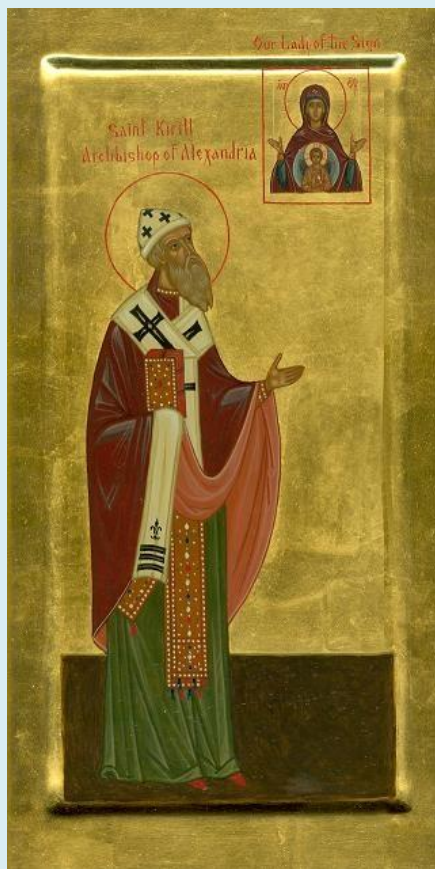
Apostolii și Părinții au aceeași credință - credința Bisericii, credința pe care Hristos ne-a descoperit-o, credința care vine de sus și ne învață dreapta cinstire de Dumnezeu.

„Propovăduirea Apostolilor și dogmele Părinților au întărit Bisericii o singură credință; care purtând haina adevărului, cea țesută din teologia cea de sus, drept îndreptează și slăvește taina cea mare a dreptei cinstiri de Dumnezeu”.

Icosul praznicului este o chemare a Bisericii adresată nouă, un strigăt care ne îndeamnă să ne potolim setea duhovnicească cu apa înțelepciunii dumnezeiești pe care ne-o oferă ea – Biserica. O chemare la a bea din paharul adevărului, singurul în măsură să ne întărească a merge pe calea cea dreaptă, ce duce la Dumnezeu:

*„Să ascultăm Biserica lui Dumnezeu, care strigă cu înaltă propovăduire: Cel însetat să vină la Mine și să bea; paharul pe care-l port, este paharul înțelepciunii; băutura lui am dres-o cu cuvântul adevărului; neturnând din apa grăirii împotrivă, ci dintr-a mărturisirii; din care bând, Israil cel de acum, vede pe Dumnezeu grăind: Vedeți, vedeți, că Eu Însuși sunt și nu mă schimb; Eu sunt Dumnezeu întâi, Eu și după acestea și afară de Mine nu este altul nicidecum. Cei ce se împărtășesc dintru acesta, se vor sătura și vor lăuda taina cea mare a dreptei cinstiri de Dumnezeu”. Să ascultăm așadar Biserica lui Dumnezeu. **Să rămânem în credința cea adevărată pe care ne-o propovăduiește, credința care vine de sus, de la Dumnezeu cel fără de schimbare. Să rămânem în comuniune cu cei ce au fost luminați să întărească aceste adevăruri și cu toți cei ce au trăit în ele. Astfel, la sfârșitul alergării, ne vom putea bucura de petrecerea în curțile Domnului, vom putea fi împreună cu toți cei ce s-au adăpat din potirul Adevărului.***

Sfântul Chiril al Alexandriei – credință, cunoaștere adevărată și maica vieții veșnice

„Și aceasta este viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis” (In 17, 3)

“A stabilit **credința ca maică a vieții veșnice**, iar despre **cunoașterea adevărată a lui Dumnezeu** a spus că va fi cauza duratei veșnice în nestricăciune și, deci, în fericire și sfințenie. Căci adevărata cunoștință a lui Dumnezeu a scăpat de cele rele, de abaterea spre altceva și de aplecarea spre cele ce nu se cuvin. Unii **s-au închinat făptuirii în locul Făcătorului** (Rom. 1, 25) și au cutezat să spună lemnului: „*Tu ești tatăl meu*,” și pietrei: „*Tu m-ai născut*” (Ier. 2, 27), căci nenorociții au alunecat spre o așa de mare nepricepere, încât au atribuit materiilor lipsite de simțire numirea de dumnezei și slava negrăită a ființei mai presus de toate. **Dar (Hristos) numește Dumnezeu adevărat numai pe Tatăl**, opunându-L pe Dumnezeul adevărat zeilor numiți astfel în chip rătăcit. Acesta e scopul cuvântului. Numind pe Tatăl în mod folositor Unul și singurul, a amintit și de slava Lui, zicând: „*Și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.*” **Căci n-ar primi altfel cineva cunoștința desăvârșită a Tatălui, dacă nu ar uni cu aceasta în mod**

strâns și nedespărțit pe cea a Celui Născut, adică a Fiului. Fiindcă îndată ce a cunoscut pe Tatăl, a cunoscut numaidecât și pe Fiul. Deci, declarând pe Tatăl ca Dumnezeu adevărat nu S-a exclus pe Sine, căci, fiind în Tatăl și din El după fire, este și El Dumnezeu adevărat și Unicul Dumnezeu, cum e Acela. Căci, în afară de El nefiind altul Dumnezeu adevărat, El este singurul. „**Că toți dumnezeii neamurilor sunt idoli**” (Ps. 95, 5). [...]

„**Aceasta este, deci, zice, viața veșnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis.**” Deci va zice cineva dintre cei ce nu trec repede peste dogmele dumnezeiești, cum cunoașterea este viața veșnică și ajunge cuiva să cunoască pe Dumnezeu Cel adevărat și prin fire, ca să aibă toată asigurarea nădejdi, neavând nevoie de nimic din celelalte? Dar atunci, cum „**credința fără fapte este moartă**” (Iac. 2, 20)? **Dar când zicem credință, înțelegem cunoașterea adevărată despre Dumnezeu, și nu altceva.** [1. Nu poate fi credință adevărată fără cunoașterea Dumnezeului adevărat, Care este Persoană iubitoare, deci Tată al unui Fiu. **O altfel de cunoaștere nu e credință, sau o credință fără această cunoaștere nu e credință adevărată.** Cel ce crede cu adevărat cunoaște pe Dumnezeu cel adevărat, și cel ce cunoaște pe Dumnezeu cel adevărat crede. **Un Dumnezeu care nu e crezut nu e cunoscut în realitatea lui vie, și nici invers.** N-am nevoie să cred pentru a admite un așa-zis dumnezeu ca esență a naturii. O cunoaștere care nu realizează o comuniune cu un Dumnezeu personal, mai presus de natură, nu e credință.] **Cunoașterea este deci prin credință.** Va mărturisi aceasta Proorocul Isaia: „**Dacă nu veți crede, nu veți înțelege**” (Is. 7, 9). **Iar că o cunoaștere care constă dintr-o simplă teorie e declarată de scrierile Sfinților (de Scripturi) nefolositoare, poți înțelege și din următoarele.**

A spus unul dintre Sfinții ucenici: „**Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; dar și demonii cred și se cutremură**” (Iac. 2, 19). **Ce vom zice deci față de acestea? Cum va adevăra deci Hristos, spunând că a avea viața veșnică înseamnă a cunoaște pe Unul și adevăratul Dumnezeu și, împreună cu El, pe Fiul?** Socotesc că trebuie să spunem despre cuvântul Mântuitorului că este cu siguranță adevărat, căci cunoașterea e viață, fiindcă naște (în noi) puterea tainei și aduce împărtășirea de binecuvântarea tainică, prin care ne unim cu Cuvântul viu și de-viață-făcător. [2. **Cunoașterea spirituală vine dintr-o unire cu realitatea spirituală pe care o cunoaștem, în speță cu Dumnezeu.** Cunoaștem o altă persoană cu adevărat când am intrat într-o comuniune cu ea. Iar cum orice persoană este în același timp o taină, prin cunoașterea ei am intrat în comunicare cu taina Persoanei lui Dumnezeu-Cuvântul. **În acea vreme se cugeta că împărtășirea euharistică de Hristos este și un fapt de cunoaștere a Lui. E ceea ce**

trebuie să ne străduim să fie și pentru noi, cei de azi, Sfânta Împărtășanie. Dar persoana cunoscută fiind o taină, cunoașterea ei prin comuniunea cu ea nu poate să nu conțină și credința, căci niciodată nu cunoaștem deplin taina persoanei și, mai ales, a Persoanei dumnezeiești, *în cunoașterea ei intră și credința* în ce ne spune ea că este și va face.] Socotesc că din această cauză spune și Pavel că neamurile s-au făcut con-trupești și împreună-părtașe în Hristos, *ca unele ce s-au împărtășit de Sfântul Trup și Sânge* (Efes.3, 6). Iar mădularele noastre să fie considerate ca și mădularele lui Hristos. **Dar cunoașterea aduce și binecuvântarea prin Duhul, căci Se sălășluiește în inimile noastre, modelând spre înfiere pe cei ce-L primesc și refăcându-i întru nestricăciune și evlavie prin viețuirea evanghelică.** *Știind Domnul nostru Iisus Hristos că a-L cunoaște pe Dumnezeu Cel Unul și adevărat este pricină și prevestire a bunătăților amintite, declară că aceasta este viața veșnică, deoarece e maică și hrăitoare a vieții veșnice, născând prin puterea și firea ei cauzele vieții și ținându-ne în legătură cu El.*

Dar socotesc că trebuie să cercetăm cu iubire de învățătură în ce mod ne-a spus Hristos că împlinește în noi desăvârșita cunoaștere a singurului și adevăratului Dumnezeu. **Observă cum cunoașterea nu se îndeplinește fără privirea la El (Fiul) și, deci, fără Sfântul Duh; [3. Cunoaștem pe Dumnezeu privind spiritual la Iisus Hristos, la cuvintele, la faptele, la viața Lui pilduitoare, care nu are loc fără lucrarea Lui în noi. Numai trăindu-L ca Persoană desăvârșită, arătată ca atare și în umanitatea Lui, cunoaștem pe Dumnezeu în mod concret și prin experiență vie. Cunoașterea unei realități impersonale ne lasă într-o cugetare teoretică, în câteva formulări abstracte.] monada (unitatea) dumnezeiască se cunoaște și se crede în Treime, potrivit Scripturilor.** Iudeii, călăuziți de poruncile lui Moise spre despărțirea de mulții zei mincinoși, au fost îndemnați să se apropie și să slujească singurului și adevăratului Dumnezeu: „*Să te temi de Domnul Dumnezeul tău,*” *zice Legea, „și numai Lui să-I slujești”* (Deut. 6, 13). Dar cei ce se închinau și erau alipiți singurului Dumnezeu, ca unii ce încă nu aveau cunoașterea Celui închinat, sunt chemați acum prin cuvintele Mântuitorului nostru la El, ca să învețe că El nu e numai Unul și adevăratul Creator al tuturor, ci că e și Tată, și să afle pe Cine a născut, mai bine-zis să-L și vadă pe El întocmai în chipul Lui neschimbat, adică în Fiul. Căci prin chip trece cineva foarte ușor la vederea întocmai a arhetipului. Deci, în mod foarte necesar, Domnul nostru Iisus Hristos a spus că cei chemați prin credință la înfiere și viața veșnică trebuie să învețe nu numai că Dumnezeu este singur și adevărat, ci și că e Tată și al Cui Tată este, anume al Celui ce pentru noi S-a făcut trup și a fost trimis spre îndreptarea firii cuvântătoare corupte, adică a umanității. [...]

„Eu pentru aceștia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt. Și toate ale Mele sunt ale Tale, și ale Tale sunt ale Mele și M-am preaslăvit întru ei. Și Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt și Eu vin la Tine” (In 17, 9-11)

[...] Fericitul Ioan, fiind din Iudeea și dintre iudei, ca să nu socotească unii că Domnul este rugător la Tatăl numai pentru cei din Israel, dar nu și pentru celelalte neamuri risipite în toată lumea, deși se vor întoarce la credința în El, sau că nu vor fi chemate spre mântuirea prin Hristos, spune că Domnul nu va fi ispășire numai pentru cei din neamul lui Israel, ci pentru lumea întreagă, adică pentru cei din tot neamul, care vor fi chemați prin credință la dreptate și sfințenie. **Dar Domnul nostru Iisus Hristos, deosebind pe cei cu adevărat credincioși, care ascultă cu iubire cuvintele Lui dumnezeiești, supunându-și grumazul inimii și luându-și jugul slujirii lui Dumnezeu, de cei care nu au o astfel de cugetare și care au hotărât să-L defăimeze prin grele neascultări, a spus că Se roagă în mod cuvenit numai pentru ei.** Căci, fiindu-le Mijlocitor și Arhiereu, a socotit că numai lor trebuie să le procure, prin mijlocire, bunătățile. Cei pe care i-a dat Tatăl, aceia sunt de fapt ai Tatălui, neexistând altă cale spre familiaritatea cu Dumnezeu decât cea prin Fiul. Și te va învăța El însuși, zicând: *„nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine” (In 14, 6).* Observă cum, dând Tatălui pe cei despre care vorbește, îi câștigă pentru Sine.

Și aceasta se arată înțelegând-o foarte bine cel mai învățat dintre autorii Sfintelor Scripturi, zicând: *„Pentru că Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine însuși” (I Cor. 5, 19).* Căci, mijlocind Hristos și primind pe cei ce vin la El prin credință și aducându-i prin Sine Tatălui, lumea a fost împăcată. De aceea și Proorocul Isaia ne-a învățat de mai înainte să alegem pacea cu Dumnezeu în Hristos, zicând: *„mai bine să caute ocrotirea Mea și cu Mine să facă pace” (Is. 27, 5).* *Căci depărtând din sufletul nostru cele ce ne înstrăinează de iubirea față de Hristos, adică lucrarea urâtă și de plăcere iubitoare a păcatului, pornirea spre plăcerea lumească și rătăcirea ca maică și hrănitoare a toată răutatea, ne vom face ai Lui și prieteni ai lui Hristos, vom înfăptui pacea cu Dumnezeu, alipindu-ne prin Fiul de Tatăl însuși, și vom primi în noi pe Cuvântul cel născut din El și vom striga în Duhul: „Avva, Părinte” (Rom. 8, 15)”.*

(Sfântul Chiril al Alexandriei, Scrieri, Partea a patra, Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan, Traducere, introducere și note de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Editura IBMBOR)

Părintele Ciprian Negreanu - Predici la Duminica dinaintea Cincizecimii, a Sfinților Părinți de la Sinodul întâi Ecumenic și a rugăciunii lui Iisus (Duminica a VII-a după Paști): Să cunoaștem în Cine credem și Cui ne rugăm!

“Așa și în viața noastră, de multe ori se întâmplă să pară că suntem biruiți, că puterea răului e mai mare, că bolile sunt multe, că greutățile sunt mari, așa cum Dumnezeu ne-a spus: În lume necazuri veți avea, nu ne-a zis <În lume bine vă va fi, de acum înainte, dacă credeți în Mine, bine vă va fi!>, nu, necazuri veți avea, ca toți ceilalți, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea.

Chiar dacă în necazuri vă veți tulbura, veți avea secătuire sufletească în inima voastră, cum zice Mântuitorul, acum plângeți și vă întristați și lumea se bucură și se veselește. De multe ori, asta e și chipul creștinului în lume. Tu nu ai, lumea care își dorește numai cele ale lumii și ale veacului acestuia se veselește, petrece, se bucură de cele ale veacului acestuia, iar tu nici ale veacului acestuia nu le ai și de multe ori, nici măcar în cele ale sufletului nu ești bogat... [...] **Și să știți că pentru toți aceștia, deznădăduiții aceștia care par pierduți și lepădați și uitați, ai nimănui, S-a rugat Dumnezeu atunci în Grădina Ghetsimani. S-a rugat să nu piară aceștia, să nu cadă din credința lor, să rămână uniți, să nu-I lepede Dumnezeu. [...] Auziți! Nu ne lasă Dumnezeu, nu ne va lăsa Dumnezeu! Chiar dacă pari pierdut, nu te va lăsa.** Ești încercat ca argintul, ești purtat de Dumnezeu dintr-o mână într-alta, parcă ești aruncat, dar nu ești aruncat! Tot în mâna Lui cazi și tot în mâna Lui ești, chiar dacă tu pari cel mai slab dintre toți, chiar dacă ei cu cai și cu călăreți și cu toate puterile veacului acestuia și cu tine nici puterea lui Dumnezeu nu pare că este cu tine. Pare! Dar este cu tine, este cu noi”.

**Părintele Ciprian Negreanu (Cluj-Napoca) - Predică la Duminica Părinților
Sinodului I Ecumenic și Rugăciunea lui Iisus (2010)**

“În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Suntem în duminica a șaptea după Paști, duminica de dinainte de Rusalii. *Duminica Rusaliilor este duminica a opta după Paști și nu întâmplător a fost așezată așa, așa a binecuvântat Dumnezeu să fie la cincizeci de zile după Paști, într-a opta duminică, pentru că această duminică a Rusaliilor, care va fi săptămâna viitoare, prevestește Împărăția Cerurilor, ziua a opta, cea fără de sfârșit. Apostolii și Biserica întreagă au pregustat atunci, prin Pogorârea Sfântului Duh, începutul unei zile care nu are sfârșit, începutul și frumusețea și dulceața unei Împărății, și luciditatea și fermitatea ei, a unei Împărății care nu are sfârșit și pe care ei au pregustat-o deja și pe care noi încă o pregustăm într-o anumită măsură. De aceea îi și zicem Bisericii „prispa Raiului”; ea este un început al zilei acesteia a opta, care nu are sfârșit, a unei Împărății care nu are înserare, nu are tristețe, nu are lacrimă, nu are suspin, la care nădăjduim și care știm că nu este o invenție și o așteptare a inimilor noastre, că am fi inventat-o noi pentru că trebuia să așteptăm ceva, ci este promisiunea lui Dumnezeu. Este o dorință a lui Dumnezeu pentru om, a zidit-o la întemeierea lumii pentru om, pentru că așa l-a vrut Dumnezeu pe om, în bucuria aceasta l-a zidit și l-a gândit Dumnezeu pe om.*

Și toate aceste duminici, de la Înviere până la Rusalii, vorbesc și despre Înviere, dar ne pregătesc și Rusaliile, pregătesc Pogorârea Duhului Sfânt și această ultimă treaptă dinainte de Rusalii ne pregătește prin cunoașterea lui Dumnezeu: Căci aceasta este viața veșnică, să Te cunoască pe Tine, adevăratul Dumnezeu și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis, Fiul lui Dumnezeu. Și de aceea această duminică este închinată Sinodului Întâi Ecumenic.

Când auzim cuvintele acestea ni se par așa, destul de sterile și de seci. Ce s-o fi întâmplat atunci? Și de ce să închinăm duminici unor sinoade? Dar s-a pus cu multă înțelepciune de către Sfinți această duminică închinată Sinodului întâi ecumenic pentru că atunci s-a lămurit, și după aceea au fost sute de ani de război duhovnicesc împotriva arianismului, o erezie îngrozitoare care a bântuit Biserica primelor veacuri, care spunea că Hristos nu este Fiul lui Dumnezeu, ci este prima lui zidire, prima lui creatură, excepțională și cea mai înaltă zidire a lui Dumnezeu Tatăl, dar nu este Fiul Său, nu este Ființă din Ființa lui Dumnezeu, nu este Fiul Său

în sensul cel mai deplin, cum zicem în Crez: Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, iar nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl. Păi pentru acest de o ființă cu Tatăl au murit milioane de oameni, și-au pus viața pentru acest cuvânt mulți, mulți oameni în primele veacuri.

De fapt, aceasta este temelia vieții creștine, că Hristos nu este numai un învățat, nu este numai un om excepțional, nu este numai un trup de om care la botez a primit, dintr-o dată, locuirea lui Dumnezeu, și după aceea la Înălțare a ieșit din acest trup și S-a dus la Dumnezeu, iar trupul a rămas cine știe pe unde, cum zic unii și alții, ci Hristos este Om și Dumnezeu adevărat, dar mai cu seamă este Dumnezeu, ființa lui Dumnezeu, nu oricum, Dumnezeu adevărat, Căruia putem să-I zicem Dumnezeu fără nici cea mai mică strângere de inimă.

Am întâlnit oameni care ziceau: <Lui Dumnezeu-Tatăl parcă pot să-i zic Dumnezeu, dar Dumnezeu-Fiul nu cred că este Dumnezeu>. Gândiți-vă câtă lumină a văzut Toma când a zis: Domnul meu și Dumnezeul meu, după ce L-a cunoscut. Asta este mărturie pentru totdeauna a dumnezeirii Fiului, adevărat Dumnezeu, nu lăudăm noi de multe ori pe cineva deosebit, că <ești asemenea lui Dumnezeu, că ești ca un dumnezeu>. Nu! Dumnezeu adevărat!

Deci această ultimă duminică înainte de Rusalii, ultima treaptă spre Împărăție, spre ziua a opta, spre pregustarea ei în ziua Rusaliilor, această ultimă treaptă este cunoașterea că Hristos este Fiul lui Dumnezeu, că tot ce are Tatăl are și Fiul și nimic nu are Tatăl pe care să nu-l aibă și Fiul.

Și nu este text mai deosebit care să ne vorbească despre aceasta și despre dumnezeirea Fiului decât acest text din cap. 17 de la Ioan, pe care l-ați auzit, în care se vorbește foarte clar: Preaslăvește-Mă pe Mine cu slava pe care am avut-o înainte de întemeierea lumii, zice Hristos, Dumnezeul nostru, lui Dumnezeu-Tatăl. De slava pe care El a avut-o înainte de întemeierea lumii se cutremură mintea noastră. S-au minunat evreii că au auzit că El e înainte de Avraam și au ridicat pietre să-L omoare, dar aici cuvântul este mult mai înalt și mult mai mare. Adică înainte de întemeierea lumii avea slavă mare. Și zice: Eu Te-am preaslăvit pe Tine, adică în fața Mea, ca Dumnezeu, Tu, Tată, ai slavă mare, și Tu preaslăvește-Mă cu acea slavă mare pe care Eu o aveam înainte de întemeierea lumii. Sunt lucruri pe care nici nu știu dacă are rost să le comentăm, care ne depășesc ca înțelegere. Și toate celelalte pe care le spune Mântuitorul acolo, spunând despre dragostea veșnică dintre El, ca Fiu al lui Dumnezeu și Tatăl, spune: Dă-le și lor să fie uniți cum și Noi suntem uniți și vorbește despre această legătură și dragoste între Tatăl și Fiul, care e indestructibilă. E temelia lumii întregi, temelia conștiințelor noastre,

e temelia a tot ce poate fi și este zidit și cunoscut. De așa dragoste vorbește Dumnezeu între Tată și Fiul.

Și zice că acesta este tiparul veșnic după care trebuie să se ia omul, oglinda în care trebuie să se oglindească. Dragostea aceasta dintre Dumnezeu-Tatăl și Dumnezeu-Fiul este oglinda veșnică. Ne vorbește clar El, ca Dumnezeu-Fiul, ca Dumnezeu adevărat, nu în pilde, nu șoptit, nu pe lângă, ci pe înțeles și clar acum, la sfârșit, înainte de a pleca, înainte de Jertfa cea mare, pentru că rugăciunea aceasta o face înainte de Jertfă, vrea să lase ucenicilor, și nu numai lor, ci nouă tuturor, semn desăvârșit că El este Dumnezeu adevărat, și nu oricum, nu numai în înțelesul mic al cuvântului, că mulți ziceau și în anumite popoare îi numeau pe unii sau pe cineva dintre prooroci chiar <fii ai lui Dumnezeu>, dar nu era vorba numai despre atât, căci și omul se poate numi fiu al lui Dumnezeu. Orice om, cum zice Mântuitorul: Eu am zis: dumnezei sunteți toți și fii ai Celui Preaînalt, dar e vorba de dumnezei cu d mic, fii ai Celui Preaînalt cu f mic, totuși, față de Fiul al lui Dumnezeu în înțelesul acesta de care zic.

Nu este text care să dezvăluie această latură pe care până atunci n-a scos-o în evidență, nu a spus lumii cu ușurință Mântuitorul aceea că este Dumnezeu adevărat, din Ființa lui Dumnezeu-Tatăl, din Care izvorăște și naște neîncetat. Și n-a fost o vreme oarecare când El n-ar fi fost, înainte de întemeierea lumii. Păi ce a fost înainte de întemeierea lumii? Nu era timp. Timpul a început, și încă timpul acela mare de care vorbesc Părinții, a început în momentul în care Dumnezeu a făcut cerul și pământul, aceea e întemeierea lumii. Până să facă Dumnezeu cerul și pământul n-a fost timp, nu putem vorbi de timp. Știu că mintea cumva se sperie când aude că n-a fost timp. Noi privim acum totul prin categoria aceasta a timpului și a spațiului și ni se pare că așa trebuie să fie, dar poate sunt alte multe sute și mii de categorii pe care nu le știm și pe care ni le va dezvălui Dumnezeu, prin care vom putea privi lumea și istoria și viața noastră, dar că înainte de facerea lumii n-a fost niciuna dintre acestea este greu pentru mintea noastră.

Ei, Dumnezeu-Fiul avea slavă înaintea lui Dumnezeu-Tatăl înainte de întemeierea lumii, când nu era timp. Și de aceea învățătura noastră spune că n-a fost un timp oarecare când Hristos nu era, nu putem spune că până aici a fost Dumnezeu-Tatăl și de aici apare și Fiul. Nu există! Dintotdeauna Fiul S-a născut din Tatăl. E greu de înțeles.

Oricum, această ultimă duminică ne vorbește despre legătura tainică, dumnezeiască, dintre Dumnezeu-Tatăl și Dumnezeu-Fiul și ne ridică spre o a treia Persoană, Care ni Se dezvăluie la Pogorârea Duhului Sfânt, Mângâietorul, Care și

El face parte din Această Treime Dumnezeiască, Cele trei Persoane ale Sfintei Treimi, ca după aceea să prăznuim, după Pogorâre, desăvârșit cunoașterea și înțelegerea pe care o avem asupra Treimii, în ziua Sfintei Treimi, luni, prima zi după Rusalii.

Într-un fel, de la Paști și până la Sfânta Treime, prima zi după Rusalii, este o urcare în această înțelegere, căci ni s-a descoperit nouă taină mare, mai mare decât toate tainele, pe care n-a descoperit-o în mii de ani înainte de la Hristos și n-au știut-o și n-au cunoscut-o evreii și nimeni, și care ni s-a descoperit nouă, creștinilor, și care, după aceea, au trebuit să se sfătuiască și să discute și să pună la îndoială și să se roage și să-L cunoască pe Dumnezeu la sinoade multe, ca să se arate clar că da, este Fiul lui Dumnezeu. Și de aceea se prăznuiește acest Sinod întâi ecumenic și în care, cu multă osteneală și unde mari Sfinți ai lui Dumnezeu, cum e Atanasie al Alexandriei, Nicolae al Mirei Lichiei, Spiridon al Trimitundeii, Ipolit al Romei și alții și alții mulți, s-au străduit și au dovedit tuturor că Hristos este Fiul lui Dumnezeu.

Și prin asprimea Sfântului Nicolae, că a trebuit să-l palmuiască pe Arie la un moment dat, fapt pentru care el a fost scos din arhierie, spunându-i-se: „Cum tu, ca ierarh, îl lovești? N-ai voie să lovești, indiferent ce ar zice omul acela?” Și a fost scos din arhierie, i s-au luat omoforul și toate însemnele acestea arhieriești. Dar n-a mai putut răbda. E ca și cum am zice noi când cineva îți batjocorește neamul tău, casa ta, familia ta, poporul tău și tot zici că nu mai poți răbda. Parcă îți vine să-l iei de piept. Gândiți-vă la Sfântul Nicolae, care stătuse în închisorile Imperiului Roman și la sfârșitul vieții sale i s-au văzut urmele cătușelor la mâini și la picioare, pentru că a stat în închisoare ani. Și el a mărturisit și a crezut lui Hristos, ar fi putut oricând să moară pentru El, iar ca cineva să vină acum și să zică... Și nu era numai că zice el, Arie, ci că-i trăgea și pe alții în această necredință.

Și să știți că acest gând arian că Hristos este un om deosebit, o zidire excepțională, un înger deosebit, o căpetenie a îngerilor, este ceva nemaipomenit, lăudat, maestru spiritual, putem să-i dăm nesfârșite nume, și acest gând al lui Arie de atunci se strecoară tot mai mult în lumea de astăzi și poate mulți dintre cei care se numesc creștini astăzi, de fapt nu sunt creștini în adevăratul sens al cuvântului pentru că nu cred că Hristos este chiar Dumnezeu adevărat! Îi e mult mai ușor minții și inimii noastre să-L perceapă tot mai mult, încetul cu încetul, în lumea în care trăim, să-L accepte, să-L primească ca pe un om, ca pe orice din cele ce am zis până acum, dar nu chiar Dumnezeu. Să vă feriți de ispita aceasta. Pentru acest adevăr Biserica a avut în sute de ani și chiar și acum martiri, s-au străduit minți luminate și l-au lămurit în crez, și atât de puternică e ispita aceasta în mintea oamenilor, încât au

trebuit să aducă Crezul în Liturghie, ca să se știe clar că nu te poți duce la împărtășanie și nu te poți împărtăși cu Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care este Dumnezeu adevărat, dacă tu nu crezi desăvârșit că El este Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Și de aceea, înainte de Împărtășanie se zice Crezul, pentru că trebuie să știm, înainte de toate, ce credem, Cui credem.

Al doilea palier al acestei Evanghelii este că Mântuitorul, într-un fel sau altul, ne învață cum să ne rugăm. El Se ruga acolo, Îl ruga pe Dumnezeu-Tatăl, Se ruga și ca om, dar și ca Dumnezeu, Îl auzim, mai cu seamă ca Dumnezeu, vorbind cu Dumnezeu-Tatăl, dar ne învață și pe noi cum să ne rugăm. Și în primul rând ne învață Cui să ne rugăm, să fim lucizi, să nu fie așa, o stare, ne rugăm că <mă simt bine când mă rog>, nu este destul atât. <Mă rog, nu știu bine Cui mă rog, dar Cineva acolo sus mă ajută.> Când auzi cuvintele acestea te doare inima că alții s-au ostenit și s-au trudit să găsească și să pună degetul pe Dumnezeu și să zică: Acesta este, Lui să vă închinați! Tot genunchiul să se plece! În numele altuia nu se poate face nimic și nimeni nu ne va putea scoate din lumea aceasta și din răutățile ei, ci doar numele lui Iisus! Și tu zici: <Cineva acolo sus mă iubește...> și nici măcar mintea ta nu-I știe bine numele său nu-I cunoaște faptele său nu-I cunoaște lucrarea; aceasta e o durere mare. Și de aceea e ca un bold de luciditate care ne înțepă în mijlocul Liturghiei.

În general, toată slujba și toată rugăciunea către Dumnezeu este un amestec desăvârșit între minte și inimă. Nici inima n-o ia prea tare înainte și nu-și face numai ale ei și nu merge numai pe sentimentele și pe trăirile ei, dar nici mintea numai ale ei. Este un amestec aproape desăvârșit al minții și al inimii și al voinței, care împreună se îmbină și-L slăvesc pe Dumnezeu, Îl cinstesc pe Dumnezeu. Și înainte de Împărtășanie, înainte de a-l lua pe Hristos, parcă este un bold, un ac al conștiinței, al lucidității, care ne trezește: știu eu cui mă închin? Cred eu desăvârșit că Dumnezeu este așa cum mărturisesc? Cred în ce a făcut Dumnezeu Tatăl? Și zic: Cred într-un Dumnezeu... Într-Unul! Nu mai mulți! Nu în alții, care-or fi fost, sau, cine știe, poate au dreptate, și nu-știu-ce, și nu-știu-care și nu-știu-cine... Și aceia alții L-au bănuț pe Dumnezeu, dar L-au numit cu alte nume, dar eu știu cine e Dumnezeul Cel adevărat! Făcătorul cerului și al pământului..., și în mintea ta se strecoară deja cine-știe-câte idei false ale noilor învățături, zici: <ei, poate lumea era dintotdeauna, Dumnezeu a amestecat-o, a rânduit-o, a pus rânduială...> și deja tu cazi!

Tu n-ai ce căuta la Împărtășanie, n-ai de ce să te apropii, dacă tu zici doar așa, formal, Crezul, nici măcar nu-l ascuți. Tatăl Atotțuitorul..., vedeți, este un cuvânt

de prezență aici și acum! Atotțiitorul, deci care este aici, pretutindeni, neîncetat, și ține lumea, și ține făptura.

Deci dacă tu crezi deist că Dumnezeu e undeva sus și El stă acolo și Se uită și noi ne pierdem aici vremea și ne ostenim și poate ne mai ajută din când în când, când strigăm noi tare, tare și ne aude. Ăsta-i un gând deist și tu crezi, de fapt, că Dumnezeu nu Se implică. El stă undeva sus, a pus legile și-Și vede de treabă. Aceasta, de fapt, te face să cazi din Crez. Crezul pentru tine nu mai este Crezul cel adevărat, dacă crezi altfel. Pentru că zici Atotțiitorul! Dacă ați ști ce important e fiecare cuvânt...!

Pentru fiecare cuvânt, am spus-o și-o voi mai zice, au murit mii de oameni ca el să fie în Crez și s-au pus în balanță și s-au jertfit vieți ca să dea dovadă și s-au scris zeci de cărți pentru fiecare cuvânt, care dovedesc din Scriptură, cu învățăturile lui Hristos, cu toată Tradiția, că așa e, că Dumnezeu este Atotțiitorul, Cel care ține cerurile și pământurile și nici un fir de iarbă nu crește fără voia și fără știința Lui și toate celelalte.

Și după aceea, când începe despre Fiul. Toate să le băgăm în seamă, să fim atenți, să trezim mintea, că ea are rolul ei, nu este pusă acolo numai ca să ne gândim ce-am mai făcut pe acasă, ce mai facem, ce-o mai fi, când ne-om duce acasă... Nu! Să folosiți mintea! Să folosim mintea în rugăciune.

[...]

De fapt, ce ne învață Mântuitorul, cum să ne rugăm? Să știm Cui ne rugăm, și aici e cuvântul pe care-l spune Mântuitorul în cap. 17, numai câteva lucruri dacă auzim: atenția lui Dumnezeu pentru om – Doamne, și unde sunt Eu fă să fie și aceștia. Mie Mi i-ai dat. Aceasta a fost voia Ta, ca pe nici unul să nu-l pierd; auziți voia lui Dumnezeu! Dumnezeu nu vrea să piardă pe nici unul. Numai dacă mergi pe aceste cuvinte ale Evangheliei pe care ați auzit-o afli atât de multe despre Dumnezeu și afli Cui trebuie să te închini, Cine e acest Dumnezeu? Este un Dumnezeu despre Care ai aflat că e o legătură veșnică între El și Fiul, că El Însuși Se numește Iubire, că El n-a vrut și nu vrea ca nici un om să se piardă și tuturor vrea să le dea viață veșnică – Mi-ai dat mie stăpânire peste toată făptura, zice Fiul, ca să îi dau viață veșnică.

Auziți ce stăpânire! Că zicem: „Aaa, Dumnezeu e stăpân... Aspru, neîndurător...”, cum ne închipuim noi. Auziți: Mi-ai dat Mie stăpânire ca să le dau viață veșnică!, nu <Mi-ai dat stăpânire ca să-i pedepsesc>, pentru nimic altceva, ci ca să dau viața

veșnică! Și atunci, dintr-o dată, toate faptele vieții tale și ale altora, de care tu zici: „Dar de ce m-a pedepsit Dumnezeu?”, „De ce m-a lovit aici sau dincolo?”, nu mai capătă înțelesul de pedeapsă sau de lovire! Ci zici: „A făcut Dumnezeu ca să-mi dea cumva viața veșnică! Pentru asta Dumnezeu are stăpânire asupra vieții mele și eu I-am dat loc în viața mea și I-am zis: <Doamne, fă ce vrei cu viața mea!>”.

Bineînțeles, de multe ori nu știm ce zicem și zicem „Fă ce vrei...”, adică „să meargă bine, numai bine, bine, bine, bine...”. Da, ne dă de multe ori toate acestea, dar de multe ori trebuie să ne treacă și prin încercări, că altfel sufletul nostru se pierde. Altfel, cum va da viața veșnică unui suflet care e pus numai pe supărare, pe necazuri, pe durere, pe plâns, pe deznădejde...? Ce va căuta un astfel de suflet în Rai, dacă sufletul nu-i format să aibă viața veșnică? Nu-L lași pe Dumnezeu să fie pedagog cu tine ca să poată sufletul să aibă viața veșnică. Și tu zici: „Da, dar eu vreau acelea și acelea și acelea”, și Îi spui și pe care le alegi. E ca și cum un medic mare vine să te trateze și tu îi zici: „Bine, dar îmi plac pastilutele astea, pe astea să mi le dai, pe restul – nu, că nu au gust bun.” Și vrei să te și vindece cu asta! Nu se poate! Dar milostiv și mângâietor e Dumnezeu și niciodată nu te va lăsa în necazuri și în suferințe sau în dureri prea mari. Și când cioplește încetul cu încetul sufletul tău spre a-l face pentru Împărăția Cerurilor, o face cu multă blândețe și cu multă îngăduință și cu multe daruri, că atunci când ia cu o mână, dă cu zece! Așa să-L vedeți pe Dumnezeu și așa e voia Lui, auziți, să dea viața veșnică tuturor, întregii făpturi, ca să aibă viața veșnică toți!

Mai știm că rugăciunea cum trebuie să fie? Că zice: Eu am ascultat și toate cele ce Mi le-ai dat Eu am făcut, Doamne. Auziți, Hristos avea ascultare! Păi noi ar trebui în rugăciune să putem zice: „Doamne, eu am ascultat...” Dar noi zicem: „De ce nu e ascultată rugăciunea noastră?”

Cum zicea și părintele Arsenie: Cine de cine să asculte? Noi de Dumnezeu sau Dumnezeu de noi? Că noi n-am prea ascultat de Dumnezeu și după aia Îi ceri tu lui Dumnezeu să asculte de tine.

Auziți cu câtă liniște și ce firesc zice Hristos: Toate câte Mi le-ai dat să fac, Le-am făcut. Am ascultat. Și e ascultare, după cum zice Pavel, până la moarte, și încă moarte pe cruce! Adică prin cea mai rușinoasă moarte! Deci ca să ne fie ascultată rugăciunea și ca să ne putem ruga, trebuie în primul rând să ascultăm de Dumnezeu! Or foarte puțini dintre noi se pot pune în genunchi seara sau dimineața și să zică: „Toate cele ce mi le-ai dat să fac și știam că trebuie făcute le-am făcut. Chiar dacă a fost greu să-mi cer iertare, chiar dacă a fost greu să nu mă scot în

evidență, să nu mă laud... Mi-a fost greu. Că Tu mi-ai zis, Doamne, că celui mândru Dumnezeu îi stă împotriva; nu fiți mândri.

Iar când mergeți la nuntă, nu stați în față, stați mai la coadă...” Și le-a spus prin nuntă orice întâlnire cu oamenii. Nu te pune în față, nu te scoate în evidență, nu te lăuda – astea sunt niște ascultări de la Dumnezeu. Poate cineva să zică „Iar toate câte mi le-ai dat Tu la ascultat, Doamne, eu le-am făcut”? Nu poate. Și atunci?...

Până la urmă, ca să ajungem să zicem că ne rugăm, este să ne străduim neîncetat să facem ce ne-a dat Dumnezeu și la sfârșit măcar zicem: „Doamne, iată, toate pe care mi le-ai dat Tu să le ascult, eu am încercat. Am încercat. Ajută-mă să fac mai mult, Te rog.”

Și sunt multe altele și vă îndemn să citiți textul acesta și să vedeți, în fiecare verset, într-un fel sau în altul, găsiți taine ale relației dintre Dumnezeu-Tatăl și Dumnezeu-Fiul, dar și taine ale rugăciunii, cum trebuie să fie rugăciunea noastră; cum se așeza Dumnezeu-Fiul față de Dumnezeu-Tatăl și ca Om și cum trebuie să ne rugăm și noi. Și așa, prin ascultarea față de Dumnezeu și prin cunoașterea lui Dumnezeu și prin toate celelalte, prin dragostea, prin responsabilitate, adică Dumnezeu-Fiul, și ca Dumnezeu, dar și ca Om, nu putea să-i lase pe cei care-i iubea. Îi iubea! Pe apropiatii lui, pe cei cu care a fost în preajmă, și zice: Doamne, unde o să fiu Eu, să fie și aceștia. Adică: <Mă duc în cele mai de sus și mai înalte măriții ale lucrării Tale dumnezeiești, dar nu pot să merg numai Eu. Fă să vină și aceștia.> E acea dragoste smerită, acea dragoste față de om; nu poți să primești numai tu, trebuie să primească și celălalt, ai o responsabilitate și față de celălalt, milă și față de celălalt. Ca și cum ar zice cineva: „Hai, tu ești ultimul scăpat, tu ești ultimul care mai urcă pe vapor. Nu mai încap nimeni altcineva, restul vor pieri”. Zici: „Nu pot să urc. Păi dacă nu vin și aceștia...” – acesta este duhul lui Dumnezeu, care ne învață în această scurtă rugăciune. Ne învață că nu vrea să fie niciunde, nici măcar la măsura Fiului lui Dumnezeu, fără aceștia, pe care-i iubește, și care-L iubesc și ei pe El.

Nu este nici o discriminare. El zice: Pe aceștia pe care Eu îi iubesc, dar El iubește pe toată făptura, pe toți vrea să ne cheme la viața veșnică, dar care și ei Îl iubesc pe El, pentru că dacă omul nu vrea, Dumnezeu nu va duce pe nimeni cu forța, nu va forța pe nimeni, nu-i va știrbi libertatea și dreapta sau strâmba lui hotărâre.

De aceea, vă îndemn și mă îndemn și pe mine să nu uităm partea minții în rugăciune. În primul rând, Părinții ne învățau că în rugăciune să strângem mintea în cuvintele rugăciunii. Noi, în general, avem ideea că dacă pătrundem într-o stare de liniște, de bucurie a inimii, uităm cu totul cuvintele și ne lăsăm așa duși de starea

aceea a inimii și ne gândim și stăm mult în duhul acela al inimii. Ei, Părinții ne îndeamnă să fim puțin mai lucizi și ei chiar spun: „Când vine peste tine bucurie, chiar duhovnicească, prea mare, dă la o parte puțin cu mâna smereniei această bucurie, ca nu cumva, în locul Stăpânului, să intre duhul întunericului”. Adică de multe ori, prin această neținere a minții atentă la cuvintele lui Dumnezeu, în această stare de efuziune a inimii, s-ar putea de multe ori... De aceea, de multe ori, rugăciunea noastră e foarte sincopată, noi ne lăsăm așa, în duhul acesta de rugăciune, plângem, suntem foarte cuprinși de duhul ei, dar suntem în stare după două minute să ne certăm cu cineva, să facem sfadă, să ne supărăm. Sau dacă cineva găurește peretele dincolo, să ne supărăm rău de tot că nu ne lasă în duhul nostru de rugăciune, de dragoste. Dar care dragoste? Că tu ești în stare să te ridici acum să-l înjuri! Atunci, ce însemna acel duh, efuziunea aceea, pornirea aceea? Oare este aceea desăvârșita pornire a duhului rugăciunii lui Dumnezeu? Nu cred. Vedeți, simțiți că undeva este o greșeală în rugăciunea noastră.

Ei, așa ne îndreptau Părinții, dar nu ei, că ei nu știau de la ei înșiși, ci știau de la Duhul Sfânt, știau de la Mângâietorul, știau de la Hristos, știau din cuvintele pe care ni le spune El, că trebuie să ținem mereu mintea închisă în cuvintele rugăciunii, să stăm cu atenție acolo. Ce înseamnă „închisă”? Să n-o lăsăm să zboare în toate părțile cu ușurință, la toate treburile zilei sau la toate prostioarele la care ne zboară nouă mintea când ne rugăm, în toate direcțiile. Deci nu numai la acelea, ci și dacă ne vine în minte atunci cine știe ce, ne ducem cu mintea spre cine știe ce trăiri, ca „da, dar trăirea mea de acum nu e ca în ziua când simțeam nu știu ce și nu știu cum...”

Nici măcar spre acelea despre care noi credem că ne vin în minte de la rugăciune. Nu! Ci în cuvintele rugăciunii! Ține-ți mintea acolo, și acea minte, care ține cumva inima în chingi, care n-o lasă să zboare unde vrea ea și să facă ce vrea ea, să zică „Nu mi se cuvine mie mai mult de atât. Atât mi se cuvine. Lasă. A simțit inima mea s-o ia razna, să se bucure peste măsură sau să plângă peste măsură...”, noi continuăm rugăciunea în cuvintele acelea, chiar dacă următoarele cuvinte ale rugăciunii nu sunt așa de interesante și nu mă pornesc cu așa ușurință spre plâns, spre inimă înfrântă, îmi imaginez eu că am inimă înfrântă... Nu, o chinui pe aceea. O asemenea stare de a ține în chingi inima și de a o înfrânge și de a ține tot timpul mintea atentă, o asemenea luptă Dumnezeu o iubește și o asemenea fire a omului Dumnezeu o iubește.

E același lucru pe care Părinții ne învățau: „Dacă ți se arată înger, să nu crezi. Nu se va supăra Dumnezeu că tu n-ai recunoscut înger.” Mai bine să nu cazi în genunchi până nu ești sigur și nu poți fi niciodată peste măsură de sigur că ceva e

de la Dumnezeu, mai bine să nu bagi în seamă. Nu se va supăra Dumnezeu, se va bucura.

V-am spus despre Atanasie cel mare din Muntele Athos când i s-a arătat o femeie și i-a spus: „Sunt Maica Domnului.” Și nu putea fi nici o altă femeie în Athos, că nu aveau, ca și acum, voie femeile. Și el tot n-a crezut, a zis: „Nu te cred. Dar dacă nu ești?” Și a stat mult la vorbă cu Maica Domnului până s-a dovedit că este Maica lui Dumnezeu și Maica lui Dumnezeu l-a lăudat mult că nu a crezut-o din prima. Înțelegeți? I-a zis: „Bine!”, pentru că ea este cea care și ea a stat la îndoială când a venit îngerul, n-a făcut ca și Eva, care, când a venit șarpele, a zis: „Da, ai dreptate. Hai să mâncăm!” și n-a avut dreaptă măsură, acel discernământ duhovnicesc, deosebirea duhurilor. Maica Domnului a stat la îndoială, a venit îngerul, i-a spus lucruri mari, tainice, i-a spus că e de la Dumnezeu, iar ea a spus: „Totuși, cum se poate așa ceva?”, l-a pus la îndoială. Sfântul Atanasie cel mare a stat pe gânduri până să zică da, nu s-a repezit, n-a zis: „Vrednic sunt, da! Ce bine!” Ei, cumva starea aceasta de bine pe care o primim în rugăciune, de multe ori Părinții o priveau cu foarte multă suspiciune, așa, ziceau: „Dar sunt eu vrednic de asemenea stări de bine? Eu știu că Hristos S-a rugat în grădina Ghetsimani cu lacrimi, cu sudoare de sânge.. Sunt eu vrednic de asemenea trăiri? Nu știu!” , și cu mâna smereniei dădeau la o parte această stare și ziceau: “Continuu cu cuvintele rugăciunii. Inima mea o ia razna, bate, simt căldură... Nu contează! Nu insist asupra ei, nu stau asupra ei, dacă face prea mult zgomot chiar mă opresc din rugăciune.” Da, așa gândeau ei! Par așa niște bătrânei care sunt plictisiți, <Nu mă lasă să mă bucur și eu...> – nu e adevărat! Acești oameni au găsit cărarea vieții, ușa Raiului, ei nu se mai înșală. Aici e marea minune a lui Dumnezeu: că Dumnezeu, în această mică îngustare în care intri tu și te strângi acolo și mintea o ții în chingi, acolo intră și Se dezvăluie, acolo Se arată El!

Exact cum zice Sfântul Ignatie Briancianinov despre sfârșitul Psalmului 50, că inima înfrântă și smerită, Dumnezeu nu o va urgisi, ci acesteia i Se va descoperi Dumnezeu, acolo va veni Dumnezeu, acolo va binevoi jertfele și se va zidi Ierusalimul. Despre ce Ierusalim vorbește David la sfârșitul Psalmului? Fă bine, Doamne, să se zidească zidurile Ierusalimului – Ierusalimul este sufletul nostru, inima noastră, taina noastră cu Dumnezeu, este cetatea vieții noastre. Și Dumnezeu în asemenea inimi înfrânte și smerite, ținute sub chingile minții, ale unei minți care se răstignește și nu se lasă dusă oriunde, ci merge numai pe calea pe care știe că trebuie să meargă, deci și mintea și inima să fie răstignite și strânse la un loc, unui asemenea i se descoperă și i se zidește cetatea Ierusalimului, a inimii noastre, care va moșteni Ierusalimul cel mare, al Împărăției Cerurilor, și acolo, în Ierusalimul

acela, vor aduce pe altarele cele adevărate, jertfe, viței zice Psalmul, amintind David de fapt despre pilda fiului risipitor.

De-aia a zis viței, n-a zis „miei” sau altceva, pentru că proorocea despre cuvântul pe care Mântuitorul îl zice în pilda fiului risipitor: Să junghiem vițelul cel îngrășat. Vițelul cel îngrășat este Hristos Dumnezeu, gras în sensul că El ne dă de toate, te umple de tot binele, de Care a zis: Cel ce mănâncă din Trupul Său și bea din Sângele Său și mănâncă din învățătura Sa și bea din lumina cuvintelor Sale, nu mai însetează niciodată; nu este sărăcăcios, nu este slab, nu este puțin, de care să însetezi și iar să trebuiască să mănânci altceva... La asta se referea David când a zis Vor pune pe altarul Tău viței, în sensul că pe Hristos Cel viu, pe Care Îl vor mânca.

Ei, într-o asemenea inimă va veni Hristos și se zice la înjumătățirea Praznicului: Cel ce însetează să vină la Mine să bea și cel ce va bea se va face în inima acestuia izvor de apă vie, care nu va înceta niciodată. Această ne-sete pe care o va dobândi omul, o dobândește doar pe alea aceasta strâmtă.

Ar trebui multe să spunem despre rugăciune, eu am spus doar așa, o finețe, mici lucruri despre această strângere a minții și a inimii în cuvintele rugăciunii, în ceea ce ți-ai făcut să faci, în a nu-ți lăsa mintea și inima și, mai ales, inima, s-o ia razna în ceea ce ți se pare ție bun.

Știți că diavolul se face înger de lumină. Cei care sunt ispitiți atunci când se roagă sunt binecuvântați prin aceasta. Cei ce suntem ispitiți atunci când ne rugăm prin gânduri întunecate, parcă toate problemele vieții vin asupra noastră atunci, totul trebuie rezolvat în clipa aia, aceia sunt binecuvântați. Acum noi măcar știm că e de la diavol. E binecuvântarea lui Dumnezeu că ne arată clar urâciunea diavolului, că stă împotriva noastră. Atunci când ne punem în rugăciune, diavolul sare asupra noastră, nu-i place ce aude, nu vrea: „Nu sta în genunchi, nu te da smerit...”, nu-i place asta și sare asupra ta. Dar asta e mila lui Dumnezeu, că dacă n-ar fi mila lui Dumnezeu, să-l dea pe față pe diavol și el așa să ne ispitească și să vedem clar urâciunea lui, pentru cei mândri, pentru cei care se cred vrednici de a primi lucruri dumnezeiești, diavolul cu ușurință se va schimba în înger de lumină și vei avea trăiri excepționale inimii și vei zice că ești trăitor duhovnicesc și ești mai înșelat decât toți.

Asta nu v-o spun ca acum să nu vă mai rugați, să vă fie frică, că <acum nu mă mai rog și nu mai am nici o cădere.> Nu! Ci că atunci când vă rugați să fiți cu mare atenție: mintea să vă fie la cuvintele rugăciunii, inima să o strângeți în chingile

minții și toate trăirile acestea peste măsură, care v-ar cuceri, să nu le băgați în seamă, să ziceți: „Nu sunt eu vrednic, cine sunt eu? De ce să...? Nu știu dacă de la Dumnezeu e bucuria aceasta peste măsură, eu Îl știu pe Hristos rugător.” Nu știm de Hristos, că atunci când Se ruga se cutremura Ierusalimul, despre asta nu știm. Știm că Se ruga noaptea, de multe ori pleca de acolo și Se ruga, probabil că Se ruga cu osârdie; S-a rugat în pustia Carantaniei și acolo cred că cu greutate S-a rugat și cu osteneală și cu osârdie.

Rugăciunea de multe ori e osteneală, e o strădanie, e o luptă cu noi înșine de a ne înfățișa lui Dumnezeu așa cum se cuvine, e o luptă de a-L vedea pe Dumnezeu așa cum este, e o luptă de a asculta de Dumnezeu, de a-L purta pe Dumnezeu în inima ta neîncetat, de a-ți pune mintea neîncetat înaintea lui Dumnezeu... Și atunci de unde bucurie duhovnicească, că noi n-am făcut toate acestea? De aceea, toate aceste stări de așa-zisa bucurie peste măsură să vă fie suspecte! Nu știu, nici să nu le scoateți afară și lacrimile care vă vin să nu le credeți a fi de la Dumnezeu sigur, nu știu, poate sunt omenești, poate chiar sunt drăcești. Nu mă interesează, eu continui să țin mintea acolo.

Deci aceasta este o stare a omului pe care Dumnezeu o iubește. La acești oameni Dumnezeu va veni, la aceștia care par că nu-și trăiesc nici măcar viața duhovnicească, nu că dacă nu ți-ai trăit viața în lume, măcar s-o trăiești pe cea duhovnicească la maxim. Ei, nu aia e! Trăirea maximă a vieții duhovnicești e această strângere neîncetată a atenției, ca un soldat cu arma în mână, care nu-și mai poate descleșta mâna de pe armă, care știe că în lumea aceasta război va avea, desăvârșita bucurie dincolo va fi, iar aici, în lumea aceasta, va primi solda, va primi plată de la stăpânul său, dar el se așteaptă la război. Așa să fim neîncetat, mâna noastră să nu se desprindă de “sabie” [sabia duhovnicească a trezviei]!

Dumnezeu să ne ajute și să ne întărească”.

Părintele Ciprian Negreanu (Cluj-Napoca) - Predică la Duminica Primului Sinod Ecumenic și rugăciunea Mântuitorului în Grădina Ghetsimani pentru noi (2012)

“În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

Hristos S-a înălțat!

Suntem în duminica dintre Înălțare și Rusalii, se numește Duminica Sfinților Părinți, ea prăznuiește pe Părinții de la Primul Sinod ecumenic. Sfinții care, în frunte cu Sfântul Nicolae, cu Sfântul Spiridon al Trinității și cu alți mulți și mari, au hotărât și au rânduit și au lămurit, de fapt, ceea ce se știa de către Apostoli și este notat și întărit prin minuni și prin fapte, de către Evangheliști, că Hristos este Fiul lui Dumnezeu, din Dumnezeu, născut, iar nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl prin Care toate s-au făcut. Care pentru noi, oamenii, și pentru a noastră mântuire S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria și S-a făcut om. Toate acestea și altele, până aproape de sfârșitul Crezului, au fost lămurite la primul Sinod ecumenic. Și, de fapt, nu atunci au fost scoase la lumină, descoperite; ele erau știute, numai că nu erau formulate astfel.

Și, pentru că s-au ridicat împotriva credinței creștine idei păgâne, greșite, răzvrătite împotriva lui Dumnezeu, care spunea că Hristos nu este Fiul lui Dumnezeu, ci o creație a Tatălui, au trebuit acești Sfinți, acești Părinți ai întregii lumi creștine, să se

adune la un loc și să pună în Crez învățătura de credință pe care o rostim la fiecare Liturghie și poate, unii dintre noi la fiecare rugăciune, un Adevăr care va rămâne și nu se va clinti că timp va fi Biserica, și Biserica va fi până la sfârșitul veacurilor. Și s-a pus și s-a socotit de către Biserică prăznuirea și amintirea acestui Sinod și acestui Crez aici, în duminica aceasta, pentru că pe această credință și plecând de la credința desăvârșită că Hristos este Fiul lui Dumnezeu, nu o zidire a lui Dumnezeu, nu un personaj minunat, nu un guru, nu un inițiat, nu un iluminat, nu un om excepțional, nu un înger întrupat, nu un eon coborât pe pământ, ci Lumină din Lumină este Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat. Lumină din Lumină – Lumină din Lumină traducându-se din greacă ca lumina de la lumânare care dă altei lumini de la lumânare, adică așa cum dintr-o lumânare sau dintr-un foc iei lumină și nu se face mai mică lumina din care iei, așa El este Dumnezeu din Dumnezeu, dar care n-a micșorat Dumnezeirea prin faptul că El e născut din Tatăl, nu S-a făcut mai mic Tatăl. Ci El Se împărtășește de întreaga Ființă a Tatălui și întreaga Ființă a Tatălui este și în El, este și în Duhul Sfânt.

Și doar pe această credință și mergând de aici putem pleca să-L înțelegem și pe Duhul Sfânt, plecând de la această credință pe care stă întreaga Biserică, că Hristos este Fiul lui Dumnezeu Celui viu, de aici putem vorbi și despre Duhul Sfânt ca Persoană a Sfintei Treimi, despre Care vom vorbi peste câteva zile, duminica viitoare. De aceea s-a pus această duminică aici, între cele două mari praznice, Înălțarea și Pogorârea Duhului Sfânt, pentru că nu putem să înțelegem Cine este Duhul Sfânt dacă nu înțelegem Cine este Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Celui viu.

Și de aceea s-a pus această sărbătoare aici și de aceea s-a auzit această Evanghelie. Totdeauna, la marile Sinoade care se prăznuiesc, nu numai la Sinodul întâi ecumenic, ci și la celelalte sinoade ecumenice, totdeauna se va citi din această Rugăciune a Mântuitorului din Grădina Ghetsimani, ultimele cuvinte spuse de Mântuitorul încă fiind liber, neprins de oameni, în noaptea dinainte de a fi prins, în minutele de dinainte de a fi prins de către Iuda și toată cohorta aceea care a venit să-L prindă. El atunci n-a plecat din lumea aceasta fără să-i încredințeze, să-i întărească pe ucenicii Săi, nu i-a lăsat ai nimănui. Și acolo S-a rugat și i-a încredințat Tatălui, S-a rugat înaintea Tatălui ca Om, ca aceștia să nu piară, să nu se piardă, să fie acolo unde este și El. S-a rugat pentru unitatea credinței lor, pentru unitatea lor cu El, pentru unitatea lor cu Dumnezeu-Tatăl.

Și aceste Sinoade ecumenice aceasta au încercat: să ne păstreze pe toți în această unitate cu Dumnezeu, unii cu alții, să nu ne dezbinăm crezând fiecare într-un fel

sau în altul, așa cum Mântuitorul S-a rugat în Grădina Ghetsimani să fim uniți, așa cum la Cina cea de taină tot asta ne-a rugat Dumnezeu: Să vă iubiți unul pe altul, să rămâneți uniți, în aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii Mei, că veți avea dragoste unii către alții. Și ca să ai dragoste trebuie să fii într-un gând, într-un duh cu celălalt, să ai dragoste desăvârșită, adică dăruire a întregului tău suflet celuilalt, împărtășire din tot ce înseamnă celuilalt și a lui din tine. Ca să poți să faci asta trebuie să fiți într-un cuget și într-un gând. Nu poți să fii tu într-un gând și într-un cuget, iar celălalt într-altul. Și așa să ziceți că vă iubiți. Nu se poate.

De aceea, cum zicea și părintele Teofil Pârâian, doar la Liturghie și la cununie se cere unirea credinței, în altă Taină nu se zice, pentru că nu pot fi cei doi miri împreună și să se unească desăvârșit dacă nu se unesc și în credință, mai ales în credință, să fie într-o unire a cugetului lor, a credinței lor. Unul să fie într-o credință, celălalt în altă credință, unul să nădăjduiască ceva, celălalt altceva, unul să aștepte ceva, celălalt altceva – nu se poate. Așa și noi, nu putem fi Biserica vie, unită, dacă nu suntem uniți în cuget, în gând, în credință, unii cu alții. De aceea nu ne împărtășim până nu zicem Crezul toți, că acesta ne unește într-un cuget, toți mărturisim același adevăr, Un Domn, o credință, un botez, toți îl mărturisim și de-abia apoi ne împărtășim din același Potir.

Pentru această unire S-a rugat Dumnezeu acolo, pentru această dragoste între noi, nedespărțire, neseparare dureroasă a noastră. De aceea, atunci când se prăznuiesc Sinoadele ecumenice mari, care au unit credința la un loc și au rânduit-o și au așezat-o, ca să mai țină încă veacuri și veacuri și să trăiască valuri și valuri de oameni, generații și generații, după învățătura cea dreaptă, atunci se citește această Rugăciune a Mântuitorului din Grădina Ghetsimani, Rugăciune care, de fapt, i-a făcut pe acești Sfinți să se unească și să se adune, să-și plece orgoliile, să-și lase părerile proprii, să ceară de la Dumnezeu sfat, să se roage, să stea cu lunile, cu anii de multe ori, unii cu alții, până au ajuns să zică la Sfârșit: Părutu-S-a Duhului Sfânt și nouă, cum începe fiecare cuvânt al Sfintelor Sinoade, Părutu-S-a Duhului Sfânt, Care a venit între noi, adică între ei, și nouă, ca oameni, că ăsta e adevărul... Și după aceea înfățișau credința și adevărul la care ajungeau.

Și ajungând la această Rugăciune din Grădina Ghetsimani a Mântuitorului, pe care ați auzit-o, să știți că ea s-a zis pentru noi toți, până la sfârșitul veacurilor. Deci Dumnezeu S-a rugat acolo pentru noi. Cine dintre noi n-ar vrea să simtă că S-a rugat pentru el Mântuitorul? S-a rugat pentru el, a pus sufletul pentru el. E un verb diferit când zice Mântuitorul: Eu pentru aceștia Mă rog, verb diferit decât cel folosit în greacă pentru „a te ruga”, care înseamnă „rugăciune cu plecăciune, cu smerenie”. Acest verb pe care-l folosește Mântuitorul e un verb de putere, de

hotărâre, de tărie, ca și cum ar zice: Eu pentru aceștia Îți cer. Are și înțelesul de rugăciune, dar e mai mult Îți cer, Te implor. E și o implorare adusă lui Dumnezeu, dar cu tărie, cu hotărâre, ca a Unuia Care are putere, nu ca a unuia care nu are nici o putere.

Cine citește în greacă simte că Cel Care Se roagă acolo nu este un om obișnuit, El vorbește cu Dumnezeu cu putere. El vorbește de pe picior de egalitate cu Dumnezeu-Tatăl. El este Dumnezeu-Fiul. El Îl imploră, dar, în același timp, Îi cere cu putere lui Dumnezeu. Îi cere și știind că Dumnezeu va da, așa cum ați auzit la nunta din Cana Galileii, că Maica Domnului, după ce Mântuitorul i-a spus: Ce este Mie și ție, femeie? Vremea Mea n-a sosit încă, și ea, cu o liniște mare și cu hotărâre s-a întors spre cei care erau acolo slujitori și a zis: Faceți tot ce vă va spune, știind sigur că El îi va ajuta, chiar dacă în cuvânt părea că nu-i ajută. Și așa a și fost, că i-a ajutat. Aceeași hotărâre o are și Mântuitorul atunci când cere în rugăciune, nu hotărârea impertinentă a cuiva care se ridică și zice cuvânt înaintea Tatălui, de impertinență, de bățosenie. Nu, nu, nu! Ci hotărârea Celui Care știe că Tatăl îi va ajuta, Care are credință, așa cum ne îndeamnă pe noi să avem credință atunci când zice: Iar când voi stați de cereți ceva, să și credeți că vi s-a dat deja. Încă nu vedem noi, dar ni s-a dat deja, așa zicea Mântuitorul să ne rugăm. Și așa face El, cere cu siguranță, cu hotărâre. Eu pentru aceștia Mă rog. Nu pentru lume Mă rog.

Dar cum să facem noi să știm cine sunt aceștia pentru care Se roagă Dumnezeu și să fim noi sigur dintre aceștia, să nu părem că suntem dintre aceștia și nu suntem? Cum putem să intrăm sub aceste aripi mângâietoare ale Mântuitorului nostru Iisus Hristos? Căci El zicea înainte de Răstignire cu puțin timp: Ierusalime, Ierusalime, cât am vrut să strâng pe copiii tăi sub aripi precum adună găina puii la un loc... Cât am vrut să te strâng la Pieptul Meu, Ierusalime, și pe copiii tăi, precum vrea găina să-și strângă puii săi sub aripi, și tu n-ai vrut... Așa este această rugăciune, ca un acoperământ al lui Dumnezeu, ca și cum aripile Lui ne ocrotesc. Cum să intrăm sub acest acoperământ al rugăciunii Lui, care n-are măsură în valoare, în măreție, față de nimic de pe pământ – numele Lui e cutremurător, nimic în cer și pe pământ nu-i ca numele lui Dumnezeu, care cutremură porțile iadului și de care se înspăimântă numai la auzul lui duhurile întinericului? Cum să fim sub acoperământul Lui, sub rugăciunea Sa? Totdeauna această rugăciune a apărut a fi foarte grea pentru popor, pentru noi toți. Ascultând-o, pare foarte complicată, nu prea putem s-o prindem, să-i găsim înțelesul simplu, omenesc, cum vrem noi. Ea e așa de mare, e un dialog între Dumnezeu-Fiul și Dumnezeu-Tatăl, e la o măsură așa de mare, înaltă, încât mintea noastră nu știe cum s-o prindă, cum s-o înțeleagă.

Dintre Părinții care au explicat-o, unii au zis așa: Iată pentru cine Se roagă. Mântuitorul zice: Acum au cunoscut aceștia pe care Mi i-ai dat că de la Tine am ieșit și Tu M-ai trimis în lume. Eu pentru aceștia Mă rog – deci Mă rog pentru cei care au cunoscut că de la Tine am ieșit și Tu M-ai trimis în lume. Asta e de la cap. 17 de la Ioan, la versetul 8. Și versetul 9 zice: Eu pentru aceștia Mă rog. Când au cunoscut aceștia? Se pare că Dumnezeu cu dor a dorit ca aceștia să cunoască desăvârșit că El de la Dumnezeu a ieșit, nu e un om obișnuit, nu-i cineva care s-a născut obișnuit și a venit și spune el o teorie a lui, ci că ceea ce spune El e adevăr desăvârșit!

Și să știți că toți încă suntem nelămuriți, mulți dintre noi zicem „Da, poate a venit de la Dumnezeu”, dar să luăm cu desăvârșire cuvântul lui Dumnezeu în seamă, să-l luăm ca pe un adevăr veșnic, care nu se schimbă... Cuvântul Mântuitorului e foarte greu pentru sufletele noastre, le găsim tot felul de înțelegeri cuvintelor, le negociem, le diluăm, zicem că poate nu-i chiar așa, că poate era și om și poate a zis omeneste lucrul ăsta sau doar pentru unii, pentru noi n-a zis... Și atunci noi nu intrăm în acest cuvânt al Mântuitorului Care zice: Aceștia au cunoscut că de la Tine am ieșit și Tu M-ai trimis în lume – adică Eu sunt Dumnezeu!

Știți că cuvântul tradus așa ar suna nu de la Tine am ieșit, ci că din Tine sunt, din Tine Mă nasc, adică Eu vin din Tine, Eu sunt Tu. A mai spus de atâtea ori, că toate ale Mele sunt ale Tale și toate ale Tale sunt ale Mele. Și Tu M-ai trimis în lume – adică n-am venit așa, de capul Meu, de voia Mea, așa cum coborau zeii Olimpului să se distreze în lume și se adunau cu femeile pământenilor sau se băteau cu cei mai puternici dintre bărbați sau își măsurau orgoliile cu împărații și cu regii, nu era nimic din toată această poveste a Olimpului, ci El venise trimis de Dumnezeu și aceasta este voia tatălui Meu, ca din cei pe care Mi i-a dat, pe nici unul să nu pierd. Auziți! Că atât de mult a iubit Dumnezeu lumea încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat – spre moarte și spre răstignire – ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viața veșnică. Asta era rostul pentru care venise El în lume.

În cuvântul acesta scurt pe care-l zice Mântuitorul, că acum au cunoscut că de la Tine am ieșit, că din Tine M-am născut, adică sunt Dumnezeu adevărat și Tu M-ai trimis, cu ce rost? Ca să vestesc viața veșnică, ca să vă dau viața veșnică, ca să nu pierd pe nici unul dintre voi. De asta am venit, nu ca să mă distrez, nu ca să vă judec, Eu n-am venit să judec lumea, zice Mântuitorul, ci s-o câștige, s-o ridice, să-i mântuiască pe oameni, de-asta Îl și numim Mântuitor. N-a venit ca un stăpân după mult timp să vadă ce au făcut slujitorii, ci a venit să ridice și să salveze ce mai poate fi salvat. Așa vine și la noi, ca un Stăpân milostiv și îndelung-răbdător.

Și când au cunoscut ucenicii, cei 11, acest lucru? Că îi știm foarte îndoiți de multe ori. Veneau temători în spatele Lui când urcau spre Ierusalim, se îndoiau, cum s-a îndoit Petru: Doamne, să nu-Ți fie Ție una ca aceasta, s-au îndoit de mai multe ori: Doamne, până acum căutau să te omoare în Iudeea și tu mergi în Iudeea? Cei doi fii ai lui Zevedeu au venit și au zis: Pune-ne pe noi unul de-a dreapta și unul de-a stânga Ta în Împărăția ta. Încă nu știau ce fel de Împărăție și ce fel de Împărat este acesta, nu știau Cine este acesta Care era înaintea lor, deși de multe ori L-au numit și au și crezut că este Dumnezeu, dar, în același timp, nu s-a pătruns inima lor cu totul și cu totul în înțelesul și în adevărul acesta.

Încă se lupta în mintea lor ideea cum poate fi Dumnezeu și, în același timp, să sufere, să nu fie numai întru slavă? Dacă-i Dumnezeu, atunci trebuie să fie biruitor, aspru, să fulgere și să trăsnească. Doamne, I-au zis fiii lui Zevedeu, zi să coboare foc din cer peste localitatea aceasta care nu ne-a primit! Încă în mintea lor se lupta ideea de Dumnezeu pe care Mântuitorul o înfățișa, un Dumnezeu milostiv, îndelung-răbdător, Care nu ceartă cu ușurință, Care întârzie cu milostivire, Care așteaptă și dă vreme și dă vreme și mai încearcă și mai dă iarăși timp de pocăință... Pentru ei era foarte greu de înțeles un Dumnezeu smerit, Care vine călare pe mânzul asinei spre Ierusalim, nu pe cai mari, nu în căruțe, nu purtat de popor pe mâini... Cu ramuri rupte de popor de prin copaci, asta era întâmpinarea Lui, foarte simplu. Ei nu puteau să înțeleagă, cum Dumnezeu e așa? Credeau că este Dumnezeu, dar, în același timp, era o ruptură în mintea lor cum Acest Dumnezeu, cum Se înfățișa Mântuitorul, dar în același timp avea puteri dumnezeiești, însă smerenie mare, mai mare decât a oricărui om, ceea ce pe ei îi deruta.

Și când au înțeles ei, de fapt, când s-au lămurit că este Hristos Dumnezeu, Fiul lui Dumnezeu, și au putut să unească în mintea lor smerenia Lui cu faptul că e Dumnezeu? Când? Cu puțin înainte, la Cina cea de taină – în cap. 16, versetul 30 – ei încă stând la masă, la sfârșitul cuvântului Mântuitorului, zic: Acum am cunoscut că nu-Ți este trebuință să-Ți zică cineva ceva, că Tu le știi înainte. Acum știm că de la Tatăl ai ieșit, de la Dumnezeu ai ieșit. Aici, în cap. 16, versetul 30, spun ei clar: Acum știm că de la Dumnezeu ai ieșit, dar acum spuneau altfel acest cuvânt. Nu se compară această mărturie cu momentul în care, mergând pe apă și văzând că S-a suit cu ei în corabie, și dintr-o dată corabia care era în mijlocul mării s-au trezit cu ea la mal și s-au minunat atât de tare că a încetat marea, că au încetat vânturile, că El mergea pe apă, acestea toate i-au mirat și au căzut cu toții cu fața la pământ și au zis Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu! Au mărturisit acolo că El este Dumnezeu, dar nu era completă credința lor, era o credință încă știrbită, da, este Dumnezeu, dar urmau să se îndoiască de multe.

Bun, e Hristos Dumnezeu, dar, în același timp, să suferi? În același timp să mergi la răstignire? Dar cum să mergi la răstignire? Dar Tu ești Dumnezeu! Nu se puteau prinde în mintea lor acestea două. Dar acum, mărturia de acum, este cu totul alta, pentru că tot discursul pe care l-a ținut El la Cina cea de taină a fost: Iată, Eu trebuie să fiu dat în mâna bătrânilor, a judecătorilor, a arhiereilor, trebuie să fiu răstignit, vă este de folos să plec Eu, puțin timp și nu voi mai fi cu voi și puțin timp și iarăși voi fi cu voi, tot timpul le-a vorbit despre asta la Cina cea de taină și ei erau cutremurați și tulburați și nu știau ce să zică și nu înțelegeau și nu se unea în mintea lor cum să moară El? Cum să piară El? El, care învie morții, cum se poate să fii Dumnezeu și să mori? Nu se putea prinde asta în mintea lor. ***Dar la sfârșit, după tot cuvântul Său și după ce i-a mângâiat și le-a spus că Nu vă voi lăsa singuri, ci voi trimite la voi Mângâietorul și în atâtea chipuri i-a mângâiat, la sfârșit au zis ei: Acum am cunoscut că de la Dumnezeu ai ieșit! Ceea ce au mărturisit ei aici e mai valoros decât toate mărturiile lor de până atunci, pentru că s-a rupt mintea lor și au zis: „Doamne, nu înțeleg, nu pot să înțeleg că Tu, ca Dumnezeu, trebuie să suferi, dar Te cred. Mi se pleacă mintea, o plec în fața Ta, recunosc că nu știu cum trebuie să fie Dumnezeu, am avut altă imagine despre Dumnezeu, dar știu că Tu ești Dumnezeu adevărat și nu mai am îndoială.”***

Asta a fost mărturia lor. Mărturie pentru care Dumnezeu S-a bucurat cu bucurie mare și atunci de-abia a putut să iasă afară să ceară ajutor și rugămintă înaintea Tatălui cu putere, în momentul în care ei au crezut: „Chiar dacă e greu de înțeles pentru noi, chiar dacă trebuie să trecem prin aceste ispite și noi, chiar dacă Dumnezeu se pleacă sub mâna omului, chiar dacă Se lasă batjocorit de om, ceea ce noi nu înțelegeam până acum, credem că ești Dumnezeu.” – asta au mărturisit ei și în momentul acela Mântuitorul, cu mare bucurie în interiorul Lui că ei au mărturisit că El este Dumnezeu, dar și cu mare durere și cu mare cerere, a ieșit afară și acum abia a putut să ceară Tatălui.

Și atunci ne întoarcem la noi: când și cum putem noi să fim sub acest acoperământ al rugăciunii lui Hristos? Înseamnă că și noi trebuie să credem că Hristos este Fiul lui Dumnezeu. Majoritatea zic: „Da, credem că Hristos este Fiul lui Dumnezeu”, dar, în același timp, smerenia Lui în lume, faptul că ne lasă și necazurile lumii acesteia, faptul că Dumnezeu pare învins de răutatea veacului acestuia, pare că răutățile și greutățile veacului acestuia sunt mai mari decât puterea lui Dumnezeu. Pare! Pare, la prima vedere, așa cum și atunci așa părea: Iată, stăpânitorul veacului acestuia vine, este ceasul lui și vine și-L prinde, Îl ia din Grădina Ghetsimani, Dumnezeu este batjocorit și lovit și rănit și ucis și răstignit, toate au fost peste Dumnezeu acolo. Și, totuși, nu stăpânitorul veacului acestuia a fost cel tare, ci Dumnezeu a fost Cel tare.

Dar să știți că aceste lucruri sunt și acum, în viața fiecăruia. Într-un fel sau în altul, viața noastră se aseamănă cu această Cină de taină și cu tot ce a urmat după aceea. Parcă Dumnezeu Se străduiește să lămurească toată viața, începând din momentul în care auzim și cunoaștem prima dată de El, că „Da, Eu sunt Dumnezeu, Mă recunoști, vezi de la Mine minuni...”, vedem de la El minuni, ...dar să știi că asta nu înseamnă că nu vei trece prin încercări, că nu Mă vei vedea batjocorit de oameni, Eu, ca Dumnezeu, voi fi batjocorit de oameni, de multe ori ei vor dobândi putere părută asupra Mea și vor dărâma și biserici și vor da jos și icoane și le vor călca în picioare și nu li se va întâmpla nimic pe moment. Ar părea că sunt biruit!” Dar El a spus: Dar Biserica Mea nu o vor birui porțile iadului până la sfârșitul veacurilor.

Și așa a fost și așa va fi, chiar dacă Stalin, chiar dacă Lenin au zis că în 20 de ani Biserica va dispărea și aveau toată puterea să facă asta. Și dintr-un Sinod rus de 200 și ceva de ierarhi, nu mai rămăseseră decât 2 la un moment dat! Toți ceilalți erau ori în închisori, ori împușcați. Și tot n-a dispărut Biserica și acum e mai puternică decât toate celelalte partide și încercări politice ale lor. Și va fi totdeauna, nu Biserica în sine, ci Dumnezeu o va ține puternică.

Așa și în viața noastră, de multe ori se întâmplă să pară că suntem biruiți, că puterea răului e mai mare, că bolile sunt multe, că greutățile sunt mari, așa cum Dumnezeu ne-a spus: În lume necazuri veți avea, nu ne-a zis <În lume bine vă va fi, de acum înainte, dacă credeți în Mine, bine vă va fi!>, nu, necazuri veți avea, ca toți ceilalți, dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea. Chiar dacă în necazuri vă veți tulbura, veți avea secătuire sufletească în inima voastră, cum zice Mântuitorul, acum plângeți și vă întristați și lumea se bucură și se veselește. De multe ori, asta e și chipul creștinului în lume. Tu nu ai, lumea care își dorește numai cele ale lumii și ale veacului acestuia se veselește, petrece, se bucură de cele ale veacului acestuia, iar tu nici ale veacului acestuia nu le ai și de multe ori, nici măcar în cele ale sufletului nu ești bogat, să zici „Dar sufletul meu e plin de harul Duhului Sfânt..”. Și acolo te simți secătuit de multe ori și plângi și te tânguiești și zici „Doamne, unde ești? De ce ai plecat?”, așa cum și ei ziceau Dar de ce trebuie să pleci? Dar unde Te duci? Dar cui ne lași? Și se simțeau singuri și au fost singuri, la un moment dat au fost singuri și s-au împrăștiat ca oile fără de păstor. Așa suntem și noi de multe ori și zicem: „Iată, lumea se bucură și se veselește, petrece, măcar își vede de treburile ei, măcar știe să petreacă în puținul timp care i s-a dat...” și noi, dacă chiar ne ducem și ne veselim, n-avem veselia lor, că noi știm de păcatele noastre și altfel ne raportăm, nu mai putem să jucăm într-un picior când știm că alții suferă și sunt în necazuri și în dureri, când știm că noi am făcut atâtea greșeli, nu mai putem să uităm. Nici nu ne mai veselim ca ceilalți, dar nici pe cele ale lui

Dumnezeu nu le avem, că încă nu le-am dobândit și greutatea avem... Cu noi ce mai e?, zicem noi. Ce mai putem face? „Unde ești, Doamne?”, strigăm. *Și să știți că pentru toți aceștia, deznădăjduiți aceștia care par pierduți și lepădați și uitați, ai nimănui, S-a rugat Dumnezeu atunci în Grădina Ghetsimani. S-a rugat să nu piară aceștia, să nu cadă din credința lor, să rămână uniți, să nu-I lepede Dumnezeu. Eu Mă duc, zice Hristos, dar Ți-i dau Ție. Ai Mei erau, că am fost cu ei în lume i-am păzit, de acum păzește-I Tu, Doamne, că pe nici unul n-am pierdut din cei pe care Mi i-ai dat.*

Auziți! Nu ne lasă Dumnezeu, nu ne va lăsa Dumnezeu! Chiar dacă pari pierdut, nu te va lăsa. Ești încercat ca argintul, ești purtat de Dumnezeu dintr-o mână într-alta, parcă ești aruncat, dar nu ești aruncat! Tot în mâna Lui cazi și tot în mâna Lui ești, chiar dacă tu pari cel mai slab dintre toți, chiar dacă ei cu cai și cu călăreți și cu toate puterile veacului aceștia și cu tine nici puterea lui Dumnezeu nu pare că este cu tine. Pare! Dar este cu tine, este cu noi.

Și nu numai că S-a rugat Dumnezeu pentru noi și n-a spus numai cuvinte că va fi bine, ci zice: Și voi trimite la voi Mângâietor și cu adevărat vine Mângâietorul, Duhul Adevărului, Cel Care mângâie sufletele noastre și Cel Care dă odihnă în tot focul durerilor, în tot necazul. Va veni peste noi și vine peste tot creștinul care-și pune nădejdea în Dumnezeu o mângâiere mai presus decât ceea ce are lumea. Că zice Mântuitorul: Voi veți plânge și vă veți tângui, iar lumea se va bucura. Dar după aceea va veni vremea să vă bucurați și bucuria voastră n-o va lua nimeni.

Atâta bucurie și odihnă îi dă Dumnezeu omului când coboară prin Duhul Sfânt în inima sa, încât acea bucurie chiar n-o mai ia nimeni de la el. Deci să nu cadă nimeni în deznădejde, să nu fie nimeni ca un deznădăjduit, ca un orfan al nimănui, pentru că a răsărit pentru noi Părinte pentru toți, a răsărit pentru noi Fratele nostru Hristos, Care ne este Dumnezeu, care ne este Părinte, masă, casă, mâncare, aer, Care ne este tot și S-a făcut nouă toate! La Dumnezeu toate sunt DA, zice Scriptura, și El ni s-a făcut nouă toate. Și până și despre cei care vor fi la sfârșitul veacurilor zice Scriptura: Dar de dragul celor care cred în Hristos, care merg după Dumnezeu, va scurta Dumnezeu zilele acelea, ca să nu-i piardă pe cei care-L iubesc pe El. Ascultați: pentru ei! Și înțelesul nu este că zilele vor fi mai puține și dintr-o dată, din cele o mie două sute și ceva de zile, trei ani și jumătate, care vor fi și de care vorbește Scriptura și care, de fapt, pot fi și într-un înțeles mai larg, metaforic, pot fi și în înțelesul clar, nu știm, oricum, nu în sensul că Dumnezeu va scurta zilele acelea la propriu, că nu va fi chiar atât de lungă perioada, ci pentru ei Dumnezeu va face așa încât nu vor simți greutatea aceea mare la sfârșitul

veacurilor, cum vor simți alții. Pentru ei, parcă va trece mai repede. Va scurta Dumnezeu acea perioadă. Nu Se va îngriji Dumnezeu de noi?

Și auzim, parcă, la sfârșit cuvântul Nu te teme, turmă mică, că a binevoit Dumnezeu să vă dea vouă Împărăția. Acesta să fie ca un cuvânt de mângâiere pus deasupra și pe fruntea tuturor. Mântuitorul așa ne-a zis: Nu te teme, turmă mică. Totdeauna te vei simți într-o mică turmă a nimănui în mijlocul lumii. Și Dumnezeu ne-a spus: Nu te teme! Totuși, această grupare mică, turmă mică de oameni, care mai credeți în Mine, va binevoi Dumnezeu să vă dea vouă Împărăția și aceasta se vede și se simte încă de acum.

Dumnezeu să ne ajute și să ne întărească”.

Părintele Melchisedec, starețul Măn. Putna, trage cu putere clopotul trezirii neamului privind încercarea de distrugere a familiei: “Au sosit vremurile mărturisirii Adevărului și ale despărțirii apelor! Nu este de tăcut!”

Predica audio a starețului Măn. Putna, Arhim. Melchisedec Velnic:

Vremuri vechi și noi: Arhim. Melchisedec Velnic: „Să fim uniți și să ne păstrăm identitatea în duhul cuminte al Bisericii”

Preacuvioși părinți și frați, iubiți credincioși, mărturisim în aceste zile Înălțarea Domnului nostru Iisus Hristos la cer și ne salutăm cu salutul „Hristos S-a înălțat!” până la Duminica ce urmează, a Rusaliilor, când vom prăznui Pogorârea Sfântului Duh, întemeierea Bisericii noastre.

Proorocul Solomon, în Pilde, spune că de este cu neputință să cunoști mersul corăbiei pe mare, să urmărești urma șarpelui pe stâncă și drumul vulturului pe cer. Este greu să înțelegi lucrurile acestea, spune el, este greu să pătrunzi aceste taine. Sfinții Părinți tălmăcesc acest cuvânt în felul acesta: așa cum corabia plutește pe mare și nu se cunoaște drumul pe unde a trecut, astfel a fost zămislirea Fecioarei Maria. Urma șarpelui pe stâncă face referire la pogorârea lui Hristos la iad, căci nu a știut iadul că l-a primit pe Hristos. Iar urma vulturului pe cer face referire la Înălțarea Domnului la ceruri. Odată cu înălțarea Sa la ceruri El a înălțat și firea noastră omenească.

Am ascultat astăzi cu toții, în această duminică, a șaptea după Paști, învățătura Bisericii noastre despre Sinodul I Ecumenic, și în cuvântul de învățătură a fost prezentat în detaliu tot ce s-a întâmplat la Sinodul I Ecumenic și învățătura stabilită acolo.

De ce am spus acest cuvânt de la înțeleptul Solomon? Pentru a ne aduce aminte că scopul firii umane este să se înalțe către cele de sus, să se înduhovnicească. Noi, cum frumos spune un Sfânt Părinte, îl avem pe Hristos înaintea noastră. El a mers înainte ca să ne pregătească loc, și spre cele înalte trebuie să ne îndreptăm. În plus, Sfinții Părinți de la Sinodul I Ecumenic au pus accent pe unitatea Bisericii.

Dragii mei, vreau să atrag atenția asupra unui lucru care se petrece sub ochii noștri, ai tuturor. De multe ori noi stăm pasivi, nesimțitori la ceea ce se întâmplă în jurul nostru și această pasivitate, ea nu vine decât din lipsa de credință fierbinte. Nu avem o credință vie, statornică, luminată de Duhul lui Hristos, luminată de Duhul Evangheliei. Am spus că firea umană a fost lăsată de Dumnezeu ca să se înalțe, nu să se coboare, nu să se întoarcă spre cele de jos, ci să se îndrepte spre cele de sus.

Trebuie să fim uniți și să ne rugăm, căci trăim niște vremuri foarte grele pentru întregul neam. Nu ne dăm seama cu toții de ce se întâmplă și de care vor fi urmările a ceea ce acum se dezbate și urmează să se legifereze. Am spus de atâtea ori, aici, în biserică, faptul că astăzi credința noastră și familia sunt vâdate. Se vrea distrugerea familiei, a familiei sănătoase, sfinte și bune. Se urmărește desființarea legii aceleia strămoșești bine așezate în Biserica noastră și în neamul nostru.

Au doar am fost un neam pervers? Au doar am fost un neam care n-a avut la căpătâi Evanghelia, încât astăzi trebuie să dăm și să aprobăm legi care să fie împotriva Evangheliei? Au doar trebuie să avem o Constituție care să fie departe de duhul neamului nostru? Sunt întrebări pe care trebuie să ni le punem și pentru care trebuie să facem ceva, nu să stăm cu mâinile în sân.

Prima dată aș face îndemnul să ne rugăm. Au doară la temelia neamului strămoșilor noștri, la căpătâiul lui Ștefan și al atâtor domnitori oare a stat legea păcatului? Oare au fost păcatele la căpătâiul lor sau a fost Evanghelia lui Hristos? Pe ce s-a întemeiat acest neam? Pe desfrânare? Pe sodomie? Pe păcate împotriva firii, care acum ajung să fie legiferate?

Hristos S-a înălțat la cer ca să înalțe firea umană. Ne-a deschis nouă drum, ne-a arătat calea pe care trebuie să mergem. Să se întrebe parlamentarii noștri și toți cei pe care i-am votat și i-am ales ca să ne reprezinte: oare tatăl și mama lor, strămoșii lor, ce spun? Bunicii care i-au crescut, ce spun când văd ce propun ei în Parlament?

Dragii mei, poate va spune cineva că va fi doar o lege, dar noi ne vom vedea de viața și de credința noastră mai departe. Nu, dragii mei. Legiferarea păcatelor împotriva firii, a sodomiei, a gomoriei - păcate pentru care în Vechiul Testament, vă amintiți foarte bine, Dumnezeu a trimis foc din cer - legiferarea acestora atrage pervertirea firii, are consecințe asupra întregului neam.

Prin anul 2007-2008 l-am vizitat, împreună cu părinții de la această mănăstire, pe Părintele Arsenie de la Techirghiol. I-am pus atunci această întrebare: „Sfinția voastră, cum interpretați acest text al Sfintei Scripturi, «urâciunea pustiirii a ajuns în locul cel sfânt», la loc de cinste?”

Răspunsul părintelui a fost clar: păcatul se așează în locul cel sfânt. Care e locul cel sfânt? Minte și inimă noastră. Trupul nostru trebuie să fie templu al Duhului celui Preasfânt și nu altceva. Minte noastră trebuie să fie locaș al Duhului lui Dumnezeu și nu altceva.

Și, pe lângă toate acestea, ce lege este aceea care îngăduie păcatul? Au doară nu am avut un regim comunist, care a vrut să impună o morală fără Dumnezeu? Dar în acea morală fără de Dumnezeu era mai bine ca acum, sincer să fim. Era mai bine atunci ca acum, pentru că acea morală îl înlătura pe Dumnezeu, dar nu legifera păcatul. Era împotriva păcatului. Pe când acum s-a ajuns să legiferăm păcatul.

Nădăjduim, dragii mei, că se vor lua decizii înțelepte. Nădăjduim că cei care atentează la ființa și la identitatea neamului nostru nu vor izbândi. Ieri l-am serbat pe Eminescu, ziua lui de naștere în veșnicie. Dragii mei, citiți Eminescu. Vedeți cât de frumos a scris despre neamul nostru, despre spiritualitatea noastră, despre rădăcinile noastre care sunt bune și sfinte. Ei bine, aceste rădăcini trebuie păstrate. Nu trebuie otrăvite. Nu trebuie injectate în rădăcina neamului nostru perversiunea, păcatul, fărădelegea, ci trebuie să ne păstrăm în demnitate sfântă și curată. De aceea, dragii mei, fiind în această perioadă, când trebuie să ne înălțăm sufletește, nu să coborâm către cele de jos, să ne rugăm mai mult.

Îndemnul nostru, al tuturor, este un îndemn la rugăciune, ca Dumnezeu să ne dea limpezime și curaj în a mărturisi Adevărul. Au sosit vremurile, dragii mei, când trebuie să mărturisim Adevărul. Au sosit vremurile când trebuie să ne detașăm, să despărțim apele tulburi de apele limpezi. E timpul să spunem răului că este rău și binelui că este bine, nu să amestecăm binele cu răul. O lege care promovează imoralitatea, aceea nu este lege, aceea este fărădelege. Acea nu este ceva care să se impună, pentru că în interiorul nostru este sădită legea morală.

Spune Sfântul Apostol Pavel limpede în Epistola către Romani: „Păgânii care nu au lege - deci nu aveau legea creștină - din fire fac cele ale legii”. Adică își dau seama de ceea ce este bine și ceea ce este rău, de ceea ce este păcat și de ceea ce este virtute. Ei bine, să ne rugăm la preabunul Dumnezeu ca să dea tuturor limpezime minții, căci li s-a cam întunecat mintea.

S-a vorbit astăzi de Arie, de eretici și de nelegiuirile care îi stăpâneau. Dragii mei, când omul se desparte de Biserică, când se desparte de Adevăr, să nu credeți că imoralitatea este departe de el. Pe cel care se desparte, ereticul, când a plecat din Adevăr, diavolul are grijă, smulgându-l din adevărata credință, să-l treacă prin toate mârșăviile și prin toate păcatele.

Ați auzit, poate, că sunt atâtea și atâtea secte unde este promovată imoralitatea: incestul, orgii, desfrânări. Dacă nu ați auzit, veți auzi, ați auzit acum. Sunt secte unde sunt încrucișări, amestecări de sânge, care nu sunt altceva decât desfrânări în grup. V-am spus: diavolul nu se va mulțumi niciodată să-i răpească omului numai dreapta credință, ci caută să-l terfelească în cele mai urâte și în cele mai netrebnice păcate, de care rușine este și a grăi, cum spune Sfântul Apostol Pavel.

De aceea, dragii mei, fiind astăzi în Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic, nădăjduim în unitatea Bisericii noastre și într-un duh cuminte, în duhul Sfinților Părinți, al Bisericii noastre. Împreună, cler și popor, trebuie să fim uniți și să ne păstrăm identitatea. Să păstrăm acest pământ sfânt și curat. De câte ori n-ați mărturisit, dumneavoastră, care ați fost plecați în afară, când v-ați întors în țară, că nu este un pământ mai sfânt și mai frumos ca acesta al patriei noastre? De ce? Pentru că a fost sfințit cu sudoarea strămoșilor noștri, cu genunchii pe care și i-au plecat, cu viața lor sfântă și curată, demnă, pe care au dus-o în frică de Dumnezeu. Ei bine, noi, cei de acum, trebuie să mergem tot așa. Tot în acest duh. Pe masa noastră de lucru tot Sfânta Evanghelie trebuie să fie, Crucea tot la pieptul nostru, trebuie să îl mărturisim tot pe Hristos Domnul și adevărurile pe care El ni le-a adus, iar păcatele, nelegiuirile care au fost legiferate în Apus și pe care vor și ai noștri să le legifereze, acestea n-au ce căuta. De aceea să fim tari, să nu vă fie rușine, să nu vă fie teamă în a mărturisi Adevărul.

Dascălii, profesorii, primarii, și absolut toți cei care aveți o funcție de conducere undeva, luați atitudine împotriva a ceea ce se întâmplă, a imoralității care ni se impune, pentru că iarăși spun: e vânată ființa, identitatea noastră națională. E un atentat la cultura noastră și la spiritualitatea noastră. Noi avem o cultură și o spiritualitate, un neam, un popor bine întemeiat, bine așezat pe niște valori și nu trebuie să le pervertim, nu trebuie să le schimbăm.

„Moda lumii” - auzeam pe cineva că spunea despre ce se încearcă să se înscrie în noua Constituție pe care vor să ne cheme să o votăm. Dacă nu va fi cum trebuie nu ne vom prezenta. Să nu mergem la Referendum dacă ea nu va fi în duhul neamului și a spiritualității noastre. De ce? Pentru că nu este a noastră. Nu mă reprezintă, nu mă caracterizează.

S-a ridicat cineva și a spus că trebuie să recunoaștem meritele Bisericii Ortodoxe și a celorlalte biserici din țară, contribuția lor la istoria neamului. Și altcineva s-a ridicat și a spus: Iarăși Biserica? Când vom deveni un stat civilizat?

Aceasta e civilizație? Pardon! Dacă trebuie să fiu pervertit și să-mi pervertesc mintea și conștiința, aceasta nu-i civilizație. Acesta este un abuz. Ceea ce fac ei este un abuz împotriva ființei și a identității naționale, pentru că ei caută să ne schimbe pe noi și să fim noi cum sunt ei. N-aibă decât! Să fie ei! Dacă ei nu știu să apere valorile noastre, nu trebuie să ne facă și pe noi ca pe ei.

De aceea, dragii mei, să-mi iertați vehemența cu care poate am vorbit, dar nu este de glumit. Nu este de tăcut, ci trebuie vorbit, cum am spus și cum a îndemnat Sinodul Mitropolitan. Poate unii cunoașteți, poate unii nu cunoașteți: miercuri, la Mănăstirea Neamț, s-a întâlnit Sinodul Mitropoliei Moldovei și Bucovinei și a luat atitudine față de ceea ce se întâmplă și a îndemnat tot clerul și pe credincioși la rugăciune, la veghere, la trezvie și la adoptarea unei atitudini. De aceea nu trebuie să tăcem.

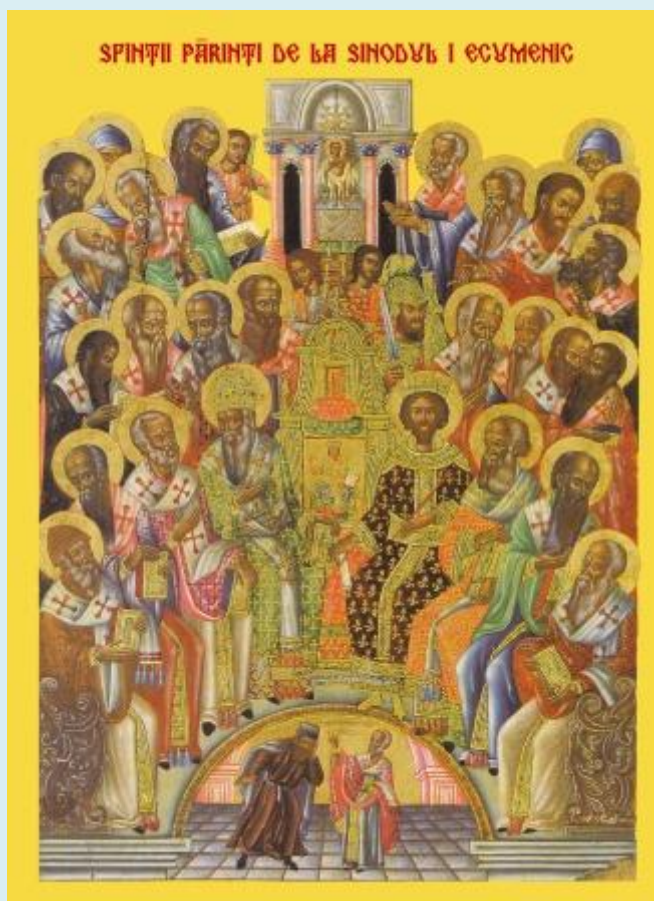
Am spus că este cel mai mare atentat care se face asupra culturii și a spiritualității noastre naționale: să pui non-valoarea în locul valorii, să pui păcatul în locul cel sfânt, la loc de cinste. Aceștia grăbesc sfârșitul, dragii mei. Îl silesc pe Dumnezeu să se comporte altfel decât vrea El. De aceea, dându-ne seama că-L silim pe Dumnezeu să se comporte astfel, noi, cu atitudinea noastră, cu bunătatea, cu dragostea, cu rugăciunea fierbinte să-i cerem lui Dumnezeu să le schimbe mintea, să le dea cunoștința Adevărului, tăria mărturisirii Adevărului, a dreptei credințe.

Cum am spus: să meargă toți aceștia să-și întrebe părinții, să-și întrebe strămoșii, să-i întrebe pe toți aceia care stau la temelie neamului nostru: ei cum au mers, ei cum au trăit, ei cum au fost? Și dacă vor avea un răspuns pozitiv, să-l urmeze. Să facă ce au făcut înaintașii și nu altceva. Găsim la biserici, la mănăstiri, tetraevanghele date de sfinții noștri voievozi, de domnitorii noștri, de cei care au întemeiat neamul și țara. Să vadă toți aceștia pe ce trebuie să întemeieze o Constituție: pe Adevăr și pe dreptate, nu pe altceva. Și Adevărul este unul: Hristos este Adevărul, Calea pe care trebuie să mergem.

De aceea, nădăjduim în rugăciunile noastre, ale tuturor. Fiecare să se roage după cum poate: să postească o zi, două, cât poate, să facă ceva. Să zică „Doamne miluiește!” de patruzeci de ori. „Dă-le, Doamne, înțelepciune; dă-le, Doamne, nițică smerenie!” Căci, dragii mei, dacă vor avea nițică smerenie își vor da seama că greșesc. Dar, când omul trăiește în înfumurare, în închipuire, este greu să-și înțeleagă greșeala. Ce este un eretic? O minte nerăstignită. Ce este un păcătos? Tot o minte nesmerită. Pe când cine se smerește își recunoaște starea în care se află și caută să se înalțe precum vulturul și urmează Vulturului a cărui Înălțare la ceruri am serbat-o, îi urmează lui Hristos. Aici este mintea cea limpede și curată.

Să ne ajute Bunul Dumnezeu să ne păstrăm cât mai mult identitatea noastră, spiritualitatea noastră, viața noastră cea bună, familia sfântă, aceea întemeiată din soț și soție, din bărbat și femeie, căci aceasta este binecuvântată de Dumnezeu. Încă de la creație Dumnezeu așa a lăsat: bărbat și femeie, și nu altfel. Aceasta e temelia familiei și a societății. Nu devierile, căci sunt devieri cele ce se vor legifera. Am spus: dacă se va ajunge și se va îngădui să vină peste noi această plagă, ea va avea urmări nefaste asupra întregului neam, dar nădăjduim că nu va fi așa ceva. Dacă vom fi uniți și ne vom ruga, nu va fi. Așa să ne ajute Dumnezeu! Amin.

“Tu cu mine ești!” - Dezbinarea, ne iubirea, indiferența, succesul de unul singur, iluzia unui “alt bine” vs. darul dragostei și al unimii în Biserică - Trupul lui Hristos. Predica Părintelui Dosoftei de la Putna la Duminica a VII-a după Paști

Predica Protos. Dosoftei (m-rea Putna) la Duminica a VII-a după Paști (a Sf. Părinți de la Primul Sinod Ecumenic și a rugăciunii arhieresci a Mântuitorului) - 24 mai 2015:

Rezumatul predicii:

“Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem și Noi...” (Ioan 17, 11)

- Rugăciunea Mântuitorului către Dumnezeu-Tatăl înainte de Patima Sa este ca un imn al dragostei dumnezeiești.

- Această Duminică este închinată Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic și este așezată între praznicul Înălțării și cel al Rusaliilor. Prin Înălțarea Sa la Cer, Mântuitorul Iisus Hristos face ultimul act al revelării Dumnezeirii Sale în fața apostolilor și prin ei, în fața noastră, a tuturor. După sărbătoarea Înălțării este pusă Duminica închinată acestor Sfinți Părinți de la Sinodul I Ecumenic, care L-au mărturisit pe Hristos-Domnul, ca fiind Dumnezeu adevărat, de o ființă cu Tatăl și deplin egal cu Acesta. Și ea este, totodată, o pregătire pentru praznicul Pogorârii Sfântului Duh, trimis de Dumnezeu-Tatăl și de Dumnezeu-Fiul pentru a uni în Dumnezeu pe cei care cred în Hristos, realizând Biserica, trupul Lui.

- În această rugăciune, Mântuitorul se roagă pentru unitatea Bisericii. "Să fie una precum suntem și Noi". Dumnezeu este Sfânta Treime - Trei Persoane într-o Unime. Și așa este chemată și omenirea să devină, ca un [singur] Om care cuprinde pe toți oamenii, în care fiecare își păstrează persoana sa, dar alcătuiesc împreună o unime.

- Un rod al acestei rugăciuni este și ceea ce s-a întâmplat la Sinodul I Ecumenic - acea încercare uriașă a Bisericii, când un eretic, pe nume Arie, a încercat să strecoare o erezie în sufletele oamenilor și în învățătura Bisericii, și anume că Hristos nu ar fi Dumnezeu adevărat, ci o creatură - specială, dar totuși creatură - a lui Dumnezeu-Tatăl. Acea erezie a fost înțeleasă ca o sinteză a tuturor ereziilor și ca un izvor din care, mai departe, curge un șir întreg de erezii. S-a depășit această încercare, cu darul Sfântului Duh, prin cei 318 Sfinți Părinți adunați la Niceea în anul 325 la chemarea Sfântului împărat Constantin cel mare și au pus Biserica pe o temelie pe care învățătura dumnezeiască de credință s-a dezvoltat în următoarele Sinoade Ecumenice - toate s-au raportat la acest prim Sinod Ecumenic.

- Un rod al acestei rugăciuni este și depășirea dezbinării care apare între noi, oamenii - fie că este vorba de ceva personal, fie că este vorba de probleme teologice, de căutarea adevărului. Această rugăciune este o binecuvântare pentru unitate, pentru dragoste și pentru Adevăr. Rostirea rugăciunii de către Hristos ne arată că El, prin Duhul Sfânt, este Cel care lucrează unitatea în Biserică și între noi, oamenii, în orice împrejurare o căutăm. Suntem una, pentru că suntem încorporați în Hristos și Acesta ne duce la Tatăl, unindu-ne cu El.

- Biserica, în calitate de unime, ca loc în care cunoaștem și trăim apropierea de om și de Dumnezeu. A fi aproape de celălalt nu este puțin lucru, pentru că în Biserică Îl aflăm noi pe Samarineanul Milostiv și în Biserică învățăm să fim aproapele celui alt. Această apropiere este pasul văzut a ceea ce este nevăzut - dragostea - și care are ca urmare unirea cu celălalt și unirea cu Dumnezeu.

- Întâmplarea cu un bolnav care, pe patul de moarte, l-a rugat pe un apropiat să-i vorbească ceva despre Hristos, simțind că îi va veni o putere dintr-un cuvânt duhovnicesc. Cel care povestește și-a dat seama cât de important este ce va spune. Și a ales un cuvânt foarte scurt din Psalmi: “Tu cu mine ești” (Ps. 22, 4). Acest om a ales acest cuvânt al unității, al apropierii, al dragostei, al veșniciei împreună. Tu cu mine ești, îi spune pentru a-i spulbera orice teamă de moarte - moartea înțelegând-o ca un necunoscut, ca un rău, ca o singurătate. Dar Tu cu mine ești înseamnă: acum și veșnic, deplin și întru slava lui Dumnezeu-Tatăl!

Această erezie a lui Arie nu afecta doar învățătura despre Persoana lui Hristos, despre Dumnezeirea Lui, ci afecta și modul în care oamenii puteau înțelege - atunci și mai târziu - învățătura Lui. Dacă nu ar fi fost Dumnezeu, însemna că nici învățătura Lui nu mai era absolută, dumnezeiască. Și aceasta se putea întâmpla și în ceea ce privește ceea ce numim noi morală, modul de comportament între oameni, dar, mai ales, putea să afecteze învățătura că Dumnezeu este dragoste și învățătură despre iubirea aproapelui și de Dumnezeu.

Aici era o altă mare distrugere a arianismului, căci răpea omului apropierea și unirea cu Dumnezeu. Dacă Arie a murit într-un chip cumplit, arianismul nu a dispărut din lume, ci călătorește prin timp și prin mințile nesmerite ale oamenilor în diferite forme, până în ziua de astăzi și va merge până la sfârșitul lumii.

Un rod al arianismului îl vedem în prezent în cei care Îl resping pe Hristos ca Dumnezeu, considerându-L numai un om înțelept și foarte mare, nu mai urmează la modul absolut și cu toată încrederea că acela este Adevărul și nu mai primește toate sfaturile morale pe care El le-a dat și, mai ales, nu urmează această înțelegere că Dumnezeu este dragoste, și aceasta duce la surparea omului și la surparea societății.

Părintele Rafail Noica spunea cândva că “trăirea creștinească adevărată este iubirea lui Hristos. Totul pleacă de la iubire și se întoarce la iubire. În afară de iubire nu este nimic altceva, întrucât este scris că Dumnezeu Însuși este iubire”. Necredința, bunăoară, este o lipsă a iubirii și a smereniei. Este centrarea pe sine, preocuparea de sine, este exact opusul a ceea ce face Mântuitorul în această rugăciune. Căci în ultimele clipe dinaintea Patimilor, gândirea Lui nu este la El, ci este la Tatăl și la oameni, la misiunea, la ascultarea primite de la Tatăl, spre folosul oamenilor.

Dacă Biserica și viețuirea în Biserică ne fac să fim aproape de Hristos și de oameni, în mod contrar, lipsa Bisericii și lipsa noastră din Biserică duc către lipsa

apropierii de Hristos și de oameni. Și unde nu este apropiere, nu va mai fi nici unitate.

Se întâmplă uneori ca cineva să fie tentat să plece din Biserică. Fie vede o lipsă la un cleric sau la un credincios, fie e nemulțumit de el însuși, părându-i-se că nu e în locul potrivit, fie că îl ademeneste cineva, ori în mintea sa cugetul i se pleacă, atras de un gând viclean, spre a se îndepărta de Biserică. Și când oamenii sunt atât de mobili astăzi - se schimbă atâtea lucruri în viața personală cu ușurință - o astfel de depărtare ar putea părea că nu e ceva deosebit. De fapt, atunci când cineva se depărtează de Biserică, El se depărtează de Hristos, fie că știe sau nu știe, că vrea să nu vrea. Căci atunci când cineva nu-L mai vede, nu-L mai simte pe Hristos în Biserică, el nu-L va vedea și nu-L va simți în altă parte. În Biserică, Hristos Se simte cu cea mai mare putere - în Sfintele Taine, în slujbe, în rugăciune, în post, în milostenie - în general, în toată rânduiala Bisericii. Și aceasta se întâmplă - a nu mai simți sfințenia Bisericii - pentru că un păcat continuu Îl face pe om opac față de harul Duhului Sfânt. Și odată ce nu mai înțelege sfințenia, nu-L va înțelege nici pe Cel care o dă - Hristos, prin Duhul Sfânt. Și de la a nu mai ține rânduielele Bisericii se ajunge la a nu se mai uni cu Cel care le-a dat, cu Hristos-Domnul.

Prezența lui Hristos este continuă și smerită. Așa este și prezența Bisericii. Omul are libertatea să intre în Biserică, să rămână și să crească în ea. Și după cum Hristos nu ne forțează, nici Biserica nu ne forțează.

Lângă Arie au fost unii dintre cei mai mari sfinți ai Bisericii, dar el nu i-a ascultat, nu i-a urmat, nu a dorit să fie în comuniune cu ei.

Dacă în Biserică învățăm și trăim apropierea și iubirea, comuniunea, în afara Bisericii nu este comuniune. Oamenii se străduiesc mult să realizeze fel de fel de unități - de la relații personale la uniuni de state - dar acolo unde Duhul lui Dumnezeu nu lucrează, nu se reușește, oricâtă bunăvoință și oricâtă energie s-ar depune. Căci doar Dumnezeu poate uni ceea ce căderea a dezbinat - pe om de om și de Dumnezeu. Doar El dă posibilitatea de a fi cu adevărat împreună unul cu altul.

În afara Bisericii se trăiește iadul, se trăiește răceala de a nu iubi și focul nestins al dorinței neîmplinite de a fi iubit. Singurătatea este iadul veșnic, pe care îl trăim, uneori, de aici, depărtându-ne de comuniune. Singurătatea este cu atât mai mare, cu cât omul simte nu doar că îi lipsește dragostea altei persoane, ci ajunge să simtă că se golește de ființa sa proprie, odată cu pierderea din ce în ce mai mult a prezenței lui Dumnezeu în el. Astfel de stări, astfel de plecări din Biserică și astfel de depărțări de Dumnezeu nu au loc de la sine ori din întâmplare. Diavolul este cel

care, în locul legăturii adevărate cu Dumnezeu și cu oamenii, oferă, amăgitor, o relație falsă, o dragoste falsă, o falsă apropiere. *Căci orice păcat cu care suntem întinați este tocmai înlocuirea prezenței lui Dumnezeu în noi cu o iluzie a prezenței unui alt bine, mai mare decât acesta, și pentru aceasta ne lăsăm goliți.*

Adesea, pentru a ne înșela, cel rău folosește o formă frumoasă. De exemplu, Arie a pus învățătura lui otrăvitoare în cântări ușor de reținut și de intonat - ereziile erau purtate prin cântări armonioase. Diavolul, în Eden, a folosit cuvântul lui Dumnezeu, răstălmăcindu-le. Așa cum, atunci când propune desfrânarea, cel viclean o numește dragoste, în general, aceste propuneri rele, îmbracă în chip mincinos răul cu o formă frumoasă.

Oricând acceptăm înlocuirea prezenței lui Dumnezeu în viața noastră sau a societății pentru promisiunea unui alt bine mai mare, nu facem decât să repetăm căderea, să repetăm a crede o minciună, prima minciună prin care cel rău i-a făcut pe oameni să creadă că există un bine mai mare decât cel dăruit de Dumnezeu. [...]

Nu cunoștința, ci smerenia este cea care ne păzește de rău, în primul rând. Căci, până la urmă, doar mândria ne face să credem că putem avea parte de un bine mai mare decât cel de la Dumnezeu.

[...]

A rămâne în Biserică și a via în Biserică are loc în măsura în care îl iubim pe aproapele și lucrăm această iubire.

Iată două stări care ne scot din Biserică și care sunt des întâlnite astăzi:

- *Prima este indiferența față de semenii noștri, care ne scoate afară din Biserică.*

De curând, un om de știință [Peter Singer] a primit o foarte importantă distincție de la o instituție de învățământ de la noi din țară [Universitatea București], iar acel profesor susține nu doar avortul, ci și omorârea copiilor după naștere, dacă au diferite handicapuri. Și mulți dintre cei care ar fi putut să spună ceva față de aceste lucruri nu au zis nimic, ci au tăcut. Și dacă cei care au tăcut de frică, au această scuză, cei mai mulți tac din indiferență. Dacă cel care tace de frică, este conștient că se află în greșeală și are șansa pocăinței, cel care tace din indiferență, nu o are. Și astfel se poate întâmpla cu fiecare dintre noi, atunci când suntem indiferenți față de durerea, problema ori căderea sufletească a semenilor.

➤ *Cea de-a doua stare care ne scoate pe neașteptate din Biserică este căutarea succesului de unul singur.*

Foarte adesea căutăm să reușim singuri. Succesul de unul singur este întotdeauna un eșec! Atât succesul pe care îl realizăm fără om, fără ceilalți oameni, cât și succesul pe care credem că îl putem realiza fără Dumnezeu. Tot ceea ce reprezintă pentru noi un succes ar trebui să însemne doar mijlocul prin care suntem chemați să lucrăm împreună cu Dumnezeu și cu oamenii spre a ne apropia, a ne uni și a ne iubi unii pe alții.

Biserica este comuniunea cu Dumnezeu și cu aproapele. Ea este sfeșnicul luminii, sfeșnicul în care este așezat Sensul, adică Hristos, care are în El lumina - cum Hristos Însuși mărturisește despre Sine. Credința cu care ne hrănește Biserica este iubirea, iar cel care intră în iubirea lui Hristos, intră în unire cu El și va fi veșnic viu cu El, de-a dreapta Tatălui, adică în deplină comuniune cu Dumnezeu-Tatăl, izvorul existenței. Și astfel Biserica devine Stâlpul și temelia Adevărului, pentru că este trupul lui Hristos, întemeiată pe Hristos și care viază în persoana Sa dumnezeiesc-umană. Nu ca în Apus, unde Biserica este înțeleasă ca întemeiată pe un om - fie acesta un apostol - și condusă de un om.

În Biserica noi putem cunoaște slava lui Dumnezeu și deplinătatea existenței, iar în afara ei experiem pustietatea. De aceea, social vorbind, oamenii care se țin de Biserică au un optimism, care, de fapt, nu e bazat pe puterea și pe faptele lor, ci o încredere în lucrarea lui Dumnezeu cu ei, o înțelegere că tot ce vine de sus este o bună lucrare pe care o primesc cu bucurie și cu mulțumire, de aceea sunt senini și încrezători.

De aceea, oricâte și oricum ar fi ofertele și promisiunile de alt bine în afara lui Dumnezeu ori în afara Bisericii, cântăriți-le, iubiți credincioși, cu măsura cuvintelor și vieții lui Hristos și veți vedea că sunt deșarte: iluzii, utopii, înșelări! *Există un singur Nume mântuitor, adică împlinitor al Persoanei umane, și Acesta este numele de mare slavă al Fiului întrupat, jertfit, înviat, înălțat, Cel care restabilește unitatea existenței, luând firea căzută umană și unind-o cu cea dumnezeiască în El.*

De ce mergem noi la morminte în sărbători? Pentru că suntem împreună cu cei trecuți dincolo, în Biserică. De ce avem icoane și moaște ale sfinților? Pentru că suntem împreună cu sfinții în Biserică. De ce săvârșim Sfânta Euharistie și ne cuminecăm? Pentru că suntem împreună cu Hristos în Biserică.

Și avem, pentru că suntem în Biserică, datoria mulțumirii față de înaintașii care ne-au făcut să fim Biserică.

Avem datoria față de copii și față de generațiile viitoare, de a le oferi și lor Biserică, drept mediu în care ei vin la viață, de a le oferi rânduiala Botezului și apoi creșterea în Biserică. Este o datorie față de Hristos de a fi martorii Persoanei Lui dumnezeiesc-umane și a minunii pe care o face Dumnezeu cu noi: aducerea noastră la existență și posibilitatea comuniunii cu El și cu întreaga făptură.

Firea noastră însetează după dragostea oricărui om. Doar Dumnezeu, care este dragoste, poate uni om cu om și om cu Dumnezeu în dragoste, doar El, Unimea celor Trei Persoane - Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt - poate astâmpăra și mări nevoia iubirii. Chemarea dragostei răsună în Biserică către lume și, prin ea, cheamă lumea să devină Biserică. Iar această devenire este începutul Raiului. Iar pe fiecare dintre noi ne cheamă să fim martori ai dumnezeieștii Lui Lucrări... [...]

Chemați să fim fii ai lui Dumnezeu, nu doar oameni mai buni ... Predica trezitoare a Părintelui Hrisostom de la Putna: “Să-L aducem pe Hristos lângă noi. Să-I spunem toate! Să-L facem părtaș vieții noastre cotidiene”

**Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic a Protos.
Hrisostom (Man. Putna), 27 mai 2012**

Iubiți credincioși, Hristos S-a înălțat! Ne întâlnim iarăși în Biserica lui Dumnezeu, în casa Lui, și cu ocazia aceasta aş vrea să vă împărtăşesc unele preocupări, dar și unele îngrijorări pe care le am - și pe care ar trebui să le avem cu toții - și asta, datorită faptului că mereu mă întreb ce ne face pe noi să venim la biserică; ce ne deosebește pe noi, creștinii care venim la biserică, de cei care nu vin la biserică sau de cei care nu sunt creștini?

Oare Hristos, prin venirea Lui, ne-a făcut pe noi, poporul Său, care purtăm numele Lui - numele de creștin - ne-a făcut pe noi mai buni decât ceilalți? Oare Hristos, când a venit pe pământ, asta a făcut, un om mai bun? L-a arătat pe creștin a fi un om mai bun decât ceilalți, decât păgâni, de exemplu, sau decât iudei?

Iubiți credincioși, ca să putem înțelege lucrurile acestea ar trebui să avem o altă abordare a lucrurilor. Ar trebui să învățăm să ne cunoaștem pe noi așa cum suntem, în primul rând să ne cunoaștem pe noi, și apoi să înțelegem și lucrarea de mântuire pe care a săvârșit-o Dumnezeu.

Astăzi prăznuim pe cei 318 Părinți adunați la Sinodul I Ecumenic din anul 325, Părinți care s-au adunat ca să combată erezia lui Arie care spunea ca Hristos nu era Dumnezeu adevărat, ci era o creatură de-a lui Dumnezeu. Nu-L vedea, deci, Arie pe Hristos ca fiind și Dumnezeu deplin și om deplin. De ce se întâmplă lucrurile acestea? Din același motiv pe care vi l-am spus și mai înainte. Să nu credeți că dacă Arie a fost biruit în anul 325 la Primul Sinod, urmările ereziei lui nu se văd și astăzi. Și urmările acestea se văd de la felul în care ne privim noi pe noi înșine. Noi ne numim a fi creștini, noi ne numim a fi făptura lui Dumnezeu, alcătuiți și din trup, și din suflet. Și socotim noi că dacă punem mai mult accent pe suflet devenim oameni duhovnicești. Dacă nu, rămânem oameni trupești. ***Dar, oare așa este? A fi om duhovnicesc înseamnă ceea ce înțelegem noi prin om duhovnicesc?***

Poate ați observat că în Biserica Ortodoxă noi ne ferim să numim cu acest titlu viața duhovnicească, cu titlul de „viață spirituală”. Deși etimologic au același înțeles - spiritual și duhovnicesc - totuși noi ne ferim de numele acesta. De ce? Datorită înțelegerii eronate pe care noi l-am alocat acestui termen, pentru că noi înțelegem viața duhovnicească din punctul de vedere psihologic. Noi socotim a fi duh ceea ce este, de fapt, numai partea mai fină a trupului, lucruri care țin de hainele de piele pe care Adam le-a primit la cădere.

Nu e de mirare de ce așa de mulți psihologi iau astăzi locul duhovnicilor, nu este de mirare de ce noi astăzi rămânem departe de Hristos, nu este de mirare de ce noi nu arătăm în viața noastră efectele întrupării lui Hristos, nu arătăm în viața noastră că suntem creștini. Noi ne străduim să devenim oameni mai buni, dar acești oameni mai buni nu sunt oameni duhovnicești.

Ați văzut că Sfântul Pavel face o deosebire foarte clară spunând că este om trupesc, om sufleteș și om duhovnicesc.

- ⇒ *Omul sufleteș este omul moral, omul care se ține după principiile morale, păzindu-le pe ele, căutând să fie mai bun decât a fost mai înainte.*
- ⇒ *Omul duhovnicesc este cel care urmează viața Duhului. Hristos, prin întruparea Sa, nu a făcut un om mai bun, ci a făcut un alt om.*

Se scandalizează omul contemporan când aude în Biserica lui Dumnezeu spunându-se: Iubiți-vă vrăjmașii voștri! Binecuvântați pe cei ce vă blestemă! și așa mai departe. Se scandalizează spunând: Cine poate să facă acest lucru?! Ce om poate să facă acest lucru? Au dreptate. Nici un om nu poate să facă acest lucru. Uită însă oamenii contemporani că aceste cuvinte au fost rostite către creștini, către omul cel nou, făcut după chipul lui Hristos. *Dacă noi nu înțelegem că Duh este Dumnezeu și că noi nu putem deveni oameni duhovnicești decât în relație cu acest Duh al lui Dumnezeu, decât lăsând duhul din noi, care este chipul lui Dumnezeu, să intre în relație cu Făcătorul său, cu Creatorul său, cu Dumnezeu, nu putem deveni niciodată oameni duhovnicești și rămânem la această înțelegere trupească.*

De aceea și Arie nu putea să vadă mai sus de pământ, nu putea să vadă în Hristos decât un om. De aceea și noi, astăzi, nu putem să unim cerul cu pământul, nu putem să spunem că facem teologie, nu putem să spunem că L-am înțeles pe Dumnezeu și că viața și moartea Lui nu au fost în zadar. Noi ne-am obișnuit, ca oameni trupești ce suntem, să-L vedem pe Hristos ori om, ori Dumnezeu - separat. Dar El nu este separat! El este om deplin și Dumnezeu deplin în același timp. Și asta a făcut-o pentru noi! Noi ar trebui să învățăm să vedem pe cele dumnezeiești omenește și pe cele omenești să le judecăm dumnezeiește, pentru că omul, iubiți creștini, se află între cer și pământ. Omul nu este numai pământ, omul nu este numai cer, el este între cer și pământ, dar are putere de la Hristos, în întruparea Lui, omul deci are putere să unească cerul cu pământul.

Credința noastră, dacă rămâne pe pământ, nu poate deveni decât o morală plină de mândrie și mai departe nu se poate transforma decât în idolatrie. Credința rămasă undeva atârnată în cer, nu poate fi mai mult decât o filosofie seacă.

De aceea a spus Evagrie Ponticul că teolog este cel care se roagă. Și filosoful nostru, Constantin Noica, a spus la rândul său un lucru foarte interesant, ieșit, deci, din gura unui filosof, nu a unui teolog; și a spus: Nicăieri nu se vorbește mai mult despre om decât acolo unde se vorbește despre Dumnezeu. Și, de fapt, teologia nu este vorbire despre Dumnezeu, ci despre om. Căci viața noastră sunt bucăți de teologie.

Deci, iubiți creștini, când veți auzi pe cineva vorbind lucruri înalte despre Dumnezeu, teologhisind despre Dumnezeu, dar uitând de om, să nu vă luați după acela. Acela nu este teolog. Teolog nu este cel care vorbește despre Dumnezeu, teolog este cel care vorbește cu Dumnezeu. Și vorbind cu Dumnezeu nu poate să audă alt cuvânt de la El decât acela pe care i l-a spus Sfântului apostol Petru când i-a dat și

măsura iubirii Sale: Paște oile Mele! Prin aceasta arăți că Mă iubești mai mult decât aceștia. Credința atârnată de cer și rămasă acolo este filosofie seacă, fără conținut; credința rămasă pe pământ este idolatrie, este morală fără conținut. Conținutul nu poate să apară decât prin unirea celor două. Conținutul nu poate fi dat decât de iubirea dintre om și Dumnezeu.

Duminica de astăzi a fost închinată Sfinților Părinți care au teologhisit, care au fost teologi cu adevărat, care au propovăduit pe Hristos ca om și ca Dumnezeu în același timp - Om adevărat și Dumnezeu adevărat. Acești Sfinți Părinți sunt propovăduiți și prăznuiți astăzi, în această duminică, deoarece este duminica între Înălțarea Domnului și Pogorârea Duhului Sfânt. Această duminică ați văzut că ne-a pus înaintea Evangheliei care n-ar avea aparent legătură cu pomenirea celor 318 Părinți, nici cu poziția aceasta a duminicii între Înălțare și Pogorâre, ci este Evanghelia pe care noi o numim Rugăciunea arhierescă a Mântuitorului Hristos, rugăciune pe care El a rostit-o înainte de Patima Sa. *De ce sunt pomeniți acești Sfinți Părinți acum, în duminica între Înălțare și Pogorâre? Pentru că această rugăciune descrie la modul cel mai înalt, și în același timp cel mai omenesc, cel mai sensibil și intim cu putință, scopul pentru care Hristos a venit pe pământ, scopul pentru care Dumnezeu-Tatăl L-a trimis pe Hristos pe pământ, scopul pentru care Dumnezeu, iată, S-a făcut om.*

Am spus mai înainte că prin acea poruncă: Iubiți-vă vrăjmașii! Hristos S-a adresat omului celui nou. Hristos Însuși, prin întruparea Sa, a arătat că poruncile sunt accesibile și nouă, prin faptul că El a luat trup ca și noi. El S-a făcut om, cum spune Sfântul apostol Pavel, împăcându-Se cu oamenii atunci când noi eram în vrăjmășie cu El! Prin întruparea Lui, Hristos a biruit orice fel de dușmănie. Uitați-vă în jur: omul poate să biruiască o dușmănie, două, trei, dar nu le poate birui pe toate și nu le poate birui desăvârșit. Iartă, dar își aduce mereu aminte de greșelile de pe urma cărora a pățimit și așa mai departe. Iartă, dar nu binecuvântează pe cei care-l ocărăsc sau îl blestemă. Împlinește până la un punct porunca lui Dumnezeu, dar mai apoi se poticnește. De ce? *Pentru că nu îndrăznește să se considere pe sine fiu al lui Dumnezeu. Nu înțelege că Hristos a coborât cerul pe pământ ca pe acest pământ să-l ridice la cer.*

Noi, dacă gândim omeneste, desigur că niciodată nu vom avea îndrăzneala sau nici măcar nădejdea firavă că vom putea deveni fii ai lui Dumnezeu, dumnezei după har. De ce? Pentru că vedem lucrurile disociat: omu-i om, Dumnezeu e Dumnezeu. Dar nu este așa! Omul are puterea de a lega cerul cu pământul, omul trebuie să înțeleagă că pământul poate deveni cer doar prin înrudire cu acesta. Și iată că

Dumnezeu a binevoit așa și L-a trimis pe Hristos ca să ia trup pentru ca pe noi, care suntem trup, să ne trezească la conștiința de fii ai lui Dumnezeu.

Dar care ar fi folosul pe care ar trebui să-l tragem noi de pe urma înțelesului acestei sărbători de astăzi? Fără a încerca să teologhisim prea mult despre firile Mântuitorului, vom încerca, totuși, să coborâm puțin credința pe pământ și să vedem că Hristos acest lucru l-a arătat ucenicilor. Și în rugăciunea Sa arhierească pe care ați auzit-o astăzi în Sfânta Evanghelie citită, El l-a spus lui Dumnezeu-Tatăl: Lucrul pe care M-ai trimis să-l fac pe pământ l-am săvârșit. Arătat-am oamenilor numele Tău. Care este acest nume? Numele de Tată. Nici o altă religie nu a cunoscut acest nume. Niciodată, nicăieri, omul nu a îndrăznit să creadă că va fi posibil vreodată ca omul să fie cu adevărat fiu al lui Dumnezeu; ca Dumnezeu, Creatorul tuturor, El, nefăcut de mână, fără început, fără sfârșit, să poată fi numit de către noi Tată.

Această rugăciune pe care o găsiți la capitolul 17 în Evanghelia după Ioan și pe care vă îndemn cu toată căldura s-o recitiți, nu este altceva decât dezvăluirea oame-nilor a scopului lui Dumnezeu, scopul pe care L-a avut când l-a creat pe om, și anume acela de a prelungi iubirea Lui părintească și față de noi, a prelungi această iubire în lume, ca și noi să ne bucurăm, alături de Hristos, de iubirea Lui ca Tată și noi să-I răspundem, la fel ca și Hristos, cu o iubire filială.

În toate religiile se arată, într-un fel sau altul, mai vădit sau mai în umbră, purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de creația Sa, lucru pe care noi îl numim providență. Însă abia în creștinism, abia prin pogorârea lui Hristos și întruparea Sa, abia atunci noi, oamenii, am aflat despre adevărata providență. Providența, sau purtarea de grijă a lui Dumnezeu, nu înseamnă, așa cum știam noi până acum, purtarea de grijă a unui Dumnezeu care este în exterior, ci purtarea de grijă pe care Dumnezeu și-o manifestă față de noi prin lucrurile exterioare.

Adevărata Providență este și aceea care se săvârșește din interior. Hristos nu numai că a luat trup de om, dar a și intrat în noi. Noi Îl primim prin Sfintele Taine și El ne poartă de grijă, ne susține, ne ajută, ne dă dovezi ale iubirii Sale din noi, din-lăuntrul nostru. Or noi, iubiți creștini, ar trebui să ne folosim de această putere, să ne folosim de harul lui Hristos și să începem să gândim ca niște fii ai lui Dumne-zeu, nu ca niște oameni. Ca niște creștini! Ca niște oameni noi.

Întruparea lui Hristos a fost dovedită și propovăduită de-a lungul veacurilor îndeajuns. S-ar părea, totuși, că dacă ne uităm în jur, să vedem că această Întrupare

a lui Hristos n-a reușit; că noi, în jurul nostru - printre creștini, mă refer - nu vedem oameni noi. Nu vedem oameni care să-și iubească vrăjmașii, nu vedem oameni care să se uite pe sine și să se îngrijească de cei de lângă ei. Nu vedem; și chiar și spun: păgânii, sau celelalte denominațiuni creștine, spun despre noi, ortodocșii în special, că pe noi credința nu ne-a schimbat cu nimic. Dacă ne uităm la cei care încă se luptă, este adevărat: nu vedem decât la foarte puțini, dacă vedem, semnele biruinței. Dar dacă ne uităm la cei care au biruit, la sfinții plăcuți lui Dumnezeu, care, așa cum a spus chiar Hristos, au săvârșit minuni mai mari decât a făcut Hristos pe pământ, atunci vedem altceva. Contează numai cum privim și în cine ne punem nădejdea, în cine ne punem nădejdea că acela ne va ajuta să devenim ceea ce dorim să fim.

După cum spunea un părinte, că Dumnezeu se uită cu ochii milostivirii Sale nu la ceea ce suntem, nici măcar la ceea ce am fost, ci la ceea ce dorim să devenim.

Întruparea lui Hristos trebuie să se vadă și în viața noastră. Trebuie ca noi, oameni pământești, să îndrăznim să transformăm pământul în cer. *Ce vi se pare că ar fi altceva milostenia făcută în numele lui Hristos decât transformarea unei bucăți de pâine, a unei materii, în cer, în comori duhovnicești, în viață veșnică? Ce înseamnă oare atunci când postești s-o faci în numele lui Hristos? Ce înseamnă atunci când mănânci s-o faci în numele lui Hristos? Ce înseamnă, într-un cuvânt, cuvântul Sfântului Pavel care spune Ori de mâncați, ori de beți, ori de altceva faceți, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceți - ce înseamnă aceasta? Nu înseamnă oare că noi îndrăznim, din pământ ce suntem, să devenim cer?*

Hristos a luat trup pentru ca pe noi, oamenii, să ne ridice la cer. Cum zice Sfântul Pavel, fiindcă El Însuși fiind ispitit, poate și celor ispitiți să le ajute. Îl avem pe Hristos alături de noi, Îl avem pe Hristos în noi, Îl avem pe Hristos peste tot, numai să ne trezim. Să nu lăsăm credința atârnată undeva în cer, după cum am spus, nici s-o lăsăm să se târască pe pământ; ci să vedem lucrurile dumnezeiești omenește și pe cele omenești dumnezeiește.

Să-L facem pe Hristos părtăș vieții noastre cotidiene. Să-L aducem pe Hristos lângă noi. Să-I spunem toate. Să-L facem părtăș la toate problemele noastre zilnice, chiar și cele mai mărunte. Căci dacă noi Îl vom face părtăș pe El la viața noastră pământească, și El ne va face părtăș pe noi la viața Lui cerească.

Și dacă vom face așa, dacă vom îndrăzni să ne construim relația cu Hristos ca fii ai lui Dumnezeu și ne vom sili să-L cunoaștem și să-L lăsăm să ne cunoască, atunci vom fi feriți de acel cuvânt înfricoșător, poate cel mai înfricoșător cuvânt pe care-l

poate auzi un om din partea celui care i-a arătat dragoste desăvârșită, și anume Du-te de la Mine, blestematule, că nu te cunosc pe tine! Să nu fie cu noi aceasta. Să îndrăznim, deci - revin asupra acestui cuvânt, pentru că este foarte important. Noi va trebui să ne petrecem veșnicia cu Hristos. Să nu ne-o petrecem alături de un străin. Pentru că nu se poate să stai alături de un străin, de aceea se și aude Du-te de la Mine în întunericul cel mai din afară.

Deci să-L facem pe Hristos părtaș vieții noastre pământești ca și El să ne facă părtași vieții Lui dumnezeiești și să se vadă în viața noastră lumina aceea despre care a spus Hristos: *Așa să lumineze lumina voastră astfel încât oamenii, văzând faptele voastre cele bune, să-L slăvească pe Dumnezeu Cel din ceruri.* Să se vadă în viața noastră cuvintele care străbat exact această perioadă între Înălțare și Pogorâre, căci dacă vom face așa, ne vom pregăti sufletele pentru Pogorârea Duhului Sfânt în ele; să se vadă, deci, acea lumină care este expresia acestor cuvinte: *Iată, Eu sunt cu voi până la sfârșitul veacului. Amin.*

Pr. Ciprian Florin Apetrei - Părinții de la Sinodul I Ecumenic

În a șaptea duminică după Sfintele Paști, Biserica Ortodoxă i-a sărbătorit pe Sfinții Părinți de la Sinodul I Ecumenic. Acest sinod a avut loc la Niceea (astăzi İznik, Turcia) în anul 325 și a instituit regula pentru toate Sinoadele Ecumenice ulterioare. A abordat în primul rând problema arianismului, stabilind o primă formă a Crezului și o primă regulă pentru calcularea datei Paștilor (Pascalie).

Sinodul I Ecumenic, prima adunare a episcopilor din întreaga Biserică, a rămas în istorie ca un model privind adoptarea deciziilor majore care privesc dreapta credință și unitatea Bisericii. La acest Sinod au fost combătute ereziile vremii, printre care și învățătura greșită a lui Arie, care se raporta cu o înțelegere pur omească la Taina Întropării Mântuitorului, știrbindu-I calitatea dumnezeirii Sale.

Printre cei prezenți s-au numărat Sfântul Nicolae, Sfântul Spiridon al Trimitundei și Sfântul Atanasie cel mare. Un rol crucial în formularea învățăturii de credință de la Sinodul I Ecumenic l-a avut Sfântul Atanasie, deoarece lui i se datorează în cea mai mare măsură includerea termenului „consubstanțial”, sau „de o ființă”, în cadrul mărturisirii finale de credință a Sinodului.

Părintele Cleopa Ilie, în cuvântul său la această duminică, ne spune că Sfinții Părinți prezenți la Primul Sinod Ecumenic „au apărat dreapta credință, au dat anatemă pe eretici și au formulat Crezul ortodox”. Marele duhovnic de la Sihăstria ne

îndeamnă „să rămânem credincioși Evangheliei lui Hristos și Bisericii Ortodoxe, ai cărei fii suntem. Ea ne-a născut prin baia Botezului, ne-a crescut și învățat calea mântuirii. Să cinstim Biserica Ortodoxă care ne-a născut. Să cinstim pe toți sfinții și icoanele lor ca cei ce sunt prietenii Domnului și se roagă pentru noi la cer. Să trăim în dragoste unii cu alții, singura cale care mai poate salva lumea de la pierzare. Să creștem copiii în iubire de Dumnezeu, că de ei depinde cel mai mult mântuirea noastră și să păstrăm cu sfințenie dreapta credință ortodoxă, fără de care nu ne putem mântui oricâte fapte bune am avea”.

Pr. Prof. Univ. Dr. Ioan Tulcan: Iisus Hristos - Izvorul vieții și al unității Bisericii

Duminica a 7-a după Paști (a Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic) Ioan 17, 1-13

Întreaga perioadă de după marele praznic al Învierii Domnului, numită și perioada Pentecostarului, poartă în ea amprenta darurilor Învierii. Evangheliile care se citesc la Sfânta Liturhie în duminicile acestei perioade prezintă în toată puterea și strălucirea ei biruitoare Persoana lui Iisus Hristos, cu toată energia lucrării Sale vindecătoare și mereu dătătoare de speranță pentru oameni.

Sunt prezentate în aceste duminici:

- ✓ *adevărul Învierii lui Hristos și mărturisirea acestui adevăr de către femeile mironosițe, de către apostoli, iar mai apoi,*
- ✓ *prin încredințare sau convingere directă și personală, de către apostolul Toma, cu mărturisirea sa rămasă ca testament peste veacuri: „Domnul meu și Dumnezeuul meu!” (Ioan 20, 28).*
- ✓ *De asemenea, Mântuitorul îl vindecă pe slăbănogul de la scăldătoarea Vitezda și*
- ✓ *pe orbul din naștere.*

- ✓ *Dar de mare importanță este și vindecarea sufletului omenesc păcătos de necunoașterea lui Dumnezeu și implicit a propriei sale vieți, primind de la Iisus Hristos apa cea vie, care potolește sufletul omenesc chinuit de setea cea spirituală și hrana cea spre viață veșnică, așa cum s-a petrecut cu femeia samarineancă de la fântâna lui Iacob.*

Prin toate minunile săvârșite de Iisus Hristos, prin învățătura Sa luminoasă și prin solidaritatea Sa cu omul în general, și cu cel aflat în suferință, în special, așa cum mărturisesc Evangheliile care s-au citit în duminicile trecute, Iisus Hristos pune în lumină Persoana Sa dătătoare de viață, speranță și unitate.

Cuvântul-testament către ucenici vorbește despre legătura Domnului cu Tatăl și cu întreaga Biserică

Duminica a 7-a după Sfintele Paști reprezintă un moment sau eveniment teologic și duhovnicesc deosebit, pentru că în pericopa acestei Evanghelii duminicale, de la Sfântul evanghelist Ioan, capitolul 17, versetele 1-13, este prezentată rugăciunea sau cuvântul-testament al Mântuitorului, rostit înaintea mântuitoarelor Sale Pătimiri, a morții și învierii celei de a treia zi, prin care Domnul s-a rugat pentru Sine, pentru apostoli și pentru cei care vor crede în El, prin cuvântul ucenicilor Lui. Rugăciunea aceasta este numită și Rugăciunea arhierescă a Domnului nostru Iisus Hristos.

În același timp, duminica aceasta face pomenirea celor 318 Sfinți Părinți de la Sinodul I ecumenic de la Niceea din anul 325, care au restabilit adevărul credinței celei mântuitoare în Persoana lui Iisus Hristos, adevăr răstălmăcit și negat de către ereticul Arie. Acesta înțelegea în mod eronat Persoana lui Hristos ca pe o creatură a Tatălui, neavând aceleași însușiri și ființă dumnezeiască precum Dumnezeu -Tatăl. Cu alte cuvinte, Arie pune sub semnul întrebării calitatea lui Iisus Hristos de Fiu al Dumnezeului Celui viu, având aceeași ființă, putere și dumnezeire cu a Tatălui.

Sfinții Părinți pomeniți în această duminică au avut un rol deosebit în viața Bisericii, respingând învățătura greșită a lui Arie și formulând învățătura de credință a Bisericii, pe care o mărturisim și noi până astăzi, exprimată în Crezul creștin, așa cum este ea formulată în primele șapte articole ale acestui Simbol sau mărturisiri de credință. Persoana lui Hristos este prezentată ca fiind „Fiul lui Dumnezeu Unul Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toți vecii... Dumnezeu adevărat, din Dumnezeu adevărat, născut, iar nu făcut, de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut”.

Aceste precizări ale Părinților de la Sinodul I ecumenic au o valoare excepțională pentru credința, mântuirea și viața credincioșilor și a Bisericii. Întrucât numai Iisus Hristos este Fiul veșnic al Tatălui, a putut El realiza mântuirea tuturor oamenilor. Trecând prin Pătimiri, Moarte și Înviere, Mântuitorul este Izvor de viață și unitate pentru viața Bisericii și a credincioșilor. Umanitatea Lui jertfită și înviată a devenit un fel de vas comunicant al energiilor sfințitoare și de viață dătătoare de care se pot împărtăși credincioșii prin Sfintele Taine ale Bisericii.

Primul Sinod ecumenic combate negarea dumnezeirii lui Iisus Hristos

Acești Sfinți Părinți pomeniți au crezut și mărturisit credința în Iisus Hristos, întemeindu-se pe mărturiile Scripturii și ale apostolilor Domnului, care la rândul lor recurgeau mereu la cuvintele și învățătura lui Iisus Hristos.

Edificatoare în acest sens sunt și cuvintele pericopei evanghelice a acestei duminici, care, de fapt, sunt cuvintele lui Iisus Hristos Însuși, evidențiind puterea sfințitoare și unificatoare a umanității Lui. Aceasta, deoarece El a trecut această umanitate a Sa prin ascultarea deplină față de Dumnezeu Tatăl și ca Om, împlinind voia Tatălui care dorea mântuirea lumii. Iar prin aceasta, umanitatea Lui a fost sfințită întru adevărul dumnezeiesc, trecând-o prin Pătimiri, Moarte și Înviere. Numai parcurgând acest drum al mântuirii împreună cu toți cei pe care I-a cuprins în firea Lui umană, adică pe toți oamenii, a putut să devină Unicul Izvor de izbăvire de păcat, de diavol și de moarte și Dătător al vieții veșnice. Iisus Hristos nu dăruiește pur și simplu o viață limitată, stricăcioasă și vremelnică, ci El dăruiește tuturor oamenilor care doresc să creadă în El, să-L iubească și să-L mărturisească, viața Lui, plenară și veșnică.

Nu putem dobândi viața veșnică în afara lui Hristos

Preaslăvirea Sa s-a realizat prin faptul că El a împlinit întru totul voia Tatălui său, cum se exprimă apostolul neamurilor, „taina rânduiei Sale”. Iisus Hristos Se roagă Tatălui ca El să-L împărtășească și ca Om slava pe care a avut-o Fiul din veci, în sânurile Tatălui. „Prea mărește pe Fiul Tău, ca și Fiul Tău să Te prea slăvească. Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui. Și aceasta este viața cea veșnică: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, și pe Iisus Hristos pe care L-ai trimis” (Ioan 17, 1-3). Astfel, Iisus Hristos, Cel răstignit și înviat, este Dătător al vieții veșnice, ceea ce echivalează cu cunoașterea lui Dumnezeu Tatăl și a Fiului Său, trimis în lume spre mântuirea ei. Cu alte cuvinte, nu poate exista dobândirea vieții veșnice în

afara lui Hristos, care a făcut cunoscut oamenilor pe Cel care L-a trimis pe El în lume, adică pe Dumnezeu Tatăl.

Iisus Hristos Se roagă pentru ucenicii Lui și pentru toți cei care vor crede în El, prin propovăduirea lor, ca și ei să fie sfințiți întru adevăr și să fie una, după Modelul dumnezeiesc. „Eu nu mai sunt în lume, dar ei sunt în lume, și Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzește-i în numele Tău, pe cei pe care Mi i-ai dat, ca să fie una, precum suntem și Noi” (Ioan 17, 11). În cuvintele Rugăciunii arhieresti a lui Hristos, Acesta S-a rugat pentru unitatea ucenicilor Lui și a Bisericii Sale, știind prin atotputernicia și atotștiința Sa că există mereu în viața Bisericii și a credincioșilor primejdia neînțelegerilor și dezbinărilor, întrucât în lume există și cel care îi urăște, îi incită la ură, violență și îi dezbină pe oameni - diavolul.

Unitatea întru cele bune e darul lui Dumnezeu, dezbinarea vine de la diavol

Biserica, în întregul ei și fiecare credincios în parte, trebuie nu numai să păstreze darul unității oferit de Mântuitorul, ci ei trebuie să se și roage permanent pentru acest dar. Biserica se roagă mereu pentru păstrarea și mărturisirea dreptei credințe creștine în Dumnezeu, în Fiul Său întrupat, Domnul nostru Iisus Hristos și în întreaga Sa lucrare mântuitoare, precum și în ceea ce privește trăirea unei vieți creștine, ce decurge din darul unității lui Iisus Hristos. În felul acesta, credincioșii păstrează și unitatea Bisericii. „Unitatea credinței și împărtășirea Duhului Sfânt cerând...” reprezintă duhul rugăciunii Bisericii și al respirației duhovnicești a credincioșilor.

Prin cuvintele rostite de Iisus Hristos în duh de rugăciune, adresată Tatălui, se poate observa legătura strânsă ce trebuie să existe între viața dusă în unitate de credință și comuniune, pe de o parte, și viața de rugăciune, pe de altă parte. E adevărat, unitatea lumii și a Bisericii este dată în mod obiectiv în Iisus Hristos, Cel care a venit să dărâme peretele despărțitor al urii și al vrajbei dintre Dumnezeu și oameni și între oamenii înșiși, și să aducă pacea, iubirea și comuniunea între aceștia. Dar viața și unitatea primite ca daruri de la Dumnezeu trebuie să fie mereu cultivate prin iubire, credință, răbdare, împăcare și stăruitoare rugăciune.

Credincioșii trebuie să o păstreze, să lupte pentru ea și să o promoveze fără ezitare. „Pe noi, cei ce eram morți prin greșelile noastre, ne-a făcut vii împreună cu Iisus Hristos - prin har sunteți mântuiți! Și împreună cu El ne-a sculat și ne-a așezat întru ceruri, în Hristos Iisus” (Efeseni 2, 5-6). Căci „El este Capul trupului, al Bisericii; El este începutul, Întâiul Născut din morți, ca să fie El Cel dintâi întru toate... Și

printr-Însul toate cu Sine să le împace, fie cele de pe pământ, fie cele din ceruri, făcând pace prin El, prin Sângele crucii Sale” (Coloseni 1, 18 și 20).

Răul cel mai mare nu e pandemia, ci ignorarea permanentă a lui Dumnezeu

Adevărata viață a oamenilor nu poate fi trăită pe un plan superior în afara lui Hristos și a credinței în El. „Iisus Hristos - ieri, azi și în veci este Același” (Evrei 13, 8). Înțelegerea lui Hristos ca Izvor de viață și de unitate reprezintă o mare șansă pentru o lume ce tinde parcă tot mai mult să se separe, să se izoleze și să ignore imperativul creștin al iubirii și comuniunii. În contextul lumii păcatului, al urii și al dezordinii de tot felul, mesajul Evangheliei de astăzi și al pomenirii Sfinților Părinți de la Sinodul I ecumenic de la Niceea din anul 325 reprezintă o șansă, o chemare și o mare speranță pentru lume. Credința în Iisus Hristos ca Izvor de viață și de unitate pentru Biserică aduce mereu noi sensuri și simțăminte curate și luminoase în sufletele credincioșilor.

Calitatea Domnului Iisus Hristos de a fi Izvor de viață și unitate pentru oameni și Biserică are o importanță deosebită și astăzi, într-o lume greu încercată de suferință, boală și necredință. În contextul pandemiei pe care lumea o trăiește în aceste vremuri, cu tot cortegiul ei de neputințe, angoase, izolare și suferință, ar putea reprezenta o șansă pentru fiecare om. Aceasta, în sensul că nemaiputându-se încredința exclusiv lumii și plăcerilor ei, omul are șansa îndreptării privirii sale spirituale spre Iisus Hristos, ca Viață și Iubire în comuniune și unitate, având ca rod al acestei priviri adânci dobândirea mângâierii, a luminii vieții și „ancora” cea tare și sigură a nădejdi.

În duh de rugăciune, Biserica și toate mădularele ei trebuie să înalțe gândul și inima spre Iisus Hristos - Izvorul vieții și al unității: Doamne, Iisuse Hristoase, dăruiește tuturor celor care se îndreaptă spre Tine ca la un liman lin de scăpare și bucurie, darul vieții, al iubirii și unității Tale, ca astfel cu toții să ajungem la cunoașterea Ta și a Tatălui, care Te-a trimis în lume, și, astfel, să ne învrednicim nu numai de viața aceasta, ca dar al Tău, ci să putem ajunge și la cea veșnică, în comuniune cu Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Amin!

Importanța dreptei credințe și a “unității duhului întru legătura păcii”: Să rămânem uniți în dragostea lui Dumnezeu ca să ne îmbrăcăm cu putere de Sus! - Cuvinte de învățătură la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic

“Să cerem ajutorul acestor Sfinți Părinți nu ne clătinăm nici o cirtă în credința cea dreaptă în aceste vremuri și să ne putem lupta cu duhul acestei lumi care prin toate, cultivă o împărăție a patimilor, o relativitate a credinței și o slăbănogală, ducând până la cultivarea unor păcate nefirești!”

Părintele Nichifor Horia - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic (2014)

Importanța dreptei credințe versus Rătăcirile arianiste care cuprind lumea întreagă de ieri și de azi

“Minunea stă că în fiecare timp Dumnezeu Și-a avut oamenii Săi sfinți, prin care și-a vădit Adevărul!”

“Trebuie să ne asumăm curajos o viață de luptă. Viața duhovnicească nu este ușoară, ci este o luptă corp la corp cu patimile...”

“În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh! Amin!

Iubiți credincioși, cuvântul Evangheliei de astăzi ne pune înaintea importanța dreptei credințe prin cuvântul pe care Mântuitorul îl dă ucenicilor săi: *“Aceasta este viața veșnică, să Te cunoască pe Tine singurul Dumnezeu adevărat și pe Iisus Hristos, pe Fiul pe care L-ai trimis”*.

Aceasta este viața veșnică, adică viața nestricăcioasă, viața care nu este biruită nici de demonul plictiselii, al desfrânării, al trândăviei, al lăcomiei și toți ceilalți care apasă asupra vieții în lume în general, în toate timpurile și în ziua noastră parcă mai mult decât altădată, ajungând bieții oameni amețiți, ajungând bieții oameni să nu mai înțeleagă nici care este rostul vieții pe pământ, nu știu să și-o trăiască fără să fie cuprinși de frica nepotrivită, de pofta nestăpânită.

Orice slăbire în dreapta înțelegere, în dreapta cunoaștere a lui Dumnezeu atrage după sine o neînțelegere în trăirea de zi cu zi, în trăirea aceasta plină de viață, plină de bogăție pe care Dumnezeu o dă celor ce cred în El, celor ce trăiesc în Adevăr și Iubire. O viață care nu înseamnă neapărat că este o viață ușoară, o viață lipsită de griji, o viață lipsită de luptă, ba din contră, viața este lupta piept la piept cu moartea, cu moartea patimilor, și aceasta nu este ușor, dar este singura cale prin care omul crește duhovnicește, cunoscând drept pe Dumnezeu și, în acest fel, umplându-se de viața cea adevărată, pe care puțini din toate timpurile au cunoscut-o.

Astăzi ni se pune înaintea o rătăcire ce a zguduit Biserica curând ieșită de prigonirile din 325 prin rătăcirea venită, nu printr-un păgân, ci dintr-un fost drept slăvitor, numitul Arie, pe care îl știm astăzi că a fost născocitor al unei erezii, al unei înțelegeri stricăcioase și greșite. Arie fusese preot și se pare că mânăirea lui a fost atunci când, având așteptarea să fi fost numit episcop, nu s-a întâmplat așa, pentru că părinții din acel timp altfel, altă alegere au făcut, și atunci din mânăirea sau mândria aceasta care s-a născut în el, a născocit o rătăcire care avea să zguduie Biserica și într-o anume măsură, până în zilele noastre să rămână ca un fir, mai slab acum, dar un fir la care tot timpul trebuie să fim atenți.

Pentru că Arie vedea în Iisus Hristos nu Fiul lui Dumnezeu celui Viu, Cel care a luat trup din Sfânta Fecioară Maria, și cel care a lucrat mântuirea neamului omenesc în chip desăvârșit, mântuire pecetluită prin înălțarea Sa la cer, ci vedea o creatură a lui Dumnezeu, un prooroc, poate cel mai mare în prooroci din acel timp, dar un prooroc asemenea altora care venise să vestească voia lui Dumnezeu pe pământ. Prin aceasta zădărnicea însăși înțelegerea mântuirii, pentru că nu printr-un om putea să vină mântuirea neamului omenesc, care purta precum într-un ADN stricat greșala lui Adam despărțitoare de Dumnezeu. Nu un om putea să mai iasă

din acest blestem al stricăciunii firii, ci numai Dumnezeu cel viu, Fiul lui Dumnezeu celui viu, care a luat trupul nostru asupra-Și, a putut într-adevăr să împlinească mântuirea neamului omenesc.

De aceea, Sfinții Părinți au înțeles imediat rătăcirea lui Arie, au vădit-o și s-au luptat împotriva ei. Nu ne minunăm că iată, din Biserică, preot a zămislit această neînțelegere, această stricăciune, nu ne minunăm că atunci și în zilele noastre și în toate timpurile vor fi fost preoți cuprinși de mândrie sau de delăsare sau de alte patimi, *ne minunăm că atunci și în toate timpurile, Dumnezeu prin oameni sfinți a grăit și și-a făcut cunoscută dreapta credință, ca cel ce vrea să creadă și să cunoască pe Dumnezeu să nu piară, ci să aibă viața veșnică, să învieze și să îl cunoască pe Dumnezeu.*

Și astăzi se popularizează fel de fel de slăbiciuni ale preoților, ale oamenilor Bisericii, unele foarte mici, altele făcându-se prin vicleșug, altele poate mai mari, pentru ca într-înșii diavolul să zădărnicească în om înțelegerea că în Biserică se păstrează adevărata cunoaștere a lui Dumnezeu, cunoaștere care nu vine de la om, ci de la Însuși Dumnezeu care a lucrat în istorie prin oameni sfinți, și atunci când primim adevărul acestei cunoașteri rămânem uniți cu Dumnezeu, care a spus: “iată, Eu sunt cu voi până la sfârșitul veacului” și atunci nu avem a ne teme decât de patimile pe care le lăsăm să lucreze în noi, pe care le cultivăm în noi, de delăsările noastre, de mândria noastră, de păcatul cu care nu am învăț încă să ne luptăm până la sânge.

Iată, dar, că erezia lui Arie a cuprins pe foarte mulți, dar și în zilele noastre vedem că se răspândește înțelegerea aceasta, în cărți scrise de oameni “înțelepți” în “înțelepciunea lumii” de astăzi: creștinismul văzut între alte credințe și de multe ori, și Mântuitorul Hristos pus alături de alți prooroci și comparată credința creștină și Dreapta slăvire cu celelalte credințe, în fiecare punându-se un semn al egalului. *Și nu acesta este adevărul, pentru că Hristos nu a fost un prooroc asemenea altora, nici vreun inventator de vreo religie sau de vreo filosofie mai bună și mai dreaptă, nu o viață mai bine organizată ne-a descoperit Dumnezeu, ci Însuși Dumnezeu cel viu ne-a descoperit singura și dreapta credință și singurul fel în care putem trăi ca să îl cunoaștem drept pe Dumnezeu și ca viața noastră să aibă sens și putere, putere de la Dumnezeu, nu vreo putere de la lumea aceasta.*

Abia când înțelegem aceasta ieșim din rătăcirile care cuprind lumea întreagă de la Arie până astăzi, și din ce în ce mai confuz pentru cei care se umplu de informații, dar nu se umplu de adevăr și de Duh, de adevărul care vine de la Duhul cel Sfânt.

Precum la căderea îngerilor, cuvântul pe care îl auzim în Evanghelie, în Liturghie, trebuie să lucreze în zilele noastre: “Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte”, ca toate aceste asemenea rătăciră să nu prindă putere în viața noastră, să nu primim acel “oare...?” sfâșietor pe care diavolul l-a pus în inima primului om, lui Adam, cel care a căzut prin îndoială și necredință. Așadar, vrednic este ca în orice credință să îl cinstim pe om, în tinderea lui spre absolut, dar, în același timp, trebuie să înțelegem că în nici o altă credință nu avem mărturia adevărului așa cum o avem neîntrerupt de la Hristos până în zilele noastre și că această mărturie trebuie să o trăim și să o mărturisim altora. Orice slăbiciune în aceasta atrage slăbiciune în viața noastră, în fericirea noastră, în drumul pe care îl avem spre mântuire. Repet, minunea, că nu în multe rătăciră și secte și erezii care au cuprins Biserica, ci minunea stă că în fiecare timp Dumnezeu a avut oamenii Săi sfinți prin care și-a vădit adevărul.

Iată, în timpul proorocului Ilie știm că toate păreau să fie secătuite, să fie destinate morții, ca și natura însăși, pentru că Ilie legase pământul cu cuvântul credinței lui, ca să nu fie scaldat în apă, ca oamenii să înțeleagă prin foamea trupească că sufletul lor se primejduia să moară duhovnicește și Dumnezeu a împlinit cuvântul lui Ilie, și știm că în chip minunat s-a descoperit dreapta lui credință atunci când a pus de o parte proorocii cei mincinoși cu mărturia lor, și pe el însuși singur cu mărturia lui, și Dumnezeu a binevoit spre jertfa lui și s-a vădit în chip minunat puterea dreptei credințe prin foc din cer. Dar iată că Dumnezeu îi descoperă lui Ilie că încă mulți prooroci și sfinți și dreپți nu-și plecaseră piciorul înaintea lui Baal, înaintea unei credințe rătăcite.

Iată ca în timpul celui dintâi sinod, nu numai cei 318 părinți, ci mulți credincioși vor fi fiind care stăteau puternici în dreapta credință, pentru ca Biserica abia se scuturase de urgia prigoanelor, sfinți precum Pafnutie, încă purtau semnele chinurilor asupra trupului lor, sfinți precum Sfântul Nicolae, Spiridon al Trimitundei, oameni plini de Duhul Sfânt, aveau cu cuvântul lor să întărească această mărturie a dreptei credințe, încât *astăzi, când noi spunem Crezul în biserică, “Cred într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atotțiitorul” până la capăt, suntem chemați să ne cutremurăm, aceste cuvinte nu au fost scrise culegând niște informații de pe internet, citind niște cărți mai frumoase sau cugetând împreună, stând la o cafea, cum ar fi cu dreapta credință, ci au fost scrise de oameni care s-au luptat cutremurător cu patimile lor, au mărturisit pe Dumnezeu prin toată viața lor și au fost luminați de Duhul Sfânt să întipărească în memoria Bisericii dreapta credință. Și această dreaptă credință o păstrăm nealterată în Biserică pentru ca și noi să credem și precum ei, să ne sfințim viața noastră.* Și, de aceea, aceste zile care ne sunt puse înainte în Biserică, de pomenire a acestor Părinți ne

sunt puse spre a ne întări, spre a înțelege cum lucrează Dumnezeu, după cuvântul nemincinos pe care L-a spus: *“Iată, Eu sunt cu voi până la sfârșitul veacului”*.

Și, într-adevăr, Dumnezeu cu tot cel ce crede, cu cel ce ia aminte la învățătura dreptei credințe, a adevărului și a dragostei, lucrează în chip tainic un alt om și acest alt om, la care suntem chemați să fim și eu și Dvs., are puterea de a întări pe cei din jur.

În **Poterie** se spune o vorbă: *“du-te, apropie-te de omul smerit, și stai lângă el și vei deveni și tu un om smerit și înțelept”*.

Când stăm împreună între oameni vicleni, oameni răi, de multe ori ca reacție, ca apărare, omul se urâtește, devine el însuși rău, devine el însuși viclean, la început apărându-se de aversiunea celorlalți, apoi învățând el însuși să fie abuziv, să fie stăpânitor asupra celorlalți, și invers, când smerenia a devenit puternică și înțelegătoare în legătura ei cu Dumnezeu, devine pildă celorlalți și nici un cuvânt, oricât de meșteșugit, nu va putea să transforme sufletul cuiva în a deveni smerit și blând și iubitor al Adevărului și al credinței, decât însăși pilda vieții noastre.

De aceea, Evanghelia de astăzi ne cheamă să înțelegem puterea dreptei credințe, puterea exemplului și să ducem o luptă adevărată cu orice îndoială în inimă, cu orice patimă care se cuibărește în sufletul nostru, pentru ca înviind din înțelesurile cele neadevărate să putem să fim pildă de viață nestricăcioasă.

Iată, dar, iubiți credincioși, că pomenim acești Sfinți părinți 318 care s-au adunat la Niceea în 325, pe de o parte cerându-le ajutorul ca în aceste vremuri să nu ne clătinăm nici o cirtă în învățătura cea dreaptă, pe de altă parte rugându-ne ca să putem să cinstim și să proslăvim credința pe care am primit-o la Sfântul Botez și, în sfârșit, să ne putem lupta cu duhul acestei lumi, care prin tot ce îi este la îndemână, informație, reclamă, produse pe care le găsim, cultivă o împărăție a patimilor, cultivă o relativitate a credinței, o slăbănogală și o plictiseală nesfârșită. Și asupra acestui duh care vrea să paralizeze orice urmă de viață în suflet, ducând până la cultivarea unor păcate nefirești, de negândit până în zilele noastre, acestui duh suntem chemați să rezistăm, și cum o vom face, luând aminte la cuvintele dreptei credințe, poate și repetând în fiecare zi mai des Crezul care s-a descoperit Sfinților Părinți, pentru că în fiecare întâlnire sinodală, pecetluirea Adevărului de credință nu se făcea într-un fel lumesc: “iată, noi ne-am adunat aicea, am hotărât așa și pe dincolo, luați și citiți”, ci formularea Adevărului de credință descoperit era: “păruți-s-a Duhului Sfânt și nouă”, adică Sfinții Părinți insuflați de Duhul Sfânt ne-au vădit adevărul și plinătatea credinței.

De aceea, înțelegând că noi toți suntem mădularele ale Bisericii, să înțelegem că învățătura Bisericii este o comoară pe care doar aici o găsim, pe care Dumnezeu ne-o pune înaintea neștirbită și să alergăm la această comoară, să ne hrănim din ea. Și îndemn pe fiecare și pe copiii Dvs., luați aminte la știrile acestei lumi, la informațiile care ne vin din reviste, pe internet, care mai de care mai exhaustive, mai impresionate, care mai de care mai bombastice, luați aminte la ele, că nu în mulțimea informațiilor se hrănește sufletul nostru, ci în adâncul lor unit cu Dumnezeu, în legătura lor adâncă cu Dumnezeu. De aceea, vă îndemn pe toți să citiți cărți care ne descoperă plinătatea dreptei credințe, astăzi este aproape o inflație de cărți duhovnicești, care, din păcate, rămân prea puțin citite, oamenii nu mai au timp pentru că pierd prea mult timp cu știri la televizor, cu filme, cu fel de fel de informații, și nu mai au timp să se hrănească din bogăția învățăturii celei adevărate, care nu aduce o informație în plus sufletului, ci aduce un șoc de viață, o putere de viață.

Dar, pentru aceasta, trebuie să ne asumăm curajoși lupta ce ne stă înaintea, pentru că viața duhovnicească nu este ușoară, nu este o viață plictisită și somnoroasă pe care o ducem de azi pe mâine, așteptând să ni se adauge ceva nelucrând, ci este o viață de luptă corp la corp cu toate patimile care ne stau înaintea: trândăvie, lenevie, mândrie, judecare, și toate celelalte, și abia atunci când vom începe această luptă vom putea și noi să descoperim puterea înțelepciunii lui Dumnezeu, puterea dreptei credințe și într-adevăr ne bucurăm de Dumnezeul cel viu, așa cum sfinții s-au bucurat.

Așadar, să ne fie duminica aceasta duminică de înțelepciune, duminică de mărturisire a dreptei credințe prin lupta cea bună și prin viețuirea cea bună, ne fie duminica aceasta început de pocăință și de luptă cu patimile, pentru ca și prin noi Dumnezeu să lucreze mântuire și viața veșnică, să lucreze arătarea credinței celei desăvârșite în veci, Amin!

Dumnezeu să ne ajute!”

Părintele Hrisostom de la Putna - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic (2014) - De ce e important să-L vedem drept pe Mântuitorul Iisus Hristos, ca Dumnezeu și Om? Cum, oare, să fim Una?

“Hristos S-a înălțat!

Iată-ne iubiți credincioși, în Duminica dintre Înălțarea Domnului și Pogorârea Duhului Sfânt, când prăznuim pe Sfinții Părinți care au luat parte la Sinodul I Ecumenic din anul 325, Sinod care a fost prezidat de însuși Sfântul Constantin cel mare și care s-a adunat din cauza tulburării pe care a făcut-o urâtul de Dumnezeu Arie. Acesta spunea că Mântuitorul Hristos nu poate să fie și om și Dumnezeu, ci El este o creatură a lui Dumnezeu, o creatură, să spunem, perfectă, dar, totuși, creatură; drept pentru care 315 Părinți s-au adunat la acest Sinod, printre care enumerăm pe Sfântul Ierarh Nicolae, Sfântul Ierarh Spiridon, Sfântul Atanasie cel mare, Sfântul Antonie cel mare, Sfântul Pafnutie și alții, asemenea acestora, sfinți mari, podoaba Bisericii și stâlpul ei. Dacă e să ne uităm în Biserică, la ceea ce a ajuns să fie credința astăzi și ceea ce a luptat de atunci și până acum și luptă în continuare această credință, dacă ne uităm la toate ereziile din jurul nostru, de atunci și până astăzi, vedem că această erezie, arianismul, încă le străbate ca un fir roșu pe toate acestea.

Omul întotdeauna a fost pus în încurcătură în fața acestei taine a lui Dumnezeu: cum adică să fii Dumnezeu și Om? Cum să încapă Dumnezeirea într-un om? Însă, dacă vom fi cu luare-aminte și vom căuta să înțelegem, pe cât posibil, această taină, așa cum ne-au deslușit-o, până acum, Sfinții Părinți, vom vedea că esența credinței noastre și rezolvarea tuturor problemelor noastre în aceasta stă, în această deslușire continuă. *Tainele lui Dumnezeu nu sunt ceva ce se ascund de mintea noastră, de înțelegerea noastră. O taină nu este ceva ascuns, imposibil de înțeles. Nu amestecăm taina cu ocultismul. O taină se numește așa pentru că este prea adâncă pentru că vine de la Dumnezeu și Dumnezeu este necuprins, însă Dumnezeu nu Se ascunde de noi, ci Dumnezeu ne invită să pătrundem aceste taine, să ne străduim să le deslușim mereu și mereu, să ne adâncim încontinuu întru El, în înțelegerea, în simțirea și în iubirea Lui. Așa încât, chiar dacă noi nu vom putea cuprinde niciodată taina lui Dumnezeu, nu înseamnă că nu avem datoria și chiar nevoia de a încerca să ne adâncim permanent în aceasta.*

Dacă încercăm să punem această taină numai la mintea noastră, nu vom face nimic. Vom reuși poate chiar mai puțin decât a reușit Arie, Îl vom face pe Dumnezeu după chipul și asemănarea noastră. Cu mintea lui, deși foarte sclipitoare – Arie era unul dintre cei mai luminați gânditori din vremea aceea – totuși s-a limitat la

gândirea omenească și n-a putut să se ridice deasupra ei și L-a făcut pe Dumnezeu asemenea unei creaturi.

Să încercăm să înțelegem lucrurile din punctul de vedere al lui Dumnezeu. Foarte multe probleme, așa îndrăzni să spun că toate problemele, de aici vin: din neputința noastră de a-L vedea pe Dumnezeu așa cum este, pe Hristos așa cum este și cum va rămâne în veci: și Dumnezeu și Om în același timp. Noi Îl vedem ori ca Dumnezeu, ori ca om. Disociem firile în Dumnezeu. Sinodul I Ecumenic aceasta a stabilit cu precădere: faptul că în Hristos sunt două firi: firea dumnezeiască și firea omenească. Aceste firi, fiind asumate de Persoana Treimică a Fiului lui Dumnezeu. Dacă este Persoană Treimică și comportă aceste însușiri ale Fiului lui Dumnezeu, înseamnă că El S-a prezentat nouă, întrupându-Se ca Frate al nostru. Ca Fiu al lui Dumnezeu și ca Frate al nostru. Așa încât de aici trebuie să înțelegem lucrurile, ca unii care am fost ridicați la treapta de fii ai lui Dumnezeu. Așa încât noi să ne vedem între noi ca frați, iar pe Dumnezeu să-L vedem ca Tată. În momentul în care te uiți la cel de lângă tine și-l recunoști ca frate, această numire pe care i-o dai nu se poate rupe de numirea Celui care este Tată. Nu poți să-l vezi pe frate și să uiți de Tată; nu poți să te uiți la Tată și să uiți că ai un frate. Toate acestea sunt legate.

Dacă vom înțelege și vom căuta să aplicăm în viața noastră acest lucru, și anume că Hristos este și Dumnezeu și Om și vom încerca să gândim așa lucrurile, împreună, vom scăpa de două mari ispite, două mari obstacole în calea mântuirii noastre. Dacă noi nu înțelegem că Hristos este și Dumnezeu și-L vedem Om, vom cădea în greșeala catolicilor și a protestanților, care nu s-au putut ridica deasupra minții omenești. Și atunci toate și toată credința au asimilat-o și au conformat-o acestei gândiri omenești. Ei gândesc numai omenește și nu se pot ridica deasupra acestei moralități. Dacă noi vom gândi numai omenește, nu ne vom putea ridica la nivelul de fii ai lui Dumnezeu și nu vom putea să scăpăm de patimi și de această legătură, această dependență de ceea ce ne înconjoară, de materie. Vom rămâne robi patimilor, cu nimic mai presus decât păgânii. Dacă, în același timp, Îl vom vedea pe Hristos numai Om, nu vom putea scăpa de deznădejdea păcatelor noastre. Pentru că noi, oameni fiind și supuși greșelii, nu vom putea înțelege că păcatele acestea pot fi iertate datorită nu meritului, ci a iubirii lui Dumnezeu. Iarăși, dacă nu vom înțelege lucrurile acestea, nu putem să-L înțelegem nici pe Dumnezeu. Vom înțelege, asemenea celor pe care i-am amintit mai înainte, că Hristos S-a pogorât din cer numai ca să răscumpere păcatul lui Adam, “acest păcat care a adus așa o mare mâhnire și atingere maiestății lui Dumnezeu Tatăl, încât numai moartea Fiului Său, răstignirea Lui putea să-L împace” – o gândire groaznică! Pe cât de omenească, pe atât de groaznică.

Dacă, însă, înțelegem că El S-a făcut și Om datorită iubirii Tatălui, Care L-a trimis pe El, Fratele nostru mai mare să ne aducă înapoi, în casa părintească, atunci înțelegem că toată lucrarea Lui nu este și nu va fi decât pentru întărirea acestei iubiri.

*Cum spune **Sfântul Ioan Gură de Aur**, Dumnezeu face orice și tot ceea ce poate ca noi să-I răspundem cu iubire, să ne determine ca să-L iubim și noi pe El. Cum să iubești un Judecător? Cum să iubești un Dumnezeu Care nu Se gândește decât la dreptate? Cum să stai lângă un astfel de Judecător Care, drept fiind și atotputernic fiind, întotdeauna va fi o muștrare continuă pentru tine? [...].*

Problemele noastre de zi cu zi, cele omenești, să le punem înaintea lui Dumnezeu și să ne gândim, să-L întrebăm pe Hristos: <Tu, Doamne, cum ai face aici? Ce rezolvare ai aduce Tu aici? Dă-mi mie un răspuns asemenea răspunsurilor pe care le dădeai evreilor când Te întrebau: oare asta sau asta...?, căutând să Te prindă în cuvânt și Tu veneai cu al treilea răspuns. Ei gândeau omenește, Tu ai venit cu un răspuns dumnezeiesc. Dă-mi mie un astfel de răspuns pe care să-l aplic în viața asta a mea, mărunță, pământească, dar viața mea.> Și în felul ăsta Îl vom face pe Hristos părtăș vieții noastre pământești, iar El va fi obligat să ne facă pe noi părtășii Lui dumnezeiești.

Iar dacă vom avea probleme duhovnicești, dacă nu vom înțelege cum să ne rugăm, ce să cerem sau cum să stăm înaintea lui Dumnezeu sau ce vrea Dumnezeu de la noi, pur și simplu, care ar fi voia Lui cu noi, sau cum să ne comportăm cu cei din jurul nostru așa încât să-I plăcem lui Dumnezeu, atunci să avem abordarea omenească. Să recurgem la experiența noastră omenească și să facem așa cum am face, cum ne-am comporta cu tatăl nostru, cu iubitul sau iubita noastră, cu soțul sau soția noastră, cu copiii sau frații noștri. Să revenim la experiența relației pe care o avem în familie, în primul rând, și în societate în al doilea rând și această experiență să o aplicăm și la probleme duhovnicești și în felul acesta Îl vom simți pe Dumnezeu ca pe un adevărat Tată. Pentru că El, dacă L-a trimis pe Fiul Său să ia trup pentru noi, a făcut-o ca să ne dea nouă posibilitatea, oameni fiind, trupești fiind, creaturi fiind, să ne putem uni cu El, Care este netrupesc, Care este Creator. Aveam nevoie, deci, de această verigă care să unească cerul cu pământul. Dacă El a luat acest trup înseamnă că I-a dat cinstea de Fiu, cinstea care I se cuvine, cinste Căruia și trebuie și așa a fost menit dintru început să stea la dreapta lui Dumnezeu Tatăl, să stea în casa Lui veșnic. Deci a cinstit această experiență a noastră, ca membri într-o familie sau într-o societate. Nu a disprețuit trupul omenesc, ci l-a

înălțat. De aceea problemele duhovnicești trebuie să le abordăm din prisma omenească și invers.

Ați auzit în Evanghelia de astăzi, Evanghelie care poartă denumirea de Rugăciunea arhierească a lui Iisus, câteva cuvinte pe care Mântuitorul, înainte de Patima Sa, le-a adresat Tatălui Său din cer. După ce a dat socoteală de cele ce-I fuseseră încredințate spre împlinire și a arătat cum că le-a împlinit pe acestea, spunând:

“Arătat-am oamenilor numele Tău, lucrul pe care Mi l-ai dat să-l înfăptuiesc l-am înfăptuit”,

El Se roagă lui Dumnezeu Tatăl pentru ucenicii Săi și spune: *Tată, păzește-i pe aceștia în numele Meu,*

Adică în ce nume? Am spus mai înainte: în nume de Frate al lor.

Păzește-i pe aceștia ca și frați ai Mei, ca și fii ai Tăi, și fă ca iubirea care este în Noi, adică această iubire care este în sânul Sfintei Treimi, dintre Tată și Fiu întru Duhul Sfânt, să fie și în ei, ca Eu să fiu în ei așa cum Tu ești în Mine și Eu în Tine.

Și a mai adăugat: Nu numai pentru aceștia Mă rog, deși a spus mai înainte că Nu pentru lume Mă rog, ci pentru ei Mă rog. Dar, la sfârșit adaugă: *Nu numai pentru aceștia Mă rog, ci și pentru cei care vor crede în aceste cuvinte.*

Deci și pentru noi, creștinii, cei care ne silim să urmăm cuvintele Lui, să împlinim poruncile Lui, să fim asemenea Apostolilor Lui a fost această rugăciune.

Păzește-i în numele Meu ca ei să fie una, așa cum și noi, Tată, Una suntem.

Cum oare să fim una? Fiind cu adevărat frați întru noi și văzându-L cu adevărat pe Dumnezeu ca fiind Tată al nostru, al tuturor. Noi nu ne rugăm: tatăl meu, ci Tatăl nostru.

A spus cineva odată că prietenia nu se vede întru aceea că ne uităm unul la altul, ci mai ales în aceea că ne uităm în aceeași direcție. Este adevărat, ca să iubești pe cineva trebuie să te uiți la el până uiți de tine. Însă ca să-l iubești cu iubire dumnezeiască, trebuie în așa fel să te uiți încât chiar dacă acela nu se uită la tine sau în direcția ta, văzând strălucirea din ochii tăi să se uite și el în aceeași direcție și când amândoi vă veți uita înspre Dumnezeu, atunci iubirea voastră, prietenia voastră, legătura voastră va fi deplină. *Să ne uităm unul la altul și să-L vedem în*

sufletul celuilalt pe Hristos, să-L vedem pe Dumnezeu, să deslușim chipul lui Dumnezeu în cel de lângă noi, să înțelegem că el este frate pentru că Dumnezeu atât de mult ne-a iubit încât ne-a ridicat la cinstea de fii. Aceasta este esența Rugăciunii arhieresti: unirea între noi și în Dumnezeu.

Suntem în Duminica dintre Înălțarea Domnului și Pogorârea Duhului Sfânt. Aduceți-vă aminte că Mântuitorul, înainte de a Se înălța la cer, după ce le-a spus ucenicilor, le-a promis, le-a făgăduit: *Iată, Eu sunt cu voi până la sfârșitul veacurilor*, le-a poruncit să rămână în Ierusalim și să aștepte să se îmbrace cu putere de sus. Și ce au făcut Apostolii? Au făcut exact ceea ce li s-a spus. Au rămas în Ierusalim, însă nu oricum; au rămas împreună. Erau, spune, în toată vremea rugându-se lui Dumnezeu. Erau împreună. Erau uniți și erau cu ochii ațintiți către Dumnezeu.

Acest lucru l-au făcut și Sfinții Părinți pe care îi prăznuim astăzi, Sfinții Părinți care au luat parte la Sinodul I Ecumenic. Ei au arătat prin faptă împlinirea acestei porunci a lui Dumnezeu, căci, iată, un lup răpitor venind în mijlocul turmei nu i-a găsit dezbinați, ci i-a găsit uniți, i-a găsit împreună rugându-se lui Dumnezeu și cuvântul lui Dumnezeu pe care l-a spus: *Biserica Mea nu va fi biruită de porțile iadului*; s-a împlinit și a strălucit din nou prin acești Sfinți Părinți. Pentru că, revin, au înțeles că porunca lui Dumnezeu aceasta este: Rămâneți uniți întru dragostea Mea și vă veți îmbrăca cu putere de sus.

Nu ni se cere nici nouă altceva, iubiți credincioși, decât să rămânem uniți în dragostea lui Dumnezeu și așa cum au făcut Apostolii și, mai departe, Sfinții Părinți, făcând și noi, ne vom îmbrăca și noi, iată, peste puține zile, cu putere de sus prin harul Duhului Sfânt care fie să strălucească și în inimile noastre. Amin”.

Părintele Claudiu Melean – Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic (5 iun. 2011)

Rezumat parțial:

- Creanga care se rupe de copac moare, se usucă, pentru că nu mai are de unde să își tragă seva.
- Unitatea Îl aduce pe Duhul Sfânt între noi, care îi face pe oameni să trăiască încă de aici, de pe pământ, bucuria și fericirea Împărăției lui Dumnezeu... Acolo unde este păcat, începe multiplicitatea. Păcatul îi împarte pe oameni în tot felul de categorii.

– În grădina Ghetsimani Domnul se roagă, dar nu oricum, ci cu sudoarea transformată în sânge. Domnul era pătruns de problema unității urmașilor Lui: a sta împreună, a lucra împreună, a se mântui împreună.

– Vedem aceeași preocupare și la Sfântul Apostol Pavel, în Apostolul de azi (Faptele Apostolilor, 20), la despărțirea de efeseni: *“Căci eu știu aceasta, că după plecarea mea vor intra, între voi, lupi îngrozitori, care nu vor cruța turma. Și dintre voi înșivă se vor ridica bărbați, grăind învățături răstălmăcite, ca să tragă pe ucenici după ei”*.

– Imaginea tulburătoare a Sfântului Apostol Pavel care, pe malul mării, îngenunchează împreună cu toți preoții, în public, și se roagă cu lacrimi.

– Sfântul Pavel le vorbește tot efesenilor, în Epistola către ei (cap. 4) într-un mod extraordinar despre unitatea Bisericii:

1. De aceea, vă îndemn, eu cel întemnițat pentru Domnul, să umblați cu vrednicie, după chemarea cu care ați fost chemați,

2. Cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă-răbdare, îngăduindu-vă unii pe alții în iubire,

3. Silindu-vă să păziți unitatea Duhului, întru legătura păcii.

4. Este un trup și un Duh, precum și chemați ați fost la o singură nădejde a chemării voastre;

5. Este un Domn, o credință, un botez,

6. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, Care este peste toate și prin toate și întru toți.

– “Așadar, nu sunt mai multe credințe, nu sunt mai mulți domni, nu sunt mai multe botezuri. Și toate discuțiile noastre legate de ecumenism ar trebui să se oprească aici. Pentru că, de multe ori, oamenii trec peste Sfânta Scriptură în dialogurile cu oamenii. Într-adevăr, trebuie să-i iubim pe toți, să ne străduim să ni-i apropiem pe toți, să fim în unitate pentru toți, așa cum ne rugăm la fiecare slujbă: “unitatea credinței și împărtășirea Sfântului Duh”.

– “Unitatea credinței”/ “unitatea Duhului întru legătura păcii” – nu e doar unitate de formă.

– Cazul parohiei “Iris” din Cluj, unde greco-catolicii au cerut să li se restituie biserica. “Ce lucru dureros când 20 de oameni vor să ia biserica la câteva mii”.

– Greco-catolicismul a intrat în România, în 1701, cu scopul stăpânirii prin dezbinare. Istoria legată de greco-catolici nu începe de la 1964, o dată cu persecuția comunistă. “Eu simt că neamul nostru creștinesc a fost lovit în unitatea lui începând de aici”. – Relatarea vicleniei prin care românii au fost siliți la unirea cu papa.

– Cum își păstrau unitatea primii creștini? Ne spun Faptele Apostolilor: trăind... “în învățătura Apostolilor, în împărtășire, în frângerea pâinii și în rugăciuni”.

[...]

Poezia Conștiința unității de Traian Dorz

Conștiința unității cu toți frații tăi de-un gând
să trăiască-n tine-aprinsă până-i inima bătând;
pâinea ta, viața însăși, jertfa ta pe-a luptei căi
nu-s nimic pe lângă prețul unității cu ai tăi.
Pentru unitate, luptă, rabdă și jertfește tot,
unitatea și credința orice-nving și orice pot.
Făr’ aceasta nici izbândă, nici rodire, nici har nu-i,
Dumnezeu stă numai unde-i unitate între-ai Lui.

Nu-ți permite-nvățătură diferită de ai tăi,
nici părere dezbinată, nici umblare pe-alte căi,
nici cuvinte, nici prieteni, nici nimic din ce nu țin
frații tăi cu care una trebuie să fii deplin.

Pentru dragul unității, luptă-te să ai oricând
cu ai tăi același cuget, crez și inimă, și gând.
Dacă Dumnezeu aceeași cale v-a lăsat s-aveți,
conștiința unității să vă fie mai de preț.

IPS Irineu Pop-Bistrițeanul - Predică la Duminica a VII-a după Paști - a Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Viața veșnică este înaintea noastră

Dreptmăritori creștini, în Evanghelia de astăzi, vedem cum Mântuitorul lumii, înainte de patimile Sale, a ridicat ochii la cer și S-a rugat pentru Sine și pentru ucenicii Săi. Din această rugăciune rezultă că Domnul a primit putere peste omenirea păcătoasă, peste care stăpânește ca Biruitor al păcatului, al iadului și al morții.

Puterea pe care a primit-o de la Tatăl, este folosită de Fiul lui Dumnezeu ca să dea viață veșnică tuturor celor ce I-au fost încredințați (cf. In. 17, 2). Hristos este mare și milostiv, încât toți, care au comuniune cu El, pot primi de la El o viață care nu piere niciodată și o cunună care nu se veștejește.

Iubiți credincioși, Mântuitorul lumii ne sfințește prin cuvântul Evangheliei și prin harul Sfintelor Taine, umplându-ne sufletele cu binecuvântările Sale dumnezeiești. Pe toți ne cheamă la Împărăție și slavă, la moștenirea cerului. Ținta măreață pe care ne-o pune înaintea este viața veșnică. Această viață nemuritoare ne-o descoperă Domnul tuturor și o asigură tuturor celor care I-au fost dați.

De aici se vede limpede valoarea făpturii omenești, înzestrată cu suflet nemuritor, care a fost răscumpărat cu prețul sângelui dumnezeiesc.

În această privință, Sfântul Ioan Iacob spune: „De-aș fi lipsit de toate în lume,/Nimica n-am a pierde eu,/Căci toate nu-s așa de scumpe/Ca tine, suflete al meu”.

Dacă nu credem în viața de veci, viața omenească nu valorează nici măcar un dolar. *Unui om de știință american i-a venit, într-o zi, ideea să socotească părțile materiei din care este făcut corpul omenească. El a obținut următorul rezultat: cu apa din corp s-ar putea spăla o batistă de buzunar; cu fierul din sânge s-ar putea face șapte cuie de potcovit un cal; cu calciul din oase s-ar putea înălbi peretele unei odăi. Mai este în om cărbune, cu care s-ar putea prepara 65 de creioane. Se mai găsește în trup fosfor necesar pentru o cutie de chibrituri sau cât încapă într-o lingură de bucătărie. Or, toate aceste lucruri, socotite la prețul curent, nu costă nici măcar un dolar, ci doar 93 de cenți.*

Ce jalnică ar fi ființa omenească dacă la atâta s-ar reduce valoarea ei! Însă Domnul nostru ne învață că lumea toată, cu toate bogățiile ei, nu valorează cât un suflet nemuritor: *„Căci ce-i folosește omului să câștige lumea întreagă, dacă-și pierde sufletul?” (Mc. 8, 36).*

Se povestește despre un rege al perșilor că a chemat, odată, la curte trei bărbați înțelepți pe care i-a întrebat care este cea mai mare nenorocire a vieții omului. Primul a răspuns că boala. Al doilea că bătrânețea. Ultimul, după câteva clipe de gândire, zise: „Eu consider că cea mai mare nenorocire este să-ți dai seama pe patul morții că ai păgubit mântuirea sufletului”.

Noi toți ne încredințăm viețile, în această viață pământească, unor deziderate care pot fi: banii, plăcerile, poziția socială ș.a. Dar orice, în afară de Dumnezeu, ne dezamăgește și ne determină să strigăm cu înțeleptul Solomon: *„Tot ce doreau ochii mei nu am dat la o parte și nu mi-am oprit inima de la nici o veselie. Și iată că am văzut că totul este deșertăciune și vânăre de vânt” (Eccl. 2, 10-11).*

Un om spunea odată: „De ce mi-ar păsa de Dumnezeu și de Biserică? Biserica este bună pentru aceia care o iubesc, dar pentru mine sunt numai două lucruri care contează în viață: ocupația mea și familia mea”. Un prieten îl întreabă: „Nu te-ai oprit vreodată să gândești că într-o zi tu le vei pierde pe amândouă? Atunci ce vei avea?”. Omul răspunde: „Niciodată n-am gândit la asta, în acest chip”. Aceasta e greșeala pe care o fac robii celor pământești.

Sfântul Evanghelist Ioan afirmă: *„Lumea trece și pofta ei, dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veac” (I In. 2, 17).* Cel mai puternic în viață este cel ce se predă Atotputernicului Domn, asemenea profetului David, care zice: *„Iubi-Te-voi Doamne, virtutea mea. Domnul este întărirea mea și scăparea mea și izbăvitorul meu” (Ps. 17, 1).*

Este nemuritor acela care își predă viața sa Celui Ce este nemuritor, adică lui Hristos, Biruitorul morții, Care zice: *„Eu sunt Învierea și Viața; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi” (In. 11, 25).*

Cui ne predăm noi viața? La ceva care, într-o zi, va înceta să existe? La ceva care ne va lăsa reci și uscați? Ori ne predăm viața lui Hristos, Care va sta lângă noi toată veșnicia? *Să stăm bine și să luăm aminte: viața veșnică este viața noastră personală și după moarte, viață căreia îi sunt destinați toți oamenii și pe care ne-o promite Mântuitorul nostru când zice: „Mă duc să vă gătesc loc. Și dacă Mă voi duce și vă voi găti loc, iarăși voi veni și vă voi lua la Mine, ca să fiți și voi unde sunt Eu” (In. 14, 2-3).*

Fiecare își temeluiește viața cea veșnică, prin strădanie proprie, în viața pământească. Viața veșnică a celor păcătoși este o temniță spirituală, chin veșnic, viețuire cu diavolul. În schimb, virtușii beneficiază de liniște și pace sufletească, ca urmare a comuniunii lor cu Hristos și cu întreaga Biserică, de-a lungul existenței lor terestre.

Ca atare, viața lor viitoare va fi o duminică fără de sfârșit. Nu trebuie să uităm nici o clipă că între viața pământească și viața veșnică există o relație directă.

Eternitatea, în toată măreția ei, o dobândesc nu cei ce fug de viața de aici, ci aceia care își valorifică aptitudinile lor morale și profesionale. Moștenitorii vieții veșnice sunt toți cei ce se sârguiesc și luptă pentru un ideal înalt, cei ce fac pe pământ muncă ziditoare, care nu se lasă împiedicați de obstacole și sunt gata de orice jertfă pentru realizarea a tot ceea ce înalță, edifică și înnobilează pe oameni.

Noi, creștinii, suntem cetățeni ai două lumi. Noi suntem, toți, în același timp, cetățeni ai pământului și cetățeni ai cerului, precum spune Sfântul Apostol Pavel: *„Voi nu mai sunteți străini și locuitori vremelnici, ci sunteți împreună cetățeni cu sfinții și casnici ai lui Dumnezeu” (Efes. 2, 19).*

Noi suntem în această lume, dar nu aparținem ei. Noi suntem pelerini, trecem prin lume, cetățenia noastră aici fiind doar temporară. *„Căci nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie” (Evr. 13, 14).*

Tot ceea ce facem în această lume afectează cetățenia noastră în cealaltă lume. Chiar un pahar de apă rece, oferit în numele lui Hristos, va avea răsplata lui în ceruri, ne spune Iisus. În persoana fiecărui om pe care-l miluim și-l ajutăm, stă ascuns Hristos, Care ne încredințează astfel: *„Adevărat zic vouă, întrucât ați făcut unuia dintr-acești frați ai Mei, prea mici, Mie Mi-ați făcut” (Mt. 25, 40).*

Drumul adevărat al nădejzii spre viața veșnică trece prin calea cea îngustă a muncii perseverente și jertfelnice pentru triumful ideilor mari, pentru izbăvirea semenilor de strâmtorări și pentru schimbarea în bine a fizionomiei lumii întregi.

Dacă vrem să fim miluiți de Dreptul Judecător, trebuie să nu ne preocupe doar interesele noastre personale, ci să ajutăm pe cei lipsiți și necăjiți, să fim solidari cu semenii noștri. *În această privință, Sfântul Grigorie de Nazianz zice: „Până când călătorești cu vânt bun, întinde mâna ta celui amenințat de înecare. Câtă vreme ești sănătos, ajută-l pe cel ce rău pătimește. Nu aștepta să înveți prin propria ta suferință ce este lipsa de omenie!”.*

Iubiții mei, să nu uităm niciodată că fericirea sau nefericirea vieții veșnice depinde de felul în care am dat sau nu ascultare vocației personale. *Acest adevăr palpitant îl exprimă plastic Sfântul Chiril din Alexandria, în următoarele cuvinte: „Dreptii dănuiesc, păcătoșii sunt legați. Dreptii cântă, păcătoșii se tânguiesc. Dreptii în odihnă, păcătoșii în osândă. Dreptii cu Îngerii, păcătoșii cu demonii. Dreptii în fața tronului Stăpânului, păcătoșii în fața întinericului chinuitor. Dreptii văd pururea fața lui Hristos, păcătoșii stau pururea în fața diavolului. Dreptii în cer, păcătoșii în abis”.*

Aceste cuvinte ne umple de cutremur, dar, în același timp, suntem încrezători în dreptatea lui Dumnezeu, de la Care, dacă-L ascultăm, primim fericirea veșnică. Cine evită patimile rele, supunându-se poruncilor sfinte și predându-se lui Hristos, acela nu este dezgustat de viață și nu se teme de sfârșitul existenței sale pământești.

El are credința fermă că dincolo de poarta întunecată a morții e lumina cea neapusă, e fericirea cerească, descrisă de Apostolul Pavel astfel: *„Pe cele ce ochiul nu le-a văzut și urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s-au suit, pe acelea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El” (I Cor. 2, 9).*

Ca să dobândim cetățenia cerească, trebuie să avem relație strânsă și foarte personală cu Hristos Mântuitorul, Care a venit pe pământ să ne aducă lumina cunoașterii lui Dumnezeu. Cine Îl cunoaște pe Tatăl și pe Fiul și trăiește conform Legilor sfinte, are viață veșnică.

Cei ce au făcut cunoștință cu Dumnezeu, împlinind poruncile Sale, sunt deja la hotarele vieții veșnice. De acest lucru ne asigură Hristos Însuși, în Evanghelia de astăzi, când spune: *„Aceasta este viața veșnică: să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat și pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis” (In. 17, 3).* Amin.

“Noi ne degradăm, ne schimonosim când nu împlinim poruncile lui Dumnezeu”. Preasfințitul Ignatie despre păcat ca agent de disperare lăuntrică și dezbinare exterioară: “Dacă vrem să câștigăm această unitate interioară, avem nevoie ca Dumnezeu să devină centrul vieții noastre”

Episcopia Hușilor: Preasfințitul Ignatie: „Poruncile lui Dumnezeu sunt cele care ne conservă demnitatea de fii ai Săi”

Cuvânt de învățătură rostit la sfințirea bisericii românești din Grenoble, Franța (19 mai 2018):

„Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Cuvintele pe care vi le spun nu le vorbesc de la Mine, ci Tatăl, care rămâne întru Mine, El Însuși face aceste lucrări. Credeți Mie că Eu sunt întru Tatăl și Tatăl este întru Mine, iar de nu, credeți-Mă pentru lucrurile acestea. Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce crede în Mine va face și el lucrările pe care le fac Eu, și mai mari decât acestea va face, pentru că Eu Mă duc la Tatăl. Și orice veți cere în numele Meu, aceea voi face, ca să fie slăvit Tatăl întru Fiul. Dacă veți cere ceva în numele Meu, Eu voi face. Dacă Mă iubiți, păziți poruncile Mele. Și Eu voi ruga pe Tatăl și alt Mângâietor vă va da vouă, ca să fie cu voi în veac: Duhul Adevărului, pe care lumea nu poate să-L primească, pentru că nu-L vede, nici nu-L cunoaște; voi însă Îl cunoașteți, pentru că rămâne la voi și în voi va fi! Nu vă voi lăsa orfani; voi veni la voi. Încă puțin timp și lumea nu Mă va mai vedea; voi însă Mă veți vedea, pentru că Eu

sunt viu și voi veți fi vii. În ziua aceea veți cunoaște că Eu sunt întru Tatăl Meu și voi întru Mine și Eu întru voi. Cel ce are poruncile Mele și le păzește, acela este care Mă iubește; iar cel ce Mă iubește pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu și-l voi iubi și Eu și Mă voi arăta lui.” (Ioan 14, 10-21)

Evangelhia ne vorbește despre două lucruri absolut esențiale, și anume, credința în Dumnezeu și păzirea poruncilor Lui. Cred că această pericopă evanghelică se potrivește foarte bine cu acest moment de bucurie, al acestei comunități, și anume sfințirea acestui lăcaș de cult. De ce? Pentru că în Biserică noi deprindem, învățăm, ne cunoaștem credința, și tot aici, în Biserică, învățăm să păzim poruncile lui Dumnezeu.

Biserica este locul în care Îl descoperim pe Dumnezeu, este locul în care El Însuși, Dumnezeu, Se descoperă fiecăruia dintre noi.

A fi credincios nu înseamnă a adera din punct de vedere mental la un anumit set de convingeri. A fi credincios înseamnă să ai această dorință, această năzuință lăuntrică ca să te întâlnești cu Dumnezeu. Credința este întâlnire cu Dumnezeu, lucru pe care noi îl facem de fiecare dată atunci când venim la biserică și ne propunem să ne întâlnim cu El. Și dacă noi avem înrădăcinată în ființa noastră această năzuință, să știți că după două-trei ceasuri de slujbă vom pleca foarte bogați din punct de vedere sufletec.

Biserica nu este locul în care noi socializăm sau ne întâlnim după o săptămână de zile și reușim să mai împărtășim câteva gânduri care țin de existența noastră efemeră. Poate să însemne ceva și din lucrurile acestea, dar nu este esențial. Esențial este că în locul acesta, în care noi venim împreună, formăm Biserica. Și, când plecăm de acasă, noi deja trebuie să ne gândim că venim aici ca împreună să formăm Biserica, Trupul lui Hristos, și vrem să ne întâlnim. ***De aceea, credința este, în primul rând, întâlnirea cu Dumnezeu și, din această întâlnire cu Dumnezeu, se naște și relația în duh cu celălalt.***

Biserica este locul în care noi învățăm să păzim poruncile lui Dumnezeu. În general, atunci când vorbim despre porunci, avem în mintea noastră încurcată ideea că sunt niște legi pe care Dumnezeu ți le dă și pe care trebuie să le îndeplinești cu foarte multă acribie, cu foarte multă seriozitate. Poruncile nu înseamnă lucrul acesta! Poruncile lui Dumnezeu înseamnă un mod de viață pe care noi vrem să ni-l asumăm în momentul în care venim la Biserică, un mod de viață cu totul străin față de modul de viață al lumii acesteia, al lumii seculare.

*Noi spunem că ținem poruncile, dar un Părinte al Bisericii noastre, **Sfântul Marcu Ascetul**, spune că, de fapt, poruncile ne țin pe noi.* În ce sens? În sensul că, dacă nu reușim să le îndeplinim, să ținem cont de ele în viața noastră de zi cu zi, poruncile lui Dumnezeu sunt cele care ne conservă, dacă vreți, demnitatea noastră de fii ai Săi, creați după chipul lui Dumnezeu.

Când nu reușim să păzim poruncile lui Dumnezeu noi, de fapt, decidem sau asistăm la propria noastră degradare din punct de vedere omenesc. Noi ne degradăm, ne schimonosim când nu împlinim poruncile lui Dumnezeu. De ce? Pentru că opusul poruncilor lui Dumnezeu sunt păcatele, și păcatul este singura realitate care ne înjosește. Păcatele sunt cele care ne înjosesc pe fiecare dintre noi, ne înjosește demnitatea pe care Dumnezeu ne-a dat-o creându-ne, ca ființe, după chipul Lui. De aceea, dacă noi înțelegem în felul acesta poruncile lui Dumnezeu, de a-L iubi pe Dumnezeu din toată inima, de a-l iubi pe cel de lângă tine, a nu-l disprețui pe semenul tău, a fi atent să-l odihnești prin tot ceea ce faci, nu înseamnă nimic altceva decât că tu, pe tine, ca om, te pui în valoare, decizi să te înfrumusețezi, decizi să primești această strălucire pe care numai Dumnezeu ți-o dă.

Și noi, aceste lucruri le învățăm aici, în Liturghie, în Biserică, ori de câte ori venim ca să ne rugăm, învățăm să fim credincioși - credința pe care Dumnezeu ne-o descoperă. Iar credința este un mare dar de la Dumnezeu. Nu ține numai de noi și de efortul cognitiv al minții noastre, care adeseori este foarte departe de cele pe care ni le-a dat Dumnezeu.

Înșiși apostolii, într-un moment de cumpănă, într-un moment de clătinare, Îi spuneau lui Hristos: “Doamne, sporește-ne credința” (Luca 17, 5). Înmulțește cre-dința în inima noastră - credință care, așa cum am spus, înseamnă întâlnire cu Dumnezeu.

Un al doilea element, foarte esențial din Evanghelia de astăzi, care ne ajută de fapt să înțelegem ce înseamnă Biserica, este venirea Duhului Sfânt, Mângâietorul, pe care Hristos L-a făgăduit ucenicilor Săi. Numai în Duhul Sfânt noi putem cunoaște Cine este Dumnezeu, cum este Dumnezeu, care este modul de viațuire al lui Dumnezeu. Și modul de viațuire al lui Dumnezeu este iubire absolută, desăvârșită, unitatea desăvârșită. De acolo ne luăm noi puterea de a iubi și de a regăsi integritatea propriei noastre ființe.

Suntem atât de dispersați fiecare, începând cu propria noastră persoană, și această stare de sciziune, de ruptură, din păcate o simțim și în mijlocul nostru. De ce? Pentru că Dumnezeu nu este Cel care tronează în inima noastră, nu este El centrul

vieții noastre, nu este centrul ființei noastre, sursa noastră de bucurie și de împlinire în viața aceasta. El ar trebui să fie sursa noastră și centrul în jurul căruia ar trebui să graviteze totul din viața noastră: și copiii, și familia, și cariera, și pregătirea noastră intelectuală. Nu păcatul, care rupe unitatea la nivelul persoanei umane, la nivelul unei comunități și al întregului popor.

Acestea sunt cele pe care noi le deducem, le extragem din Evanghelia de astăzi: credința ca întâlnire cu Dumnezeu, și împlinirea poruncilor lui Dumnezeu - care este modul de viață pe care noi ni-l asumăm.

Aceasta învățăm în Biserică, un alt mod de viață, în Hristos, altul decât modul lumii acesteia seculare și, desigur, chemarea Duhului Sfânt în viața noastră, ca Cel care ne unește, ca Cel care ne redă această unitate a propriei noastre ființe, care este scizionată.

Domnul să ne ajute să trăim așa cum am spus, și ori de câte ori venim la Liturghie, la biserică, să avem în minte toate aceste lucruri. Amin.

Preasfințitul Ignatie: „Păcatul este agentul dezbinării, care ne face pe fiecare dintre noi să nu fim uniți, nici în noi înșine, nici în familie, nici la locul de muncă”

În Duminica a VII-a după Paști, Preasfințitul Părinte Ignatie, episcopul Hușilor, a slujit, cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte mitropolit Iosif, Sfânta Liturghie, în mijlocul comunității românești din Bristol, Marea Britanie.

În cuvântul de învățătură Preasfinția Sa a vorbit despre efectele păcatului, „agent al dezbinării”, în viața noastră: „Adevărata unitate vine întotdeauna de la Dumnezeu. El este sursa, izvorul absolut al unității noastre și al unității dintre oameni. Păcatul este agentul dezbinării, care ne face pe fiecare dintre noi să nu fim uniți, nici în noi înșine, nici în familie, nici la locul de muncă, nici în comunitate.

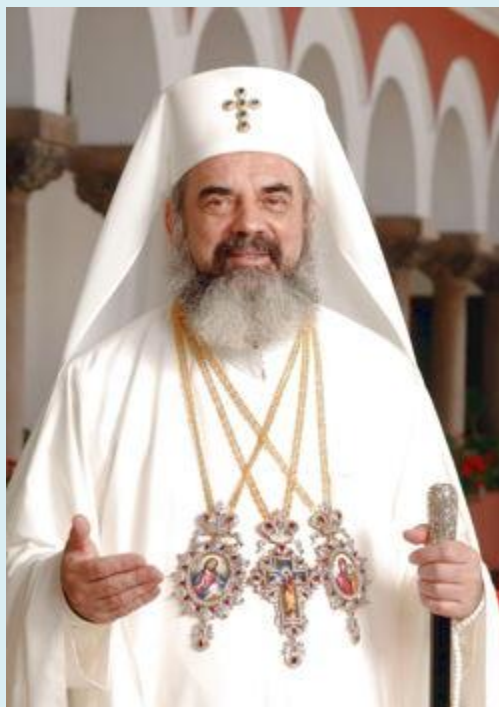
Mai întâi trăim dezbinarea în interiorul nostru, în mintea noastră, în inima noastră, iar când în interiorul tău ești dezbinat, fărâmițat, una gândești și alta simți, nu poți lua deciziile cele bune. Păcatul este cel care te rupe în interior și produce stările de stres, de angoasă, de nemulțumire, de tracasare interioară.

Dumnezeu este sursa unității noastre pentru că în El nu există păcat, în El e unitate perfectă: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh.

Dacă vrem să câștigăm această unitate interioară, avem nevoie ca Dumnezeu să devină centrul vieții noastre. Cu cât te împărtășești mai mult de Hristos, în Liturghie, prin Sfânta Împărtășanie, te schimbi, devii un alt om, îți este asigurată unitatea ființei tale. Nu poți să aprinzi o candelă în inima ta dacă nu unești mintea și gândul tău cu Hristos.”

Biserica românească din Bristol, Marea Britanie, are ca ocrotitori pe Sfinții împărați Constantin și Elena, Sfânta Liturghie arhierească fiind săvârșită în cinstea hramului sfântului lăcaș.

Preafericitul părinte patriarh Daniel - Predică la Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Dreapta credință și rugăciunea mențin unitatea Bisericii

Duminica a șaptea după sărbătoarea Sfințelor Paști, numită și *Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I ecumenic*, este consacrată mărturisirii *dreptei credințe și unității Bisericii*. În primul rând, **dreapta credință înseamnă mărturisirea dumnezeirii Mântuitorului nostru Iisus Hristos**. Când Biserica a întocmit calendarul, a stabilit ca această duminică, a șaptea după Paști, care precede marea sărbătoare a Pogorârii Duhului Sfânt și care urmează după *Înălțarea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos*, să fie o duminică de pomenire a *Sfinților Părinți de la Sinodul I ecumenic de la Niceea din anul 325*. **De ce?** Întrucât în vremea lor foarte multă lume s-a rătăcit de la dreapta credință, urmându-l pe ereticul Arie care spunea că Dumnezeu adevărat este numai Tatăl, Fiul nefiind Dumnezeu adevărat, ci doar o făptură îndumnezeită, **cei 318 Sfinți Părinți, adunați în Sinodul I ecumenic de la Niceea, în anul 325, au mărturisit că Iisus Hristos este 'Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, Care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toți vecii; Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut; Cel de o ființă cu Tatăl, prin Care toate s-au făcut; Care, pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, S-a pogorât din ceruri și S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Maria Fecioara și S-a făcut Om; și S-a răstignit pentru noi în zilele lui Ponțiu Pilat și a pătimit și S-a îngropat; și a**

înviat a treia zi, după Scripturi; și S-a înălțat la ceruri și șade de-a dreapta Tatălui; și iarăși va să vină cu slavă, să judece viii și morții, a Cărui împărăție nu va avea sfârșit.'

***Duminica celor 318 Sfinți Părinți, legătură între sărbătoarea
Înălțării Domnului și sărbătoarea Pogorârii Duhului Sfânt***

Mărturisirea dumnezeirii Mântuitorului Iisus Hristos înseamnă și că Cel ce S-a înălțat la ceruri este Cel ce S-a pogorât din ceruri: ***a coborât din ceruri Fiul lui Dumnezeu Cel nevăzut și S-a înălțat la ceruri Fiul lui Dumnezeu Cel văzut prin umanitatea Sa, văzut în trupul Său omenesc; a coborât pe pământ Dumnezeu Fiul, ca să devină și Fiul Omului, și astfel să Se înalțe întru slavă la ceruri Dumnezeu-Omul, pentru a dărua oamenilor harul îndumnezeitor al Preasfintei Treimi.*** Prin urmare, Sfinții Părinți care au mărturisit dumnezeirea lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Care S-a făcut Om, sunt pomeniți tocmai în această duminică, îndată după sărbătoarea Înălțării întru slavă a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, ca să înțelegem că ***prin mărturisirea dreptei credințe în Iisus Hristos omul dobândește slava vieții veșnice.***

În același timp, ***duminica aceasta, închinată pomenirii Sfinților Părinți de la Sinodul I ecumenic, este și o pregătire pentru sărbătoarea următoare, a Pogorârii Sfântului Duh, sărbătoare care amintește de constituirea Bisericii Mântuitorului Iisus Hristos prin pogorârea Duhului Sfânt peste Sfinții Apostoli, trimis de către Dumnezeu Tatăl împreună cu Dumnezeu Fiul, Cel înălțat la ceruri, ca prin Duhul Sfânt să se adune laolaltă, în iubirea Preasfintei Treimi, persoane diferite din neamuri diferite și din locuri diferite, unite între ele prin credința comună în Iisus Hristos și prin harul Duhului Sfânt.*** Așadar, ***Înălțarea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos întru slavă este o pregătire pentru Pogorârea Sfântului Duh întru smerenie, ca pe cei smeriți să-i înalțe întru slava Preasfintei Treimi descoperită nouă de Hristos Domnul. Deși înălțat întru slavă la ceruri, totuși, prin lucrarea Sfântului Duh, Hristos rămâne prezent și lucrător în Biserica Sa până la sfârșitul veacurilor. Cu alte cuvinte, Înălțarea la ceruri a Mântuitorului nostru Iisus Hristos nu înseamnă despărțirea Lui de cei care cred în El, ci începutul unui alt mod al prezenței Lui în lume, nu una fizică, văzută, ci o prezență duhovnicească, în Duhul Sfânt.*** De aceea, înainte de a Se înălța la cer, Mântuitorul Iisus Hristos a făgăduit ucenicilor Săi: ***'Tată, Eu sunt cu voi în toate zilele, până la sfârșitul veacului'*** (Matei 28, 20). Iar Biserica serbează această prezență, nevăzută dar reală, a lui Hristos în toate slujbele ei, iar în modul cel mai deplin în Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie.

Hristos Domnul Se roagă pentru unitatea Bisericii Sale

Evangelhia de astăzi ne arată că Mântuitorul Iisus Hristos, înainte de pătimirea, moartea, învierea și înălțarea Sa la ceruri, S-a rugat pentru Ucenicii și Apostolii Săi și pentru cei care vor crede în El ca urmare a propovăduirii Evangheliei de către Sfinții Apostoli. **El S-a rugat ca Dumnezeu Tatăl să-i păzească, în lume, după ce El, prin moarte și înviere, va trece din lumea pământească la viața cerească.**

Această rugăciune este numită și **rugăciunea arhierească** a Mântuitorului Iisus Hristos, rostită *înainte de pătimirile Sale* (cf. Ioan 17, 1-13). *Înainte de a trece prin suferința Crucii, Mântuitorul Iisus Hristos S-a rugat pentru Biserica Lui*, care se va răspândi în toată lumea de-a lungul veacurilor. **El S-a rugat ca toți cei care cred în El 'să fie una', adică să trăiască în comuniune după cum Tatăl și Fiul sunt una, adică trăiesc în comuniune desăvârșită, în dăruire reciprocă de iubire sfântă.** El Se roagă pentru unitatea Bisericii, deoarece știe că lumea păcatului este plină de ispite și dezbinări, mai ales ca urmare a lucrării diavolului, a 'dezbinătorului', care caută să învrăjbească pe oameni și să-i separe. Prin aceasta, **Mântuitorul Iisus Hristos ne arată că nu este suficient să vorbim despre unitatea Bisericii, ci trebuie să ne și rugăm pentru ea;**

- ✓ **să ne rugăm ca să putem păstra împreună dreapta credință,**
- ✓ **să ne rugăm ca să putem păstra împreună dreapta viață și**
- ✓ **să ne rugăm ca să putem păstra împreună sfânta unitate a iubirii frățești sau comuniunea laolaltă între toți cei care cred în Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, adică în Sfânta Treime, ca fiind singurul Dumnezeu adevărat, Izvorul vieții, al iubirii și al bucuriei veșnice.**

Mântuitorul Iisus Hristos nu vorbește despre unitatea Bisericii într-o predică, ci în stare de rugăciune, știind cât de greu este ca într-o lume a păcatului și a dezbinării să fie păstrată și promovată unitatea sau comuniunea de credință și viață sfântă. Totodată, El știe că Tatăl ascultă rugăciunea Fiului, întrucât Fiul a păzit, ca Păstor al ucenicilor Săi, pe cei încredințați Lui de către Tatăl. De aceea, Hristos Domnul spune: **'I-am păzit și le-am făcut lor cunoscut numele Tău'**, adică numele de **Tatăl** al unui Fiu veșnic, **'Și n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării'** (Ioan 17, 6; 12), adică Iuda Iscarioteanul. Cu alte cuvinte, Iuda s-a pierdut, adică s-a despărțit de Hristos și de ucenicii Săi, nu pentru că Hristos l-ar fi umilit sau l-ar fi alungat, ci pentru că el de bunăvoie s-a despărțit de Hristos, deoarece a iubit banii din lumea pământească mai mult decât pe Hristos Domnul, Făcătorul cerului și al pământului și Mântuitorul lumii.

În Evangelhia de astăzi vedem și **grija sfântă a Arhiereului, adică a Marelui**

Preot sau a Păstorului Cel Bun, pentru ucenicii Săi, pentru oamenii încredințați Lui spre păstorie, adică spre a fi hrăniți și adăpați spiritual cu adevărul Evangheliei și cu darurile Duhului Sfânt. De aceea, *această rugăciune arhierească a Mântuitorului Iisus Hristos devine lumină vie pentru grija părintească a păstorilor duhovnicești față de cei pe care-i păstoresc pe calea mântuirii; îndeosebi, lumină vie pentru responsabilitatea pastorală a arhieriei care conduc eparhii, adică păstoresc cler și popor.* Iată încă un motiv pentru care Biserica a rânduit ca această duminică, a șaptea după Sfintele Paști, care precede Duminica Pogorârii Duhului Sfânt, să fie consacrată Sfinților Părinți de la Sinodul I ecumenic și să fie citită Evanghelia care conține rugăciunea lui Iisus pentru unitatea Bisericii. Acești Sfinți Părinți Episcopi, adică arhipăstori ai preoților, diaconilor și credincioșilor din eparhiile lor, *aveau datoria de a păzi dreapta credință în fața ereziilor, a dezbinărilor sau schismelor de tot felul.*

*Când mărturisim cu deplină credință dumnezeirea lui Hristos,
ne unim cu El*

Dreapta credință a Sfinților Părinți de la Niceea formează primele șapte articole din Simbolul de credință sau din Crezul ortodox. Sfinții Părinți ne învață că *dacă mărturisim dumnezeirea lui Hristos intrăm în legătură spirituală cu El. Iar dacă ne unim cu Hristos, Izvorul Învierii și al vieții veșnice* (cf. Ioan 11, 25-26), *prin credință, rugăciune, împărtășirea cu Sfintele Taine și fapte bune, ne mântuim, adică dobândim viața veșnică.* Însă dacă Hristos Domnul nu este Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, atunci tot ceea ce a făcut El pentru noi nu este lucrare mântuitoare, deoarece numai Dumnezeu Cel veșnic poate să dăruiască oamenilor viață veșnică. De aceea, în rugăciunea Mântuitorului pentru unitatea Bisericii, pe care am ascultat-o în Evanghelia de astăzi, se spune că Dumnezeu Tatăl I-a dat Fiului puterea să dăruiască viață veșnică celor ce cred în El: *'I-ai dat stăpânire peste toată făptura, ca să dea viață veșnică tuturor acelor pe care Tu i-ai dat Lui'* (Ioan 17, 2). Deci *Hristos, Fiul lui Dumnezeu Cel veșnic, S-a făcut Om ca să dăruiască oamenilor viață veșnică.* În acest sens, *Sfântul Atanasie al Alexandriei, mare apărător al credinței ortodoxe la Sinodul I ecumenic de la Niceea, învață că dacă Hristos nu este Dumnezeu, El nu poate îndumnezei pe om. Dacă Hristos nu este Dumnezeu veșnic, ci un om oarecare, El nu poate dăruia oamenilor viața veșnică.* Iată de ce *lupta pentru dreapta credință este luptă pentru mântuire sau pentru a dobândi viața veșnică.* Nu orice credință este mântuitoare, ci numai dreapta credință sau credința ortodoxă, care înseamnă mărturisirea dumnezeirii Mântuitorului Iisus Hristos și unirea cu El, întrucât El este nedespărțit de Tatăl și de Sfântul Duh. Astfel, *prin Iisus*

Hristos ne împărtășim haric de viața, iubirea și bucuria Preasfintei Treimi, 'căci prin El avem apropierea către Tatăl, într-un Duh' (Efeseni 2, 18).

Crezul ortodox, sinteza dreptei credințe a Bisericii lui Hristos

Această duminică, a șaptea după Sfintele Paști, **ne cheamă să păstrăm dreapta credință, mai ales astăzi, într-o lume din ce în ce mai tulburată și mai rătăcită din punct de vedere spiritual. Ea ne cheamă să mărturisim Crezul ortodox** așa cum ni l-au lăsat nouă moștenire Sfinții Părinți de la Sinodul I ecumenic de la Niceea, din anul 325, și cei de la Sinodul al II-lea ecumenic, care s-a ținut la Constantinopol în anul 381, când s-a formulat partea a doua a **Crezului ortodox, pe care îl rostim la Botez și la fiecare Sfântă Liturghie, întrucât reprezintă credința noastră ortodoxă în formă concentrată. Această credință apostolică, formulată de Sfinții Părinți ai Bisericii la primele două sinoade ecumenice, iar apoi tâlcuită de Biserică în cărțile de slujbă și în cărțile de teologie, este lumina vieții creștine și temelia mântuirii sau a dobândirii vieții veșnice.** Însă pentru a păstra dreapta credință a Bisericii Ortodoxe trebuie să cunoaștem bine **Crezul ortodox**, să îl învățăm pe de rost, noi și copiii noștri. De asemenea, trebuie să avem în casele noastre cartea numită **'Învățătura de credință ortodoxă'** sau **'Catehismul'**, care se tipărește mai des tocmai pentru a cunoaște mai bine credința noastră ortodoxă și modul de a trăi duhovnicește în Biserică și în societate. Deci *Duminica a șaptea după Paști* ne îndeamnă **să păstrăm dreapta credință, să îi creștem pe copiii și pe tinerii noștri în dreapta credință**, să nu ne lăsăm amăgiți de rătăcirii, de tot felul de grupări religioase care se consideră trimise de Dumnezeu, dar care, de fapt, caută să-i rupă pe ortodocși de Biserica Sfinților Apostoli și a Sfinților Părinți și să-i atragă la gruparea sau comunitatea lor despărțită de **'credința dată sfinților o dată pentru totdeauna'** (Iuda 1, 3).

Numai în comuniunea Sfinților se păstrează dreapta credință

Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I ecumenic ne învață și adevărul că **dreapta credință nu se păstrează de unul singur, în izolare, ci în comuniune de gândire, de mărturisire și de viețuire cu Biserica**, după cum *Sfinții Părinți adunați în Sinodul de la Niceea* **au mărturisit împreună dreapta credință** și au respins rătăcirea sau erezia lui Arie. Cu alte cuvinte, **dreapta credință se păstrează în Biserică și de către Biserică**, iar Sfântul Sinod este glasul Bisericii luminat de Duhul Sfânt, pentru a mărturisi dreapta credință și a păstra astfel comuniunea vie cu Preasfânta Treime, Izvorul vieții veșnice. Dacă ne rupem de Sfânta Biserică, nu mai suntem dreptcredincioși și dreptmăritori creștini, deoarece **numai în comuniunea Sfinților din toate timpurile se păstrează dreapta credință**

mântuitoare și sfințitoare. De aceea, un episcop ortodox nu poate fi hirotonit de către un singur episcop, ci de către cel puțin trei episcopi care au confirmat mărturisirea lui de credință ortodoxă, ca să se arate astfel legătura acestui nou episcop cu întreg episcopatul ortodox din lume, cu Biserica Ortodoxă întreagă. *De asemenea, oricât am fi de inteligenți sau de învățați, niciodată nu trebuie să interpretăm singuri, de capul nostru, Sfânta Scriptură, ci împreună cu Sfânta Biserică, împreună cu Sfinții Părinți ai Bisericii din toate veacurile și din toate locurile, împreună cu toți păstorii sufletești, episcopii și preoții ortodocși care păstoresc sau îndrumă comunitățile creștine pe calea mântuirii.*

- Prin urmare, **dreapta credință** înseamnă **temelia mântuirii noastre, a dobândirii vieții și fericirii veșnice.** Iar *dacă pierdem dreapta credință, pierdem darul vieții veșnice, întrucât pierdem certitudinea drumului celui adevărat al mântuirii.*
- Dreapta credință ne cheamă însă și la **dreapta viețuire**, adică **ne cheamă la pocăință pentru păcate și la ridicarea din păcate, la creșterea în virtuți, la fapte bune de milostenie și de ajutorare a semenilor noștri.**
- Dreapta credință ne cheamă și la **o dreaptă lucrare misionară**, aceea de-a transmite Evanghelia iubirii Mântuitorului Iisus Hristos, prin cuvânt și faptă, generației viitoare, copiilor și tinerilor, *prin educație religioasă în familie, în biserică și în școală*, astfel ca, din neam în neam sau din generație în generație, să Îl mărturisim pe Hristos Cel Milostiv și Iubitor de oameni și să ne punem în El nădejdea mântuirii și a vieții veșnice.

Să ne ajute Bunul Dumnezeu, pentru rugăciunile Sfinților Părinți de la Sinodul I ecumenic și ale tuturor Sfinților, *să păstrăm dreapta credință ca fiind cel mai mare dar spiritual al vieții, să creștem în ea și în sfințenia pe care ne-o dăruiește ea, și astfel să dobândim și să trăim bucuria despre care vorbește Mântuitorul în Evanghelia Sa zicând: 'ca bucuria Mea să o aibă deplin în ei' (Ioan 17, 13), adică să avem bucuria de a fi ortodocși sau dreptcredincioși creștini și bucuria de a trăi în lume cu nădejdea mântuirii și a vieții veșnice. Amin!*

De ce își pierd tinerii credința?

Amăgirile senzualității, încrederea excesivă în judecată și mândria raționalității, care se dezvoltă în mine, îmi ucideau sufletul. Și nu eram singurul, majoritatea prietenilor mei aveau aceeași soartă.

*Traducere și adaptare: Lucian Filip
Sursa: Kandylaki*

De ce unii oameni îl cunosc pe Dumnezeu și cred în El până la moarte, în timp ce alții își pierd credința de tineri? Cum are loc această pierdere a credinței și cum se poate păstra sau reînnoi credința?

Înainte de a răspunde la aceste întrebări aș vrea să adresez câteva cuvinte celor care consideră că învățătura religioasă nu ar trebui să li se bage pe gât copiilor: Credința religioasă nu poate fi impusă cuiva, ea nu este ceva străin omului ci, dimpotrivă, este o nevoie esențială a naturii umane și constituie principalul ingredient al vieții interioare a omului.

Când ne îngrijim ca un copil să crească cinstit, bun, când dezvoltăm în el o înțelegere corectă a frumosului și gustul acesta din urmă, nu îi îndesăm nimic străin naturii lor, îl ajutăm doar să extragă acest lucru dinlăuntrul său, să rânduiască în sine acele trăsături și mișcări comune tuturor sufletelor umane.

Același lucru este valabil și în privința cunoașterii lui Dumnezeu.

Potrivit principiului de a nu îndesa nimic în inima unui copil ar trebui să renunțăm, în general, să mai ajutăm copilul în dezvoltarea și întărirea aptitudinilor și a capacităților sufletului său. Ar trebui să îl lăsăm de unul singur până crește și decide ce idei să respingă și pe care să le accepte. Însă, în acest caz, nu am proteja copilul de influențe externe ci doar le-am face mai haotice și arbitrare.

Să ne întoarcem la întrebarea de ce unii oameni păstrează în inimi o credință puternică și de nestrămutat până la sfârșitul vieții, pe când alții o pierd, câteodată pentru totdeauna, alteori întorcându-se la ea cu mare greutate și suferință?

Care este cauza unui astfel de fenomen? Eu consider că depinde de direcția pe care o ia viața lăuntrică a cuiva în perioada timpurie a copilăriei. Dacă cineva, în mod instinctiv sau conștient poate să păstreze o relație corectă între el și Dumnezeu, nu își va pierde credința, dar dacă eul său ocupă un rol dominant și central în sufletul său, atunci credința sa va fi suprimată. În perioada timpurie a copilăriei, natura persoanei încă nu ocupă ea primul loc, încă nu devine un obiect căruia să-i slujești. De aceea se spune: dacă nu ești curat precum copii nu vei intra în Împărăția Cerurilor. Pe măsură ce trec anii, egoismul nostru înăscut crește mai mult și mai mult în noi, și devine centrul atenției noastre și obiectul care trebuie satisfăcut.

Iar această viață egoistă centrată pe sine, curge de obicei pe două canale: cel al senzualității, al slăvirii trupului și cel al mândriei, al încrederii mărginite și al venerării judecății, în general și a celei proprii, în special.

Aceste două căi de obicei nu coexistă în una și aceeași persoană. Unii sunt dominați de tentațiile senzualității în timp ce alții de tentația de a judeca. Cu vremea, senzualitatea se schimbă în sexualitate dăunătoare, de care cei ce sunt dominați de judecată și mândrie sunt scutiți.

Senzualitatea și mândria, două moduri de a sluji naturii sinelui, sunt exact acele trăsături care, precum știm, s-au manifestat în păcatul primordial al lui Adam și Eva și care au creat o barieră între ei și Dumnezeu.

Ceea ce au pățit strămoșii noștri, ni se întâmplă acum și nouă.

Direcția nesănătoasă a vieții noastre lăuntrice din copilărie, care duce la dezvoltarea sentimentului de mândrie sau senzualitate în propria ființă, poluează puritatea aspectului spiritual intern și ne privează de a-L mai putea vedea pe

Dumnezeu. Ne abatem de la calea ce duce către Dumnezeu și rămânem singuri în viața noastră egoistă, cu toate consecințele unei astfel de condiții.

Acesta este procesul abandonării lui Dumnezeu.

Însă, în aceia care reușesc să păstreze o relație bună cu Dumnezeu, dezvoltarea atitudinilor egoiste, senzuale și a mândriei este împiedicată de gândul la Dumnezeu. Asemenea oameni își păstrează puritatea inimii și smerenia minții. Atât trupurile cât și mințile lor sunt plasate în cadrul conștiinței religioase și al datoriei. Aceștia privesc la tot ce răsare în sufletul lor, de la înălțimea conștiinței lor religioase, își evaluează sentimentele și patimile în mod corespunzător, și nu le îngăduie să preia controlul. În ciuda tuturor ispitelor care vin în calea lor, ei nu pierd direcția de bază a vieții lor.

Astfel, scopul și dificultatea orientării religioase constă în a ajuta copilul, și mai târziu adolescentul, să păstreze o relație bună între el și Dumnezeu, și să nu permită dezvoltarea în sine a ispitelor de senzualitate și de mândrie, care poluează claritatea vederii spirituale.

Amintindu-mi de tinerețea mea, trebuie să recunosc că tocmai printr-un astfel de proces mi-am pierdut credința la vârsta de 13-14 ani. Amăgirile senzualității, încrederea excesivă în judecată și mândria raționalității care se dezvoltau în mine îmi ucideau sufletul. Și nu eram singurul, majoritatea prietenilor mei aveau aceeași soartă.

Dacă un instructor spiritual cu experiență ar fi stat lângă noi și s-ar fi uitat în sufletele noastre poate că ar fi găsit ceva bun în ele, însă în primul rând ar fi găsit lene, lăcomie, înșelăciune, ipocrizie, siguranță de sine, încredere exagerată în propriile puteri, o atitudine critică și sceptică față de opiniile altora, o tendință spre deciziile pripite, încăpățănare și încredere în tot felul de teorii negativiste.

Singurul lucru pe care nu l-ar fi găsit în sufletul nostru ar fi fost gândul la Dumnezeu, liniștea interioară și smerenia pe care o aduce acesta.

Nu am avut un asemenea instructor. Profesorul nostru de religie, un preot venerabil, abia avea timp să ne verifice lecțiile Legii lui Dumnezeu și să explice mai departe. În afară de aceste lecții nu am avut alt tip de legătură cu profesorul nostru. Spovedania, la care mergeam o dată pe an, era de neînțeles pentru noi.

Și nimic nu ne-a oprit din a pieri din punct de vedere duhovnicesc.

Duminică Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic - Pentru copii

Prima Duminică după Înălțarea Domnului a fost închinată de către Biserică pomenirii celor 318 Sfinți Părinți care au luat parte la întâiul Sinod Ecumenic de la Niceea.

La începutul celui de-al patrulea secol, pe când creștinismul fusese declarat de către marele Constantin religie acceptată a Imperiului Roman, în sânul Bisericii a luat naștere o învățătură diferită. Un episcop, Arie pe nume, a provocat tulburare în rândul creștinilor, din pricină că nu putea primi taina Sfintei Treimi, adică nu putea accepta că Dumnezeu este prin firea Lui Unul, dar Întreit după Persoane. Este Dumnezeu Tatăl, Dumnezeu Fiul și Dumnezeu Sfântul Duh. Arie susținea că nu pot exista mai mulți dumnezei și de aceea, cu puțină dar trufașa lui minte credea că Hristos este creație a lui Dumnezeu. O asemenea învățătură constituia un adevărat pericol pentru membrii Bisericii. Această învățătură greșită, diferită de învățătura cea dreaptă a Bisericii, poartă numele de erezie.

Creștinii cred că Hristos ne mântuiește și ne ridică din păcat deoarece este inseparabil unit cu cerescul Său Tată. De altfel, Hristos Însuși adevărește în Evanghelie această învățătură: Eu și Tatăl una suntem.

Erezia lui Arie trebuia condamnată fără întârziere. Așadar, episcopii Bisericii au cerut împăratului, adică marelui Constantin, să convoace, adică să cheme, pe

episcopii Bisericii Creștine din întreaga lume, adică din toate laturile, de pe tot cuprinsul Imperiului Roman. Și într-adevăr, împăratul a convocat pe cei 318 Părinți, la Niceea Bitiniei, un orașel de lângă Constantinopol (Istanbulul de astăzi), în anul 325 d.H. Acolo, Părinții, avându-l întâistător pe Sfântul Atanasie, care venise din Alexandria Egiptului, au condamnat erezia lui Arie. La acest Întâi Sinod Ecumenic au fost formulate primele din cele douăsprezece articole ale Simbolului Credinței (Crezul).

În iconografia Bisericii noastre, în mijlocul participanților la Întâiul Sinod Ecumenic, între Sfinții Părinți, stă Sfântul Constantin cel mare, împăratul care a convocat această adunare sfântă.

Icoana Maicii Domnului „Cea iubitoare” a Peșterilor din Pskov (1524)

Traducere și adaptare: Mihai-Alex Olteanu
Sursa: <http://oca.org>

Icoana Maicii Domnului „Cea iubitoare”, a Peșterilor din Pskov, este prăznuită pe 21 mai, 23 iunie, 26 august, 7 octombrie și în a șaptea duminică după Sfintele Paști.

Icoana Maicii Domnului „Cea iubitoare” a fost pictată și adusă la Mănăstirea Peșterilor din Pskov prin eforturile depuse de negustorii Vasile și Teodor în anul 1521. Prima consemnare a unei minuni săvârșite de icoană apare în anul 1524.

Icoana Maicii Domnului „Cea iubitoare”, a Peșterilor din Pskov, împreună cu icoana Adormirii Maicii Domnului sunt cinstite în Biserica Ortodoxă Rusă pentru apărarea orașului Pskov și a Mănăstirii Peșterilor din Pskov în timpul asediului regelui polonez Ștefan Báthory din anul 1581.

Auzind că trupele poloneze se apropie, episcopul Pskovului s-a adresat Mănăstirii Pskov-Pecerska cu rugămintea de a aduce în procesiune icoana Maicii Domnului „Cea iubitoare” și icoana Adormirii Maicii Domnului.

În ajunul luptei decisive, Maica Domnului s-a arătat starețului Dorotei care se ruga în chilia sa din apropierea orașului. Preasfânta Fecioară s-a arătat starețului Dorotei, însoțită de o mulțime de sfinți ruși: Sfântul și marele cneaz Vladimir de Kiev, Sfântul cneaz Vsevolod-Gabriel de Pskov, Sfântul cneaz Dovmont-Timotei de Pskov, Sfântul Antonie al Peșterilor din Kiev, Sfântul Corneliu din Pskov, Sfântul Eufrosin din Spaso-Elazar, Sfântul Sava din Kripețk, Sfântul Nicolae, fericitul din Pskov, Sfântul Nifon, arhiepiscopul de Novgorod și Pskov.

Maica Domnului împreună cu sfinții au intrat în Biserica Mănăstirii Spaso-Miroj. Sfinții se rugau stăruitor Preasfintei Născătoare de Dumnezeu să aibă milă de locuitorii păcătoși ai Pskovului și să scape orașul din acest necaz.

Îndurându-se, Maica Domnului i-a indicat starețului Dorotei locul de pe zid unde urma să se dea riposta asediatorilor și a poruncit ca acolo să fie adusă și icoana făcătoare de minuni de la Mănăstirea Pskov-Pecerska.

În timpul luptei, polonezii au încercat să facă o spărtură în zidul orașului, dar prin mijlocirea Maicii Domnului și a sfinților, ei nu au reușit să pătrundă în oraș.

După eliberarea de inamici, oamenii recunoscători din Pskov au construit o biserică în cinstea Nașterii Maicii Domnului, pentru care a fost pictată icoana Maicii Domnului „Protectoarea” din Pskov, motiv pentru care mai este numită și „Arătarea Maicii Domnului starețului Dorotei”.

&&&

Icoana Maicii Domnului „Protectoarea” din Pskov este prăznuită pe 1 octombrie.

Icoana Maicii Domnului „Cea iubitoare”, a Peșterilor din Pskov, este de tip Eleusa. În această icoană, Maica Domnului este zugrăvită ținându-L în brațe pe Pruncul Hristos, astfel încât dreapta Lui se află lângă inima ei. Hristos Își îmbrățișează Maica cu mâna dreaptă, ținând-o pe sub năframă în jurul gâtului. În acest fel, atât Maica Domnului, cât și Hristos ne arată blândețea, mângâierea și dragostea lor.

Cele 7 Sinoade ecumenice

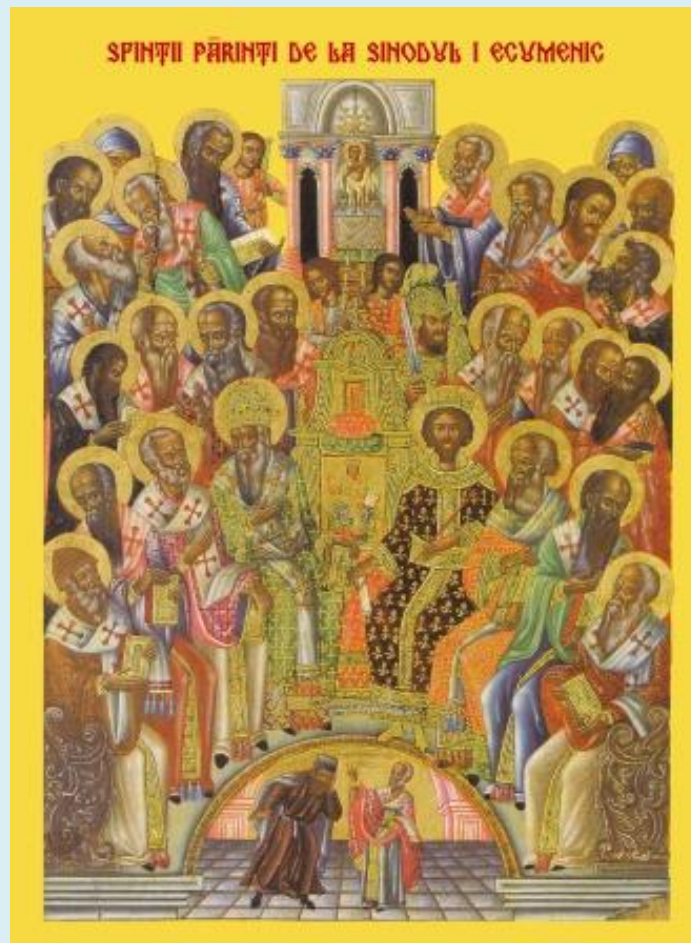
Sinodul	Loc ; Data ; Președinți	Autorități laice	Autorități bisericești	Erezie și susținătorii	Afirmațiile ereziei	Hotărâri ale sinodului
I	NICEEA Bitinia 20 mai - 25august 325 - Ep. Eustațiu al Antiohiei (324-330) - Alexandru al Alexandriei (313-328)	Împăratul Constantin cel Mare (306-337)	- diaconul Atanasie - Eusebiu de Cezareea - Macarie al Ierus. - Teofil al Gotiei - Sf. Nicolae, ep. de Mira Lichiei - Sf. Spiridon, ep. Trimitundeii (Creta) - 318 părinți	Arianismul - Arie (256-336) - preot în Alexandria - școlit de pr. Lucian de Antiohia, aderent al lui Paul de Samosata - hirotonit în Bis. Baucalis - Teonas de Marmarica - Secund al Ptolemaidei	Subordinaționismul Dumnezeu Tatăl= necreat și nenăscut Fiul – asemănător după ființă cu Tatăl- omioousios - ομοιούσιος	- Hristos - deoiființă cu Tatăl – omooousios ομοούσιος το Πατρί - stabilirea datei Paștelui - primele 7 articole din Simbolul de credință - schisma lui Novat, a lui Melitie și erezia lui Pavel de Samosata - 20 canoane
II	CONSTANTI-NOPOL înc. mai - 9 iulie 381 - ep. Meletie al Antiohiei (362-381) - Sf. Grigorie de Nazians - Nectarie	Împăratul Teodosie cel Mare (379-395)	- Meletie al Antiohiei - Grigorie de Nazians - Grigorie de Nisa - Amfilohiu de Iconiu - ep. Gerontius (Terentius) din Tomis, Constanța - 36 episcopi pnevmatomahi (150 episcopi)	Macedonianism Erezie pnevmatomahilor Erezie maratonienilor Apolinarismul (Sinusianismul) - Macedoniu (342-360) - diac. Maratoniu - Apolinarie de Laodiceea	Pnevmatomahi = - luptători contra Duhului Sfânt - pun în discuție Dumnezeirea Sfântului Duh, egalitatea și consubstanțialitatea Lui cu Tatăl și cu Fiul	- expunere dogmatică: - consubstanțialitatea și deosebirea celor trei persoane divine - Întruparea cuvântului, Fiul lui Dumnezeu - au completat Simbolul niceean cu încă 5 articole de credință - 7 canoane
III	EFES Catedrala Sfintei Fecioare Maria 22 iunie - 31 iulie 431 - Sf. Chiril al Alexandriei(†444)	Împăratul Teodosie II (408 - 450)	- Ep. Timotei al Tomisului - Sf. Atanasie cel Mare - Ep. Juvenal al Ierusalimului - Flavian de Tesalonic (198 episcopi)	Nestorianismul - Nestorie (428-450) - Ioan al Antiohiei	- în Iisus Hristos există două persoane – <i>dioprosopism</i> sau <i>nestorianism</i> - consecința: Fecioara este Născătoare de om ανθρωποτοκος sau Născătoare de Hristos χριστοτοκος	- condamnarea pelagianismului și a reprezentărilor lui: Pelagiu, Celestin, Iulian de Eclanum, ș.a. - denumirea θεοτοκος – Născătoare de Dumnezeu - a fost ridicată la însemnătatea cuvenită - 8 canoane
IV	CALCEDON Biserica Sfânta Eufimia 8 - 25 octombrie 451 - Împăratul Marcian (450-457)	Împăratul Marcian (450-457)	- patriarhul Anatolie al Constantinopolului (449-458) - 5 delegați ai papei Leon cel Mare al Romei (440-461) (520 - 630 episcopi) 15 ședințe	Monofizismul (Eutihianismul) (o formă a dochetismului) (o variantă a apolinarismului) - arhim. Eutihie din Constantinopol (†454) - Patriarhul Dioscor al Alexandriei(444-451)	- exagerarea unirii celor două firi, făcând din ele o singură fire μονοφυσις - firea omenească luată de Mantuitorul la Întrupare a fost absorbită de firea Sa Dumnezeiască	- condamnarea ereziei monofizite și stabilirea adevăratei credințe - în Hristos sunt două firi, dumnezeiască și omenească, <i>diofizitism</i> , unite într-o singură persoană divină - curmă cearta dintre Juvenal al Ierusalimului și Maxim al Antiohiei - disciplina monahală - ordine în clerul de mir

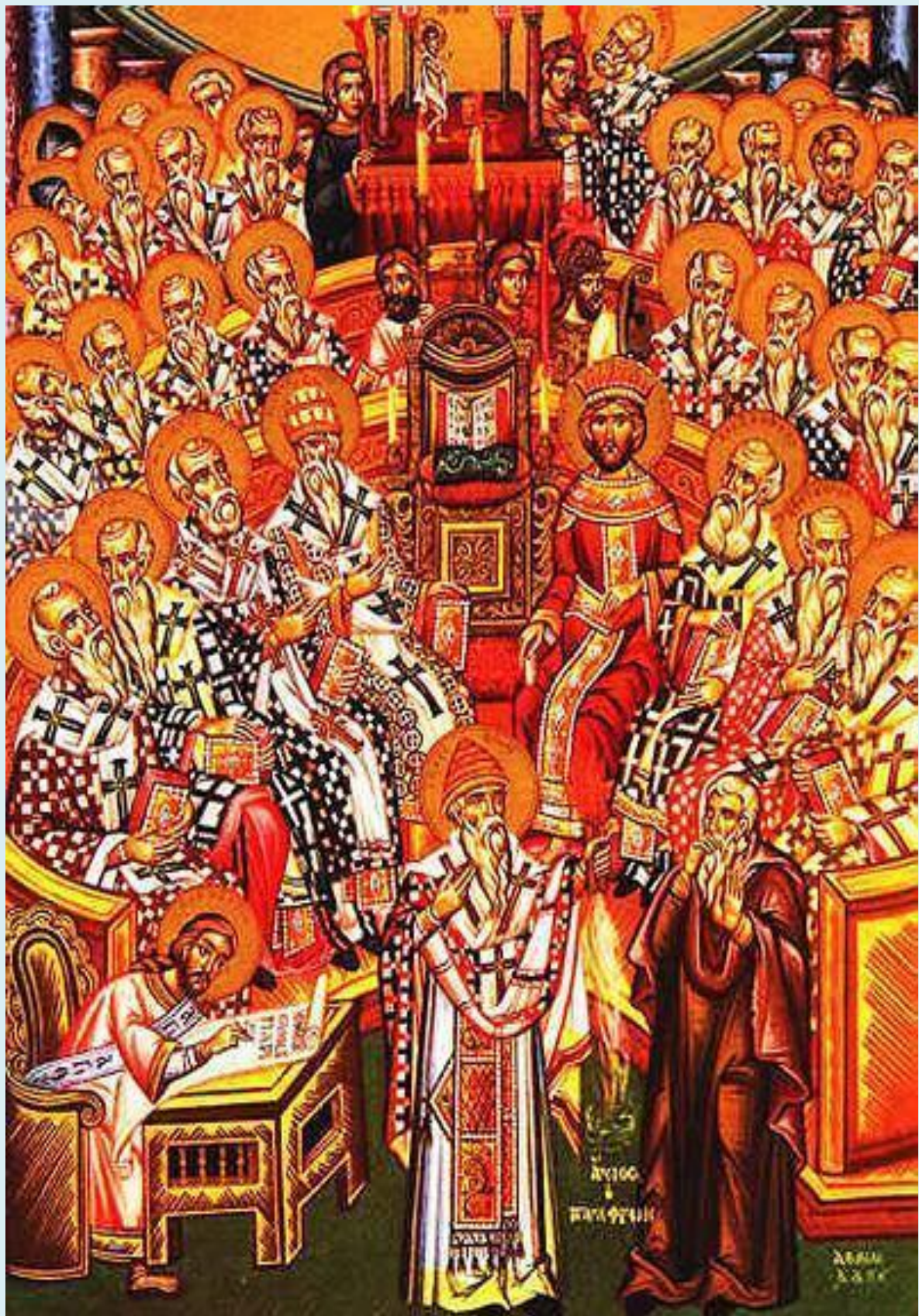
V	CONSTANTI- NOPOL 5 - 19 mai 553 - Patriarhul Eutihie I (552-565)	Împăratul Iustinian al II-lea (527-565)	- Apolinarie de Alexandria - Domnus de Antiohia - 3 reprez. ai patr. Eustahiu de Ierusalim - și alți 145 episcopi (165 persoane) 6 ședințe	Origenismul -Origen(Τερί αγγελον) - Didim cel Orb - Grigorie de Nazianz - Evagrie din Pont - Teofil al Alexandriei - Ioan noul ep. al Ierusalimului - cei „4 frați lungi” - Nonu și Leontie - Dometian și Teodor Askidas	- preexistenta sufletelor - subordinatio- nismul - apocatastasa - cele 3 capitole: scrierile lui Teodoret de Cir, Ibas de Edesa și Teodor de Mopsuestia	- condamnarea celor 3 capitole - anatemizarea celor care le susțineau - 14 anatematisme - anatematizați: Arie, Macedonie, Apolinarie, Nestorie, Eutihie și Origen
VI	CONSTANTI- NOPOL Sala bolniță a palatului imperial (sinodul I trulan) 7 noe. 680 - 16 sep. 681 - Împ. Constantin al IV-lea	Împăratul Constantin al IV- lea Pogonatul (668-685)	- patr. Gheorghe al Constantinopolului - papa Honoriu al Romei - Macarie patriarhul Antiohiei (174 episcopi) 18 ședințe	Monotelismul (monofizism camuflat) - Macarie patriarhul Antiohiei și ucenicul său Ștefan - Teodor de Faran - patriarhii Serghie, Cir, Pir, Paul II, Petru - papa Honoriu	- o singura voință (εν θελ.ημω), dar și o singură energie (μω ενεργεια) în persoana Mântuitorului, deoarece voința și energia umană sunt absorbite cu totul în voința și energia divină	- “în Iisus Hristos sunt două voințe și două lucrări sau energii corespunzătoare celor două firi, neamestecate și neschimbate, neîmpărțite și nedespărțite, precum și neopuse una alteia, cea omenească urmând întru totul voinței și lucrării celei divine” -anatemizarea monoteiștilor

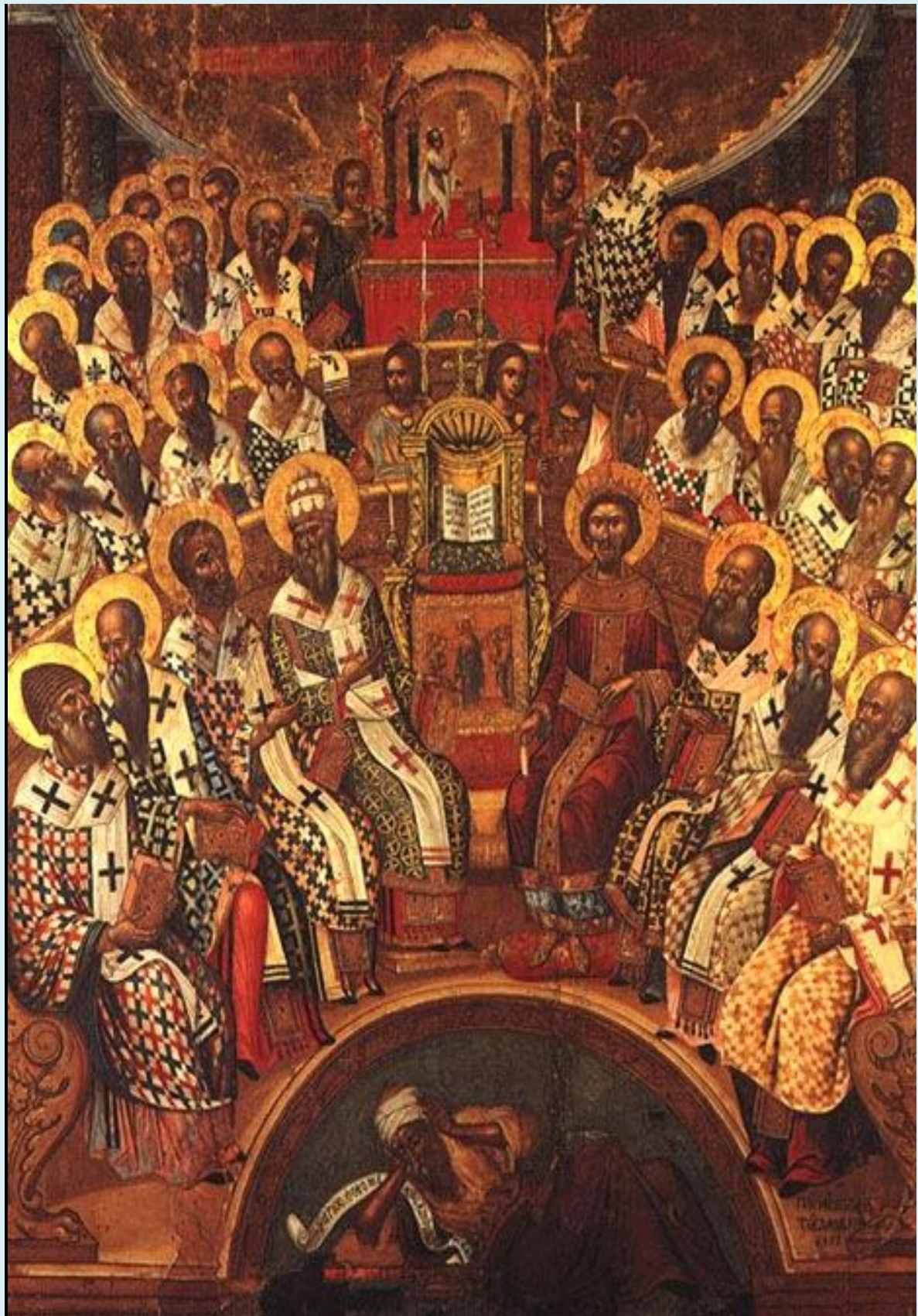
VI	CONSTANTI- NOPOL Sala bolniță a palatului imperial (sinodul I trulan) 7 noe. 680 - 16 sep. 681 - Împ. Constantin al IV-lea	Împăratul Constantin al IV- lea Pogonatul (668-685)	- patr. Gheorghe al Constantinopolului - papa Honoriu al Romei - Macarie patriarhul Antiohiei (174 episcopi) 18 ședințe	Monotelismul (monofizism camuflat) - Macarie patriarhul Antiohiei și ucenicul său Ștefan - Teodor de Faran - patriarhii Serghie, Cir, Pir, Paul II, Petru - papa Honoriu	- o singura voință (εν θελ.ημω), dar și o singură energie (μω ενεργεια) în persoana Mântuitorului, deoarece voința și energia umană sunt absorbite cu totul în voința și energia divină	- “în Iisus Hristos sunt două voințe și două lucrări sau energii corespunzătoare celor două firi, neamestecate și neschimbate, neîmpărțite și nedespărțite, precum și neopuse una alteia, cea omenească urmând întru totul voinței și lucrării celei divine” -anatemizarea monoteiștilor
VII	NICEEA Bitinia 24 sept.– 13 oct. 787 - Patriarhul Tarasie al Constantinopo- lului (784-806)	Împărăteasa Irina († 802), mama lui Constantin VI Porfirogenetul (780-797)	- Sf. Ioan Damaschin († 749) - Patr. Tarasie - Patr. Gherman (715- 730) - peste 130 arhimandriți, egumeni și monahi (330-367 episcopi) 8 ședințe	Iconoclasmul - Împ. Leon III-Isaurul (717-741) - Împ. Constantin V Copronymos (740- 775) iconoclasm-distrugea icoanelor iconomahie-luptă contra icoanelor	- ultima criză bisericească, răsărită din monofizitism, care refuza icoana Mântuitorului	- decizie dogmatică: este permis și chiar util și bineplăcut lui Dumnezeu a face icoane religioase și a le venera, dar această venerare să fie numai cinstire, iar nu adorare căci aceasta se cuvină numai lui Dumnezeu, apoi cinstirea este numai relativă - 22 canoane

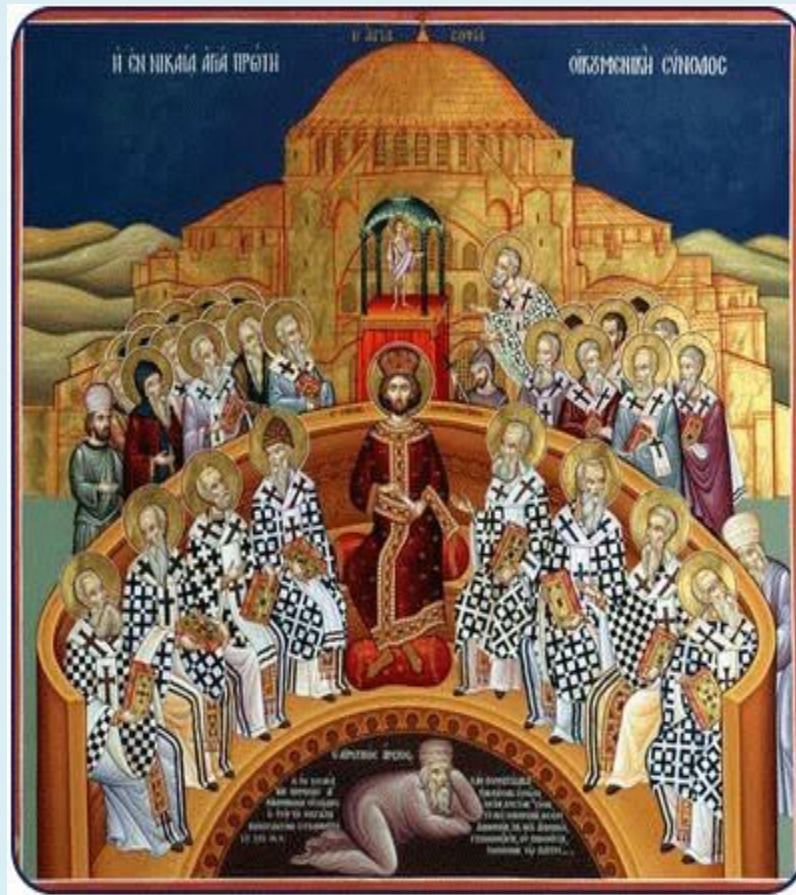
Bibliografie: Istoria Bisericească Universală, vol. I (1-1054), Preot prof. dr. Ioan Rămureanu, Ed. IBMBOR, București, 1987

Icoane

Dreapta credință înseamnă temelia mântuirii noastre, a dobândirii vieții și fericirii veșnice.

† PATRIARHUL DANIEL

GÂNDURI LA
EVANGHELIA DUMINICII

9

lun

† Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic

- Astăzi este Duminica Sfinților Părinți de la Sinodul I Ecumenic, care au apărut dreapta credință, și au formulat Crezul ortodox.
- Să rămânem credincioși Evangheliei lui Hristos și Bisericii Ortodoxe, ai cărei fii suntem. Ea ne-a născut prin baia Botezului, ea ne-a crescut și ne-a învățat calea mântuirii.

Arhimandritul Cleopa Ilie

Pentru voi toți mă rog!
Să aveți puterea să treceți
peste orice greutate,
să fiți sănătoși
și să nu renunțați niciodată
la SPERANȚĂ și CREDINȚĂ!

Η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΔΕ ΠΑΤΕΡΩΝ

ΠΡΩΤΕΙΣ ΕΝΑ ΠΑΤΕΡΑ ΠΑΝΟΚΡΑΤΗΡΑ ΠΟΝΤΗΓΕΝΟΥ ΚΑΙ
ΟΡΑΖΗ ΤΕ ΠΑΤΕΡΑ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΙΣΕΝΑΚΗΝΟΣΑΝΧΗΝΖΗΜΟΝ
ΤΣΟΥΣ ΠΙΟΓΕΝΗ ΖΗΕΚΣ ΠΡΟΣΚΗΝΘΕΝΑΙΕΠΑΤΩΝ ΣΑΔΙΟΝ
ΦΩΣΕΚΦΩΣΘΕΟΛΛΗΘΙΝΟΝ ΕΚΘΕΣ ΑΔΘΗΝΣ ΕΑΝΘΕΝΑ Χ
ΠΟΙΗΘΕΝΑ ΟΜΙΣΙΟΝ ΖΗΤΗ ΔΙΣ Τ ΠΑΤΕΙΕΝΣ ΔΙΗΜΙΣ ΕΣ
ΔΙΘΕΡΑΠΣΚ ΔΑ ΤΗ ΗΜΕΤΕΡΙΝΟΤΗΡΙΚΤΕΛΘΘΝΑΚ ΑΣΑΝΘ
Κ ΣΑΚΘΘΕΝΤΑ ΕΚ ΠΙΥΝΤΣ ΔΙΣ ΚΡΙΑΣ Τ ΠΥΘΕΝΣ ΚΟΝΑΙΘ
ΠΗΣΑΙΑ ΣΑΥΡΘΘΕΝΤΑ Τ ΥΠΕ ΗΜΩ ΕΠΙΠΟΝΤΙΣ ΠΙΛΑΤΟΥ
ΚΑΙ ΠΑΘΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΑΦΕΝΤΑ...